

DINSDAG 19 JANUARI 2010

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 15.00 uur geopend)

2. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

3. Debatten over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (bekendmaking van de ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

4. Recente aardbeving in Haïti (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is verklaring over de recente aardbeving in Haïti van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Commissie, barones Ashton.

Commissaris De Gucht zal ook nog spreken maar het woord is eerst aan barones Ashton. Het is mij een groot genoegen haar te begroeten, want ik heb elders uitvoerig met haar samengewerkt en wens haar alle goeds op haar nieuwe post.

Catherine Ashton, *hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, hartelijk dank voor uw vriendelijke woorden. Geachte afgevaardigden, ik had om dit debat gevraagd om dit Parlement te kunnen informeren over de situatie in Haïti na de verschrikkelijke aardbeving van 12 januari. Het aantal doden is verpletterend en de schade is enorm. Zo'n drie miljoen mensen zijn het slachtoffer geworden van deze tragedie en het dodental stijgt nog steeds.

Dit is een omvangrijke humanitaire en politieke ramp. Op dit moment is onze aandacht erop gericht samen met de Verenigde Naties en de Haïtiaanse autoriteiten het lijden van het Haïtiaanse volk te verlichten. Onze betrokkenheid bij de wederopbouw van Haïti is een zaak van de lange termijn. Er zijn ook veel Europese burgers om het leven gekomen en er worden nog ongeveer duizend Europeanen vermist.

De EU heeft snel gereageerd, volledig gericht op hulpverlening voor de mensen in nood zonder daarbij de voorpagina te willen halen. Op advies van de Verenigde Naties hebben wij de drang om meteen naar Haïti af te reizen, onderdrukt. Dat zou alleen maar ten koste zijn gegaan van de aandacht en de schaarse middelen die beschikbaar zijn voor de hulpverlening. Zodra het geschikte moment daar is, zullen we natuurlijk naar Haïti reizen en ik heb met commissaris De Gucht afgesproken dat hij deze week naar Haïti gaat om namens de EU de condoleances over te brengen en te onderstrepen dat de bevolking op onze steun kan rekenen. Hij zal ook van de gelegenheid gebruik maken om onze hulpverlening tot dan toe te beoordelen en met de Verenigde Naties en onze mensen ter plaatse te bespreken wat de meest dringende behoeften voor de komende weken en maanden zijn.

Ondertussen kunnen we ons op alle terreinen – op humanitair en politiek vlak en op het gebied van de veiligheid – met alle kracht blijven inzetten. De afgelopen dagen heb ik doorlopend in contact gestaan met minister van Buitenlandse Zaken Clinton, met de VN-autoriteiten, met de ministers van Buitenlandse Zaken van de EU en met Canada, dat de leiding heeft over de groep landen die samen de “Vrienden van Haïti” vormen; dit alles om te zorgen voor een effectieve en gecoördineerde internationale reactie. Ik reis deze week naar de Verenigde Staten om samen met de Amerikaanse regering en met de secretaris-generaal van de VN en anderen in New York te bespreken welke maatregelen naar aanleiding van deze en andere kwesties moeten worden genomen.

De VN heeft met spoed gevraagd om financiële hulp – 575 miljoen dollar – en logistieke ondersteuning voor het vervoer van humanitaire hulp. Gisteren heeft de secretaris-generaal van de Verenigde Naties ook gevraagd om politie- en militaire versterking voor de VN-vredesmissie.

Om onze reactie te helpen mobiliseren en coördineren heb ik het Spaanse EU-voorzitterschap gisteren gevraagd een buitengewone Raad Buitenlandse Zaken bijeen te roepen. Voor het eerst sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon combineren we nu de inspanningen van de Commissie en het secretariaat van de Raad en die van de lidstaten in een allesomvattende benadering, waarover ik de algehele coördinatie heb. Dit is een baanbrekende ontwikkeling.

We hebben gisteren een vruchtbare vergadering van de Raad gehouden. Iedereen was het erover eens dat een snelle reactie en nauwe coördinatie met de Verenigde Naties noodzakelijk zijn. In termen van financiële steun is de Raad tot de volgende conclusies gekomen. De Raad verwelkomt de tussentijdse toezegging van de Commissie voor 30 miljoen euro aan onmiddellijke humanitaire steun naast 92 miljoen euro aan tussentijdse toezeggingen van de lidstaten.

De Raad verwelkomt de tussentijdse toezegging van de Commissie van 100 miljoen euro voor vroegtijdige niet-humanitaire steun, bijvoorbeeld voor herstel en wederopbouw, en heeft nota genomen van de tussentijdse indicatie van de Commissie dat er 200 miljoen euro beschikbaar gesteld wordt voor maatregelen op de langere termijn.

De Raad heeft ertoe opgeroepen om te zijner tijd, als een volledige inschatting is gemaakt van de hulp die na de urgentiefase nodig is, een internationale conferentie over Haïti te houden.

Dit is alles bijeen genomen een grote reactie in korte tijd. Er zal ook steun worden toegekend aan de Dominicaanse Republiek. Het is op het moment eenvoudiger om genoeg geld bij elkaar te krijgen dan om ervoor te zorgen dat het aankomt bij de mensen die het nodig hebben. We moeten ervoor zorgen dat het geld wordt besteed aan duurzame politieke en fysieke wederopbouw. Naar aanleiding van het verzoek van de secretaris-generaal van de VN om hulp bij het vervoer van humanitaire hulp en extra politie-eenheden heeft de Raad mij uitgenodigd de bijdragen van EU-lidstaten te inventariseren en voorstellen te doen voor deze mobilisatie. Daar ben ik nu mee bezig.

Meteen na de bijeenkomst van de Raad hebben we een bijeenkomst van het Politiek en Veiligheidscomité belegd als vervolg hierop. De eerste indicaties van bijdragen van de lidstaten, waaronder mogelijke bijdragen via het Europees Gendarmeriekorps, zijn inmiddels beschikbaar. Met het oog op een snelle, gerichte reactie zal de komende dagen verder gewerkt worden in de voorbereidende groepen van de Raad.

De Raad Buitenlandse Zaken komt volgende week maandag weer bijeen. We zullen dan verder praten over Haïti en verdere maatregelen overwegen.

Dit is een belangrijke test van het buitenlands beleid van de EU in de nieuwe wereld van het Verdrag van Lissabon. De bevolking van Haïti – en ook onze eigen bevolking – verwacht een snelle, effectieve en gecoördineerde reactie. We zijn van mening dat we dat ook bieden.

Ik verheug me erop op dit terrein met het Parlement samen te werken en ik ben blij dat ik hier vandaag ben om u deze informatie te kunnen geven en kennis te nemen van uw standpunten.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik de ongekende aard van deze ramp onderstrepen – in termen van de humanitaire gevolgen maar ook in termen van de gevolgen voor het land als geheel.

Haïti is een van de armste landen ter wereld. Het is een land dat structureel in een kwetsbare toestand verkeert en waarvan de bestaande basisfuncties en capaciteiten nu ernstig ontregeld zijn. De internationale gemeenschap is ook hard getroffen. Er worden nog steeds medewerkers van de Verenigde Naties, NGO's en onze eigen Commissie vermist en dat verklaart ook waarom het zo moeilijk is ter plaatse hulp te organiseren. De mensen moeten begrijpen dat dit niet komt door een gebrek aan deskundigheid, maar doordat de hulpverleningsgemeenschap zelf getroffen is. Hulpoperaties verlopen niet zo voorspoedig als men zou wensen, hoewel het van uur tot uur beter gaat.

Met andere woorden: het gaat niet alleen om het redden van mensenlevens. In feite moeten we het land als geheel redden. Daarom had de hoge vertegenwoordiger, Cathy Ashton, opgeroepen tot deze buitengewone bijeenkomst van de Raad, waarin het probleem op zeer zinvolle wijze aan de orde is gesteld. Ik zal me in het kort toespitsen op vier belangrijke uitdagingen.

Ten eerste moeten we ons natuurlijk buigen over de humanitaire behoeften. Deze zijn enorm en hebben vooral betrekking op medische noodhulp voor de gewonden, water en sanitaire voorzieningen – omdat er bijvoorbeeld cholera dreigt uit te breken – voedsel en onderdak. Er is vooral een tekort aan medische

voorzieningen, primaire gezondheidszorg en geneesmiddelen, waterzuiveringssets, voedselhulp, noodopvang en logistieke ondersteuning. Zoek- en reddingscapaciteit is er in voldoende mate.

Wat betreft de organisatorische coördinatie ligt de prioriteit bij het voltooiën van de inventarisatie van de behoeften, het verkrijgen van een gedetailleerder beeld van de behoeften en het organiseren van de vervoerslogistiek. Ook in het kader van de EU-instellingen zal hiernaar worden gekeken.

Tot slot moeten we de coördinatie van de internationale hulpverlening organiseren. Dat is altijd heel moeilijk onder dergelijke omstandigheden. Ik wil benadrukken dat, slechts uren na de aardbeving, ter plaatse Europese teams van het Europees Bureau voor humanitaire noodhulp (ECHO) en het waarnemings- en informatiecentrum (MIC) werden ingezet. Die hebben daar vanaf dat moment onafgebroken gewerkt aan een inventarisatie van de behoeften en de coördinatie van de hulp. We werken met teams van OCHA, een VN-organisatie, en staan voortdurend in contact met John Holmes, de noodhulpcoördinator van de VN.

Het tweede punt is het opzetten of opnieuw opzetten van de basiscapaciteit van het land. Dit is van groot belang. Dit land moet weer gaan functioneren, niet alleen fysiek – de meeste gebouwen staan er niet meer – maar ook bestuurlijk: er worden diverse hoge ambtenaren vermist en de overheidsstructuren zijn ernstig ontregeld.

De Raad verwelkomt het feit dat we met spoed een team met EU-deskundigen sturen met de specifieke taak een inschatting te maken van de meest essentiële behoeften van de Haïtiaanse overheid en het civiele bestuur om vervolgens technische ondersteuning te kunnen bieden. Ons diplomatieke personeel en de hulpverlening ter plaatse zijn natuurlijk het beste in staat om dat te doen maar zijn zwaar overbelast. Dit zal de komende dagen een steeds belangrijker rol gaan spelen. Als Europese Unie en Europese Commissie kunnen we, samen met de Raad, een leidersrol vervullen bij het herstel van overheidsinstellingen, zowel fysiek als in termen van mensen.

Het derde punt is natuurlijk het plan voor de wederopbouw van het land, waarbij we verder moeten kijken dan de eerste noodhulpfase. Over een paar weken zijn veel noodhulpteams en middelen die momenteel worden ingezet, vertrokken en bestaat het risico op een tweede ramp – dat zeer kenmerkend is voor dit soort rampen – als we onze hulp en ondersteuning niet verlengen.

Ter bestrijding van de crisis moeten we onmiddellijk grootschalige, gecoördineerde gezamenlijke EU-noodplannen voor de middellange en lange termijn opzetten. Onze diensten zijn daar nu mee bezig. Een en ander dient gericht te zijn op een goede verdeling van het werk over de EU-instellingen en lidstaten en op een koppeling van noodhulp, herstel en ontwikkeling, met een onafgebroken en naadloze overgang van de eerste noodhulp naar activiteiten die na de urgentiefase nodig zijn.

We hebben alle lidstaten opgeroepen zich hier volledig voor in te zetten en al onze toezeggingen op het gebied van coördinatie en effectieve hulpverlening in daden om te zetten. In een tijd als deze wordt getest hoe hard onze toezeggingen zijn en om te kunnen slagen moeten ze hard zijn.

Tot slot de financiële reactie. Zoals de hoge vertegenwoordiger al schetste, zal de Europese Commissie een grote bijdrage leveren, ten eerste in termen van humanitaire hulp – 30 miljoen euro, waarvan het grootste deel, 22 miljoen euro om precies te zijn, vers geld is dat boven op de reeds bestaande humanitaire verplichtingen komt die we met Haïti zijn aangegaan. De eerste steun voor herstel – dat is geen humanitaire hulp en wat ik net zei over de overheidsinstellingen valt natuurlijk onder deze paraplu – bedraagt 100 miljoen euro. Dit bedrag bestaat voor de helft uit opnieuw toegewezen geld en voor de helft uit vers geld. En dan is er nog de steun voor wederopbouw voor de langere termijn, waarvoor nu een beginbedrag van 200 miljoen euro beschikbaar is.

Vervolgens moeten we kijken hoe we ervoor staan. Er worden nu bedragen genoemd van rond de 10 miljard dollar. Dat lijkt me nogal veel en dat is in ieder geval niet in overeenstemming met de begroting van de Commissie. We zullen tijdens de donorconferentie en samen met de lidstaten moeten bekijken hoe we uiteindelijk met hogere bedragen over de brug kunnen komen. Dat is het EU-brede pakket dat nu is voorbereid en dat boven op alle huidige en toekomstige bijdragen van de lidstaten komt.

Zoals de hoge vertegenwoordiger zei, vertrek ik morgenochtend naar de regio – Haïti en de Dominicaanse Republiek – om overleg te voeren met de autoriteiten, onder andere over het herstel van de overheidsinstellingen. De president en belangrijke NGO's zijn daar ter plaatse. Ik ga ook naar de Dominicaanse Republiek. Het is belangrijk dat we de autoriteiten daar ook spreken. Het is immers een buurland. Het begint nu al duidelijk te worden dat de situatie uiteindelijk tot enige overbelasting aan de grens kan leiden en daarom wil ik ook de Dominicaanse autoriteiten spreken.

Dat is het voor dit moment wat mij betreft. Na mijn terugkeer zal ik maandagmiddag weer verslag uitbrengen aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking.

Gay Mitchell, *namens de PPE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik weet zeker dat het Parlement in gedachten zal willen stilstaan bij het vermiste personeel van de VN en de EU en al die anderen die momenteel in Haïti worden vermist of zwaar te lijden hebben.

Ik ben ook blij dat commissaris De Gucht erheen gaat en dat hij maandag, als hij terug is, verslag komt uitbrengen aan de Commissie ontwikkelingssamenwerking. Dit is een zeer welkome ontwikkeling. Om zijn eigen bewoordingen te gebruiken: dit is een ramp van ongekende aard. En dat zegt volgens mij heel wat voor een land als dit. Ik vind dan ook echt – en ik noem het slechts in het voorbijgaan – dat de Europese Unie zichtbaarder moet zijn.

Nu we een hoge vertegenwoordiger hebben die ook vicevoorzitter van de Commissie is, moet deze persoon zichtbaarder zijn als het gaat om dit soort kwesties.

De Europese Unie is de grootste hulpdonor ter wereld. Ze doneert 60 procent van de hulp en ze is waarschijnlijk ook de grootste donor als het puur om humanitaire hulp gaat. Maar terwijl we daar de hospitaalschepen van de VS zien, zien we van de EU alleen maar mensen uit België, Ierland, Groot-Brittannië of andere individuele lidstaten naar binnen gaan. De EU zou zichtbaar aanwezig moeten zijn. Waarom geen gevechtstroepen? Waarom niet een aantal permanente groepen die klaar staan om in toerbeurt het gebied in te gaan wanneer er iets dergelijks gebeurt?

Tot slot wil ik nog zeggen dat wat zich in Haïti afspeelt, voortkomt uit armoede. Laten we Haïti niet vergeten wanneer deze vreselijke tragedie over haar dieptepunt heen is en uit beeld verdwijnt. Het wordt tijd dat we de onderliggende armoede in Haïti voor eens en voor altijd aanpakken.

Linda McAvan, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, onze gedachten gaan vandaag uit naar de bevolking van Haïti die door deze tragedie getroffen is en ik weet zeker dat alle Parlementsleden hun condoleances aan de bevolking van Haïti willen overbrengen. Het is een tragedie maar, zoals Gay Mitchell zei, het is een tragedie in een land waar 75 procent van de bevolking toch al onder de armoedegrens leeft. Als we naar de toekomst kijken, zullen we ons daar echt over moeten buigen.

Het publiek heeft op indrukwekkende wijze gereageerd op de nood in Haïti. Alleen al in het Verenigd Koninkrijk heeft het publiek – tijdens deze financiële crisis – in een paar dagen tijd 30 miljoen pond bijeengebracht, dus we weten dat het publiek onze inspanningen om fondsen voor Haïti bij elkaar te krijgen, steunt.

Hoge vertegenwoordiger, ik dank u voor het werk dat u hebt verricht om een snelle reactie van de EU mogelijk te maken. Van de tsunami hebben we geleerd dat een goede coördinatie in feite net zo zwaar telt als de fondsen die we uiteindelijk ter plaatse inzetten. Het gaat er niet om welke vlag er aan de hulp wordt gekoppeld. Het gaat erom dat we de hulp, in samenwerking met de Verenigde Naties, op de juiste plaats afleveren.

Wat de langere termijn betreft, ben ik blij dat er een internationale conferentie over Haïti komt. Ik denk dat we de hele kwestie Haïti moeten bekijken, ook de uitstaande schulden van het land, en ik hoop dat de schuldenlast van Haïti op de agenda van de internationale conferentie komt te staan. Haïti heeft een schuld van 890 miljoen dollar bij de internationale crediteuren en een groot deel daarvan is het verschuldigd aan het IMF. Het IMF heeft een lening van 100 miljoen dollar aan Haïti verstrekt. Kan dat niet worden omgezet in een schenking? Het heeft geen zin om dit land nog eens honderd jaar met armoede op te zadelen. Ik hoop dus dat u dat op de agenda van de vergadering van het IMF zult zetten.

Ik hoop ook dat we andere zaken aan de orde zullen stellen. Ik denk dat u gelijk hebt dat de kwestie van de grens met de Dominicaanse Republiek evenzeer van belang is. Ik dank u nogmaals voor uw inspanningen en ik hoop dat het hele Parlement er hard aan zal werken om tot een goed gecoördineerd aanpak te komen.

Liam Aylward, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, om te beginnen wil ik de hoge vertegenwoordiger, barones Ashton, succes wensen met de vele uitdagingen waarvoor ze staat tijdens haar mandaat. Zoals ze heel goed weet en zoals de Verenigde Naties hebben aangegeven, vormt de situatie in Haïti de grootste humanitaire ramp van de afgelopen decennia en het aantal vermisten, gewonden en doden stijgt nog steeds.

Het menselijk leed van deze tragedie is onmetelijk. Terwijl de noodhulp op gang begint te komen, zijn we ons allemaal bewust van de substantiële problemen waarmee hulpverleners worden geconfronteerd bij hun pogingen om hulp te bieden aan degenen die dit het hardst nodig hebben.

De NGO's ter plaatse hebben gesignaleerd dat een verhoogde staat van beveiliging en logistieke en bureaucratische problemen de hulpverlening in de weg staan en de desastreuze situatie nog verder verergeren. Door deze problemen schommelen Haïtianen tussen leven en dood.

Bij de bemoeilijkte inspanningen om het lijden en de chaos te verlichten is er behoefte aan duidelijk leiderschap en een gecoördineerde hulpverlening. NGO's, overheidsinstanties, internationale organisaties en plaatselijke autoriteiten moeten samenwerken om multisectorale noodhulp op de plaats te krijgen waar die nodig is.

Het is duidelijk dat het land onmiddellijk grootschalige internationale steun nodig heeft. De respons van Europese burgers en de ongekennde vrijgevigheid en solidariteit zijn immens. De aankondiging van gisteren dat de Europese Unie ruim 420 miljoen euro aan humanitaire hulp voor Haïti beschikbaar stelt, is een teken van leiderschap en betrokkenheid, maar het is van groot belang dat de hulp op gecoördineerde en effectieve wijze wordt geleverd.

De Europese Unie heeft zich als doel gesteld de algemene hulpverlening te consolideren en versterken. Mevrouw Ashton, ik hoop dat u en commissaris De Gucht tijdens uw achtereenvolgende bezoeken aan de Verenigde Staten, Haïti en elders later deze week alles in het werk zullen stellen om dit doel te bereiken.

De ontwikkeling op de lange termijn van het armste land van het westelijk halfrond moet een prioriteit worden. De toewijzing van 200 miljoen euro aan hulp van de Europese Unie voor de wederopbouw van Haïti op de lange termijn is een positief begin, maar als de camera's verdwenen zijn en de aandacht van de wereld op andere plaatsen gericht is, moet de Europese Unie, als mondiale leider, handelen en haar verantwoordelijkheid waarmaken.

Eva Joly, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, mijnheer de commissaris, dames en heren, deze nieuwe humanitaire crisis waardoor Haïti wordt getroffen, overtreft qua omvang misschien wel alle voorgaande crises. Ik twijfel dan ook of wij wel de juiste woorden kunnen vinden om de slachtoffers te gedenken, om met de overlevenden te praten en om tegen de families te zeggen hoezeer wij hun verdriet delen en ons bewust zijn van onze verantwoordelijkheid.

Hoe hevig de aardbeving ook was, dit is niet de enige verklaring voor de omvang van de schade. Dit heeft ook te maken met de chronische armoede waarin Haïti al vele jaren verkeert. En tot nu toe is de internationale gemeenschap niet in staat gebleken hier ook maar iets aan te veranderen. Erger nog: door Haïti een beleid op te dringen waarvan we nu weten dat het niet werkte, hebben de internationale instellingen, Europa en zijn partners de sociale structuur, de economie en de instellingen van het land juist kwetsbaarder gemaakt.

In de jaren zeventig kon Haïti zich bijna zelfstandig redden wat de voedselvoorziening betreft. Haïti produceerde toen negentig procent van zijn behoeften op het gebied van de landbouw zelf. Tegenwoordig importeert het meer dan de helft van deze behoeften. Het kan niet anders dan dat dit ten koste van de lokale productie is gegaan. Vóór deze aardbeving was Haïti al een land zonder middelen, omdat het verstoken was van de middelen waarop het recht had.

Wij moeten dus om te beginnen zoveel mogelijk steun bieden aan Haïti, om in de meest urgente behoeften te voorzien. Vanuit dit oogpunt kunnen wij alleen maar betreuren dat het voor de internationale hulpverlening zo moeilijk is geweest de getroffen gebieden te bereiken. Wat de toekomst betreft, moeten wij onze procedures verbeteren. Wij moeten ons echter bovenal realiseren dat ontwikkelingshulp op lange termijn niet effectief kan zijn als wij datgene wat wij als de juiste prioriteiten beschouwen, opdringen, terwijl iedereen in het land zelf ons vertelt dat wij ons vergissen. Wat wij moeten doen, is onze eigen methoden ter discussie stellen, en dat kan niet zonder de middelen die wij op de lange termijn voor ontwikkelingsbeleid uittrekken, te verhogen. De Europese Unie heeft aangekondigd welk bedrag aan steun zij voor Haïti zou vrijmaken, en de lidstaten hebben hetzelfde gedaan. Daarbij hebben wij het over 130 miljoen euro op de korte termijn, en 200 miljoen euro voor behoeften op de lange termijn.

Ik zou deze cijfers willen vergelijken met andere cijfers, met de 155 miljard dollar die de banken in de City en op Wall Street bereid zijn te betalen aan een paar duizend mensen die bij deze banken werken. Dit brengt de vraag naar voren welk ontwikkelingsmodel wij op mondiaal niveau willen bevorderen.

Humanitaire noodhulp is nodig, maar is niet voldoende. Deze hulp mag in geen geval de plaats innemen van ontwikkelingshulp, terwijl ontwikkelingshulp zelf door de landen die ervan profiteren niet moet worden

beschouwd als een dictaat. De beste manier om landen te helpen die met grote problemen te kampen hebben, is hen te blijven respecteren en hen in staat te stellen hun eigen hulpbronnen te benutten. Wij moeten de schuld van Haïti kwijtschelden en onze eigen schuld aan dat land inlossen.

Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, mijnheer de commissaris, dames en heren, wij zijn het aan de slachtoffers in Haïti verplicht hen te helpen bij de wederopbouw van een land dat al verwoest was voordat het door een natuurramp volledig op zijn kop werd gezet.

(Applaus)

Nirj Deva, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in ons hart en in onze gedachten zijn we in deze tijd van nood bij de bevolking van Haïti. Ik prijs barones Ashton en Karel De Gucht voor alles wat, naar hun zeggen, al gebeurd is en momenteel gedaan wordt. Er zullen zonder twijfel fondsen beschikbaar worden gesteld. Ik was erbij toen de tsunami Sri Lanka en later Indonesië trof. Ik ben getuige geweest van aardbevingen in Turkije. Ik heb gezien wat er in China is gebeurd. We kunnen nooit optimaal reageren als er zoiets gebeurt, niet omdat we niet genoeg waterzuiveringstabletten hebben, of tenten of schoon water, maar vanwege de infrastructuur. We zeggen, oh, de infrastructuur is verwoest. Natuurlijk is de infrastructuur verwoest. We moeten heel snel in een noodinfrastructuur kunnen voorzien.

Hoe doen we dat? Wat dacht u van een vliegdekschip? Dat beschikt over elektriciteit, kernenergie, generatoren voor de waterzuivering en helikopters. Kunnen we geen algemene reddingsoperatie opzetten, die direct paraat is en die voorziet in noodhavens, noodopvang en de hele infrastructuur die verwoest is? We moeten ons opnieuw afvragen hoe we onmiddellijk na een ramp levens kunnen redden.

Patrick Le Hyaric, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de vicevoorzitter en hoge vertegenwoordiger, mijnheer de commissaris, ik zou nogmaals willen zeggen hoe ontsteld wij zijn over hetgeen het Haïtiaanse volk, de kinderen van Haïti te verduren hebben.

Zij leven, en overleven, nu al zeven dagen in een ware hel. De spontane blijken van mondiale solidariteit zijn hartverwarmend, maar moeten nog versterkt en beter gecoördineerd worden, met als enige doel om de bevolking te helpen, die honger en dorst heeft, dakloos is geworden en de meest elementaire medische zorg moet ontberen. Wij willen onze complimenten overbrengen aan alle mannen en vrouwen die hier een bijdrage aan leveren.

De Europese Unie heeft besloten een eerste bedrag aan steun vrij te maken. Daar mogen wij het echter niet bij laten. De steun van de Europese Unie moet aanzienlijk worden verhoogd en daarnaast moet het mondiale bankwezen erbij worden betrokken. Europese voedseloverschotten moeten met spoed naar de Haïtiaanse bevolking worden vervoerd.

Laten wij eerlijk zijn. Ons continent heeft echt een schuld jegens Haïti, en het heeft de plicht iets goed te maken na zo veel jaren van overheersing en plundering. Wij moeten lering trekken uit de manier waarop dit eiland, de parel van de Caraïben, onder voogdij is gesteld door internationale financiële instellingen, die het hebben verstikt met een verfoeilijke schuld en met een even verfoeilijke rente op deze schuld.

Ons Parlement zou zich moeten uitspreken vóór onmiddellijke, onvoorwaardelijke en volledige kwijtschelding van deze schuld. Onze fractie wil dat er tijdens de conferentie die binnenkort in Montréal wordt gehouden, effectief wordt gewerkt aan de voorbereiding van een internationale conferentie over het herstel, de wederopbouw en duurzame ontwikkeling van Haïti, met inbreng van de Haïtiaanse bevolking.

Deze wederopbouw moet onder de vlag van de Verenigde Naties plaatsvinden, zodat het Haïtiaanse volk zijn economische en politieke soevereiniteit terugkrijgt. Haïti mag niet de inzet worden van een strijd tussen de grote mogendheden over de overheersing van dat land. Hoewel wij de solidaire inzet van de Verenigde Staten toejuichen, moeten wij er dan ook voor oppassen en ons ertegen verzetten dat de Noord-Amerikaanse leiders deze vreselijke ramp aangrijpen als excuus om het eiland te bezetten, te besturen en er militaire bases te vestigen.

Europa moet een voorbeeld stellen. Het mag slechts één doelstelling, één zorg hebben: het volk, de kinderen van Haïti.

Fiorello Provera, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn oprechte medeleven gaat uit naar iedereen die is getroffen door deze natuurramp.

In situaties zoals deze, waarbij gebouwen en infrastructuur op grote schaal zijn verwoest en waarbij duizenden doden zijn gevallen, is het bijna onmogelijk op doeltreffende wijze hulp te bieden zonder minimale voorwaarden ten aanzien van openbare orde en veiligheid. Elke hulpactie is moeilijk zonder een strakke coördinatie bij het verzamelen van de benodigde goederen en een ordelijke distributie van de noodhulp. Het is van essentieel belang te weten wat nodig is, voor wie en wanneer.

Een ander punt dat aandacht verdient is het feit dat de gulheid van publieke en private donateurs te vaak is beschaamd en dat grote sommen geld niet ten goede zijn gekomen aan personen die er daadwerkelijk behoefte aan hadden. Daarom is een streng controlesysteem nodig om te voorkomen dat geld verspild of gestolen wordt, met name in kwetsbare landen waar veel corruptie heerst en waar weinig *governance* is. Europa moet zijn eigen efficiëntie tonen. Ik hoop op een gunstige afloop.

Nick Griffin (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, wat in Haïti is gebeurd, is gruwelijk. Het is niet meer dan menselijk dat we meeleven met de onschuldige slachtoffers van de natuurramp daar.

Wij worden hier allemaal goed betaald en kunnen het ons veroorloven geld te geven. Ik doneer mijn dagtoelage voor vandaag als alle andere Britse Parlementsleden dat ook doen. Met alle belastingen kunnen onze kiezers zich uw vrijgevigheid echter niet permitteren.

Globalisme heeft onze industrieën om zeep geholpen. De banken hebben onze economieën verwoest. De bureaucratie van de EU houdt onze ondernemers in een wurggreep en door de koolstofbelastingzwendel gaan miljoenen mensen gebukt onder brandstofarmoede.

Het dodental in Haïti is schokkend, maar deze winter sterven meer dan vijftigduizend bejaarden alleen in Groot-Brittannië al een voortijdige dood ten gevolge van de kou en de hoge verwarmingskosten.

In heel Europa loopt het dodental op tot honderdduizenden, maar omdat de politieke elite zich schaamt voor deze waarheid en omdat de ongemakkelijke waarheid over de afkoeling van de aarde hierdoor wordt benadrukt, zal dit schandaal, net als onze dode bejaarden, wel in stilte worden begraven.

Honderdduizenden van onze eigen bevolking sterven door veronachtzaming door de regering en de koudebelasting van de EU, en toch staat u erop het geld van anderen uit te geven aan een ramp bij iemand anders in de achtertuin. Dat is geen medeleven: dat is smerige hypocrisie.

Ik weet dat dit Parlement zich ongemakkelijk voelt bij ons christelijk erfgoed, maar zoals altijd onthult onze bijbel een eeuwige waarheid die de meesten hier liever niet zien – 1 Timotheüs 5:8: “doch zo iemand de zijnen, en voornamelijk zijn huisgenoten, niet verzorgt, die heeft het geloof verloochend, en is erger dan een ongelovige.”

Michèle Striffler (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, zoals al eerder is gezegd hebben wij, vanwege de kracht van de aardbeving, te maken met een ramp van extreme omvang, die zonder twijfel een van de ergste rampen uit de geschiedenis is. Te vrezen valt dus dat het aantal slachtoffers schrikwekkend hoog zal uitvallen.

Ik ben niettemin verheugd over de snelle reactie van de Europese Commissie en de lidstaten en over hun toezegging om een substantieel bedrag van 429 miljoen euro uit te trekken voor humanitaire noodhulp en voor de wederopbouw van Haïti. Het valt evenwel te betreuren dat de Europeanen versnipperd hebben gereageerd en dat het optreden van de Europese Unie onvoldoende zichtbaar is, hetgeen een schril contrast vormt met de doeltreffendheid van de Amerikaanse steunmachinerie en doet vergeten dat de Europese Unie wereldwijd gezien de grootste donor van humanitaire en ontwikkelingshulp is.

De Europese Commissie heeft tevens het communautair mechanisme voor civiele bescherming in werking gesteld, dat het hulpaanbod van de lidstaten coördineert en op dit moment de belangrijkste factor van het responsstelsel bij crises vormt. De recente gebeurtenissen bevestigen dat de wijze waarop de Europese Unie op crises reageert, verbeterd moet worden. Het is van essentieel belang om de capaciteiten op het gebied van civiele bescherming daadwerkelijk te organiseren, en daarom wil ik nog eens wijzen op het voorstel van de heer Barnier, dat dateert uit 2006 en waarin wordt voorgesteld een Europese macht voor civiele bescherming op te richten. Dit voorstel ligt klaar en hoeft alleen maar toegepast te worden.

Daar komt bij dat de voorzitter van de Europese Raad, de heer Van Rompuy, zich vandaag vóór een snellereactiemacht heeft uitgesproken. In een paar dagen tijd hebben de Amerikanen een dominante rol op zich genomen in de reddings- en coördinatiewerkzaamheden. Het is essentieel om te wijzen op de rol die op het gebied van centrale en overkoepelende coördinatie wordt vervuld door OCHA, het Bureau voor de

coördinatie van humanitaire kwesties van de Verenigde Naties, dat het best gekwalificeerd is om deze coördinatie uit te voeren.

Vergis u niet: het gaat er niet om een vlaggenoorlog te voeren. Maar een goede organisatie betekent tijdswinst en geldwinst, en ik vind dat de Europese burgers het recht hebben om te weten wat de Europese Unie doet.

Patrice Tirolien (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, zou Haïti veroordeeld zijn tot tegenspoed?

Sinds de onafhankelijkheid van Haïti volgden natuurrampen en politieke rampen elkaar daar op, en op dit moment hebben wij te maken met een tragedie met historische proporties. Er is sprake van doden, gewonden en ontelbare verwoestingen, terwijl de nationale politieke structuren en de samenwerkingsstructuren in elkaar zijn gestort.

Wij moeten het noodlot te boven komen. De Europese Unie moet een bijdrage leveren aan deze tweeledige inspanning gericht op noodhulp en op wederopbouw. Wij zijn dit verschuldigd aan de talrijke banden die wij met Haïti hebben. Allereerst de historische banden: als kolonie was Haïti vroeger de welvarendste van alle koloniën. Vervolgens de diplomatieke banden: dankzij de Overeenkomst van Cotonou is het eiland een bevoorrechte partner. En tot slot de geografische banden, aangezien Haïti dankzij de ultraperifere regio's een buurland van de Unie is.

De crisis in Haïti vormt tevens de eerste test voor de nieuwe Europese dienst voor extern optreden, waarvan u de leiding hebt, mevrouw Ashton. En die is tot nu toe overtuigend geweest. Deze ramp doet ook duidelijk uitkomen welke uitdagingen en verbeteringen wij in deze dienst moeten doorvoeren, want los van de solidariteitsbeweging van ons continent doet de Amerikaanse reactie vragen rijzen over ons mobilisatievermogen.

De bijzondere inspanningen om tot Europese coördinatie te komen, de bijdragen van de lidstaten, mogen dan ook niet verhullen welke problemen er zijn geweest bij de besprekingen over het sturen van een Europese politiemacht. Hoewel het van cruciaal belang is dat de uitgaven van de Europese Unie door de Verenigde Naties worden aangestuurd, leiden deze problemen tot de constatering dat de Europese Unie zich moet uitrusten met een autonome, geïntegreerde structuur die beschikt uit over de juiste middelen om een complexe taak als humanitaire noodhulp te kunnen uitvoeren.

Tot slot: de fase van de wederopbouw vormt een enorme uitdaging. Er is genoeg te doen: op politiek, administratief, economisch, sociaal en milieugebied. Wij bevinden ons misschien wel in het jaar nul van een nieuw tijdperk voor Haïti. Dit is een belangrijke politieke uitdaging voor een Europa dat zich in dit proces als zichtbare leider moet doen gelden.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in het 8 uurjournaal kunnen wij iedere avond zien dat het leed in Haïti onbeschrijfelijk is.

Misschien wordt dit leed slechts geëvenaard door het medeleven dat mensen vrijwel overal ter wereld voor Haïti voelen. Dit medeleven is weliswaar spontaan en oprecht, maar van voorbijgaande aard. Over twee weken, als de media zich weer op andere gebeurtenissen zullen richten, slaat het uur van de waarheid. Als het stokje dan niet wordt overgenomen, bestaat het risico dat de Haïtianen er opnieuw alleen voor komen te staan en aan hun lot worden overgelaten.

In een land waar alles moet worden aangepakt, te beginnen met herstelwerkzaamheden en wederopbouw, is het belangrijk ervoor te zorgen dat de verschillende, opeenvolgende vormen van hulpverlening uiteindelijk echt tot ontwikkeling leiden. De Europese Unie heeft een uitgebreid scala aan werktuigen en een grondige ervaring op dit gebied. Daarom betekenen de uitdagingen die de in schrijnende armoede verkerende Haïtiaanse samenleving het hoofd moet bieden, ook het uur van de waarheid voor de Europese Unie.

De komende dagen en maanden zullen wij op effectieve en vastberaden wijze moeten optreden. Vanuit het oogpunt van wederopbouw is dit het belangrijkste aspect, nadat eerst de veiligheid en de openbare orde zijn hersteld, want dat zijn absoluut noodzakelijke voorwaarden voor iedere vorm van gecoördineerde actie in een land waar alles onder de aardbeving heeft geleden, met inbegrip van de institutionele structuren.

Het lijkt me dan ook verstandig een essentieel aspect te benadrukken: het herstel, de wederopbouw van de Haïtiaanse staat moet het werk van de Haïtianen zelf zijn. Het gaat om hun ontwikkeling. Wij kunnen hen daarbij helpen, in een sfeer van partnerschap. Europa zou er goed aan doen dit te bevestigen op de geplande internationale conferenties over deze kwestie.

Ja tegen partnerschap; nee tegen paternalisme en neokolonialisme!

Edvard Kožušník (ECR). - (CS) Het is iedereen wel duidelijk dat dit de grootste ramp is in dit gebied van de afgelopen 200 jaar. Ik zou dan ook namens mijn collega's van de Fractie Europese Conservatieven en Hervormers alsook mijn Tsjechische medeburgers mijn medeleven en deelneming willen overbrengen aan alle slachtoffers en getroffen. Even niet naar de tragedie zelf kijkend zien we dat ook na de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon de Europese Unie een ongecoördineerd geheel is dat niet tot daden weet te komen. De EU doet me een beetje denken aan een vierkoppige draak: we hebben een president, de premier van de voorzittende lidstaat, de voorzitter van de Commissie en ook nog eens een ter zake bevoegde commissaris. Dames en heren, er is maar één conclusie mogelijk: de Europese Unie heeft zitten slapen. De burgers in de lidstaten zelf waren daarentegen juist klaarwakker en verlenen dan ook dag in dag uit de nodige materiële en financiële hulp.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, ook wij sluiten ons aan bij het medeleven en het verdriet van de rest van de wereld in verband met de tragedie die het Haïtiaans volk heeft getroffen. Wij betuigen onze innige solidariteit met dat volk, maar we moeten een aantal zaken benadrukken die wij essentieel achten.

Wij verwerpen elke poging van personen of landen om deze ramp te benutten om de draad van het neokolonialisme weer op te pakken. Het sturen van duizenden gewapende Amerikaanse militairen schijnt daar op te duiden. Er wordt echter voorbijgegaan aan de armoede waarin de meerderheid van de bevolking leeft. De meeste Haïtianen zijn nog steeds het slachtoffer van uitbuiting door multinationals en van buitenlandse inmenging, met name van de Verenigde Staten.

Dit is het moment voor alle mogelijke vormen van humanitaire hulp, samenwerking en steun voor wederopbouw die het waardige en dappere Haïtiaanse volk verdient. Er zij aan herinnerd dat in dat land vierhonderdduizend Afrikaanse slaven die door Europeanen waren verhandeld, in opstand kwamen tegen de slavernij en zo de eerste grote sociale omwenteling op het Amerikaanse continent tot stand brachten.

Er moet direct goed gecoördineerde noodhulp komen zonder echter te zwichten voor neokoloniale verzoeken.

Roberta Angelilli (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op Haïti voltrekt zich een enorme tragedie. Deze wordt veroorzaakt door de natuur, maar ook door de afwezigheid van een staat die deze benaming waardig is, die bij machte is om ook maar enige sturing te geven ten aanzien van de ramp en de humanitaire noodsituatie en die bij machte is hulp voor de burgerbevolking, die inmiddels ten prooi valt aan gewetenloze lieden, in goede banen te leiden.

Het Rode Kruis heeft de noodklok geluid. Tijdens de Conferentie van Montréal op 25 januari moet de EU met één mond spreken en vragen om een gecoördineerde en eenduidige aanpak van de humanitaire interventie, anders lopen we het risico dat er chaos ontstaat en de interventies tevergeefs zijn, ook de grootschalige en waardevolle maatregelen waarover de Commissie vandaag heeft gesproken en die van de lidstaten.

Mevrouw Ashton, er moet een buitengewone inspanning worden geleverd voor de kinderen, met name de weeskinderen, die het verdienen als eerste geholpen te worden, ook wat betreft psychologische ondersteuning, omdat zij anders veroordeeld zijn tot armoede en uitbuiting. Ook moet worden voorkomen dat de internationale gemeenschap er alleen maar voor zorgt dat de adoptieprocedures worden vereenvoudigd. Dit zou slechts kunnen leiden tot een vorm van gelegaliseerde deportatie van kinderen en daaraan heeft Haïti geen behoefte.

De Italiaanse minister van Buitenlandse Zaken, de heer Frattini, heeft terecht voorstellen gedaan voor het bouwen van instellingen en opvanghuizen, zodat de kinderen fatsoenlijk kunnen opgroeien in hun eigen land, en voor het bevorderen van tijdelijke reizen naar het buitenland om daar vakanties door te brengen en met name om te leren. Ik sluit af met een vraag: zijn wij, op internationaal niveau, bereid de schuld van Haïti te verminderen of kwijt te schelden?

Corina Crețu (S&D). - (RO) Werkelijk de gehele wereld toont deze dagen zijn solidariteit en compassie voor de slachtoffers van de catastrofe in Haïti. Hierdoor wordt opnieuw duidelijk dat snelle en gecoördineerde acties noodzakelijk zijn in dergelijke situaties. Het beperken van de verliezen is nu afhankelijk van de efficiëntie van de inzet en, zoals hier al is vermeld, de internationale organisaties hebben op voorbeeldige wijze gehandeld: de afdeling voor humanitaire hulp van de EU, maar ook individuele lidstaten.

Ik ben van mening dat het nodig is om een snelle operationele interventiemacht van de Europese Unie te creëren. De situatie in Haïti laat ons namelijk zien dat het niet alleen noodzakelijk is steun te bieden aan de overlevenden, maar ook de openbare orde en de veiligheid van de bevolking te verzekeren. We verkeren weliswaar vandaag de dag in de situatie waarin velen protesteren en beschuldigingen uiten dat de humanitaire hulpverlening een dekmantel is voor militaire bezetting, maar indien de VN-macht onvoldoende is of niet tegen de situatie is opgewassen, moet de Europese Unie een actievere rol spelen – vooral omdat wij in de regio veel geloofwaardigheid hebben.

Ik ben van mening dat wij, als Europese Unie, het voortouw moeten nemen in een breed wederopbouwproces in Haïti, en tegelijkertijd de stabiliteit van de staatsstructuren moeten stimuleren. Daarnaast is het uiteraard zeer belangrijk om onze saamhorigheid te tonen met de zwaar getroffen inwoners, onder andere door adoptieprocedures te vereenvoudigen voor kinderen die door de ramp wees zijn geworden en door concrete hulp te bieden aan de bevolking die zo zwaar beproefd is.

Paweł Robert Kowal (ECR). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, wij luisteren vandaag naar de standpunten van verschillende zijden van dit Parlement. Al deze standpunten hebben één ding gemeen. Alle sprekers komen tot dezelfde vaststelling: de reactie van de Europese Unie, haar politieke reactie, was ontoereikend en niet goed gecoördineerd. Ik ben van oordeel dat we de liefdadigheidsorganisaties moeten bedanken omdat ze zo spontaan en, zoals steeds, feilloos op de behoeften hebben ingespeeld.

Daarenboven dienen wij ons af te vragen wat we in het vervolg beter kunnen doen. Eigenlijk heb ik maar één vraag voor mevrouw Ashton. Dit is de eerste situatie van dit kaliber waarmee u in uw nieuwe functie wordt geconfronteerd. Wat is de belangrijkste conclusie die u uit deze gebeurtenis trekt, evenals uit de fouten waarover we hier allemaal spreken? Belangrijker nog, wat kunnen we in de toekomst veranderen? Ik denk dat dit veruit het belangrijkste thema is waarover we moeten nadenken en het is in grote mate ook onze taak om dit te doen.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, zo is het genoeg! Het is genoeg. Bij iedere ramp is het hetzelfde liedje: de Fransen sturen een vliegtuig en hulptroepen; de Belgen, de Italianen, de Duitsers, iedereen doet hetzelfde, en het is telkens ieder in zijn eigen hoekje, het is iedere keer hetzelfde. Ter plaatse leidt dit steeds weer tot hetzelfde resultaat: geen coördinatie, gemiste kansen voor de slachtoffers en een gebrek aan organisatie.

Wanneer houdt dit nu eens op? Wanneer komt de Commissie eindelijk eens in actie? En vertel ons nu niet dat dit ingewikkeld is, want de projecten liggen klaar. We hoeven ze alleen maar toe te passen. In 2006 heeft Michel Barnier voorgesteld een Europese macht voor civiele bescherming op te richten, waaraan de lidstaten op basis van vrijwilligheid zouden deelnemen, zonder te hoeven wachten op een hypothetische unanimité van de 27 lidstaten, door bestaande nationale eenheden voor burgerbescherming samen te voegen, door ze gezamenlijk te trainen met gemeenschappelijke reddingstechnieken, gemeenschappelijke communicatiemiddelen en een gemeenschappelijk hoofdkwartier.

Het is eenvoudig, mevrouw Ashton: doet u dit met de lidstaten die willen! Wat de anderen betreft, zij zullen zich bij ons aansluiten als ze inzien dat dit de toekomst is. Na de tsunami waren er beloftes gedaan. Tot op heden is er echter niets gebeurd.

Ik zeg het u weloverwogen: dit gebrek aan actie van de Commissie is misdadig. Mevrouw Ashton, waarom is Europa ertoe veroordeeld zijn fouten te herhalen? Mevrouw Ashton, niemand twijfelt aan uw goede wil, maar kondig alstublieft vandaag de oprichting van deze Europese coördinatiemacht aan. Het Parlement zal zich bij u aansluiten. Als u behoefte hebt aan steun, zullen wij u graag helpen. Maar houdt u alstublieft op om over coördinatie te praten; breng deze coördinatie in de praktijk! Wacht niet tot de volgende ramp!

Michael Cashman (S&D). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, sommige mensen zijn doeners en andere praters. Daarom feliciteer ik de Raad, de Commissie en de hoge vertegenwoordiger met de maatregelen die ze hebben genomen. Niets van dit alles was te voorzien. Het gaat hier om iets wat volslagen ondenkbaar was.

Ik heb zitten luisteren naar goedkope politieke argumenten gericht tegen de hoge vertegenwoordiger, tegen de lidstaten en tegen de Commissie op grond van het denkbeeld dat je een Amerikaanse hulpverlener die iemand levend uit het puin haalt, aan de kant moet schuiven omdat je tegen neokolonialisme bent en dat je het leven van de slachtoffers in Haïti verbetert door Haïti aan te vallen. U moet zich schamen.

Laten we zorgen voor coördinatie van de hulpverlening. Laat de coördinatie over aan de Amerikanen – als zo levens kunnen worden gered, moeten we dat zeker doen. Laten we de politieke retoriek vergeten.

Mijn felicitaties voor het vrijmaken van dit bedrag. Gefeliciteerd, mevrouw Ashton, omdat u niet voor het publiek speelt en vliegcapaciteit in beslag neemt om in Haïti te geraken, alleen maar om er te zijn en te laten zien dat u er bent. Wat schieten we daarmee op? Absoluut niets. Ik ben boos namens de mensen die gered willen worden, dus laten we onze actie afstemmen op die van de Amerikanen. Laten we de Verenigde Naties een schop onder de kont geven zodat er hulp wordt geleverd en laten we ophouden goedkope politieke punten te scoren.

(Applaus)

Róza, Gräfin von Thun Und Hohenstein (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zou me willen aansluiten bij het standpunt van de heer Juvin – de humanitaire hulp is inderdaad slecht gecoördineerd. Ik wil het niet alleen hebben over humanitaire hulp, maar ook over zogenaamde technische, structurele of ontwikkelingshulp. Deze catastrofe was niet te voorzien, maar we wisten allemaal in wat een verschrikkelijke toestand Haïti zich bevond. Tot overmaat van ramp werd het land ook nog door dit onheil getroffen. We wisten al geruime tijd hoe slecht Haïti eraan toe was en hoe slecht de structuren van het land functioneerden. We weten ook dat, indien deze structuren beter hadden gewerkt en indien we onze hulp aan Haïti en onze technische samenwerking met dit land reeds voor de aardbeving beter hadden georganiseerd, deze structuren nu beter hadden gefunctioneerd. Als gevolg daarvan was het nu ook mogelijk geweest om onze hulp efficiënter te benutten en hadden vele duizenden mensenlevens kunnen worden gered. Dat is echter niet gebeurd.

Is mevrouw Ashton, in haar hoedanigheid van hoge vertegenwoordiger en lid van de Raad, voornemens om specifieke actie te ondernemen – en hierbij concrete data te noemen – om de technische samenwerking van verschillende Europese landen zodanig te coördineren dat de derde landen die steun krijgen deze hulp ook goed gebruiken? Willen we werk maken van een vorm van uitwisseling van beste praktijken tussen landen die veel ervaring hebben en waar de technische samenwerking zeer goed verloopt, en landen die nu pas een begin maken met deze technische samenwerking? Zal er een goed, gemeenschappelijk en sterk Europees beleid ontstaan waarvan derde landen daadwerkelijk gebruik zullen maken, zodat we niet in het wilde weg en inderhaast humanitaire hulp verlenen wanneer honderdduizenden mensen zich onverwachts in een tragische situatie bevinden?

David-Maria Sassoli (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, dames en heren, de enorme tragedie die Haïti heeft getroffen vraagt om een onmiddellijke reactie en er worden veel hulp- en reddingsacties uitgevoerd door de afzonderlijke lidstaten, ook al bestaat er flinke concurrentie tussen de Europese landen.

Het nieuwe Europa met zijn hoge vertegenwoordiger moet in staat zijn om zijn eigen hulp te bieden aan de getroffen bevolking. De aardbeving heeft overigens het armste land op het westelijk halfrond getroffen, waar 80 procent van de bevolking onder de armoedegrens en 54 procent in absolute armoede leeft.

Maar achter deze noodsituatie schuilt nog een andere, namelijk die van de minderjarigen, die onderdeel uitmaken van de zwakste bevolkingsgroep en zijn achtergebleven zonder familie, zonder bescherming en zonder staat. Daarom wil ik de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid vragen om maatregelen in overweging te nemen die erop zijn gericht het mogelijk te maken dat Haïtiaanse kinderen tot tien jaar worden opgevangen en beschermd door de Europese landen.

Mevrouw Ashton, Europa kan hen opvangen en goede levensomstandigheden bieden, voor een beperkte periode welteverstaan, totdat de omstandigheden voor de kinderen goed genoeg zijn om terug te keren naar hun vaderland. Dit alles zou door de Europese landen eenvoudig te regelen kunnen zijn. Het zou een goede manier zijn om gehoor te geven aan de behoefte aan saamhorigheid, maar het zou ook een manier zijn om te voorkomen dat over de rug van de kinderen speculatieve en illegale handelingen plaatsvinden. We hebben het hier over kinderen en dus over de waardevolste rijkdom die wij op Haïti moeten beschermen.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen dagen zijn er klachten geweest over de ondoelmatigheid en traagheid van de reactie op de Haïtiaanse crisis.

Velen wijzen naar de toenemende onveiligheid, de groeiende wanhoop onder de overlevenden van de aardbeving en het afgrijselijke tekort aan voedsel en kleding.

Het is waar dat deze problemen zich voordoen en ze moeten zo snel mogelijk worden opgelost, maar de betrokkenheid van diverse internationale spelers, variërend van regeringen tot maatschappelijke organisaties en individuele personen wereldwijd, moeten we toejuichen.

De Europese Unie is zeker een van de instellingen die hun oprechte solidariteit met het Haïtiaanse volk hebben uitgesproken. Ook nu hadden velen zelfs vandaag kritiek op de veronderstelde trage reactie van de EU op de crisis, maar het draait in de EU niet alleen om in Brussel genomen besluiten. Nationale regeringen hebben reeds duizenden mannen en vrouwen uitgezonden om de Haïtianen te helpen en hebben miljoenen euro's aan hulp toegekend.

De rol van de EU moet meer op hulp voor de middellange en lange termijn worden toegespitst en gericht zijn op de wederopbouw van steden en dorpen en de infrastructuur en scholen en ziekenhuizen in Haïti.

De EU kan zeker het forum zijn, de paraplu waaronder de Europese hulp voor de lange en middellange termijn kan worden gedistribueerd en gecoördineerd.

De recente toezegging van de Commissie en de lidstaten om bijna 500 miljoen euro vrij te maken is zeker een grote en belangrijke stap in deze richting en daar moeten we allemaal achter staan.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) In de eerste plaats wil ik mijn condoleances en mijn solidariteit overbrengen aan het volk van Haïti, dat zo zwaar getroffen is door deze ramp.

De Europese Unie is geen militaire mogendheid. Dat willen wij ook niet zijn. Maar wij nemen wel een krachtige positie in de wereld in vanwege ons sociale model. En wij zijn een macht om rekening mee te houden, en dat willen we ook zijn, vanwege onze bijdrage aan ontwikkelingssamenwerking en vanwege de humanitaire hulp die wij bieden.

De nieuwe instellingen die met het Verdrag van Lissabon zijn gecreëerd, worden nu door de ramp op Haïti voor een uitdaging geplaatst. Op dit moment moeten wij humanitaire hulp bieden, maar weldra is het tijd voor de wederopbouw, voor de eerste stappen op weg naar ontwikkeling en voor hulp bij de inrichting van het bestuur en de instellingen van het land. Wij zullen een eenstemmig antwoord moeten geven op datgene wat de Haïtiaanse bevolking van ons verwacht. Daarbij zal het optreden van de hoge vertegenwoordiger afgestemd moeten worden op dat van de commissarissen voor ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp.

Waarom? Waarom is het van belang dat wij gezamenlijk handelen? Welnu, om de hulp van de verschillende landen beter te kunnen coördineren, om te zorgen dat onze hulp zo effectief mogelijk is, om te zorgen dat de Europese stem in de wereld herkenbaar zal zijn, en om beter in staat te zijn datgene te doen wat de wereld op dergelijke momenten van ons verwacht: hulp bieden bij deze humanitaire crisis en een aanzet geven tot de wederopbouw. En dat is vandaag in Haïti, morgen bij een andere ramp en overmorgen weer op een andere plek in de wereld.

Jim Higgins (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, een van de armste landen van de wereld – slachtoffer van slecht bestuur, slachtoffer van dictatuur en corruptie – is in vijftien seconden verwoest. Vijftigduizend doden, duizenden vermisten en drie miljoen daklozen.

De reactie van de Verenigde Staten was prijzenswaardig, die van de Verenigde Naties iets minder, maar ik ben het eens met alles wat is gezegd. We hebben het niet over politiek, mijnheer Cashman: onze reactie was ontoereikend. We zijn achtergebleven in het kielzog van de Verenigde Staten.

De logistieke moeilijkheden zullen worden opgelost – schoon water, geneesmiddelen, voedsel en onderdak – dat komt in de loop van de tijd. Maar wat Haïti nodig heeft om deze ramp te boven te komen is een volledig functionerende democratie met een economie waarbinnen de bevolking in haar levensonderhoud kan voorzien. Het herstel moet verspreid over de jaren worden gemeten en niet alleen maar in de weken en maanden na deze crisis.

Zoals al vele malen is gezegd, zal Haïti van de televisie verdwijnen. Van onderwerp één wordt het de komende twee, drie weken onderwerp drie en vervolgens verdwijnt het uit beeld. Maar daar ligt de echte uitdaging, want in 2008 is Haïti getroffen door twee verwoestende orkanen, die een hoop armoede en verwoesting achterlieten. De wereldleiders beloofden in dat stadium 600 miljoen euro. Uiteindelijk is er slechts 40 miljoen euro geleverd.

Wat we nodig hebben is de wedergeboorte, de heropleving, de herrijzenis en de herontwikkeling van Haïti. Dit proces moet op behoorlijke wijze worden geleid en gestuurd. Maar bovenal moet er een duidelijke en haalbare strategie worden opgezet om Haïti tot het trotse, onafhankelijke en democratische land te maken dat het zou moeten zijn maar nooit geweest is, met als gevolg de huidige catastrofe.

Roberto Gualtieri (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de humanitaire ramp van ongekende omvang op Haïti raakt ons diep en verplicht de Europese Unie om met alle beschikbare middelen zo goed mogelijk een bijdrage te leveren aan de inspanningen van de internationale gemeenschap.

De afgelopen uren en dagen is er veel vooruitgang geboekt op het gebied van de financiële middelen. Er moet nog worden nagedacht over de overige aspecten van het Europese antwoord op de crisis. Daarbij moeten we ons echter niet druk maken om ons imago, maar moeten we ons concentreren op de inhoud, zoals de hoge vertegenwoordiger terecht heeft gezegd.

De centrale rol van de VN-missie MINUSTAH is inmiddels duidelijk gebleken, zowel op het gebied van civiele bescherming als op het gebied van veiligheid. Hierdoor wordt de mogelijkheid tot een zelfstandige GVD-missie uitgesloten, maar de coördinerende rol van de EU blijft centraal staan bij de ondersteuning van de VN-missie.

Wat dit betreft wil ik de heer Juvin eraan herinneren dat deze coördinatie bestaat: op het gebied van de civiele bescherming worden de maatregelen gecoördineerd door het waarnemings- en informatiecentrum en op het gebied van de veiligheid door het situatiecentrum. Het is wenselijk dat dit werk uitmondt in het uitzenden van de Europese Gendarmerie, waarom uitdrukkelijk is verzocht door de Verenigde Naties.

Het is zinvol om van de hoge vertegenwoordiger en van de Commissie te weten te komen hoe het waarnemings- en informatiecentrum en het situatiecentrum concreet omgaan met hun taken en de zo veeleisende beproevingen, hoe hun coördinatie functioneert en of hun instrumenten en middelen toereikend zijn.

Dit zal ons ook helpen wanneer we naderhand de geschiktheid van deze instrumenten en de capaciteit van de ondersteunende bescherming moeten evalueren. Dit is echter niet het moment voor deze discussies, dit is het moment voor actie en inzet. Wij staan vierkant achter de actie van de hoge vertegenwoordiger.

VOORZITTER: STAVROS LAMBRINIDIS

Ondervoorzitter

Milan Zver (PPE). - (SL) Ook ik wil graag mijn medeleven betuigen in verband met de gebeurtenissen in Haïti en tevens de Europese Commissie en Europese instellingen feliciteren met hun relatief gepaste reactie.

Desondanks vraag ik me net als enkele van mijn collega's ook af of onze reactie wel snel genoeg is geweest. Wellicht is het een goed idee dat mevrouw Ashton, vicevoorzitter van de Commissie, een persoonlijk bezoek brengt aan de plaats waar deze tragedie plaatsvond, aangezien dat om meerdere redenen belangrijk zou kunnen zijn.

Ik ben het niet eens met degenen onder u die suggereren dat de aanwezigheid van soldaten en ander wetshandhavingspersoneel mogelijk het begin inluidt van een koloniale benadering van Haïti onzerzijds. Naar mijn mening zijn zulke uitspraken oneerlijk en ongepast.

Wat echter wel belangrijk is, is dat we tijdens het volgende internationale overleg over Haïti maatregelen voor de lange termijn aannemen voor het herstel van de staatsinstellingen, zodat deze hun werk weer kunnen verrichten. Hier refereer ik vooral aan het beleid voor gezondheid en onderwijs. Alleen met een dergelijk beleid en alleen met ontwikkeling op deze gebieden en van deze instellingen kan Haïti een stabiel land worden dan het tot op heden is geweest.

María Muñoz De Urquiza (S&D). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nog eens onderstrepen hoe belangrijk het is dat de Europese Unie niet alleen leiding geeft aan de eerste humanitaire noodhulp, maar ook aan de samenwerking op langere termijn, gericht op de wederopbouw van het land. Daarbij dient zij samen te werken met de lokale overheden, met de regering van Haïti en met lokale niet-gouvernementele instellingen. Als wij de overheidsinstellingen van Haïti door internationale organisaties zouden vervangen, zou het land nog verder verzwakt worden, terwijl het al zo kwetsbaar is.

Ik wil hierbij tevens mijn waardering uitspreken voor de snelle reactie van het Spaanse voorzitterschap. Enerzijds is de coördinatie van de hulp snel op gang gekomen, en anderzijds heeft de Europese Unie snel de hulpmiddelen gekregen die Spanje in het land en in de regio al beschikbaar had. Spanje is immers niet alleen in Latijns-Amerika maar ook in Haïti de belangrijkste Europese verstrekker van hulp.

Marielle De Sarnez (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, bij de politiek draait het in de eerste plaats om symbolen, en daarom vind ik dat u niet hier, maar in Haïti zou moeten zijn, en dat u niet naar de Verenigde Staten, maar naar Haïti zou moeten gaan.

Ik heb het gevoel – en dat zeg ik met veel verdriet – dat u zich de omvang van de gebeurtenis, van deze verschrikkelijke tragedie, niet hebt gerealiseerd. En als we dit alles in ogenschouw nemen, heeft Europa in wezen nog nooit zo verstek laten gaan. Wij zijn de grootste donoren, en toch bestaan we niet.

Ik heb nog een tweede gevoel en dat is dat hoe meer benoemen wij doorvoeren, hoe meer functies en titels wij creëren, hoe minder wij bestaan, en dit zou ons ertoe moeten aanzetten om bij onszelf te rade te gaan. Hoeveel rampen moeten er nog gebeuren, voordat de leiders van de Europese Unie eindelijk hun verantwoordelijkheid nemen? Het verslag van de heer Barnier ligt sinds 2006 op tafel. Waar wachten wij nog op om dit aan te nemen? Waar wachten wij nog op om dit in praktijk te brengen?

James Nicholson (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat al onze gedachten onder woorden zijn gebracht en moeten uitgaan naar al diegenen die om het leven zijn gekomen: de mensen van de Verenigde Naties, de bevolking van Haïti zelf en de mensen die nog leven maar in ellende verkeren.

Wat we nodig hebben is een goede, krachtige gecoördineerde inspanning en niets – maar dan ook niets – mag dat in de weg staan. Ik wil graag zeggen dat ik de toezeggingen die we in Europa aan de bevolking van Haïti hebben gedaan, toejuich. Ik hoop dat we hier een vervolg aan geven, want ik maak me – heel terecht – zorgen over wat er over twee weken gebeurt als Haïti weer uit de media is verdwenen en niet langer in het nieuws is. Wat moeten deze mensen dan?

Ja, het is duidelijk dat Haïti herbouwd moet worden, zowel op de korte termijn als op de lange, maar het belangrijkste is nu dat de hulp terechtkomt bij de hulpbehoevenden en noodlijdenden. Ik moet zeggen dat ik het volkomen eens ben met het eerdere commentaar van de heer Cashman. Deze kwestie is te belangrijk om goedkope politieke punten te scoren.

Luís Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Ik neem even een paar seconden om, in de eerste plaats, de hoge vertegenwoordiger, de Raad, de Commissie en het roulerend voorzitterschap van de Europese Unie te complimenteren met de snelheid van handelen, de goede coördinatie en de inzet die zij vanaf het eerste moment hebben laten zien.

Zij hebben dan misschien niet de grote media-aandacht gekregen die wel losbarstte toen tienduizend mariniers uit de Verenigde Staten op het eiland arriveerden, maar alles is op een snelle en efficiënte manier verlopen, althans, dat is mijn oordeel, en ik heb een ruime ervaring op dit gebied. Ik zal slechts één ding noemen, waarnaar in dit debat tot nu toe niet is verwezen: 50 procent van de mensen die gedurende de eerste 78 uur levend onder het puin vandaan zijn gehaald, werd gered door teams uit Europese landen en uit de lidstaten van de Europese Unie.

Frédérique Ries (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, zoals mevrouw Joly al zei, zijn er omstandigheden waarin woorden en cijfers iedere betekenis verliezen en belachelijk worden: 2 miljoen vluchtelingen – werd ons gezegd – en misschien meer, meer dan 200 000 doden, een land dat verwoest is, een hoofdstad die nagenoeg van de kaart geveegd is.

Wat nu het meest urgent is, is om de laatste overlevenden – als die er nog zijn – uit te graven, de doden te begraven, de levenden voedsel te geven, water uit te delen, gewonden te verzorgen en opereren, en aan de wederopbouw te beginnen. Ieder land is snel, zeer snel, naar Haïti gegaan, met zijn eigen hulpmiddelen, zijn honden, zijn mensen en zijn vrijgevigheid. Het gaat om een enorme, fantastische inspanning, maar het is een nationale inspanning.

Het is nu absoluut noodzakelijk dat Europa aan stootkracht wint en gestalte geeft aan dit idee dat sommigen van ons, velen van ons hier in het Europees Parlement en elders al enkele jaren verdedigen, namelijk om een Europees korps voor civiele interventie op te richten, groenhelmen of withelmen – de kleur doet er niet toe – mensen, middelen en gemeenschappelijke strategieën.

EU-FAST, het initiatief dat de heer Verhofstadt in 2003 introduceerde, of EuropeAid, dat Michel Barnier in 2006 voorstelde: het maakt uiteindelijk niet uit wie het heeft bedacht; het idee is om snel te kunnen handelen, om samen klaar te staan.

Liisa Jaakonsaari (S&D). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik vind het vreemd dat men hier over zichtbaarheid spreekt en de motieven van de Verenigde Staten in twijfel trekt, want juist nu is er hulp nodig. Ik vind het

vooral tragisch dat zich op dit moment mensen onder de puinhopen bevinden die nog gered zouden kunnen worden. Alles wat er voor hen kan worden gedaan, moet ook worden gedaan.

Toen indertijd de crisisbeheersingstroepen werden opgericht in het kader van het Europees buitenlands- en veiligheidsbeleid, met inbegrip van het defensiebeleid, werd mij in ieder geval in Finland verteld dat deze troepen er ook zijn voor natuurrampen en dat zij dus kunnen helpen wanneer zich in de wereld, en natuurlijk ook in Europa, dergelijke rampen voordoen. Nu hebben de crisisbeheersingstroepen echter niets te doen in de verschillende delen van Europa waarin zij zich bevinden. Er zijn gelukkig geen crises in Europa en daarom hebben zij niets te doen. Wat weerhoudt ons ervan om deze crisisbeheersingstroepen in te zetten in crises zoals deze in Haïti wanneer er om hulp wordt verzocht?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Vandaag, na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, hebben we waarschijnlijk te maken met de grootste tragedie die ooit heeft plaatsgevonden en moeten we de positie van de hoge vertegenwoordiger begrijpen, die aan het prille begin van haar ambtstermijn een behoorlijk ingewikkelde taak op zich moet nemen, een taak zoals we nog nooit eerder hebben meegemaakt zou ik haast willen zeggen. Het klopt inderdaad dat er momenteel sprake is van enkele tekortkomingen en dat we in de toekomst beter voorbereide gemeenschappelijke strijdkrachten van de Europese Unie nodig hebben, die zouden kunnen deelnemen aan reddingsoperaties. Ik denk dat de grootste bijdrage vandaag zou zijn dat het genoemde geld naar Haïti zou worden gestuurd, waar het dan zo snel mogelijk kan worden gebruikt en besteed aan het herbouwen van de infrastructuur, zoals de president van Haïti noemde, en het wellicht ook kan worden gebruikt om enkele van die ingestorte woningen te verwijderen die nu nog op de straten liggen.

Catherine Ashton, *hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, zoals ik aan het begin zei, ben ik naar dit Parlement gekomen om kennis te nemen van uw standpunten. Ik heb alle begrip voor de frustratie van de geachte afgevaardigden over het feit dat sommige zaken beter moeten worden aangepakt.

Er waren Parlementsleden die vragen stelden over de zichtbaarheid en de coördinatie. Het is zonder meer een feit dat je op de televisie vooral beelden van Amerikanen ziet. Dit komt doordat Amerika dichterbij Haïti ligt en doordat Amerika het vermogen heeft om zo snel hulp te mobiliseren. Het feit dat we zo nauw met de Verenigde Staten hebben samengewerkt, bepaalt ook voor een belangrijk deel wat we nu en in de toekomst doen.

Het is ook zonder meer waar dat we, nadat ik 's nachts werd gewekt en van de aardbeving hoorde, onze mensen zo snel als we konden hebben gemobiliseerd. Er werden eenentwintig lidstaten gemobiliseerd om te reageren. We hebben een hoop werk verzet, waarbij de Raad en de Commissie voor de allereerste keer samenkwamen, en ik wil er even op wijzen dat het nog maar acht dagen geleden is dat ik hier voor u stond tijdens mijn hoorzitting.

Eenentwintig lidstaten met elf zoek- en reddingsteams, vijf veldhospitalen, zes medische voorposten, veertig medische teams, zes waterzuiveringseenheden; we hebben deze zo snel mogelijk uitgezonden en ik heb alle respect voor het werk dat de lidstaten verrichten. Ik heb ook alle respect voor de ambtenaren die dag en nacht in touw zijn geweest en dat nog steeds zijn om deze operatie voor elkaar te krijgen.

Al in een heel vroeg stadium heb ik de Verenigde Naties ter plaatse en secretaris-generaal Ban Ki-moon gevraagd waar ik mijn inspanningen het beste op kon richten. Het was duidelijk dat ik ter plaatse niets te zoeken had en alleen maar kostbare ruimte in beslag zou nemen terwijl de vliegtuigen niet konden landen en boven het vliegveld rondcirkelden omdat het vliegveld momenteel in zeer slechte staat verkeert. Ik ben geen arts. Ik ben geen brandweerman. Het was mijn taak om de coördinatie op te zetten, te praten met de Vrienden van Haïti en samen met de Verenigde Staten de hulpverlening zodanig te coördineren dat alles ter plaatse optimaal verloopt.

Net als een aantal geachte afgevaardigden spreek ik mijn waardering uit voor de NGO's en de mensen in het veld. De Verenigde Naties zijn enorm zwaar getroffen door de verwoesting die daar heeft plaatsgevonden, waarbij talrijke leden van de leiding om het leven zijn gekomen, en ook NGO's waren niet in staat om snel genoeg te reageren omdat een aantal van hun mensen zijn omgekomen.

Dat heeft de zaken zeer bemoeilijkt. U hebt net als wij de mensen gezien die wanhopig hulp nodig hebben en zich afvragen waar de hulp blijft. Het was ongelooflijk moeilijk om onder deze omstandigheden hulp ter plekke te krijgen en, nogmaals, mensen hebben zich onvermoeibaar ingespannen om hulp te bieden. Er zit nu schot in de zaak, er is hulp aanwezig, maar men moet niet onderschatten hoe moeilijk de omstandigheden ter plaatse geweest zijn.

Heeft het gewerkt? Ja. Ben ik tevreden? Nee. Ik zeg in deze eerste week in deze functie heel duidelijk tegen u: ik hoor wat u zegt. Ik hoor de frustratie. Ik heb er begrip voor. En u hebt gelijk als u kritiek op mij hebt omdat een en ander niet zo goed is geregeld als in de toekomst het geval kan zijn. U hebt gelijk. Het moet steeds beter.

Wat mij te doen staat is lering trekken uit wat er nu is gebeurd en ervoor zorgen dat we in de toekomst beter samenwerken, maar dat doet niets af aan het geweldige werk dat tot op vandaag van uur tot uur en van dag tot dag wordt verricht.

Wat de lange termijn betreft, hebben de geachte afgevaardigden volkomen gelijk. Als de camera's vertrokken zijn, moeten wij er zijn. We moeten er fysiek aanwezig zijn, we moeten er zijn met alle steun die we kunnen bieden. Ik ben het ermee eens dat schuldenkwesties onderdeel moeten zijn van de gevoerde besprekingen. Ik ben het ermee eens dat alles wat wordt gedaan, gebeurt in samenwerking met de Haïtiaanse bevolking met alle respect voor hun wensen. Ik ben het ermee eens dat de wederopbouw van de infrastructuur van groot belang is en ik ben het ermee eens dat we ervoor moeten zorgen dat de rol van de Verenigde Naties erkend wordt en dat zij hun rol naar behoren kunnen vervullen.

Daarom ga ik niet alleen naar de Verenigde Staten voor een ontmoeting met minister van Buitenlandse Zaken Clinton maar ook naar de Verenigde Naties om met de secretaris-generaal en leidende figuren te bespreken wat we nu kunnen doen om in de toekomst goed te kunnen samenwerken, want, zoals u zegt, dat is van enorm belang.

Tot slot wil ik stilstaan bij de realiteit van de situatie. Zoals een aantal geachte afgevaardigden opmerkten, is dit een land waar meer dan 70 procent van de bevolking al onder de armoedegrens leefde. Het is van groot belang, zoals geachte afgevaardigden al zeiden, dat er goede zorg is voor de kinderen, vooral de weeskinderen. En ten gevolge van de verwoesting is de komende jaren veel steun nodig.

Ik zal u iets vertellen over de infrastructuur op dit moment. Ziekenhuizen, elektriciteit, communicatie, de watervoorziening, de zeehavens en de luchthavens zijn zwaar beschadigd. De belangrijkste overheidsgebouwen, het presidentiële paleis, het parlamentsgebouw, de ministeries van Financiën, Justitie, Planning, Volksgezondheid en Binnenlandse Zaken zijn volledig verwoest. Veel van de hoge ambtenaren worden vermist. De Haïtiaanse regering functioneert niet. Het is, zoals u zegt, toch al een van de armste landen ter wereld en omdat we de infrastructuur opnieuw moeten opbouwen, deel ik uw vastberaden voornemen om ervoor te zorgen dat dat ook gebeurt.

(Applaus)

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik tegen de heer Le Hyaric zeggen, die vraagt om voedseloverschotten naar Haïti te brengen, dat dit niet de aanpak van de Europese Unie is, om de eenvoudige reden dat de Commissie er de voorkeur aan geeft deze producten in de regio te kopen. We zullen eerst bekijken of we ze in de regio kunnen kopen in plaats van onze overschotten naar Haïti te vervoeren.

(EN) Ten tweede wil ik drie dingen opmerken over de kwestie coördinatie en civiele bescherming en aanverwante zaken.

Om te beginnen valt civiele bescherming onder de bevoegdheden van de lidstaten en dat moet het uitgangspunt zijn voor alle initiatieven op het gebied van coördinatie. Dat was ook wat werd voorgesteld in het verslag-Barnier maar tot nu toe zijn we nog niet tot een conclusie gekomen. Het valt onder de bevoegdheden van de lidstaten en niet van die van de Commissie als zodanig.

Mijn tweede punt betreft civiele bescherming en de coördinatie ervan. Sinds de tsunami van 2004 is de EU-coördinatie van de civiele bescherming krachtiger en veel efficiënter geworden. Helaas kunnen we door middel van virtuele oefeningen natuurlijk nooit op dezelfde manier testen hoe doelmatig onze samenwerking is als tijdens een natuurramp. In deze crisis bellen niet-EU-lidstaten het MIC om te vragen hoe ze met EU-faciliteiten een bijdrage kunnen leveren aan de hulpoperaties.

Ten derde moeten we niet vergeten dat humanitaire hulp en civiele bescherming tijdens de tweede Commissie-Barroso onder één commissaris vallen en dat is, mijns inziens, een waardevol gegeven. Bovendien hebben we nu ook een hoge vertegenwoordiger, die twee petten op heeft. Wat we in het verleden hebben gezien is dat het niet zozeer ontbreekt aan coördinatie binnen bijvoorbeeld de Commissie – ik kom daar zo nog op terug – maar soms eerder tussen de Europese instellingen en de lidstaten en tussen de Europese Commissie en de Raad. Het hele idee achter die twee petten was nu juist dat dit zou leiden tot een betere

samenwerking tussen de Raad en de Commissie en ik denk dat tijdens deze crisis is gebleken dat dit inderdaad een hele vooruitgang is.

Tot slot wil ik nog zeggen dat de woorden van sommige sprekers mij droevig stemmen. Natuurlijk is het niet mijn rol als commissaris om droevig te zijn, maar moet ik gewoon nota nemen van wat er wordt gezegd. Maar we doen alle mensen die zich zonder klagen uur na uur, dag na dag, tijdens het weekeinde, ter plaatse en in Brussel hebben ingespannen, zonder hiervoor enige vergoeding te vragen, tekort. Zij hebben heel hard gewerkt en waren binnen een paar uur ter plaatse actief, hoewel ook hun voorzieningen hard getroffen waren.

U moet niet vergeten dat een omvangrijke ramp als deze niet te voorzien is. Je kunt er pas op reageren op het moment dat deze zich aandient en dan moet je laten zien dat je in zeer korte tijd een reactie kunt organiseren. Ik vind dat de Commissie dit heeft laten zien. Ik ben van mening dat de lidstaten onze actie onmiddellijk en massaal hebben gesteund en ik vind dat we wel iets minder kritisch mogen zijn als het om die diensten gaat.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de vergaderperiode in februari plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), schriftelijk. – (PT) Ik betuig mijn solidariteit met het Haïtiaanse volk dat op 12 januari getroffen is door een aardbeving en ik ben blij met de toegezegde steun van de EU. De Europese Unie is de grootste donor voor humanitaire en ontwikkelingshulp in de wereld. Slechts enkele uren na de ramp heeft de EU 3 miljoen euro aan hulp beschikbaar gesteld voor de eerste steunoperaties. Er is 1 34 miljoen euro vrijgemaakt voor de eerste herstel- en wederopbouwactiviteiten. Verder zal er nog 200 miljoen euro worden gereserveerd voor herstel op de langere termijn, naast het bedrag van 92 miljoen euro dat verschillende lidstaten van de EU hebben verstrekt. Al die bedragen bij elkaar leveren een totaal van 429 miljoen op. Dat kan nog worden verhoogd op grond van een nadere beoordeling van de behoeften. Ik feliciteer de Europese Commissie met de coördinatie van de hulp, maar ik betreur het dat de EU niet voldoende zichtbaar is geweest in het veld. Dat is schadelijk voor het imago van de EU bij de internationale publieke opinie. Daar staat het goede imago van de VS tegenover, terwijl de hulpbijdrage van dat land slechts 91,6 miljoen euro was. Tijdens deze crisis is duidelijk de noodzaak aan medische zorg gebleken en ook is er een oproep gedaan om het aantal artsen en gezondheidswerkers te vergroten, evenals de logistieke steun.

Gaston Franco (PPE), schriftelijk. – (FR) Het verbaast mij dat de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid geen bezoek heeft gebracht aan de gebieden in Haïti die door de natuurramp zijn getroffen. Ondanks de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon kost het de Europese Unie dus nog steeds moeite haar gezicht te laten zien op het internationale toneel, en dat is hoogst betreurenswaardig. Het lijkt mij dat het Europese systeem om op crises te reageren, te zeer versnipperd, te complex en onvoldoende geslaagd is. Welk gedeelte van de steun die is uitgetrokken voor het herstel van Haïti (100 miljoen euro) en voor de wederopbouw van dat land (200 miljoen euro) zal precies door het Europees Ontwikkelingsfonds en het stabiliteitsinstrument worden gefinancierd? Verder zal de Europese Unie, als zij gehoor wil geven aan het dringende verzoek van de VN om ondersteuning te bieden op het gebied van logistiek en veiligheid, volgens mij in staat moeten zijn om alle instrumenten te gebruiken waarin het Verdrag van Lissabon voorziet, met inbegrip van een militaire reactie. Ik pleit ervoor om snel een Europese macht voor civiele bescherming op te richten, zoals de heer Barnier in 2006 had bedacht met als doel om tot een geplande, daadwerkelijk gecoördineerde en effectieve Europese reactie te komen. De recente verklaringen van de heer Van Rompuy gaan in de goede richting. Hij heeft zich uitgesproken vóór de oprichting van een humanitaire snellereactiemacht. Wat zal dit project precies inhouden en wanneer zal het daadwerkelijk het levenslicht aanschouwen?

Filip Kaczmarek (PPE), schriftelijk. – (PL) Dames en heren, de berichten die wij uit Haïti krijgen, zijn schokkend. Dit is een van de meest verschrikkelijke rampen ooit. We kunnen echter nu al een aantal conclusies trekken die in de toekomst van nut kunnen zijn. Het is zonneklaar dat de mechanismen voor de coördinatie van humanitaire hulp niet optimaal zijn. De hulpverlening aan de Haïtianen had efficiënter kunnen verlopen indien de donoren van humanitaire hulp over betere instrumenten hadden beschikt om hun werk te coördineren. Het verbeteren van de samenwerking is echter niet alleen een taak voor de Europese Unie. Om op dit gebied vooruitgang te boeken, is niet alleen een constructieve analyse, maar ook de inzet van alle belangrijke donoren vereist. In situaties zoals die in Haïti vandaag, zijn snelheid, adequaatheid en flexibiliteit van wezenlijk belang. Het is vandaag niet het geschikte ogenblik om bijvoorbeeld te debatteren over wie de

controle zou moeten krijgen over de luchthaven in de hoofdstad van Haïti. Dat is uiteraard van belang, maar beslissingen over het gebruik van specifieke oplossingen kunnen beter op een ander tijdstip worden genomen. Nu moeten we alles in het werk stellen om ons op het belangrijkste doel – het redden van mensenlevens – te concentreren.

Alan Kelly (S&D), schriftelijk. – (EN) De recente aardbeving in Haïti toont ons allen hoe breekbaar het leven op deze aarde soms is. We zijn de afgelopen dagen allemaal geraakt door de beelden en verhalen in de media. De reactie van de wereldwijde gemeenschap op deze natuurramp was verbazingwekkend en ik heb alle lof voor al diegenen die aan de hulpoperatie meewerken of die de hulpverlening vanaf thuis financieren. Het zal generaties duren voor de bevolking van Haïti deze gebeurtenis, die hopelijk geen tweede keer in een mensenleven plaatsvindt, volledig te boven is. Het is belangrijk dat dit Parlement solidariteit met deze mensen betoont. Ik hoop dat de Europese Unie een leidende rol zal spelen bij de inspanningen om deze mensen hoop op een betere toekomst te geven. Noodhulp op de korte termijn moet worden gevolgd door hulp voor de langere termijn om toekomstige generaties te helpen over deze afschuwelijke beproeving heen te komen. De wijze waarop Parlementsleden van alle fracties tot nu toe hebben gereageerd, is bijzonder bemoedigend. Ik verheug me erop om samen met mijn collega's al het mogelijke voor de bevolking van Haïti te doen. De EU moet laten zien dat ze als groep van rijk bedeelde landen altijd bereid is de minder fortuinlijken de helpende hand te bieden.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE), schriftelijk. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, elke dag bereiken ons tragische berichten over de rampzalige aardbeving in Haïti. Uit dit nieuws blijkt overduidelijk dat Haïti, dat in totale chaos verkeert en aan zijn lot wordt overgelaten, niet is opgewassen tegen de gevolgen van deze verschrikkelijke tragedie. De gehele internationale gemeenschap, met inbegrip van de Europese Unie, is verplicht om humanitaire hulp te bieden aan de slachtoffers van deze ramp, die totaal verstoken zijn van de elementaire middelen van bestaan. Derhalve zou ik de bevoegde structuren van de Europese Unie willen oproepen om onverwijld doeltreffende maatregelen te nemen, teneinde zo spoedig mogelijk de nodige hulp en steun te verstrekken om de gevolgen van de aardbeving in Haïti te bestrijden.

5. Situatie in Iran (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Commissie over de situatie in Iran.

Catherine Ashton, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, dit is een belangrijke kans om de situatie in Iran aan de orde te stellen.

De Europese Unie wil normale betrekkingen met Iran en onze inspanningen op het terrein van de nucleaire kwestie zijn daar onderdeel van. In dit verband zet ik in de internationale besprekingen met Iran in mijn hoedanigheid van hoge vertegenwoordiger de rol voort van mijn voorganger, Javier Solana.

Iran is een belangrijk land met een lange geschiedenis en een rijke cultuur en een buitengewoon getalenteerde bevolking. Er komen indrukwekkende films en boeken uit Iran, het opleidingsniveau van de vrouwen is er hoog, er bestaat een vermogen tot publiek debat en de jonge bevolking is krachtig en actief. De Iraanse samenleving bezit in velerlei opzicht de kenmerken van en het vermogen tot een vrije maatschappij. De bedreiging van de maatschappij werd zichtbaar tijdens de beroering die vorig jaar volgde op wat velen in Iran zagen als frauduleuze verkiezingen. Dat is uiteraard een zaak voor de Iraniërs. Onze zorg is dat internationale normen en maatstaven inzake burgerrechten en politieke rechten worden geëerbiedigd.

In dit verband maak ik me ernstig zorgen over de meldingen van demonstraties die op gewelddadige wijze worden neergeslagen en gevallen van willekeurige detentie in Teheran en andere Iraanse steden tijdens de recente Ashura-viering eind december. Het gebruik van geweld tegen betogers die hun vrijheid van meningsuiting en het recht van vereniging willen uitoefenen, is onaanvaardbaar. Het gaat hier om universele mensenrechten die moeten worden geëerbiedigd en personen die vastzitten omdat ze deze rechten op vreedzame wijze uitoefenden, moeten worden vrijgelaten.

Ik heb ook met grote bezorgdheid nota genomen van het feit dat er veel arrestaties van mensenrechtenactivisten en journalisten hebben plaatsgevonden en dat veel gedetineerden de toegang tot juridische vertegenwoordiging en het contact met hun familie wordt ontzegd. Iran moet zijn internationale verplichtingen nakomen en gedetineerden overeenkomstig de internationale maatstaven voor mensenrechten behandelen.

Een andere recente kwestie is de opsluiting van nog eens twaalf leden van de religieuze Baha'i-gemeenschap. Deze mensen hebben recht op een rechtvaardig, open en eerlijk proces overeenkomstig internationale maatstaven.

De EU heeft geen gelegenheid voorbij laten gaan om de Iraanse regering te vragen deze internationale verplichtingen, waarmee zij uit vrije wil hebben ingestemd, te respecteren. We leggen publieke verklaringen af en maken gebruik van andere diplomatieke middelen. We opereren via de Verenigde Naties: de Algemene Vergadering heeft vorige maand nog een resolutie aangenomen waarin de situatie werd veroordeeld. We zullen de bespreking van Iran die begin februari tijdens de komende VN-Raad voor de mensenrechten in Genève wordt gehouden, volledig benutten.

Wat de nucleaire kwestie betreft: we betreuren het dat Teheran geen maatregelen heeft genomen na de laatste bijeenkomst tussen Javier Solana en Jalili, de hoofdonderhandelaar, op 1 oktober in Genève. We waren allemaal van oordeel dat het een positieve bijeenkomst was. Maar in feite heeft Iran nu een door de IAEA voorgestelde ontwerpovereenkomst afgewezen en geweigerd besprekingen over de nucleaire kwestie te voeren.

De EU en haar onderhandelingspartners willen allemaal een diplomatieke oplossing voor de Iraanse nucleaire kwestie en daarom moeten we de tweesporenbenadering blijven hanteren. We zijn afhankelijk van de bereidheid van Teheran om op zinvolle wijze deel te nemen aan besprekingen.

Het blijft onze doelstelling om er meer vertrouwen in te krijgen dat het nucleaire programma uitsluitend voor vreedzame doeleinden bedoeld is. Het gebrek aan vertrouwen werd nog verder versterkt door de onthulling dat Iran weer een nieuwe verrijkingsinstallatie heeft gebouwd zonder de IAEA hier tijdig van op de hoogte te stellen. Bovendien verleent Iran nog steeds niet alle medewerking aan de IAEA en komt het nog steeds zijn internationale verplichtingen niet na.

Het is van groot belang dat de EU en de internationale gemeenschap eensgezind achter de onderhandelingen staan en deze onder andere steunen door middel van passende maatregelen. Als we onze doelstelling willen halen, is de grootst mogelijke eensgezindheid van cruciaal belang.

Als Iran besluit tot een constructievere benadering van de nucleaire kwestie en de regionale stabiliteit in het algemeen, zou het land een belangrijke rol kunnen spelen in het Midden-Oosten en de Golfregio, zodat het met zijn trotse geschiedenis de plaats krijgt die het toekomt.

Tot slot wil ik nog zeggen dat de uitdagingen waar Iran ons voor stelt, zeer zwaar wegen in mijn portefeuille. Iran is een land met een enorme potentie – en wij hebben keer op keer blij gegeven van onze bereidheid om op constructieve wijze met Iran samen te werken. Ik blijf me daar hard voor maken. Ik hoop oprecht dat ik dit Parlement in een later stadium tijdens mijn mandaat een positiever beeld van de betrekkingen met Iran kan geven.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, *namens de PPE-Fractie*. – (ES) Mevrouw Ashton, u bent met recht bezorgd. De situatie in Afghanistan is namelijk zeer ernstig, vooral vanuit het perspectief van de mensenrechten, en in het bijzonder waar het gaat om de rechten van burgers en om de politieke vrijheid. De situatie op deze terreinen verslechtert op een manier die nauwelijks te bevatten is: geweld wordt volstrekt willekeurig toegepast, leden van de oppositie worden op grote schaal gevangengezet, er vinden moordaanslagen en executies plaats, de niet-gouvernementele instellingen wordt het onmogelijk gemaakt hun werk te doen en ook van persvrijheid is geen sprake. En nu is het zelfs zover gekomen dat een delegatie van het Europees Parlement de toegang tot het land is ontzegd.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag me af of het onder de huidige omstandigheden zin heeft dit land nu te bezoeken.

Wat de nucleaire kwestie betreft, mevrouw Ashton, heeft u het zelf volkomen duidelijk en onomwonden verwoord: Iran produceert nog steeds verrijkt uranium, ondanks de waarschuwingen van de internationale gemeenschap. Het land heeft de uitgestoken hand van president Obama afgewezen, evenals het laatste plan dat is voorgesteld door de Zes, waartoe ook Rusland en Frankrijk behoren.

Mijn vraag, mevrouw Ashton, is heel eenvoudig: denkt u dat ons geduld met dit land nu op is? Bent u van mening dat we op dit moment meer overtuigende maatregelen zouden moeten nemen? Of denkt u juist dat inschikkelijkheid het beste instrument is in de onderhandelingen met het Iraanse regime?

Ik waardeer het oprecht dat u zich uitspreekt voor de verdediging van de mensenrechten in dit land. De schendingen van deze rechten zijn zeer ernstig en ik denk, mijnheer de Voorzitter, dat dit Parlement zich onomwonden voor een veroordeling van de mensenrechtensituatie in dit land moet uitspreken. Ik hoop dat het Parlement dat kan doen door de resolutie over dit onderwerp aan te nemen. En het Parlement moet vastberaden, heel vastberaden, blijven volharden in de onvoorwaardelijke verdediging van de vrijheid.

Roberto Gualtieri, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, geconfronteerd met de ontwikkelingen van de situatie in Iran, moeten we onze ernstige bezorgdheid wel uiten. Bezorgdheid over de steeds ernstigere schendingen van politieke rechten en burgerrechten, die wij scherp veroordelen, en bezorgdheid over het niet nakomen van de verplichtingen uit hoofde van het non-proliferatieverdrag, waarvan zelfs Iran zelf bevestigt deze niet ter discussie te willen stellen.

Wij trekken het recht van Iran op de vreedzame ontwikkeling van kernenergie niet in twijfel en ook willen wij de belangrijke rol niet onderschatten die Iran op regionale schaal kan spelen, noch de rechtmatige behoefte van het land aan veiligheid en de noodzaak een geloofwaardig regionaal veiligheidssysteem op te zetten waarbij alle kernmogendheden in het gebied zijn betrokken. Maar juist om deze reden begrijpen wij niet waarom geen gehoor wordt gegeven aan het verzoek van de IAEA om uranium in het buitenland te verrijken en wij betreuren deze beslissing.

Geconfronteerd met deze situatie is het aan de Veiligheidsraad om te komen met het antwoord van de internationale gemeenschap en eventueel nieuwe sancties vast te stellen. Deze moeten gericht zijn op non-proliferatie en zo ontworpen zijn dat ze het proces van een moeilijke, maar onvermijdelijke dialoog ondersteunen; ze mogen geen instrument zijn dat gebruikt wordt om het regime er eens flink van langs te geven.

Ten aanzien van dit traject moet de Europese Unie haar bijdrage leveren door op de juiste momenten en op de juiste manier mogelijke technische maatregelen in overweging te nemen die een aanvulling zijn op de VN-sancties en door tegelijkertijd deze bereidheid tot debat en dialoog, die ook op moeilijke momenten nooit verloren mag gaan, kracht bij te zetten.

Wij zullen onze volledige steun geven aan de actie van de Europese Unie en de hoge vertegenwoordiger, die in lijn ligt met de benadering die de hoge vertegenwoordiger goed uiteen heeft gezet in haar interventie.

Marietje Schaake, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, afgelopen zomer werd ik gekozen als lid van het Europees Parlement doordat ik kritiek op mijn eigen regering had geuit. Als een jonge vrouw in Iran hetzelfde had gedaan, was ze daarna waarschijnlijk gevangengezet, gemarteld, verkracht of vermoord.

Dankzij de nieuwe media hebben we allemaal de beelden gezien van de brute wijze waarop het Iraanse regime met harde hand optreedt tegen burgers die zich op vreedzame wijze uitspreken voor democratie en vrijheid. Uit recente arrestaties van mensenrechtenjournalisten door de inlichtingendienst van de Revolutionaire Garde blijkt dat het Iraanse regime er steeds meer op gericht is het land af te sluiten. Internationale journalisten baseerden zich in sterke mate op de verslagen van deze mensenrechtenjournalisten.

Het was gisteren Martin Luther King-dag. We herdenken een man die ook op vreedzame wijze door de straten trok en zei: "Er komt een tijd dat zwijgen verraad is." Hoge vertegenwoordiger, deze tijd is reeds lang geleden aangebroken.

President Barack Obama brak zijn kerstvakantie af om zich uit te spreken tegen de zoveelste brute aanval op burgers na Ashura. In de voorgestelde tweesporenbenadering ten aanzien van Iran, waarbij wordt gezocht naar een evenwicht tussen de nucleaire kwestie en de mensenrechten, leggen de Verenigde Staten steeds meer de nadruk op de mensenrechten. Europa moet een sterkere leiderschapspositie innemen en niet alleen als het politiek veilig is om dat te doen.

De ramp in Haïti is een vreselijke tragedie en ik ben blij dat u actie onderneemt. Maar op de door mensen gecreëerde ramp die zich in Iran afspeelt, is van Europese zijde tot nu toe niet met leiderschap en coördinatie gereageerd. Vorige maand zou een delegatie van dit Parlement een bezoek aan Iran brengen, maar het regime wilde niet dat wij met eigen ogen getuige zouden zijn van zijn zwakte en verdeeldheid. Het wordt hoog tijd dat Europa ten aanzien van Iran stellingname kiest. De wereld wacht.

Is het huidige regime van Iran, dat zijn wettigheid verspeeld heeft en intern verdeeld is, een geloofwaardige partij bij onderhandelingen? Welke maatregelen stelt u voor inzake de nucleaire kwestie, dat wil zeggen maatregelen gericht tegen de regering die de bevolking niet schaden? Bent u bereid in Europa een spoedbespreking over Iran te houden?

Hoe gaat u het mensenrechteninstrument van de EU gebruiken om ervoor te zorgen dat Europa prioriteit blijft geven aan de mensenrechten? Ik ben van mening dat we burgers, de civiele maatschappij en journalisten moeten steunen. Het "Shelter City"-programma dat het Tsjechisch voorzitterschap heeft voorgesteld, kan een zinvol instrument zijn om Iraniërs die in Europa bedreigd worden, steun te bieden.

Tijdens de hoorzittingen met commissaris Kroes vroeg ik haar of ze bereid is er samen met u aan te werken om vrijheid van meningsuiting op internet tot een geïntegreerd onderdeel van het buitenlands beleid van Europa te maken. Ik vraag u hetzelfde.

Barbara Lochbihler, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, het Europees Parlement heeft zich intensief met de binnenlandse en buitenlandse ontwikkelingen in Iran beziggehouden. De Irandeleгатie heeft een dialoog met vertegenwoordigers van de regering en het maatschappelijk middenveld gevoerd en zich voorbereid op een delegatiereis aan het begin van de maand, die helaas kort van tevoren werd afgezegd.

Juist de onvrede over de verkiezingsfraude en de gestage toename van onderdrukking en geweld door de staat heeft vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld in Iran ertoe gebracht zich ook tot het Europees Parlement te wenden. Zij zoeken onze steun bij hun moedige strijd voor democratische vrijheden en roepen ons op onze eigen fundamentele waarden serieus te nemen. De protesten zijn divers en houden aan. De Iraanse regering wordt opgeroepen politieke antwoorden op deze onopgeloste kwesties te geven, maar in plaats daarvan moeten we constateren dat zeer ernstige mensenrechtenschendingen als foltering en verkrachting van gevangenen steeds vaker voorkomen, en wordt melding gemaakt van het doden van demonstranten en van oneerlijke rechtszaken.

Veel Iraniërs verwachten van ons dat we ons niet alleen bezighouden met het buitenlandse beleid en het nucleaire programma, maar ook in woord en daad aandacht schenken aan de politieke verhoudingen in Iran. Gelukkig zijn landen als Spanje en Ierland bereid zonder veel omhaal visums te verstrekken aan vervolgte mensenrechtenverdedigers en hen op die manier te helpen een acuut gevaarlijke situatie te ontvluchten. Andere lidstaten zouden dit voorbeeld moeten volgen, en ook de Commissie zou haar steentje moeten bijdragen om politiek vervolgd snel te helpen.

We kunnen van buitenaf slechts beperkt hulp bieden. Beslissende veranderingen moeten uit het land zelf komen. Wel moeten we de communicatiekanalen met de buitenwereld openhouden. Het is hierbij uiterst laakbaar dat buitenlandse bedrijven als Siemens en Nokia er met hun technologie aan bijdragen de censuur mogelijk te maken en te verbeteren.

Aangezien de onderhandelingen over het nucleaire dossier niet tot een overeenkomst hebben geleid, wordt steeds vaker gepraat over de instelling van sancties. Het is tot nog toe echter niet duidelijk welke sancties de gewenste uitwerking op de politieke leiding hebben. Wanneer de sancties tot gevolg hebben dat de levensomstandigheden van veel mensen verslechteren, zoals de beperkte levering van benzine, dan missen ze hun doel en geven ze de regering de mogelijkheid het zogenoemde vijandige buitenland de schuld van de toenemende economische problemen in de schoenen te schuiven.

Het is daarom van groot belang ook gerichte en intelligente sancties op te leggen aan individuele personen. De Raad kan bijvoorbeeld de personen die verantwoordelijk zijn voor de repressieve maatregelen van de afgelopen maanden op de zwarte lijst plaatsen. In het Iranbeleid van de EU is het van het grootste belang een tweesporenbeleid te voeren en hieraan vast te houden. Ondanks de afwijzingen moeten we de politieke dialoog zoeken. Isolatie van Iran zou de mensen daar of de buurlanden in de regio niet helpen.

Charles Tannock, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de meedogenloze ambitie van president Ahmadinejad om kernwapens te ontwikkelen vormt, volgens mij, momenteel de ernstigste bedreiging voor de wereldvrede.

Alleen met een eensgezinde en gecoördineerde benadering kan de diplomatie van de EU uiteindelijk een succes worden. Er moeten nieuwe sancties worden opgelegd en die moeten buitengewoon schadelijk zijn voor het regime in Teheran. Maar we moeten voorkomen dat we de Iraanse bevolking en het Iraanse regime over één kam scheren.

Sinds Ahmadinejad vorig jaar de presidentsverkiezingen heeft gestolen, hebben we veel dissidenten en moedige jonge betogers de straat op zien gaan. Deze mensen hebben onze steun nodig omdat ze staan voor onze waarden vrijheid, democratie en de rechtsstaat. De wanhoop in Iran is zelfs zo groot dat oppositieleider Mir Hossein Mousavi, die in het verleden toch niet echt als een democraat bekend stond, heeft gezegd dat

hij bereid is zijn eigen leven op te offeren voor een goede toekomst van zijn land. Ondertussen gaan de wrede mensenrechtenschendingen, zoals het stelselmatig executeren van jongeren en homoseksuelen, onverminderd door.

Wij leden van dit Parlement verlangen naar een democratisch en vrij Iran, dat ophoudt via Hamas en Hezbollah terrorisme te exporteren en dat zijn rechtmatige plaats in de internationale gemeenschap inneemt. De EU moet haar inspanningen verdubbelen om dat proces op alle mogelijke manieren te versnellen.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Voorzitter, van mediazijde kreeg ik vorige week een lastige stelling voorgelegd. Israël zal aartsvijand Iran vroeg of laat aanvallen. Parallel met deze Europese discussie hielden ook de media in Iran zich intensief bezig met de militaire optie tegen Teherans omstreden nucleaire project. Allemaal zionistische leugens en overdrijvingen, oordeelde het conservatieve blad Kayhan over dit vermeende atomaire gevaar. Intussen lijdt het geen twijfel dat het nucleaire programma van de Islamitische Republiek een zeer ernstig veiligheidsrisico inhoudt. In de eerste plaats voor Israël, maar evengoed voor de wijdere regio. Ik hoop derhalve nog steeds dat de internationale gemeenschap dat niet alleen meer gaat inzien, maar ook echt daarnaar gaat handelen. Daarbij moeten alle opties mijns inziens op tafel blijven. Met een effectief sanctieregime, waartoe de Duitse bondskanselier Merkel gisteren nog opriep, hoeft de joodse staat overigens helemaal niet unilateraal te gaan optreden.

Dat brengt mij bij een cruciale vraag aan de Raad, aan u mevrouw de hoge vertegenwoordiger. Bestaat er wel een Europees draagvlak voor de rigoureuze aanscherping van de sancties tegen het Iraanse bewind? Nauwe commerciële banden tussen een aantal prominente EU-lidstaten - ik hoef geen namen te noemen, ze moeten u ook bekend zijn - en de Islamitische Republiek zouden immers een serieuze aanpak van de nucleaire kwestie ernstig belemmeren. De afgelopen weken heeft het blad *The Wall Street Journal* een aantal hele scherpe opinië artikelen daarover geschreven, bijna aanklachten in de richting van Europa. Kortom, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, is er een draagvlak voor een aanscherping van effectieve sanctiemaatregelen tegen de Islamitische Republiek Iran? Ik wacht op uw antwoord.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, juist de meest recente gebeurtenissen hebben duidelijk gemaakt dat er vanuit het oogpunt van de EU nog heel wat te verbeteren valt aan de omgang met burgerlijke vrijheden in Iran. Het doodvonnis tegen de onlangs veroordeelde demonstranten geeft aan hoe anders grondrechten en de naleving daarvan in dat land worden toegepast. Toch is het belangrijk erop te wijzen dat we over het buitenlands beleid van de EU ook niet alleen maar de loftrompet kunnen steken, want bij economisch of geostrategisch belangrijke partners – zoals misschien China of Saudi-Arabië – wordt graag een oogje dichtgeknepen, ook al heerst ook daar een heel ander beeld van democratie en de rechtsstaat dan bij ons.

Als lid van de Irandeleгатie hoop ik ten eerste dat de uitgestelde reis naar Iran alsnog zo spoedig mogelijk zal plaatsvinden om zo ook de bilaterale communicatie met de EU te verbeteren en hierdoor middels een dialoog iets te doen aan de dramatische situatie in Iran.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, de interne situatie in Iran verslechtert dramatisch van dag tot dag en van week tot week. Voor onze ogen worden de mensenrechten op brutale wijze geschonden. Wij zijn getuige van een vorm van terreur waar we decennialang niet mee zijn geconfronteerd. Met een nooit eerder geziene golf van onderdrukking door de staat wordt getracht om de pleitbezorgers van democratische hervormingen in Iran het stilzwijgen op te leggen. De regering maakt in de strijd tegen haar burgers ook gebruik van speciaal opgeleide, gewapende jonge leden van de Basij-militie.

Het Europees Parlement moet het buitensporige gebruik van geweld door de regering en het toenemende aantal gevallen van schending van de mensenrechten krachtig veroordelen. Het is eveneens onaanvaardbaar dat de doodstraf wordt uitgevoerd tegen oppositieleiden, onder meer onder het voorwendsel van de misdaad 'moharebeh' of het beledigen van God. De Europese Unie heeft daarom behoefte aan een nieuwe benadering van de situatie in Iran. Mevrouw Ashton, de hoge vertegenwoordiger van de Europese Unie, zou een krachtig en duidelijk signaal moeten afgeven aan de Iraanse bevolking om te bevestigen dat wij bereid zijn om de mensenrechten te verdedigen.

De kwestie van de kernwapens is van buitengewoon belang. We mogen echter niet afzien van de verdediging van fundamentele waarden met als enige reden bij onderhandelingen een tactisch voordeel te behalen. Wij moeten in het kader van onze besprekingen met Iran voldoende aandacht besteden aan aspecten als de rechtsstaat, vrijheid van meningsuiting en het recht op informatie. Deze waarden mogen niet als minder belangrijke punten worden beschouwd.

Ik ben afkomstig uit Polen, een land waar meer dan 20 jaar geleden, in 1989, tirannie heeft plaatsgemaakt voor democratie. Dat was mogelijk dankzij het geweldloze optreden van de oppositiebeweging Solidariteit en de vreedzame dialoog tussen de regering en het volk. Mijns inziens is er op dit ogenblik voor de inwoners van Iran geen betere manier om vooruitgang te boeken.

Ana Gomes (S&D). - (PT) De kwestie Iran behoort tot de belangrijkste internationale politieke vraagstukken van dit moment. Alles moet in het werk worden gesteld om te voorkomen dat het Iraanse regime, dat de vrede en veiligheid in het Midden-Oosten zo veel schade heeft toegebracht, de beschikking krijgt over kernwapens.

De rol van de Europese Unie bij de betrekkingen met Iran mag zich echter niet beperken tot het nucleaire vraagstuk. Sinds de gemanipuleerde verkiezingen van juni vorig jaar is er een volksbeweging aan de gang tegen het repressieve, obscurantistische en antidemocratische Iraanse regime.

Europa moet consequent de universele waarden van de mensenrechten verdedigen waarvoor zo velen hun leven riskeren in de straten van Teheran. Zonder afbreuk te doen aan het soevereine recht van het volk om zijn eigen lot te bepalen is het noodzakelijk dat de Europese Unie initiatieven ontplooit om degenen die strijden voor vrijheid en democratie in Iran sterker te maken. Niets is effectiever dan vrije en alternatieve media tegen de censuur waar alle onderdrukkende regimes hun toevlucht toe nemen.

Daarom hopen we dat de door de Europese Commissie aan Euronews toegewezen televisiezender die in het Farsi gaat uitzenden snel kan starten.

Tevens hopen we dat de nieuwe hoge vertegenwoordiger, barones Ashton, creatieve initiatieven ontplooit die een bijdrage kunnen leveren aan een politieke opening in Iran. Hopelijk wordt daarbij rekening gehouden met de aanbevelingen van al degenen die strijden voor een vrij Iran, met inbegrip van Iraanse ballingen.

De bezorgdheid over de politieke toekomst van Iran moet als richtsnoer dienen voor nieuwe sancties die mogelijk worden opgelegd in het kader van het nucleaire vraagstuk. Zoals de Iraanse intellectueel Akbar Ganji hier in het Europees Parlement heeft uitgelegd, is het noodzakelijk economische sancties te voorkomen die het volk, en met name de middenklasse die de harde kern vormt van de oppositiebeweging, zouden verzwakken.

Er kan geen grotere bijdrage aan de veiligheid in het Midden-Oosten, Europa en de wereld worden geleverd dan een Iraanse democratie die is opgebouwd door Iraniërs. De Europese Unie moet dit tot een van haar doelstellingen maken.

Frédérique Ries (ALDE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, Iran maakt zonder twijfel de ernstigste crisis uit zijn geschiedenis sinds 1979 door, vanwege dit regime dat zich afsluit voor iedere mogelijke verandering en dat zich, sinds de verkiezingsklucht van 12 juni 2009, schuldig maakt aan steeds meer gerichte moordaanslagen op tegenstanders, razzia's en opsluitingen van vreedzame demonstranten en ook journalisten.

Mevrouw Ashton noemde aan het begin van het debat de verslagen van de NGO's, rampzalige verslagen in dit verband, en dan had zij het nog niet eens over de justitiële dwalingen waarvan de Française Clotilde Reiss het slachtoffer is, evenals de Baha'i minderheid – zeven Baha'i staan sinds afgelopen maandag terecht in Teheran. Zij lopen het risico op een levenslange gevangenisstraf of erger, simpelweg omdat zij een andere religie hebben dan de zittende macht.

De conclusie is dus onverbiddelijk; de presidentsverkiezingen hebben geen enkele verandering gebracht. Of toch wel: ze hebben, voor zover dat mogelijk was, het Iraanse bewind nog radicaler gemaakt; radicaler ook tegenover de buitenwereld, met de ommezwaai van de Iraanse autoriteiten over het nucleaire ontwerpakkoord waarover in oktober 2009 in Wenen onderhandeld is.

Wanneer gaan wij nu eens overwegen om te praten – ik heb het hier over praten – over verstandige en gerichte sancties, zoals mevrouw Lochbihler zojuist zei; sancties dus tegen dit bewind dat openlijk antiwesters en antisemitisch is? Ik weet dat deze mogelijkheid beperkt is, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, maar vindt u niet dat wij hier meer moeten doen en beter moeten optreden, dat wij de Iraanse jeugd moeten helpen, die via internet in opstand komt, dat wij moeten protesteren tegen de herhaalde oproepen om de Staat Israël te vernietigen, en, bovenal, dat wij steun moeten bieden aan het maatschappelijk middenveld en aan de oppositie, deze democratische beweging die deze met stemmen knoeiende president en zijn milities trotseert?

Wij moeten escalatie voorkomen, daar ben ik mij er terdege van bewust, maar wij moeten ook voorkomen dat we terugkrabbelen en wij moeten niet opnieuw de fout begaan die wij in Afghanistan hebben gemaakt,

toen Europa niet in staat bleek te zijn om commandant Massoud te beschermen. Het is onze plicht de leiders van de Iraanse oppositie te steunen, om te voorkomen dat hun hetzelfde lot treft.

Fiorello Provera (EFD). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de situatie in Iran blijft verslechteren.

Onlangs zijn er minstens acht mensen vermoord. Het regime heeft het aantal arrestaties van vrouwen – vrouwelijke journalisten, vakbondsvrouwen, intellectuelen – opgevoerd, dertig moeders die nieuws over hun verdwenen kinderen eisten zijn gearresteerd en het graf van Neda Agha-Soltan, de jonge martelares van de vrijheid, is herhaaldelijk geschonden met gewerschoten. Het is duidelijk dat het de bedoeling van het regime is om de repressie op te voeren en een klimaat van terreur te scheppen.

Naast deze binnenlandse situatie verleent Iran internationaal ook weinig medewerking, door het Internationaal Atoomenergie Agentschap de toegang te ontzeggen tot Iraanse locaties waar uranium wordt verrijkt. Dit toont duidelijk de ware bedoelingen aan van het Iraanse atoomprogramma, die niet verborgen zouden hoeven te worden voor de buitenwereld als ze uitsluitend vreedzaam zouden zijn.

Europa moet daarom zijn bezorgdheid duidelijk laten blijken, omdat een militaire macht en kernmacht de veiligheid van het continent in gevaar kan brengen en ernstige politieke gevolgen kan hebben voor alle landen in de regio.

Martin Ehrenhauser (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het conflict in Iran lijkt vaak een machtsstrijd tussen de oude en de nieuwe heersende klasse. Er blijkt echter duidelijk dat dit zeer gesloten maatschappelijke systeem barsten vertoont. De situatie in Iran toont in elk geval het belang van democratie aan, namelijk dat elke burger zijn politieke mening kan uitdragen.

De dragers van politieke verantwoordelijkheid in Iran reageren nu op deze legitieme maatschappelijke wens met repressieve maatregelen, waaronder zelfs de doodstraf. Er moet direct een einde worden gemaakt aan deze aanvallen op burgers, want repressieve maatregelen van de staat zullen deze maatschappelijke wens zeker niet kunnen onderdrukken. Integendeel. Dat blijkt ook uit de lange Iraanse geschiedenis.

Over de delegatiereis van het Europees Parlement naar Teheran, die door de Iraanse regering kort van tevoren werd afgezegd, wil ik alleen kort opmerken dat deze reis op dat tijdstip erg belangrijk was om met alle partijen gesprekken en dialogen te voeren, onder andere en met name uiteraard met de burgermaatschappij en het maatschappelijk middenveld in Iran.

Philippe Juvin (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de Iraniërs hebben verklaard dat zij bereid waren om licht verrijkt uranium geleidelijk te ruilen voor brandstof. Een dergelijke productie is echter afgewezen door de Groep van Zes, ook al week dit in feite niet zo veel af van het voorstel dat deze groep kort daarvoor had opgesteld.

Ik wil geenszins afbreuk doen aan de onderhandelingskwaliteiten van de Iraniërs, met name als het gaat om de definitie van het geleidelijke karakter van de ruil die zij voorstelden, maar vindt u niet, mevrouw Ashton, dat deze afwijzing van de Groep van de Zes voor de Europese Unie aanleiding had kunnen zijn om een duidelijk gemeenschappelijk standpunt aan te nemen, gezien hetgeen er op het spel staat? Waarom hebben wij deze kans niet aangegrepen?

Ik zou graag willen dat u ons uitlegt wat u van deze kwestie denkt. Ik geef toe dat ik namelijk nogal ontdaan ben over de terughoudendheid van Europa in dit debat. Wij hebben legitimiteit; Europa heeft legitimiteit. Laten wij daar gebruik van maken om bij te dragen aan het bereiken van een akkoord.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Mijn eerste toespraak in dit Parlement, in juni vorig jaar, had betrekking op Iran, en was naar aanleiding van een nieuwe golf van executies. Ik heb er toen op aangedrongen alle instrumenten in te zetten die de Europese Unie ter beschikking heeft om de mensenrechten te beschermen.

Op dit moment moeten we constateren dat verschillende groeperingen in de samenleving nog steeds worden onderdrukt. Bijvoorbeeld de religieuze Baha'i minderheid, maar ook homoseksuelen – ik dring vooral aan op de vrijlating van gevangenen homoseksuelen, van wie sommigen ter dood zijn veroordeeld –, de oppositie – er zijn meer dan vijftientig honderd oppositieleiders gevangengenomen –, de media – nog deze maandag werd de krant *Farhang-e-Ashti* gesloten wegens het publiceren van een verklaring van oppositieleider Mousavi –, en de Koerdische minderheid.

Iran blijft een grote uitdaging op de Europese agenda. Dat is niet alleen vanwege de nucleaire dreiging, want daar onderneemt de internationale gemeenschap inmiddels wel actie voor. Op dit moment betreft de Europese

bezorgdheid vooral de invloedssfeer van Iran. Deze reikt namelijk tot in vrijwel alle domeinen waarin men probeert een diplomatieke oplossing te vinden voor het vredesvraagstuk in zowel het Nabije Oosten als in Irak en Afghanistan.

Door zijn repressieve optreden verspeelt Iran elke kans om zijn buitenlandse betrekkingen te normaliseren, om in de gemeenschap van landen opgenomen te worden en een constructieve rol te spelen in de internationale betrekkingen.

Dat is de situatie zoals wij socialisten die graag zouden zien, maar dat kan alleen als Iran zijn internationale verplichtingen nakomt, om te beginnen de verplichtingen die voortvloeien uit het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Uit hoofde van dit verdrag moet Iran politieke partijen, vakbonden, niet-gouvernementele organisaties, het recht op vereniging, de vrijheid van meningsuiting, enzovoort, erkennen.

Vanaf deze plaats roep ik de Europese Unie op steun en solidariteit te betuigen met degenen in Irak die meer rechten eisen en met de slachtoffers van de represaillemaatregelen van het regime. Die steun en solidariteit moeten niet gezien worden als een vorm van westerse inmenging, maar als een uiting van de hoop dat Iran aan de minimale voorwaarden zal voldoen om onderhandelingen te kunnen voeren met de rest van de wereld.

Marco Scurria (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, in de publicaties en op de websites van de Europese Unie wordt vaak geschreven dat mensenrechten de kern zijn van het Europese integratieproces en dat ze van essentieel belang zijn voor onze buitenlandse betrekkingen.

De landen waarmee de Europese Unie politieke akkoorden of handelsakkoorden heeft gesloten, dienen deze rechten te respecteren. Wij moeten ons afvragen, mevrouw Ashton, of er in onze betrekkingen met Iran nog wordt voldaan aan deze eis en of het echt zin heeft een Europese delegatie naar Teheran te sturen zonder een programma overeen te komen met de Iraanse regering dat door beide partijen wordt bekrachtigd en dat ons in staat stelt ook de argumenten en de stem van de oppositie te horen.

Wij moeten echter goed blijven opletten ten aanzien van hetgeen we kunnen doen, ook als we praten over sancties, omdat de geschiedenis uitwijst dat economische sancties en handelssancties regimes vaak juist sterker in plaats van zwakker hebben gemaakt en dat ze juist het volk hebben verzwakt en voornamelijk de allerarmsten. Toen we als delegatie luisterden naar bepaalde personen die getuigenissen aflegden over de rechten van vrouwen en minderheden in Iran, vertelden zij ons dat het misschien beter is symbolische sancties op te leggen, zoals culturele sancties.

Deze dagen zijn veel vertegenwoordigers en intellectuelen in heel Europa bezig een verzoek op te stellen om te voorkomen dat Unesco de mondiale dag van de filosofie viert in Teheran. Ik denk dat het Parlement deze verplichting ook op zich moet nemen, daarbij ook in herinnering roepend dat Neda Agha-Soltan was afgestudeerd in de filosofie en dat dit gebaar het Europees Parlement kan verenigen door bezwaar te maken bij Unesco tegen deze viering.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, de afgelopen weken hebben wij gezien dat de Iraanse regering, ofwel het Iraanse regime, verantwoordelijk was voor ernstige schendingen van de mensenrechten en de meest elementaire democratische vrijheden.

Voor dit Parlement en voor Europa betreft het probleem daarom niet slechts de betrekkingen met een land dat een nucleair beleid voor ogen heeft dat valt buiten de aanvaarde regels en buiten de specifieke controle-elementen die gelden op dit gebied en die zijn vastgesteld door de internationale gemeenschap. Er is iets nieuws, of iets ouds dat nijpender wordt, en dat betrekking heeft op een nog verontrustendere kwestie: de mensenrechten.

Ik ben ervan overtuigd dat Iran in potentie een veel belangrijkere rol kan vervullen in de regio waarin het land ligt. Ik geloof echter dat deze nieuwe golf van schendingen van rechten voor ons en voor de hoge commissaris een bepaalde prioriteit moet hebben. De repressie van de regering heeft de stem van de democratische onvrede nog niet het zwijgen opgelegd. Nu moet de internationale gemeenschap een actieve rol spelen en iedereen helpen die zich tegen het regime verzet en vindt dat zijn fundamentele rechten moeten worden gerespecteerd.

Daarom moeten we een voortdurende aanwezigheid in Iran garanderen. De delegatie van het Europees Parlement kan, door zeer precieze doelen te stellen, naar Iran gaan om te tonen dat zij solidair is met de democratische Iraniërs en zeker niet om de repressie van de Iraanse regering te steunen, zelfs niet onopzettelijk. Ik geloof dat we dit verder moeten bespreken en onze doelstelling moeten bereiken.

Monica Luisa Macovei (PPE). - (EN) Ik heb besloten het grootste deel van mijn tijd voor deze interventie te gebruiken om de namen op te noemen van de mensen die, naar verluid, in Iran gevangen zitten en waarvan sommigen ter dood veroordeeld zijn omdat ze kritiek hadden op het politieke regime of omdat ze opkwamen voor de burgerrechten.

Ali Mehrnia, Parviz Varmazyari, Majid Rezaei, Alireza Nabavi, Ali Massoumi en Shirin Alavi Holi worden naar verluid gevangen gehouden en zijn ter dood veroordeeld wegens 'moharebeh', wat vijandschap jegens God betekent.

Drieëndertig vrouwen die deel uitmaken van de Rouwende Moeders van Iran, wier kinderen tijdens de gewelddadigheden na de verkiezingen zijn vermoord, verdwenen zijn of gevangen genomen zijn, worden geïntimideerd.

Andere vrouwelijke activisten en hun gezinnen worden vastgehouden: Atefeh Nabavi, Shabnam Madadzadeh, Mahsa Naderi, Fatemeh Ziaee Azad en Nazila Dashti.

Er worden acht activisten vastgehouden die lid zijn van de commissie van mensenrechtenjournalisten: Saeed Kalanaki, Saeed Jalalifar, Shiva Nazar-Ahari, Kouhyar Goudarzi, Saeed Haeri, Parisa Kakayi en Mehrdad Rahimi. Vier andere zijn ondergedoken nadat ze door het ministerie van Inlichtingen waren ontboden: Hesam Misaghi, Saeed Habibi, Navid Khanjani en Sepeher Atefi.

Er worden ook leden van de liberale vereniging van studenten en oud-studenten vastgehouden: Mehrdad Bozorg, Ehsan Dolatshah en Sina Shokohi.

Wat deze mensen gemeen hebben, is dat ze melding hebben gemaakt van of uiting hebben gegeven aan hun bezorgdheid over de situatie in Iran.

Wat gaat de Commissie of de Raad doen om de personen die om politieke redenen gevangen zitten, vrij te krijgen? Welke financiële middelen biedt de Commissie NGO's op het gebied van de mensenrechten die zich met Iran bezighouden?

George Sabin Cutaş (S&D). - (RO) Persoonlijk ben ik van mening dat er een groot potentieel is voor hechte relaties op economisch, cultureel en politiek gebied tussen Iran en de Europese Unie. Dit potentieel wordt echter niet benut. De relaties tussen Iran en de Europese Unie worden ernstig bemoeilijkt door gevoelige onderwerpen, zoals die van het Iraanse nucleaire programma of de mensenrechten.

Ik beschouw het als noodzakelijk dat Iran een antwoord geeft op de door de Europese Unie uitgesproken wens tot communicatie. Het weigeren van een dialoog kan slechts een belemmering vormen voor het overbrengen van ideeën en kennis over een aantal belangrijke kwesties voor beide partijen. Ik wil in herinnering brengen dat de Europese Unie de belangrijkste handelspartner van Iran is, en gezien het feit dat Iran zich wil aansluiten bij de Wereldhandelsorganisatie zou een hechter handelspartnerschap Iran helpen om aan de normen van die organisatie te voldoen.

Zolang Iran zich echter niet openstelt voor samenwerking, kan er geen constructieve dialoog zijn tussen Iran en de Europese Unie.

Salvatore Tatarella (PPE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, dames en heren, u, mevrouw Ashton, heeft een dramatisch beeld geschetst van de situatie in dit grootse land, dat een grootste geschiedenis, een grootse cultuur en een grootse beschaving heeft.

Afwijkende meningen en de oppositie worden onderdrukt, de mensenrechten worden ernstig beperkt, vrijheden worden geschonden, er is een zorgwekkend nucleair programma en Israël en de vrede worden bedreigd.

Helaas heb ik niet begrepen welke initiatieven Europa van plan is te nemen om een eind te maken aan deze situatie en om de vrede, de vrijheid en de burgerrechten te verdedigen. Ik hoop dat u aan het einde van dit debat enkele feiten en initiatieven en enkele standpunten kunt opsommen, en wellicht ook kunt reageren op het voorstel van de heer Scurria.

Mijnheer de Voorzitter, in het Parlement maak ik onderdeel uit van een delegatie die veel moeite heeft gedaan om toestemming van de Iraanse overheid te krijgen om naar Iran te gaan. Toen de delegatie bij wijze van protest de reis moest annuleren, kon dat niet en de delegatie is ook te schande gemaakt omdat Iran haar de toegang heeft onzegd.

Ik ben een voorstander van de dialoog met Iran, maar het Italiaanse parlement en de delegatie moeten met kracht onze positie duidelijk maken wat betreft het verdedigen van de vrijheid en de burgerrechten die worden bedreigd.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de commissaris, het huidige bewind in Iran schendt de mensenrechten op grove wijze en treedt de fundamentele vrijheden van zijn burgers met voeten. Het meest recente bewijs hiervan is de moord op acht mensen tijdens het Ashura-feest en het feit dat vijf leden van de oppositie de doodstraf staat te wachten.

Het huidige bewind van Iran is de grootste bedreiging voor de wereldvrede. Het is volstrekt onbegrijpelijk dat de internationale gemeenschap slechts toekijkt hoe het Iraanse bewind in alle rust een militair kernwapenprogramma ontwikkelt zonder zich iets van de Internationale Organisatie voor Atoomenergie (IAEA) aan te trekken. De huidige leiders van het land kunnen publiekelijk dreigen een andere lidstaat van de Verenigde Naties, namelijk Israël, te vernietigen en steun verlenen aan de terroristische organisatie Hezbollah, die in Libanon en Syrië actief is.

Op een of andere manier doen deze gebeurtenissen denken aan momenten van zestig jaar geleden. Wij hoeven niet na te denken over wat wij in de geschiedenis anders zouden hebben gedaan om mensenhaat te kunnen voorkomen. Vandaag de dag kunnen wij echter doeltreffende actie ondernemen om te voorkomen dat hetzelfde nog eens gebeurt.

Wij moeten zo snel mogelijk economische sancties opleggen aan het Iraanse bewind. In deze situatie zou het beter zijn als de Irandeleгатie van de Europese Unie niet zou gaan, omdat de reis door de mullahs alleen maar voor propagandadoeleinden zal worden gebruikt. Laten wij ook in dit geval niet vergeten dat het probleem niet zozeer is dat er zoveel slechtheid is, maar dat het goede zich niet laat horen.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, eind vorig jaar kwam het in Iran tot de grootste protesten van de oppositie sinds de demonstraties na de presidentsverkiezingen in juni, waarbij de zittende president tot winnaar werd uitgeroepen. Bij schermutselingen met de ordestrijdkrachten zijn acht mensen omgekomen, raakten honderden demonstranten gewond en zijn nog eens honderden burgers gearresteerd. Studenten die de oppositie steunen, werden aangevallen op de universiteitscampus. Als reactie op dit voorval hebben 88 professoren van de universiteit een oproep gedaan tot ayatollah Ali Khamenei om het gebruik van geweld tegen demonstranten te stoppen.

De situatie in Iran leidt tot toenemende bezorgdheid. Dat is tevens het geval op internationaal niveau. Duitsland overweegt om sancties op te leggen aan de regering in Teheran. De Duitse bondskanselier, mevrouw Merkel, heeft gezegd dat Iran niet heeft gereageerd op het voorstel van het Westen over mogelijke samenwerking om Irans kernprogramma stop te zetten. Ook de Israëlische premier heeft opgeroepen tot de invoering van strenge internationale sancties tegen Iran. Hij is van mening dat een regime dat zijn eigen volk tiranniseert binnen korte tijd een bedreiging voor de hele wereld kan vormen.

Hoewel we de soevereiniteit van Iran in acht moeten nemen, zouden we ook duidelijk moeten benadrukken welke verantwoordelijkheid de autoriteiten van het land dragen met betrekking tot de eerbiediging van de mensenrechten, de politieke en de burgerrechten. Daarenboven zouden we moeten onderstrepen dat Iran weliswaar zijn recht kan laten gelden om een eigen kernprogramma te ontwikkelen, maar dat het tegelijkertijd geen bedreiging mag vormen voor de internationale veiligheid. Het geduld dat de internationale gemeenschap tot dusver aan den dag heeft gelegd in de dialoog met Teheran, is bijna op. De wereld mag niet worden gegijzeld door het agressieve en provocerende beleid van de huidige politieke leiders in Iran. Het Spaanse voorzitterschap en mevrouw Ashton, het hoofd van de Europese diplomatie, zouden over dit onderwerp in onderhandeling moeten treden met Rusland, met als doel Moskou te betrekken bij een gemeenschappelijk beleid dat erop gericht is om druk uit te oefenen op Iran.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, de gebeurtenissen tijdens Ashura en de bloedige onderdrukking van de jongste demonstraties in Iran hebben laten zien dat het een volkomen misvatting was om een kunstmatig onderscheid te maken tussen de verharding van het regime op binnenlands gebied en het onbuigzame beleid dat dit regime op buitenlands gebied voert, met name wat de Iraanse nucleaire kwestie betreft.

Het vooruitzicht van extra sancties lijkt dan ook onvermijdelijk, of zelfs wenselijk, te zijn. Ik zou graag willen weten wat uw standpunt is over het tijdschema en de aard van eventuele sancties, juist om een duidelijk verband te kunnen leggen tussen de binnenlandse gebeurtenissen in Iran en de nucleaire kwestie.

Potito Salatto (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil liever niet verder gaan met het opsommen van redenen waarom wij van mening verschillen met de Iraanse regering.

Aangezien dat feit hier nog niet aan bod is geweest, wil ik alleen wijzen op een van de ernstigste schendingen van de mensenrechten, die betrekking heeft op jongeren. De Iraanse regering heeft het VN-Verdrag inzake de rechten van het kind ondertekend, maar gaat desondanks door met het opleggen van de doodstraf aan minderjarigen.

Na dit debat zou ik graag ten eerste zien dat mevrouw Ashton de taak op zich neemt om een gemeenschappelijke benadering vast te stellen voor heel Europa en het hele Europees Parlement met betrekking tot de gebeurtenissen in Iran en ten tweede dat de interparlementaire delegatie voor de betrekkingen met Iran er notitie van neemt dat zij een andere lijn moet gaan volgen.

Samen met mijn vrienden de heer Scurria en de heer Tatarella heb ik protest ingediend bij de delegatie, die in een officiële verklaring aangaf hoe dan ook naar Iran te willen gaan, ondanks dat zij een dringend verzoek had gedaan om in de gelegenheid te worden gesteld de oppositie te ontmoeten en met haar te spreken. Ik zou willen dat de delegatie het vanaf dit moment over een ander boeg gooit en relaties van steun, hulp en overleg ging onderhouden met de vertegenwoordigers van de oppositie in ballingschap, niet in de laatste plaats met mevrouw Myriam Rajavi, die symbool staat voor deze situatie. Dat zou de Europese Unie moeten doen in plaats van sancties opleggen.

Tunne Kelam (PPE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik moet tegen mevrouw Ashton zeggen dat onze hoop om het Iraanse regime van onze bezorgdheid te kunnen overtuigen, naar ik vrees, vergeefs is.

We hebben het hier in feite over een dictatuur in haar nadagen en wat ons nu te doen staat is ons richten op de kans op verandering. Het regime barst uit zijn voegen en de Iraanse bevolking heeft, sinds afgelopen juni, op moedige wijze laten zien dat ze geen vertrouwen heeft in deze misleidende en agressieve dictatuur en deze niet steunt. Waarom zouden wij dat dan wel blijven doen?

We moeten alle steun geven aan de civiele maatschappij en de democratische oppositie, waaronder de Raad van Nationaal Verzet, de enige organisatie die een duidelijk democratisch programma voor een atoomvrij Iran heeft gepubliceerd.

Alexander Alvaro (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de *Süddeutsche Zeitung* van vandaag meldt dat het Openbaar Ministerie in Teheran gisteren, maandag, voor vijf leden van de oppositie de doodstraf heeft geëist. Volgens Amnesty International gaat het bij deze vijf leden van de oppositie om de zeventienjarige Ali Mehrnia, de 54-jarige Parviz Varmazyari en Majid Rezaei, Alireza Mabavi en Ali Massoumi. Als een regime zoals dat in Teheran, dat niet alleen een anachronisme is, maar zijn eigen bevolking onderwerpt aan de doodstraf, stenigingen en andere middelen, en wij als Europese Unie niet de nodige maatregelen nemen, dan maken wij ons vooral schuldig tegenover diegenen die daar een fatsoenlijke maatschappij willen opbouwen, tegenover de kinderen die dan opgroeien onder omstandigheden die in de verste verte niet lijken op de omstandigheden die wij – in overeenstemming met onze collega, die helaas al is vertrokken – voor een toekomstige maatschappij wensen. Ik hoop dat de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid harde en duidelijke taal zal gebruiken, en dat wij sancties tegen Iran niet alleen eisen, maar ook doorvoeren.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik denk dat het ons allen hier duidelijk is dat het Iraanse regime een dictatoriaal en misdadig regime is. De vraag is: hoe gaan we daarmee om?

Ik zou heel duidelijk mijn steun willen uitspreken voor de delegatie die vanuit dit Parlement naar Iran zou zijn gegaan. De delegatie zou daar, gedurende een hele dag, met leden van de oppositie en dissidenten gesproken hebben. Dat zou hen gesterkt hebben. Dat wilden ze. Ik vind het dus heel jammer dat het bezoek van deze delegatie geen doorgang kon vinden.

Ik heb één heel concrete vraag voor u, mevrouw Ashton. Verschillende Parlementsleden hadden het over sancties. Op basis van mijn ervaring als lid van het nationale parlement en gesprekken met diverse mensen verspreid over een lange tijd zou ik echt een voorstander zijn van slimme sancties – gericht tegen specifieke leden van de Revolutionaire Garde, bijvoorbeeld in de vorm van een vetolijst zodat ze geen buitenlandse bezoeken meer kunnen afleggen, of tegen andere specifieke personen.

Ik ben heel erg tegen sancties die tegen het hele land gericht zijn. Dergelijke sancties werken armoede in de hand doordat er dan bijvoorbeeld geen benzine meer te krijgen is. Hierdoor wordt de positie van de regering eerder versterkt dan verzwakt.

Struan Stevenson (ECR). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik sluit mij aan bij Tunne Kelam en de heer Alvaro. De tijd van dialoog en afspraken met Iran ligt reeds ver achter ons.

Bijna dagelijks komen er mensen om het leven tijdens betogingen tegen dit fascistische regime. Zoals u hebt vernomen, heeft een schertsrechtbank in Teheran gisteren de doodstraf geëist tegen vijf betogers die tijdens de Ashura-rellen op 27 december werden gearresteerd.

Het is genoeg geweest. We hebben genoeg gepraat en genoeg concessies gedaan. Er moeten harde sancties volgen. Alleen op die manier kunnen we de gewone bevolking van Iran laten zien dat we hun protesten steunen.

Niki Tzavela (EFD). - (EL) Mevrouw Ashton, met blijdschap heb ik kennis genomen van uw nuchtere standpunt, het getuigt van respect voor een land zo vol geschiedenis en trots als Iran. Iran is een bijzonder geval. Ik ben erg blij dat u kiest voor de methode van diplomatie die bekendstaat als "Smart power", door enerzijds sancties toe te passen en anderzijds de dialoog te voeren. Ik zou u willen aanmoedigen om de weg van de dialoog voort te zetten.

Doorgaans staan diegenen die zich veroordelend uitlaten over deze landen erg ver af van de cultuur en de mentaliteit van landen als Iran, Irak en Afghanistan. Ik zou willen voorstellen om aan de bestaande groep landen die de voortzetting van de open dialoog met Iran ondersteunen ook landen toe te voegen die traditiegetrouw goede relaties onderhouden met Iran, zoals mijn eigen vaderland, Griekenland, vooral nu Griekenland door een socialistische regering wordt geregeerd. De regio is niet bestand tegen een nieuw gewapend conflict. De spanning waarin zowel Israël als de Emiraten zitten over het nucleaire programma van Iran wil ik hier uitdragen. Zet de dialoog voort, dan denk ik dat we wel iets zullen bereiken.

Krisztina Morvai (NI). - (HU) Drie korte vragen. Vraag één: de wetenschapper die de Iraanse atoomonderzoeken leidde, is onlangs bij een wrede terroristische aanslag om het leven gekomen. Wat is het standpunt van de Europese Unie in deze kwestie? Merkwaardig genoeg is hier vandaag niet over gesproken. Ik heb dit ervaren als een groot gemis. Mijn tweede vraag luidt: waarom betekent het Iraanse nucleaire potentieel nu eigenlijk een groter probleem, een groter gevaar voor de vrede dan laten we zeggen dat van Israël? Waarom houdt de Europese Unie zich daar niet ook mee bezig? Mijn derde vraag is: in 2006 gaf de toenmalige socialistisch- liberale regering van Hongarije opdracht om te schieten op een vreedzaam protesterende menigte. Hierbij liepen onder andere veertien mensen oogletsel op. Velen van hen zijn blind geworden. Ondanks ons herhaaldelijke verzoek heeft de Europese Unie sindsdien geen bereidheid getoond om zich hiermee bezig te houden. Wat is het verschil? Ze houden zich ook niet bezig met de honderden politieke gevangenen die in Hongaarse gevangenissen hebben gezeten. Ook nu nog bevindt zich een twaalfstal politieke gevangenen in de gevangenis in Hongarije. Dank u wel, ik zie uit naar uw antwoord.

Mariya Nedelcheva (PPE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, de dood en de verdwijning van het lichaam van Seyed Ali Mousavi, een neef van de leider van de Iraanse oppositie, is een van de vele tragische voorbeelden waaruit blijkt hoe slecht het momenteel met de Islamitische Republiek Iran gesteld is.

De legitimiteit van het Iraanse bewind dat uit de meer dan dubieuze verkiezingen van juni 2009 is voortgekomen, is op zijn minst aanvechtbaar. Het is dan ook onze taak om het maatschappelijk middenveld in Iran zoveel mogelijk te steunen in zijn verzetsbeweging. Mevrouw Ashton, u kunt ervan verzekerd zijn dat ons Parlement u volledig zal steunen als het erom gaat dergelijk gedrag te veroordelen.

Ik wil graag benadrukken dat het Iraanse bewind ons niet zal kunnen overtuigen van zijn bereidheid zich voor het welzijn van het Iraanse volk in te spannen, zolang het de rol van de oppositie blijft ontkennen. Het bestaansrecht van de oppositie en haar recht op vrije concurrentie tussen de partijen, waardoor een veelheid aan meningen binnen de Iraanse samenleving kan worden vertegenwoordigd, zijn positieve signalen waar wij al lange tijd naar uitzien. Hiervan is echter nog lang geen sprake in Iran.

Het is waar dat veel mensen tegenwoordig vinden dat het volledig aan het Iraanse bewind is om te luisteren naar de oproepen van de demonstranten en de wensen van de internationale gemeenschap om een overgang naar democratie te bewerkstelligen. Europa moet de belangrijkste getuige zijn van wat de rechtsstaat is.

Piotr Borys (PPE). - (PL) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, Iran is een land dat een cruciale invloed heeft op het duurzame karakter van de vrede in de wereld en in een deel van het Midden-Oosten. Het lijkt geen enkele twijfel dat we de mensenrechten moeten verdedigen en dat we resoluut onze bezorgdheid moeten uiten over de schendingen van de rechten van de oppositie, die nu reeds enkele maanden aan de gang zijn. Ik zou echter willen zeggen dat de Europese Unie in de eerste plaats actief zou moeten streven naar de

tenuitvoerlegging van een programma tegen kernenergie. Wanneer Iran over kernwapens zou beschikken, zou het immers voor heel dit gedeelte van het Midden-Oosten een enorme bedreiging vormen.

Bovendien weten we dat het aanwakken van de revolutie in Jemen en de steun aan Hamas in de Gazastrook en aan Al-Qa'ida in Afghanistan waarschijnlijk ook de inspiratiebron vormt voor een deel van het Iraanse beleid. Met het oog hierop is in deze regio voornamelijk behoefte aan een zeker evenwicht. Naar mijn mening is op dit gebied ook een belangrijke rol weggelegd voor Saudi-Arabië. Wij verwachten bijgevolg dat mevrouw Ashton overgaat tot een zeer actieve dialoog over dit onderwerp en daarbij blijkt geeft van grote betrokkenheid.

Paul Rübzig (PPE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er in dit verband zoals altijd op wijzen dat wij in Europa eigenlijk alleen de individuele schuld kennen en algemene verdachtmakingen uit principe afwijzen. Ik weet zeker dat mevrouw Ashton uit Groot-Brittannië er alle begrip voor kan opbrengen dat we in dergelijke situaties de schuldigen misschien moeten boycotten, maar niet een heel volk dat min of meer onschuldig in deze situatie is terechtgekomen. We moeten de dialoog aangaan. Mijn vraag is: ziet u mogelijke gesprekspartners in Iran waarmee u contact kunt opnemen en waarmee u ook een serieus, inhoudelijk en politiek correct gesprek kunt voeren?

Andrew Henry William Brons (NI). - (EN) Ik ben geen pleitbezorger van het regime van de ayatollahs in Iran of van de antidemocratische houding van het regime, maar ik wil twee dingen zeggen: het ene is dat er ook in Europa en zelfs in EU-lidstaten onderdrukking van geweldloze vrijheid van meningsuiting plaatsvindt. Verder is het heel cynisch dat de Verenigde Staten en hun bondgenoten de activiteiten en gebeurtenissen in Iran aangrijpen om een oorlogsstemming los te maken. Een dergelijke reactie vind ik buiten alle proporties.

Catherine Ashton, *hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie.* - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben van mening dat dit een uiterst belangrijk en tijdig debat is geweest, ten eerste omdat we opnieuw hebben uitgesproken dat we in de Europese Unie groot belang hechten aan mensenrechtenwaarden.

En in onze dialoog met Iran vragen we inderdaad alleen maar of zij zich willen houden aan de internationale overeenkomsten die ze bereidwillig en vrijwillig hebben ondertekend, en dat is een fundamenteel onderdeel van de manier waarop we deze kwesties moeten benaderen, en leden van dit Parlement hebben de kwesties benadrukt die voor ons de grootste zorg betekenen, zowel door het noemen van individuen als door het beschrijven van gebeurtenissen.

Er is ook aangevoerd dat de dialoog uiteindelijk onvermijdelijk moet zijn, zoals u zei, mijnheer Gualtieri. Het is zeer belangrijk dat we verdergaan met de benadering waarin de 'zinvolle dialoog' voorkomt. Maar ik doe dit in de wetenschap dat mijn voorganger Javier Solana zes jaar aan dialogen heeft besteed, zes jaar voortdurend het debat heeft aangeboden. Dus dialoog, ja, maar niet als excuus voor het uitblijven van actie door Iran, maar meer als middel om er zeker van te zijn dat we de kracht van die relatie ontwikkelen en dat we bereiken wat volgens ons belangrijk is.

En als onderdeel hiervan kunnen de onderhandelingen over het lidmaatschap van de Wereldhandelsorganisatie, die al een hele tijd nergens toe leiden, een manier zijn om het debat, de discussie en de steun te vinden die het regime in staat kan stellen vooruit te kunnen.

Veel leden hebben over het belang van sancties gesproken, maar ik denk met name intelligente, verstandige sancties: het essentiële belang voor ons allen – als we gaan nadenken over wat er nu moet komen, en daarbij de mogelijkheid van sancties overwegen – om ervoor te zorgen dat we dit doen in de erkenning dat deze specifiek gericht moeten zijn op datgene wat we willen bereiken en dat niemand in dit Parlement wil dat de gewone mensen in Iran lijden als gevolg van die sancties.

Dat maakt dit debat zeer belangrijk, maar het betekent ook dat we er tijd en energie in moeten investeren. De hoogste ambtenaren van de E3+3 – Duitsland, Frankrijk, het VK en China, de VS en Rusland – hebben elkaar op zaterdag in New York ontmoet en daar hebben we de dialoog kunnen voeren, natuurlijk inclusief Rusland, over die kwestie.

Het lijkt geen twijfel dat we de zinvolle relatie met Iran verder willen ontwikkelen door middel van dialoog, zoals ik al zei. Wanneer Iran dit echter afwijst, komen – vanwege het door ons gevolgde tweesporenbeleid – sancties in beeld, en naar aanleiding van die ontmoeting is men reeds begonnen met het nadenken over de passende verdere maatregelen.

Dit wordt eveneens onderwerp van gesprek tijdens de Raad Buitenlandse Zaken op maandag, en dit is gedeeltelijk waarom ik zo graag de mening van de geachte leden wilde horen, omdat ik me ook op die gesprekken voorbereid.

Wat betreft de delegatie die naar het land gaat, mevrouw Lochbihler, u bent inderdaad de voorzitter van de delegatie. Het is zeer belangrijk dat deze nog niet officieel is geannuleerd. Ik denk dat het belangrijk zou zijn om te overwegen of we hier achteraan moeten gaan. Ik hoop dat de ontmoeting spoedig plaats zal kunnen vinden, wederom in de geest van het openhouden van de dialoog.

Als specifiek resultaat van de actie van dit Parlement, zal Euronews vanaf half 2010 ook in het Farsi uitzenden. Dat is eveneens belangrijk voor de communicatie en om te zien hoe we communicatie en technologie effectief kunnen inzetten.

Het is moeilijk om aan het blokkeren van toegang te denken als we tegelijkertijd de toegang tot informatie blokkeren die mensen willen hebben en dat is volgens mij iets waar we voorzichtig mee moeten zijn.

En wat betreft het kijken naar wat we voor de toekomst doen, hebben de geachte leden duidelijk gemaakt wat wij volgens hen moeten overwegen. Zoals ik al heb gezegd, overweegt de E3+3 deze opties al. We hebben de Raad Buitenlandse Zaken. Ik heb aangegeven dat we willen kijken naar verstandige, intelligente sancties bij het overwegen van dit tweesporenbeleid. Ik heb duidelijk gemaakt, en ik blijf duidelijk maken dat ik open sta voor deze dialoog en bereid ben deze te voeren – en ik heb in mijn openingsopmerkingen het potentieel van dit geweldige land beschreven – maar dat doen we in de zekere wetenschap dat we de dialoog niet kunnen blijven gebruiken als een manier om actie te voorkomen.

Ik wil afsluiten door te zeggen dat ik zeer geraakt was door de frase die president Obama gebruikte in zijn rede bij de aanvaarding van de Nobelprijs toen hij zei dat wanneer we kijken naar de waarde van het voortzetten van een betrokken relatie: “wanneer je in gesprek blijft met onderdrukkende regimes geeft dat niet het bevredigend zuivere gevoel van verontwaardiging. Maar [...] geen enkel onderdrukkend regime kan een nieuwe weg inslaan als het niet kan kiezen voor een geopende deur.”

De deur is geopend voor die zinvolle dialoog om vooruit te komen, maar tegelijkertijd sta ik absoluut achter het tweesporenbeleid dat mijn voorgangers hebben opgezet en ben ik vastbesloten dit zo nodig uit te voeren.

De Voorzitter. – Dames en heren, deze vergadering duurt van 15.00 uur tot 20.00 uur. Dat is vijf uur. Ik stel voor een pauze van vijf minuten te houden, zodat de hoge vertegenwoordiger en allen die hier aanwezig zijn en blijven, even op adem kunnen komen. Over vijf minuten, om 17.35 uur, gaan we weer verder.

Geoffrey Van Orden (ECR). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, voordat we pauzeren wilde ik u een punt van informatie geven. Mevrouw Ashton, u sprak over de Iraanse delegatie. De delegatie had van 8-10 januari naar Iran moeten gaan, maar het bezoek van de delegatie werd geannuleerd. Het werd in feite geannuleerd door de Iraanse autoriteiten.

Velen onder ons hebben er op aangedrongen dat het bezoek van de delegatie eerder zou worden geannuleerd – hoewel de voorzitter van de delegatie in feite geen aandacht aan ons schonk – in het licht van het testen van langeafstandsraketten, het neerschieten van demonstranten en alle andere onrust die er in de kerstperiode is geweest. Bij wijze van informatie wil ik er daarom op wijzen dat dat bezoek van de delegatie geannuleerd is en dat het Parlement eigenlijk al eerder actie had moeten ondernemen om het bezoek te annuleren.

De Voorzitter. – Ik wist niet dat er een procedure was om een mededeling te doen. Mijnheer Van Orden, ik heb u laten uitpraten, maar eerlijk is eerlijk tegenover alle anderen: dit was geen motie van orde.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt plaats tijdens de eerste vergaderperiode van februari in Straatsburg.

(De vergadering wordt om 17.30 uur onderbroken en om 17.35 uur hervat)

VOORZITTER: ROBERTA ANGELILLI*Ondervoorzitter***6. Situatie in Jemen (debat)**

De Voorzitter. – De vergadering is hervat.

Aan de orde is de verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Commissie over de situatie in Jemen.

Catherine Ashton, *hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, we weten waarom Jemen vandaag op de agenda staat. We hebben het spoor van de dader van de bomaanslag in Detroit kunnen traceren van de Verenigde Staten naar Europa, naar Afrika en Jemen. We zijn er dus eens te meer weer aan herinnerd dat onze eigen veiligheid in gevaar komt als we landen als Jemen, die worstelen om tegelijkertijd meerdere problemen het hoofd te bieden, niet helpen.

Terrorisme heeft onze onmiddellijke aandacht maar is slechts één van een reeks met elkaar verbonden problemen. Er is instabiliteit in het noorden, gevoed door een gewapend conflict met de Houthis-rebellen. Er is een conflict over grond- en waterrechten en langlopende spanningen met de zuidelijke regio, die zich gemarginaliseerd voelt sinds de eenwording in 1991. Tot dusverre is de regering erin geslaagd om de algemene stabiliteit te handhaven, maar omdat de olie-inkomsten zijn geslonken, worstelt de staat met het handhaven van de controle over delen van het nationaal grondgebied.

Hierbij kunnen we nog de piraterij in de Golf van Aden voegen, evenals smokkelen, migratie en mensenhandel vanuit de Hoorn van Afrika en nu een opleving van het jihad-terrorisme. Jemen kent een aanzienlijke bevolkingsgroei en een steeds ontevredener wordende jonge bevolking. Een allesomvattende, interne politieke consensus over de te volgen weg blijft ongrijpbaar.

Te midden van dit alles is één ding duidelijk: niemand van ons kan zich een vrijwel wetteloos gebied permitteren dat zich uitstrekt van de Hoorn van Afrika tot Afghanistan. Daarvoor zouden we zelf de prijs betalen.

In de afgelopen achttien maanden heeft de Europese Unie Jemen aangewezen als een prioriteit in haar terrorismebestrijdingsstrategie en haar veelomvattende benadering van staatsopbouw en ontwikkeling. De Raad heeft in oktober uitgebreide conclusies over Jemen aangenomen. We streven er nu naar om alle belangrijke spelers rondom de strategie te verzamelen. Het initiatief van het Verenigd Koninkrijk om volgende week een ontmoeting op topniveau te organiseren met en in Jemen, zou dan ook niet op een beter moment kunnen komen.

Veiligheid zal een belangrijk speerpunt van de bijeenkomst zijn. Er wordt nu een aanzienlijk pakket samengesteld ter ondersteuning van de inspanningen van de regering: opleiding en materiaal voor de rechtshandhaving, een beter juridisch kader en strafrechtstelsel, werken aan antiradicalisering en conflictpreventie. Dit komt nog bovenop de 11 miljoen euro die is toegekend in het ontwikkelingsprogramma van de Commissie voor de opleiding van politiemensen en jeugdrechtspraak in de afgelopen twee jaar.

De vestiging van Al-Qa'ida in Jemen is een symptoom van ernstigere problemen. De band tussen economische, politieke, sociale en veiligheidsproblemen is cruciaal. Daarom is er een veelomvattende benadering nodig. Het is ook van essentieel belang dat de Jemenitische staat zijn capaciteit uitbreidt om tegemoet te komen aan de behoeften in het hele land. De EU stelt voor om de ontwikkelingsfinanciering die is voorzien voor de periode 2011-2013 met een derde te verhogen. De humanitaire steun van ECHO wordt in 2010 voortgezet. We blijven voortdurend met de overheid praten over de problemen met toegang tot de vele ontheemden.

Geen enkele hoeveelheid steun kan echter een vervanging zijn voor de inzet en acties van de regering zelf. De toezegging van president Saleh een nationale dialoog met alle relevante actoren te bevorderen, zou een nieuwe nationale consensus kunnen opbouwen, als alle actoren worden benaderd en er rekening wordt gehouden met hun belangen. De internationale gemeenschap moet deze dialoog blijven ondersteunen. Het is de enige duurzame weg vooruit.

Als laatste, maar zeker niet het minst belangrijk, moeten belangrijke regionale spelers worden ingezet in de gemeenschappelijke inspanning om met Jemen samen te werken – de belangrijkste speler hierin is Saudi-Arabië. De ontmoeting in Londen biedt een enorme mogelijkheid om de Saudi's, de Verenigde Staten

en anderen op te nemen in een zinvolle internationale dialoog over, en met Jemen. Ik zie uit naar onze debatten.

José Ignacio Salafrañca Sánchez-Neyre, *namens de PPE-Fractie*. – (ES) Ik denk, mevrouw Ashton, dat we ons terecht kunnen afvragen of het terrorisme van dit moment heviger is dan op het moment van de aanslag op de vrijheid, toen de Twin Towers in New York op die barbaarse manier werden neergehaald. Ik zeg dit naar aanleiding van de ontzagwekkende aanslagen die de Taliban gisteren uitvoerden in Afghanistan, waar, laten we dat vooral niet vergeten, honderdduizend soldaten vechten voor de vrijheid, en naar aanleiding van de mislukte aanslag in Detroit deze Kerst.

We hebben zojuist een debat gevoerd over Iran, we zien wat er zich afspeelt in Afghanistan, in Pakistan, in het Midden-Oosten, in Somalië, en nog vers in ons geheugen staat wat er is gebeurd in het hart van Europa bij de aanslagen in Madrid en Londen. We moeten allemaal proberen om uit dergelijke gebeurtenissen conclusies te trekken. En de vraag die wij onszelf dan moeten stellen is of wij het op dit moment wel goed doen.

Het is waar dat we te maken hebben met een nieuw gegeven, mevrouw de Voorzitter, namelijk dat wij vandaag de dag legers hebben zonder duidelijke vijand en vijanden zonder leger. President Obama is na de mislukte aanslag van Detroit wel snel in actie gekomen en generaal Petraeus heeft voor de derde keer binnen korte tijd een bezoek gebracht aan Jemen. We kunnen constateren dat de Verenigde Staten een omvangrijk programma van economische hulp in gang hebben gezet en een beleid hebben ontwikkeld dat op dit moment tot resultaten leidt.

Mevrouw Ashton, u heeft ons zojuist verteld over concrete maatregelen die de Europese Unie overweegt te nemen, en u heeft daarbij aanvullende bedragen genoemd bovenop de 11 miljoen euro. De uitgaven van de Verenigde Staten zijn gestegen van 67 miljoen dollar in 2009 naar 167 miljoen dollar in 2010.

Met deze cijfers in het achterhoofd en in het licht van het terrorisme waarmee we geconfronteerd worden, zou ik u het volgende willen vragen. Denkt u dat begrippen zoals buitenlands beleid, veiligheid, defensie, ontwikkelingshulp en ontwikkelingssamenwerking, handel – en ik zou zeggen zelfs cultuur of beschaving – zaken zijn die in elkaar overlopen en dat we ons moeten realiseren dat, wanneer we te maken hebben met gevaren en bedreigingen die ons allemaal op dezelfde manier raken, de reactie daarop ook voor iedereen hetzelfde moet zijn?

U heeft gesproken over afstemming met de Verenigde Staten. Kunt u aangeven op welke manier deze samenwerking, die zo belangrijk en noodzakelijk is, op dit moment gestalte krijgt?

David-Maria Sassoli, *namens de S&D-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, dames en heren, onze fractie maakt zich grote zorgen over de situatie in Jemen, omdat er sprake is van een wereldwijde dreiging: de mislukte poging om een Amerikaans vliegtuig op te blazen, de bedreigingen van buitenlandse ambassades en de toenemende aanslagen van Al-Qa'ida, waarvan de meest recente heeft plaatsgevonden in Afghanistan; allemaal feiten die we zeer serieus moeten nemen.

Helaas doet de binnenlandse situatie in Jemen ook geen goed. We moeten namelijk in aanmerking nemen dat het gaat om een van de armste landen van de wereld, met ernstige watertekorten, grote werkloosheid en een economie die in grote mate afhankelijk is van de inkomsten uit olie en gas, die volgens schattingen in de loop van de komende tien jaar uitgeput zullen raken.

Ik vind het dus van essentieel belang dat de Europese Unie ingrijpt in de vorm van een nauwe samenwerking tussen de Europese Commissie, vanuit het oogpunt van humanitaire hulp en ontwikkeling, en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken voor wat betreft veiligheid in de EU, samenwerking met politiemachten en grenscontroles.

Ik moet tevens uitdrukking geven aan onze bezorgdheid over de repressies tegen onder andere de vertegenwoordigers van de politieke oppositie in Jemen, journalisten en mensenrechtenactivisten, waarvan humanitaire organisaties in Jemen al een tijd spreken. Ik vind het dus prioriteit hebben, mevrouw Ashton, om te garanderen dat organisaties die zich bezighouden met humanitaire hulp het grondgebied van Jemen kunnen betreden en hun werkzaamheden volledig veilig kunnen verrichten.

Ik hoop bovendien dat de Europese Unie zich zal inspannen om Jemen te verplichten zich te houden aan de verplichtingen die het land in 2006 op zich heeft genomen tijdens de internationale donorconferentie, te weten het intensiveren van de politieke en economische hervormingen, ter bevordering van de democratie en de levensomstandigheden van de bevolking.

Van de aanslag op 11 september hebben we geleerd dat het veiligstellen van risicogebieden afhangt van hoeveel wij bereid zijn in te zetten op betere levensomstandigheden. Mevrouw Ashton, de democratie begint hier, met de mogelijkheid om de kloof tussen de rijke en de armste landen te overbruggen.

Holger Krahmer, *namens de ALDE-Fractie.* – (DE) Mevrouw de Voorzitter, volgens mij heeft de EU in het algemeen, maar het Parlement in het bijzonder, er een beetje een handje van om plotseling te debatteren over situaties in landen die al langer voortduren. Helaas leiden plotselinge gebeurtenissen er vaak toe dat wij een hele reeks politieke eisen op tafel leggen die ik soms nogal bedenkelijk vind. Mijns inziens siert het ons niet als een mislukte aanslag op een vliegtuig aanleiding genoeg is voor een algemeen debat over Jemen. We moeten beseffen dat het ons zou sieren wanneer we een strategie bedenken om met deze situatie om te gaan.

Daarnaast denk ik dat we de situatie in Jemen nauwgezet onder de loep moeten nemen; dan zien we dat Jemen een mislukt land is met een regering die de controle over grote delen van het land kwijt is. We moeten bepalen welke risico's voor Europa hieruit voortvloeien. De risico's schijnen te zijn dat daar terroristen worden opgeleid; ook de kust van Jemen vormt een risico omdat daar piraten actief zijn. Daarom is het aan ons – en misschien ook aan mevrouw Ashton – om te bedenken wat we tegen deze risico's kunnen doen. Mijns inziens moeten we onszelf vooral vragen: hoe kunnen we de regering in Jemen stimuleren de controle over het land te herwinnen en deze risico's in te dammen? Daarnaast moeten we het natuurlijk hebben over de opbouw van het land op de lange termijn. Ik geloof echter niet dat het echt zin heeft en dat we serieus zullen worden genomen als we hier in het Parlement nu een lijst met eisen dwars door alle beleidsonderwerpen heen opstellen – van vrije media tot vrouwenrechten. Dat zal in Jemen geen zoden aan de dijk zetten. We moeten ons er nu op richten welke hulp we heel concreet in de huidige situatie kunnen bieden om een dringend probleem op te lossen.

Franziska Katharina Brantner, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (EN) Ik ga even door op wat de vorige spreker zei. Jemen is zeker geen nieuwe crisis; het wordt al tientallen jaren steeds erger en de verslechterende politieke situatie is duidelijk vermeld in de tussentijdse evaluatie van de Commissie.

Ik denk dat we ons echt moeten richten op de politieke context: het oude conflict in het noorden tussen de regering en de Houthi's, de onrust in het zuiden, u hebt deze kwesties genoemd, en nu verspreidt het noordelijke conflict zich in de regio en raakt het ook Saudi-Arabië en Iran.

De vraag is dus: wat kunnen we precies doen? Ik heb zojuist horen vragen om het stabiliteitsinstrument voor een GVDB-missie om geld te steken in het opleiden van meer mensen, maar ik denk dat dit niet voldoende is als benadering – het is in ieder geval geen crisisrespons, tenzij we het concept van permanente crisis accepteren.

Ik denk dat we moeten streven naar meer betrokkenheid in Jemen door de Samenwerkingsraad van de Golf, niet alleen door Saudi-Arabië. Deze organisatie moet de verschillende Jemenitische partijen, de regering, de oppositie, zuidelijke separatisten, Houthi's en regionale actoren, samenbrengen in een soort vredesproces, en ik denk dat dit moet worden ondersteund en gefinancierd, bijvoorbeeld door het stabiliteitsinstrument; dat is waar het stabiliteitsinstrument naar mijn mening voor is bedoeld.

Als er opnieuw een GVDB-missie komt en een nieuwe ronde aan opleidingen in het kader van het stabiliteitsinstrument zonder een politiek proces dat ergens toe leidt, denk ik niet dat dit ons zal helpen. Ik dring er echt bij u op aan om het stabiliteitsinstrument meer te gebruiken als een politiek instrument voor vroegtijdige waarschuwing om een politiek proces op gang te brengen en dit te ondersteunen en te financieren. Ik denk dat dit vanuit mijn perspectief iets waardevols zou zijn.

Ik wil hier nog een ander punt aan toevoegen: de gelijkheid van vrouwen en mannen is genoemd, en u hebt dit naar voren gebracht, en ik ben van mening dat we hierin echt sterk zouden moeten investeren. De bevolkingsgroei is een van de belangrijkste zorgen in die landen en zoals we allemaal weten, zullen we die kwestie niet oplossen totdat er gezinsplanning is, en dat betekent vrouwenrechten.

Ik weet dat u niet zult aandringen op belangrijke vrouwenrechten, maar ik ben van mening dat gelijkheid van vrouwen en mannen en met name gezinsplanning van essentieel belang is als we nu overwegen wat we kunnen doen om de Jemenitische maatschappij te helpen.

Adam Bielan, *namens de ECR-Fractie.* – (PL) Mevrouw de Voorzitter, een tijdje geleden waren de ogen van de hele wereld op Jemen gericht, nadat aanhangers van Al-Qa'ida er de verantwoordelijkheid hadden opgeëist voor de – gelukkig – mislukte poging om op Kerstmis een Amerikaans passagiersvliegtuig op te blazen. We wisten echter al geruime tijd dat de verslechterende veiligheidssituatie in dit land terroristische groeperingen

in staat stelt om er een schuilplaats te vinden van waaruit ze nieuwe acties kunnen plannen en organiseren. Het terrorisme was in deze regio al vele jaren voor 11 september wijdverbreid, een dag die in het geheugen van ieder van ons is gegrift. Het volstaat om in dit verband te verwijzen naar de aanslag door Al-Qa'ida op het Amerikaanse oorlogsschip 'USS Cole' op 12 oktober 2000.

Jemen is een uiterst belangrijk land, vooral vanwege zijn geografische ligging. We mogen niet vergeten dat elke dag 3,5 miljoen vaten ruwe olie, ofwel 4% van de wereldproductie, door de 26,5 kilometer brede Straat van Bab el Mandeb tussen Jemen en Djibouti worden vervoerd. Tegelijkertijd kent Jemen een zeer complexe interne situatie. Afgezien van Al-Qa'ida, dat in Jemen ongestoord haar gang kan gaan, is in de provincie Sa'dah in het noorden van het land een grote groep sjiitische rebellen actief, terwijl afscheidingsbewegingen verantwoordelijk zijn voor een golf van geweld in het zuiden van het land. Als we daar niet alleen de negatieve gevolgen van de wereldwijde voedselcrisis van twee jaar geleden aan toevoegen, maar ook de recente financiële crisis, de slinkende olievoorraden van het land die drie vierde van Jemens inkomsten vertegenwoordigen en tot slot het steeds ernstigere watertekort waarmee het land te kampen heeft, krijgen we het beeld van een land dat op de knieën ligt – een ideaal doelwit voor Al-Qa'ida dat ten gevolge van de problemen in Afghanistan op zoek is naar een nieuwe uitvalsbasis.

Met het oog hierop moeten de internationale gemeenschap en dus ook de Europese Unie – ik richt me hier in het bijzonder tot mevrouw Ashton – niet alleen overgaan tot militaire actie, die gezien de passieve en hulpeloze houding van de lokale autoriteiten in de een of andere vorm onvermijdelijk lijkt, maar moeten ze ook en vooral een zeer actieve rol spelen in het proces van de wederopbouw van de overheidsinstellingen.

Sabine Lösing, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (DE) Mevrouw de Voorzitter, in de media wordt de bevolking al gemobiliseerd voor een derde front in de strijd tegen de terreur. Op het moment kunnen de VS en de EU-landen strategische opties voor Jemen en de Hoorn van Afrika echter nog helemaal niet toepassen. Feit is dat de heersende elite rond president Saleh de sjiitische bevolking in het noorden al jaren bruut discrimineert en onderdrukt en tegen de afscheidingsbeweging in het zuiden op het grondgebied van de voormalige Democratische Volksrepubliek Jemen een oorlog voert die de bevolking veel leed berokkent. Een noemenswaardig verband tussen de sjiitische bevolking en Al-Qa'ida is niet echt aangetoond en dient dus vooral voor de corrupte en de facto autocratische regering alleen als voorwendsel om omvangrijke militaire steun los te krijgen.

We moeten de steun aan deze regering voor de opbouw van veiligheidstroepen stopzetten – deze gooit alleen maar meer olie op het vuur. De verlening van steun moet alle regio's ten goede komen, los van de religieuze, etnische of politieke richting. Een verzoeningsproces moet samen met de VN en alle lokale actoren, ook in de buurlanden zoals Iran, worden geïnitieerd en gestimuleerd. We mogen niet alleen de regering in haar strijd tegen de opstandelingen steunen. De Atalantamissie mag niet worden voortgezet en uitgebreid, en al helemaal niet op het Jemenitische vasteland, omdat hiermee alleen geostrategische belangen van de westerse industrielanden worden gediend.

We moeten alles op alles zetten om te voorkomen dat de EU nu ook in Jemen de VS volgt in hun geheel verkeerde strategie van escalatie.

Fiorello Provera, *namens de EFD-Fractie.* – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, iemand noemde Jemen een nieuw grensgebied van het terrorisme, maar meer dan dat is het een land met een wankele stabiliteit.

Doordat de centrale regering weinig controle heeft over het grondgebied en de grenzen makkelijk zijn over te steken, kunnen illegale handel, ongecontroleerde migratie, piraterij en terroristische activiteiten zich ontwikkelen. Het antwoord op de nieuwe uitdagingen van Al-Qa'ida in Jemen moet dus niet alleen bestaan uit militaire druk, maar ook uit hulp aan de lokale autoriteiten bij het krijgen van meer controle over het grondgebied. Ik herhaal: de lokale autoriteiten, en niet alleen de regering.

De stabiliteit in Jemen moet dus worden gerealiseerd vanuit het oogpunt van nationaal en regionaal *ownership*, zonder het opleggen van oplossingen van buitenaf of kant-en-klare oplossingen die niet aansluiten op de plaatselijke realiteit en gedoemd zijn te mislukken. Dit maakt een grotere inzet mogelijk van de Samenwerkingsraad van de Golf, wiens financiële medewerking aan lokale projecten van cruciaal belang is. De Europese Unie moet samenwerken met haar partners – Jemen, de G8 en de Golflanden – met financiële bijdragen en bijdragen op het gebied van ontwikkeling, die worden gesteund door de regering van Jemen.

Ter afronding: langetermijnbeleid, al is het uitstekend, moet gepaard gaan met onmiddellijke en sterke ondersteuning van de veiligheid in en de controle over het grondgebied. Zonder die veiligheid en controle riskeren we dat de staat Jemen faalt en het terrorisme in dit gebied zich enorm ontwikkelt.

Andreas Mölzer (NI). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, zoals bekend is Jemen momenteel een broeinest van islamitische extremisten, een straatarm land met weinig effectieve veiligheidsstructuren en met een hoog vuurwapenbezit, dat door conflicten wordt verscheurd en lijdt onder een acuut watertekort. Het is een land waar de regering naar verluidt niet eens de hoofdstad volledig onder controle heeft.

Jemen is nu dus in de schijnwerpers van de strijd tegen het terrorisme komen te staan en komt daarmee in het rijtje landen te staan waarin de aanwezigheid van radicale islamisten helaas het gevolg is van fouten uit het verleden van Amerikaanse beleidsmakers. We moeten ons hiervan in deze discussie terdege van bewust zijn, evenals van de CIA-vluchten over ons grondgebied, de geheime gevangenschappen en de rampzalige gevolgen van de Amerikaanse militaire operaties in het Nabije en Midden-Oosten tot nu toe.

Mijns inziens getuigt het van naïviteit terrorisme op één lijn te stellen met armoede, en zou het net zo onverantwoord zijn ons voor het Amerikaanse karretje te laten spannen en zo naïef te zijn te geloven dat alleen een uitbreiding van de militaire steun de problemen van Jemen zou kunnen verhelpen. Want de als een dictator regerende president steekt weliswaar westerse miljoenen voor het leger in zijn zak, maar heeft in het verleden steeds weer zijn toevlucht gezocht tot islamistische extremisten om tegenstanders van het regime de mond te snoeren.

Natuurlijk kunnen we niet werkeloos toezien hoe dit land nu verandert van een gebied waar moslimstrijders zich terugtrekken in een basis voor operaties en training. En uiteraard moeten we bepalen hoe we onze ontwikkelingshulp kunnen verbeteren, al was het maar om een deel van de rekruten voor de jihad af te laten haken.

Tot slot mag de EU zich niet in de rol van betaalmeester voor de VS laten duwen, maar dient zij een onpartijdige bemiddelaarsrol in te nemen om een dialoog te bevorderen en de weg vrij te maken voor een langdurige politieke oplossing.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb een korte opmerking en twee vragen aan barones Ashton. Het lijkt erop dat de EU nu voor een dilemma staat. Aan de ene kant moeten we meer robuuste acties ondersteunen tegen terroristen die een direct gevaar vormen voor de veiligheid van Europese burgers. Diverse islamistische extremistengroeperingen in Jemen zijn actiever dan ooit tevoren, en Al-Qa'ida ziet Jemen als een van zijn belangrijkste gebieden om aanvallen op westerse doelen te plannen en om militielegers en potentiële zelfmoordterroristen op te leiden.

De mislukte aanslag op het vliegtuig van Northwest Airlines is het laatste voorbeeld van de nieuwe dreiging waarmee we te maken hebben. Aan de andere kant moet men weten dat de Jemenitische autoriteiten al vaker door diverse mensenrechtenorganisaties zijn beschuldigd van marteling, onmenselijke behandeling en buitengerechterlijke executies. Willekeurige arrestaties van burgers en huiszoekingen zijn wijdverbreid en de noodzaak om het terrorisme te bestrijden is genoemd als het belangrijkste excuus voor dergelijke onrechtmatige handelingen.

Mevrouw Ashton, welke steun kan de EU in deze context – en ik verwijs naar de conclusies van de Raad over Jemen – aan Jemen bieden voor wat betreft het bestrijden van terrorisme? Bovendien vindt de EU dat er geen militaire oplossing mogelijk is voor de crisis in het gebied. Tegelijkertijd heeft Washington de overeenkomst met de Jemenitische autoriteiten over nauwere militaire samenwerking getekend. Ik zou dus graag uw mening en het standpunt van de Europese Unie willen horen over het besluit van de Amerikanen om in Jemen actiever deel te nemen aan de strijd tegen terroristen, met name door het ondertekenen van de overeenkomst over militaire inlichtingen en opleiding.

Richard Howitt (S&D). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik verwelkom het debat van vandaag, dat vooruitloopt op de Raad Buitenlandse Zaken van volgende week en de Londense conferentie die door Gordon Brown is bijeengeroepen.

Onze aandacht kan zijn gewekt door de mislukte bomaanslag in een vliegtuig. Vandaag wil ik ook om internationale aandacht vragen voor de inspanningen om de Britse ingenieur Anthony S. te bevrijden, evenals vijf andere Europese gijzelaars, die in een lokaal ziekenhuis in Jemen werkten en die al zijn sinds afgelopen juni zijn ontvoerd.

Maar ons toekomstige werk moet de interne, niet alleen de externe behoeften erkennen met betrekking tot Jemen. Het bestrijden van ondervoedingsniveaus die nog lager liggen dan die in Afrikaanse landen ten zuiden van de Sahara, zoals Niger, en schendingen van mensenrechten, zoals mevrouw Andrikiienė zojuist heeft gezegd, in een land dat het op tien na hoogste aantal executies ter wereld kent, inclusief kinderen. Zodat we

als internationale gemeenschap niet wachten met het aanpakken van kwesties als capaciteit, bestuur en ontwikkeling in fragiele landen in onze wereld totdat de terroristen zich roeren.

Ik verwelkom de aankondiging van de hoge vertegenwoordiger vandaag over steun en vraag haar om ervoor te zorgen dat tijdens de ontmoetingen van volgende week wordt gesproken over daadwerkelijke verplichtingen tot steungeld voor Jemen door alle deelnemers, op een tijdstip waarop de geconsolideerde oproep voor het land door de VN minder dan 1 procent van de benodigde financiering heeft opgebracht. Net als mevrouw Brantner hoop ik dat de ontmoetingen zullen leiden tot een wapenstilstand en misschien een vredesconferentie over de laatste gevechtsronde met de Houthi's in het noorden en dat humanitaire hulpverleners toegang tot het gebied krijgen. Dat ervoor gezorgd wordt dat inkomsten van het land uit de olie worden geïnvesteerd in economische en sociale ontwikkeling voor de mensen in het land. Mijns inziens moet Europa meewerken aan het vinden van blijvende oplossingen voor Jemenitische gevangenen, de grootste groep die nog over is in Guantánamo Bay.

Maar ik hoop zeker dat de hoge vertegenwoordiger zal onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor een gezamenlijk GVDB-project van de EU en de Samenwerkingsraad van de Golf voor opleidingen in de veiligheidssector in Jemen, waarbij onze inspanningen in zo veel landen van essentieel belang zijn.

Tot slot, de Bin Ladens mogen dan wel afkomstig zijn uit het dorp Al-Rubat in Jemen, maar het is de afwezigheid van internationale betrokkenheid waardoor zoveel jonge mannen in het land zijn geradicaliseerd in zijn naam. Het is die internationale betrokkenheid die er nu wel moet zijn.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, er hoeft maar een poging tot een aanslag plaats te vinden om de alledaagsheid van het recht op veiligheid van onze medeburgers volledig op losse schroeven te zetten. Daarnaast zijn wij vanuit het oogpunt van de bescherming van onze samenlevingen verplicht om voortdurend een evenwicht tussen veiligheid en vrijheid na te streven.

Het recht op bescherming, met name tegen een terroristische aanval, is vastgelegd in artikel 188 R van het Verdrag van Lissabon, om precies te zijn in lid 4 daarvan, dat de Unie en haar lidstaten in staat stelt doeltreffend op te treden. In hetzelfde lid wordt vermeld dat de Europese Raad de dreigingen waarmee de Unie wordt geconfronteerd, regelmatig moet evalueren. Ik zou graag aan mevrouw Ashton willen vragen mij te verduidelijken of, en in welke mate, de Europese Unie en haar lidstaten overeenkomstig deze bepaling hebben gehandeld.

Kan mevrouw Ashton, vanuit haar standpunt, op grond van de samenwerking binnen de Europese Unie verklaren dat tekortkomingen zoals die bij de Amerikaanse inlichtingendienst aan het licht zijn gekomen in het kader van de recente poging om een aanslag te plegen op vlucht 253 van Amsterdam naar Detroit, zich niet zouden kunnen voordoen in de Europese Unie?

Een vraag die absoluut centraal staat in dit debat, is of de naam van de vermoedelijke terrorist bekend was bij de Europese inlichtingendiensten, bij alle Europese inlichtingendiensten. Zo niet, welke conclusies denkt zij daaruit te trekken? Vindt zij dat het niveau van de coördinatie en de informatie-uitwisseling tussen de inlichtingendiensten momenteel van dien aard is, dat dit soort tekortkomingen in de Europese Unie kan worden uitgesloten?

Acht de hoge vertegenwoordiger de capaciteit van de inlichtingendiensten van de lidstaten toereikend om samen te werken in de geest van solidariteit, zoals omschreven in artikel 188 R?

De burgers hebben namelijk het recht te eisen dat de dreiging van het terrorisme op onberispelijke wijze wordt aangepakt. Ze zouden er geen begrip voor hebben als de Europese Unie enerzijds steeds meer persoonlijke gegevens betreffende het betalingsverkeer zou blijven sturen naar de Verenigde Staten, en als diezelfde Unie anderzijds tekortkomingen zou vertonen op het gebied van preventie en inlichtingen.

Geoffrey Van Orden (ECR). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, helaas heeft Jemen al lang geleden de kenmerken van een kweekvijver voor terroristen ontwikkeld en hieraan is in de loop der jaren te weinig aandacht besteed. Conflicten, wetteloosheid en corruptie zijn diep geworteld.

Het is overigens de moeite waard u eraan te herinneren dat de reden voor de interventie van Britse troepen in Jemen aan het begin van de negentiende eeuw was gelegen in het beëindigen van de piraterij in de Golf van Aden, en daar zijn ze meer dan een eeuw zeer succesvol geweest. In de meer recente jaren heeft Jemen zich echter niet alleen ontwikkeld tot een kweekvijver voor terroristen, waar zich terroristische acties hebben voorgedaan, maar heeft het het terrorisme ook naar andere landen geëxporteerd. Terroristische groeperingen

zijn bedreven in het exploiteren van de mogelijkheden die door mislukte staten worden geboden. We moeten helpen dit tegen te gaan.

Op dit moment biedt het VK onevenredig veel bijstand. Ik hoop dat de conferentie in Londen andere landen, inclusief de Europese Unie en – dat ben ik met u eens – andere regionale staten, zal stimuleren om meer te doen.

Natuurlijk kunnen we niet hopen dat we het terrorisme kunnen uitroeien waar het ook maar de kop opsteekt, en dat betekent dat we de veiligheid van onze eigen landen moeten verbeteren en effectievere controles moeten uitoefenen aan onze eigen grenzen. Ik betwijfel of de EU hiervoor voldoende gemotiveerd is, dus elk land moet zijn eigen huis op orde krijgen.

Charalambos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, het Jemenitische volk is het slachtoffer van imperialistische conflicten en inmengingen. Ik ben van mening dat nationale, raciale en religieuze confrontaties in dit land door de imperialistische machtsblokken worden aangewakkerd. Al sinds jaar en dag neemt men regelmatig de toevlucht tot militaire kracht. Een vreedzame oplossing van de geschillen wordt ondermijnd zodat men controle behoudt over de energievoorraden en de transportkanalen voor de doorvoer van energie in de regio.

In dit land zijn alle ontwikkelingen altijd het gevolg geweest van de imperialistische keuzes van het NAVO-beleid en van het diep reactionaire en impopulaire regime van dit land. De grote toename van financiële en militaire steun vanuit de Verenigde Staten onder het voorwendsel van de bestrijding van Al-Qa'ida, waarbij tegelijkertijd Jemen wordt gekenschetst als een land waar terreur wordt aangewakkerd, het bombarderen van gebieden in het land door Saudi-Arabische strijdkrachten met steun van de VS en de aanwezigheid van buitenlandse troepen maken een escalatie van deze openlijke militaire imperialistische inmenging waarschijnlijk. Dit is wat het hernieuwd oplaaieren van de terreur-hysterie naar aanleiding van de mislukte aanslag op het Delta-vliegtuig laat zien. Ik denk dat het volk zal antwoorden door de strijd tegen de onderdrukkende maatregelen en tegen de imperialistische inmenging op te voeren.

Andrew Henry William Brons (NI). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, zoals de fictieve Lady Bracknell zou kunnen hebben gezegd, het maken van één fout in de moslimwereld is ongelukkig, maar het maken van twee fouten klinkt onzorgvuldig.

Het maken van drie of meer fouten is een teken van stupiditeit, waanzin of het bewust zaaien van tweedracht. Jemen wordt nu het nieuwe Afghanistan genoemd. VS-troepen worden er al ingezet als adviseurs. Hoe lang duurt het nog voordat zij en hun bondgenoten, inclusief Groot-Brittannië, daar grondtroepen inzetten tegen Al-Qa'ida?

Wat moet het Westen eigenlijk doen om de dreiging te voorkomen? Allereerst moet het stoppen met oorlogen in moslimlanden waarbij westerse troepen omkomen, burgers omkomen en jonge moslims thuis en in het buitenland worden geradicaliseerd. Het moet zijn troepen naar huis brengen om te werken aan de binnenlandse veiligheid teneinde onze bevolking en infrastructuur te beschermen.

Het moet een oprecht neutraal beleid aannemen ten aanzien van het Midden-Oosten en het partijdige beleid van de VS loslaten, en het zou de immigratie vanuit moslimlanden moeten stoppen en radicale moslims in het Westen aanmoedigen in te zien dat ze veel gelukkiger kunnen leven te midden van hun eigen collega-godsdienstfanatici.

Angelika Niebler (PPE). – (DE) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, waarde collega's, in de afgelopen maanden is de situatie van de mensen en de algehele politieke en economische situatie in Jemen drastisch verslechterd. Wij Europeanen moeten dus alles op alles zetten om dit land eindelijk te stabiliseren.

Mevrouw de hoge vertegenwoordiger, zorgt u ervoor dat Jemen geen tweede Afghanistan wordt! We moeten al onze mogelijkheden benutten het internationale terrorisme te bestrijden. Dat kunnen we echter alleen als we ook bijdragen aan een vredesproces in dat land. We moeten in die regio vrede tot stand brengen, en we moeten de pogingen van de regering om vrede tot stand te brengen steunen. Ook kunnen we de regering van Jemen nogmaals aanspreken op haar verantwoordelijkheid discriminatie in het land uit te bannen – alleen dan heeft vrede een kans. Vrede wil zeggen dat er democratische structuren moeten zijn, dat minderheden hun rechten behouden. Dat is immers onze Europese aanpak, die wellicht verschilt van die van anderen. Ik verzoek u in uw nieuwe functie alles op alles te zetten om deze Europese weg te volgen.

Zonder politieke stabiliteit heeft het land geen kans. Als er politieke stabiliteit heerst, kan ook de lokale economie zich herstellen, kan een economie worden opgebouwd en mensen een perspectief worden geboden.

Ik vraag u zich hiervoor hard te maken. Ook vraag ik u uw invloed te gebruiken om de hulptroepen ter plaatse humanitaire hulp te laten bieden. Het land herbergt ruim 1 30 000 vluchtelingen uit Somalië. De omstandigheden ter plaatse zijn schrijnend. Ik vestig al mijn hoop op u in de verwachting dat u daar uw invloed aanwendt. Zet u zich ook in voor de zes gijzelaars, voor de Europese burgers – een Brit en vijf Duitsers – die in Jemen worden gegijzeld. Misschien kunt u helpen ze vrij te krijgen. Hartelijk dank!

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Ik ben het eens met de Commissie en mijn collega's die al hebben gezegd dat de situatie in Jemen gespannen is. Het land is uitgeput en sterk verarmd door eindeloze oorlogen met partizanen en gevechten met separatisten, en de mensen hebben te lijden onder een extreme armoede. Deze economische en politieke instabiliteit heeft al geleid tot bezorgdheid bij de buurlanden op het Arabische schiereiland en bedreigt niet alleen de regionale maar ook de wereldwijde veiligheid. Het nieuws over de recente intensivering van de activiteiten van terroristische groeperingen is zorgwekkend. Laten we ook de mislukte poging niet vergeten om een vliegtuig op te blazen dat op weg was naar de VS, evenmin als de bedreigingen tegen ambassades in Jemen. De VS hebben al aangekondigd speciale aandacht te zullen besteden aan de situatie in dit land. Wanneer we een gemeenschappelijk buitenlands beleid implementeren denk ik daarom dat het de plicht van het Europees Parlement, de Europese Commissie en andere instellingen is om samen met de internationale gemeenschap gezamenlijke en gecoördineerde actie te ondernemen, met name na het van kracht worden van het Verdrag van Lissabon.

Ivo Vajgl (ALDE). – (SL) Ik zal in het Sloveens spreken, dus luistert u alstublieft naar de vertaling. Jemen is een land dat te lijden heeft onder religieuze conflicten, stammenconflicten en vergissingen die in het verleden zijn gemaakt door het koloniale en het Amerikaanse beleid. Zoals enkele van onze collega's reeds hebben opgemerkt, hebben we hier in de eerste plaats te maken met het Nabije en Midden-Oosten, een onstabiele regio met allerlei onopgeloste problemen, en in de tweede plaats natuurlijk met de moeder aller conflicten, het Israëliisch-Palestijnse conflict.

In Jemen zijn al deze problemen aanwezig en we moeten onszelf niet misleiden door te denken dat we hier te maken hebben met een lokaal probleem. Jemen worstelt met een burgeroorlog, bolwerken van Al-Qa'ida, een zwakke staat, gebrekkige inlichtingendiensten, inefficiënte beveiliging en gewapende strijdkrachten. Wat kunnen we verwachten van het overleg in Londen?

Mevrouw de hoge vertegenwoordiger, naar mijn mening zal het moeilijkste aspect het formuleren van een holistische aanpak zijn, maar dat is wel precies wat we moeten doen. Alleen daarmee kunnen de problemen van Jemen worden opgelost. We hebben een economische benadering en een ontwikkelingsbenadering nodig en we moeten Jemen het type hulp bieden waarmee de mogelijkheden van de staat en de regering verder kunnen worden gevormd.

Ik ben echter wel van mening dat het tweede verslag, waarvan ik graag zou willen dat u het presenteert, mevrouw Ashton, erover gaat dat we onszelf niet moeten misleiden door te denken – en laat niemand zichzelf misleiden door dit te denken – dat dit eenvoudigweg de zoveelste kwesties of het zoveelste probleem is dat met militaire middelen kan worden opgelost. Ik vrees dat er, vooral in de wereldmedia, vele aanwijzingen zijn dat wij ons voorbereiden op een nieuwe frontlinie, op een nieuw gewapend conflict. Dat zou het ergste zijn wat in Jemen zou kunnen gebeuren en zou waarschijnlijk de betrekkingen met de gehele regio nog verder verstoren. We hebben al voldoende lessen geleerd van de militaire avonturen waarvan wij getuigen zijn geweest, van het Nabije en Midden-Oosten tot Afghanistan en enkele andere plaatsen.

Struan Stevenson (ECR). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, eerder hebben we gesproken over de slechter wordende mensenrechtensituatie en het gewelddadige fascistische regime in Iran. We hebben in dat debat gehoord hoe de mullahs het terrorisme hebben geëxporteerd naar Palestina, en nu exporteren ze hun verachtelijke soort terreur naar Jemen.

Afgelopen oktober meldden Jemenitische ambtenaren dat ze een schip hadden onderschept dat was geladen met wapens uit Iran. Ze hebben vijf Iraanse instructeurs gearresteerd. De wapens en instructeurs waren bedoeld voor de Houthis-rebellen.

Iran heeft zich in het verleden een meester getoond in het uitvechten van oorlogen op afstand; het land deed dit zowel in Palestina als in Libanon. Nu wil het een regionaal conflict met het door soennieten gedomineerd Saudi-Arabië op afstand aanwakkeren. Ik zou tegen barones Ashton willen zeggen dat als ze doortastend handelt met Iran, ze veel van de kwaadaardige kanker kan wegsnijden die het Midden-Oosten bedreigt.

Cristiana Muscardini (PPE). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, hoge vertegenwoordiger, dames en heren, de ernstige politieke, economische en maatschappelijke crisis in Jemen houdt verband met de operationele aanwezigheid van Al-Qa'ida op het grondgebied en met de jihadistische visie die haar drijft.

Jemen is een van de armste landen van de wereld en het beheersen van de binnenlandse conflicten is erg moeilijk vanwege de religieuze oorsprong van het conflict tussen de sjiiitische en soennitische minderheden. Zoals de ontwerpresolutie onderstreept, zijn hulp, samenwerking en ondersteuning bij de invoering van sociale steunprogramma's onmisbaar. Maar we moeten benadrukken dat ook het Westen risico loopt als de veiligheidsproblemen niet met scherpzinnigheid en onverzettelijkheid het hoofd wordt geboden.

De beweegredenen van terroristen om militaire training te volgen en zich te trainen in martelaarsacties, komen voort uit de ideologie van de jihad, die zich ook op het Afrikaanse continent steeds verder uitbreidt en verankert, mede vanwege de onverschilligheid en oppervlakkigheid waarmee de internationale gemeenschap zich heeft beziggehouden – of liever gezegd, zich niet heeft beziggehouden – met Al-Qa'ida en haar cellen in Somalië, Sudan en tevens in Jemen.

We moeten niet vergeten dat er een verband van oorzaak en gevolg bestaat tussen de aanwezigheid van terrorisme in Jemen en de opeenstapeling van gebeurtenissen die leiden tot de destabilisering van Somalië, dat een pion is van de legers van Al-Qa'ida in Jemen. Op hun beurt zijn deze legers niet zozeer afhankelijk van de wahabieten in Saudi-Arabië, maar wel van de Iraanse ayatollahs, waarvan ze wapens en geld ontvangen. De steun aan Jemen kan niet losgekoppeld worden van de veiligheidskwestie.

Arnaud Danjean (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Ashton, u hebt er goed aan gedaan te onderstrepen dat het in Jemen, met betrekking tot de veiligheidsprioriteit, het belangrijkste is om een einde te maken aan de binnenlandse conflicten in dit land. Wij moeten oorzaken en gevolgen niet door elkaar halen, en zonder het risico van terrorisme te willen bagatelliseren, kunnen wij vaststellen dat de belangrijkste reden voor de instabiliteit in Jemen niet het terrorisme is. Het terrorisme breidt zich uit omdat er sprake is van instabiliteit vanwege interne conflicten. Vanuit dit oogpunt zou het een prioriteit van de Europese Unie moeten zijn om de inspanningen die momenteel worden verricht om een nationale dialoog in Jemen aan te knopen met president Saleh, aan te moedigen en te steunen.

Op regionaal niveau bestaan er – zoals zojuist terecht is opgemerkt – wisselwerkingen met de Somalische crisis en de crisis in de Hoorn van Afrika. Er is sprake van enorme migratiestromen, maar ook van wapensmokkel en bewegingen van jihadstrijders tussen Jemen en Somalië. In dit opzicht zou ik willen weten hoe ver de Unie is met de versterking van de capaciteiten op het gebied van de maritieme surveillance, capaciteiten die ook van belang zijn voor Jemen.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, Jemen is het armste land van de Arabische wereld. Ik ben een tijdje geleden zelf in Jemen geweest en heb dat met mijn eigen ogen gezien. Het lijkt geen twijfel dat armoede aan de basis ligt van – of minstens een factor is die bijdraagt tot – de vele problemen waarmee het land te kampen heeft.

Helaas worden de problemen van Jemen in een geglobaliseerde wereld ook onze problemen. De interne conflicten waarnaar in de ontwerpresolutie en tijdens dit debat wordt verwezen, moeten met politieke middelen worden opgelost. Daarenboven moeten de partijen die bij het conflict betrokken zijn de mensenrechten en het internationale humanitaire recht in acht nemen. De Europese Unie zou de nodige inspanningen moeten leveren om te verhinderen dat de huidige crisis escaleert. Als de ontwikkelingshulp die wij geven op een efficiënte en verstandige manier wordt besteed, kan deze in elk geval bijdragen tot politieke, economische en sociale stabiliteit in het land.

Er dreigt echter een ramp. Er is eerder vandaag al gesproken over het watertekort en over de slinkende oliereserves, maar daarnaast is er nog het probleem dat 90% van de Jemenitische bevolking verslaafd is aan qat, een hallucinogene drug, die andere gewassen verdringt. Zo voerde Jemen in het verleden bijvoorbeeld koffie uit, maar dat is vandaag niet meer mogelijk omdat op grote schaal verdovende middelen worden verbouwd.

De maatregelen die door de Jemenitische regering en de internationale gemeenschap worden genomen, mogen geen lapmiddelen zijn. Jemen kampt immers met structurele problemen en zelfs als we erin slagen om Al-Qa'ida in Jemen te stoppen, zullen deze problemen opnieuw de kop opsteken indien we de diepere oorzaken niet aanpakken.

Mariëtta Giannakou (PPE). – (EL) Mevrouw de Voorzitter, zoals eerder uiteengezet, is de situatie in Jemen zowel vanuit een sociaal en financieel oogpunt als voor wat betreft de sociale cohesie dramatisch te noemen – hiervan zijn wij allen doordrongen. Het land heeft geen water, de olievoorraden raken op en de inwoners houden zich bezig met de teelt van verdrogende middelen.

De situatie is precies zoals die 26 jaar geleden was in Afghanistan, toen wij in deze zaal – ik bedoel in de oude zaal van het Europees Parlement – het verslag over verdrogende middelen bespraken en ons bogen over de toekomst van Afghanistan. Als op dit moment geen ontwikkelingsinterventie plaatsvindt en als het de Verenigde Naties niet wordt toegestaan daar op alle niveaus permanent aanwezig te zijn, lijdt het geen twijfel dat Jemen in dezelfde situatie terechtkomt als waarin vandaag Afghanistan is verwikkeld, met alle onoplosbare problemen van dien.

Zo veel wegen om terreur te bestrijden zijn er niet, maar het lijdt geen twijfel dat de manier waarop het Westen dit nu probeert toch ook niet de juiste is. De enige manier om dit land te helpen geen schuilplaats van Al-Qa'ida te worden, is om in overleg te treden met alle Arabische landen, en niet alleen met Saudi-Arabië. En verder is het natuurlijk van belang dat we ons inzetten om de bevolking, die democratische rechten nastreeft, ertoe te bewegen zich te distantiëren van de logica van de stamhoofden en van hun onderlinge conflicten.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) De mislukte aanslag van 25 december op de vlucht Amsterdam-Detroit heeft in feite gediend als signaal. De aandacht van de internationale gemeenschap is hierdoor gevestigd op de ernst van de situatie in Jemen omdat, zoals bekend is, zich in dit land drie conflicten afspelen. Behalve de strijd tegen de separatistische beweging in het zuiden gaat het om het oplaaieren van het conflict in de provincie Saada in het noorden, waar regeringstroepen een half jaar geleden een offensief hebben gelanceerd tegen de sjiiitische Houthis-rebellen. Het derde conflict zijn de luchtaanvallen op de bases van Al-Qa'ida.

De humanitaire situatie, zoals de secretaris-generaal van de Verenigde Naties op 5 januari heeft gemeld, is zorgwekkend en kan nog verder verergeren als geen van deze conflicten wordt beëindigd. In het licht van de internationale conferentie van volgende week in Londen ben ik van mening dat de Europese Unie een gecoördineerde reactie moet bevorderen om de stabiliteit van dit land te verzekeren. Dit zou eveneens een bijdrage zijn aan de internationale veiligheid.

De weg naar een verenigd, stabiel en democratisch Jemen voert naar mijn mening langs een samenhangend plan voor het opvoeren van militaire en economische steun, aangezien de strijd tegen het terrorisme vergezeld moet gaan van duidelijke maatregelen voor de economische ontwikkeling van dit land. Dankuwel.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, Jemen is niet alleen een vrijplaats voor Al-Qa'ida. Dat is in het debat hier wel gebleken. Het land zou zich heel goed kunnen ontwikkelen tot een slagveld tussen twee grootmachten in de regio, Saudi-Arabië en Iran. De regering van Jemen heeft Iran herhaaldelijk beticht van steun aan de sjiiitische rebellenbeweging. Dat wordt door Iran van de hand gewezen, maar deze beschuldigingen zijn feitelijk ook te vinden in Saudische media.

Het bewijs dat hiervoor wordt aangevoerd is enerzijds de verklaring van de Jemenitische regering dat zij in oktober 2009 een Iraanse wapenleverantie aan de rebellenbeweging zou hebben tegengehouden, anderzijds het feit dat de Iraanse overheidsmedia de afgelopen maanden de strijd van de sjiiitische rebellenbeweging intensiever en welwillender dan voorheen hebben gevolgd. In het conflict met de rebellen in Jemen zijn 82 Saudische soldaten om het leven gekomen sinds Saudi-Arabië op 4 november 2009 een offensief is begonnen.

Jemen is, zoals hier al naar voren is gebracht, het armste land van de Arabische wereld, maar het is ook in de verdrukking geraakt tussen de regionale grootmachten Iran en Saudi-Arabië. Zou mevrouw Ashton dit wellicht kunnen bevestigen en zou zij tevens een analyse van de situatie kunnen maken?

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil me graag aansluiten bij de beoordeling van de situatie die door mevrouw Ashton is gepresenteerd. U hebt het bij het rechte eind, mevrouw Ashton, wanneer u zegt dat om de situatie in Jemen te veranderen niet alleen humanitaire hulp, maar misschien ook militaire actie nodig is. Indien er een brede waaier van maatregelen wordt genomen, is er ook behoefte aan coördinatie, aangezien niet alleen de Europese Unie verantwoordelijk is voor het bevorderen van de situatie in Jemen. Er zijn tal van instellingen die kunnen ingrijpen. Met het oog hierop zou ik de volgende vraag willen stellen: vindt u niet dat de activiteiten van de Verenigde Naties en die van de Europese Unie met betrekking tot humanitaire kwesties beter zouden moeten worden gecoördineerd? Ook op het vlak van militaire aangelegenheden en verkenningssmissies is er behoefte aan een betere samenwerking met de NAVO en met de inlichtingendiensten. Ik denk in dit verband in het bijzonder aan de geheime diensten

van de afzonderlijke landen. Het is immers van belang dat deze maatregelen worden gecoördineerd, want in dat geval zullen ze veel efficiënter zijn.

Paul Rübzig (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte mevrouw Ashton, mijn vraag heeft betrekking op de vormen van samenwerking die wij naar uw mening tussen de Europese Unie en Jemen gestalte moeten geven, bijvoorbeeld op het gebied van kleine en middelgrote ondernemingen of misschien ook op het gebied van energie- en watervoorziening, omdat juist communicatie en opbouw van betrekkingen in de toekomst een speciale rol zouden kunnen spelen. Aan welke programma's zou u prioriteit willen geven?

Marek Siwiec (S&D). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, het scheelde niet veel of de Voorzitter van het Europees Parlement had zijn medeleven moeten betuigen aan de familieleden van de bijna driehonderd slachtoffers die aan boord waren van een lijnvlucht van Amsterdam naar Detroit. Dat zou hij dan gisteren hebben gedaan. Dit is niet toevallig gebeurd. Dit dramatische incident was nodig om ervoor te zorgen dat de wereld de ogen zou openen voor het probleem van Jemen – een nieuwe bron van terrorisme.

Wij staan machteloos tegenover een situatie die sterke gelijkenissen vertoont met de situatie die we ooit in Afghanistan hebben aangetroffen. Wij staan machteloos tegenover de huidige gebeurtenissen in Jemen. Zowel in Europa als in dit gebouw weerklinken de stemmen van om de tuin geleide mensenrechtenactivisten die medelijden hadden met de gevangenen van Guantánamo. Deze gevangenen zijn vrijgelaten en organiseren vandaag nieuwe aanslagen. Er zullen opnieuw mensen sterven en wij zullen nog maar eens zeggen dat we machteloos zijn.

Ik schaar me volledig achter de woorden van de heer Zemke. Zonder militaire samenwerking, zonder samenwerking tussen de inlichtingendiensten en zonder samenwerking tussen de instellingen die als taak hebben het terrorisme uit te bannen, brengen we de gezondheid en de levens van onze burgers in gevaar.

Catherine Ashton, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie. - (EN) Mevrouw de Voorzitter, opnieuw een belangrijk en breed opgezet debat over een stuk van de wereld waar we ons al enkele jaren op richten. Ik bedacht me dat er in de periode 2007-2010 door de Commissie 100 miljoen euro is besteed aan steun en dat er in de toekomst een vergelijkbaar bedrag wordt besteed, maar dat neemt niet weg dat het een gebied is waarvoor we opnieuw nadenken over een duurzame en gecoördineerde inspanning, iets waar veel leden op hebben gewezen.

Ik denk dat de opmerkingen die mevrouw Salafranca aan het begin maakte, terug te horen zijn in een aantal bijdragen over hoe we ervoor kunnen zorgen dat onze coördinatie effectief is voor wat de veiligheid betreft, en voor wat betreft het politiek en economisch samenkomen om de zorgen te bespreken waar dit land mee te maken heeft. Mevrouw Giannakou heeft de kwestie van slinkende water- en olievoorraden genoemd; ik denk dat Jemen het eerste land is dat naar verwachting ongeveer tegen 2015 zonder water zit, iets wat we als een reëel en belangrijk probleem moeten zien.

Om dit te kunnen aanpakken, moeten we kijken naar een geïntegreerde benadering. Een aantal leden heeft gevraagd wat de strategie is die we moeten nastreven. Ik wil hier enkele belangrijke elementen ervan toelichten. Ten eerste: de kwesties veiligheid en terrorismebestrijding. Nu de ontmoeting in Londen dichterbij komt, moeten we hierbij effectief samenwerken, een punt dat door verschillende leden naar voren is gebracht: we moeten het bijstandspakket samenstellen en ons richten op het werk dat we al doen, bijvoorbeeld de Atalanta-missie voor de kust en het belang hiervan.

Op dit moment wordt er gekeken naar de kwestie van het verbeteren van de maritieme surveillance; dit was het onderwerp van een gesprek dat ik onlangs had met de Spaanse minister van Defensie om te zien wat er nog meer kan worden gedaan voor een betere en effectievere coördinatie van de maritieme veiligheid, rekening houdend met de lengte van de kust en de hoeveelheid ruimte die moet worden bewaakt.

Ik denk ook dat we de uitgebreide aanpak hebben beschreven waarmee we de verschillende elementen willen samenbrengen en de buurlanden van Jemen willen inschakelen. Mevrouw Brantner, u hebt in het bijzonder de Samenwerkingsraad van de Golf genoemd. Ik ben het met u eens: samenwerking met de buurlanden in heel de regio is een zeer belangrijk deel van hoe we dit gebied proberen aan te pakken en wederom zal de ontmoeting in Londen hier hopelijk de belangrijkste lidstaten uit het gebied samenbrengen die ons kunnen helpen.

De ontmoeting in Londen is uiteraard de gelegenheid om onze gedachten hierover op een rijtje te zetten, samen met de Verenigde Staten en met anderen. We werken samen met de Verenigde Staten. Het is niet waar dat hun benadering zich beperkt tot terrorismebestrijding, ze ondersteunen ook onze op oorzaken gerichte

aanpak – de mix van dingen die we moeten doen om ervoor te zorgen dat we dit land ondersteunen – en staan daar volledig achter.

Als antwoord op het specifieke punt over veiligheid kan ik zeggen dat de informele bijeenkomst van de Raad Binnenlandse Zaken van de EU dit weekend plaatsvindt in Spanje. Ik heb begrepen dat de Amerikaanse collega aanwezig is om de punten te bespreken die door de leden zijn genoemd.

Ik ben het eens met de opmerking dat dit geen kerstboom of verlanglijstje is. We moeten zeer selectief zijn over wat volgens ons kan worden gedaan om het verschil te maken: Jemen helpen om het soort dialoog te krijgen dat het land intern nodig heeft om de mensen te steunen en proberen om sommige conflicten op te lossen die in dat land plaatsvinden, zal in mijn ogen net zo belangrijk zijn als al het andere dat we doen.

Met betrekking tot het vinden van de juiste soort steun, denk ik dat ook de stabiliteitsinstrumenten op een passende manier kunnen worden ingezet om het juiste steunniveau te bieden. Dit is echter geen vervanging – en kan dat ook nooit zijn – voor het proberen de regering te helpen de binnenlandse dialoog te voeren die alleen zij kan voeren. Partners moeten zich inzetten in Jemen om die zaken aan te kunnen pakken die wat dat betreft de grootste problemen vormen.

Voor mij is dit dus een zeer nuttig debat geweest, en ik ben zeer dankbaar, want dit helpt mij wederom om in mijn hoofd de agenda vast te stellen voor de kwesties die ik meeneem naar de Raad Buitenlandse Zaken wanneer we dit bespreken en vervolgens in Londen, waar we, zoals ik heb aangegeven, met de regering zullen spreken over alle elementen waar we doorlopende steun kunnen bieden om het land economisch te ontwikkelen, om terrorismebestrijding te bespreken en eveneens om de kwesties van steun uit de buurlanden te bespreken.

Ik ben van mening dat we als laatste punt de benarde situatie van de gegijzelden moeten erkennen, die een aantal keren aan de orde is gesteld: zes gegijzelden, een Brit en vijf Duitsers, inclusief enkele zeer jonge kinderen uit het Duitse gezin dat is gegijzeld. Ik weet dat minister Westerwelle, de Duitse minister van Buitenlandse Zaken, onlangs in Jemen was. Hij en ik hebben deze week daarover gesproken en onze gedachten gaan voortdurend uit naar de gegijzelden die daar nu lijden. We nemen al deze kwesties mee naar de conferentie in Londen en ik ben de geachte leden nogmaals zeer dankbaar voor het aansnijden van deze zeer belangrijke zaken.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste vergaderperiode van februari plaats.

João Ferreira (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) In het enorme gebied dat het Midden- en Nabije Oosten, Centraal-Azië en Noord-Afrika omvat (met inbegrip van de Rode Zee en het gebied rond de Golf van Aden) en waar Jemen, evenals Somalië, een strategische positie inneemt, komen al sinds lange tijd machtige geostrategische belangen samen. Die belangen worden in toenemende mate met militaire middelen en op steeds agressievere wijze verdedigd. Tegen die achtergrond moeten we de huidige situatie in Jemen en de verschrikkelijke beproevingen van het Jemenitische volk analyseren. In het licht van die realiteit moeten we de groeiende militaire betrokkenheid, die wij veroordelen, van de VS en de EU in die regio zien. Het Amerikaanse bombardement met kruisraketten eind vorig jaar is daarvan een wrede en weerzinwekkend voorbeeld, dat we met kracht veroordelen. De Amerikanen beweren dat de actie gericht was tegen een basis van het terroristische netwerk Al-Qa'ida, maar naar verluidt zijn er tientallen burgers het slachtoffer van geworden. De echte oplossing voor de complexe problemen en gevaren die een bedreiging vormen voor de volkeren van die regio bestaat in demilitarisering, eerbiediging van de nationale rechten en de soevereiniteit van de betrokken volkeren en werkelijke samenwerking die gericht is op de oplossing van de grote sociale problemen waar die volkeren door getroffen worden.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), schriftelijk. – (PL) Mevrouw de Voorzitter, in het licht van het veiligheidsprobleem en de economische en politieke stabilisatie in Jemen, een probleem dat zich de laatste tijd vrij regelmatig heeft gesteld, zou ik in mijn hoedanigheid van lid van de delegatie voor de betrekkingen met het Arabisch schiereiland van het Europees Parlement mijn bezorgdheid willen uiten. Jemen, het armste land van de Arabische wereld, kan rekenen op de bijzondere belangstelling van terroristische groeperingen die de zwakte van het land hebben misbruikt om er een uitvalsbasis van te maken voor terroristische aanslagen ver buiten de Jemenitische grenzen. Volgens waarnemers dreigt Jemen uit elkaar te vallen ten gevolge van de opstand van sjiiitische rebellen in het noorden, de afscheidingsbeweging in het zuiden en de terroristische activiteiten van Al-Qa'ida.

Ik roep bijgevolg op om de bilaterale betrekkingen met Jemen te versterken en om plannen uit te werken met voorstellen voor zo doeltreffend mogelijke methoden om de veiligheid en de politieke situatie te verbeteren, met name in het kader van de speciale bijeenkomst over dit onderwerp die op 28 januari in Londen door Gordon Brown wordt georganiseerd.

7. Situatie in Irak (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid en vicevoorzitter van de Commissie over de situatie in Irak.

Catherine Ashton, *hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie.* – (EN) Mevrouw de Voorzitter, wanneer we vandaag de dag naar Irak kijken, zien we echte vooruitgang, hoewel het land nog steeds voor een veelvoud aan problemen staat. Maar ik wil vandaag de aandacht vestigen op het heden en de toekomst van Irak, als land dat een groot potentieel heeft en de afgelopen maanden opvallende prestaties heeft geleverd.

Het geweld heeft nu het laagste niveau bereikt sinds 2003. Hoewel we vreselijke aanvallen op overheidsinstellingen hebben gezien, was het totaal aantal burgerdoden in 2009 minder dan de helft van het niveau van 2008. Het geweld tussen sektarische groeperingen, een groot probleem in 2006 en 2007, is aanzienlijk teruggebracht.

Irak heeft een nieuwe grondwet en heeft meerdere verkiezingen gehouden, waarbij ondanks het grote risico sprake was van een grote opkomst. Dankzij de moed van de Iraakse bevolking hebben democratische instellingen zich kunnen vestigen. De provinciale verkiezingen verliepen afgelopen jaar in heel Irak redelijk soepel. Ook de komende verkiezingen, op 7 maart 2010, kunnen een grote stap voorwaarts vormen bij consolideren van de Iraakse democratie.

Van onze kant betekent dit dat ons werk om Irak te steunen, moet doorgaan en zich moet uitbreiden naar nieuwe gebieden naarmate de situatie verbetert.

De Europese Unie heeft sinds 2003 meer dan 1 miljard euro aan bijstand verleend aan Irak. Dit is naar basisdiensten, menselijke ontwikkeling, vluchtelingen, goed bestuur, politieke processen en capaciteitsopbouw gegaan, allemaal in overeenstemming met Iraakse prioriteiten. Onze geïntegreerde rechtsstaatmissie, EUJUST LEX, is op verzoek van Irak meerdere keren uitgebreid en leidt nu ook op binnen Irak.

De EU heeft een leidende rol gespeeld in de ondersteuning van de verkiezingen en we blijven Irak hierbij en op andere gebieden helpen totdat de Iraakse instellingen zelf de volledige verantwoordelijkheid kunnen dragen. Aangezien er goede vorderingen worden gemaakt, richten we ons steeds meer op de Iraakse verantwoordelijkheid en de duurzaamheid op de lange termijn.

We ontwikkelen ook onze betrekkingen met Irak. We hebben zojuist een intentieverklaring over energiesamenwerking getekend en we zullen binnenkort een partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst tekenen, de eerste contractuele relatie tussen de EU en Irak. Deze overeenkomst behelst kwesties van politieke dialoog tot handels- en regelgevingssamenwerking en ontwikkelingsbijstand.

We willen een bredere en meer diepgaande politieke dialoog met Irak, waarin ook de mensenrechten zouden moeten worden opgenomen. Het Parlement heeft een warme belangstelling getoond voor Irak, en we hopen in de toekomst een nog grotere samenwerking te zien tussen het Europees Parlement en de Iraakse Raad van vertegenwoordigers.

Het is duidelijk dat Irak nog vele problemen moet aanpakken. De aanstaande algemene verkiezingen zijn van cruciaal belang, en moeten vrij en eerlijk verlopen. Samen met onze internationale partners zullen we deze verkiezingen nauwgezet volgen. De EU zal een verkiezingsbeoordelingsteam inzetten om de verkiezingen te beoordelen en gerichte aanbevelingen te doen.

Geachte leden, Irak zit op een positieve koers. Ik heb er vertrouwen in dat het land zijn nieuwe instellingen zal gebruiken om de compromissen te vinden die noodzakelijk zijn voor nationale verzoening. Van onze kant zullen we Irak blijven steunen, samen met de VN en de rest van de internationale gemeenschap.

Ik zie uit naar ons debat.

Esther de Lange, *namens de PPE-Fractie.* – Voorzitter, ik wil ook de hoge vertegenwoordiger bedanken voor haar woorden, waaruit het nodige optimisme sprak. Er zijn inderdaad positieve tekens. U verwijst onder

andere naar het lagere aantal doden door aanslagen en de verkiezingen die eraan komen. Maar, mevrouw Ashton, zelfs geslaagde verkiezingen maken nog geen democratie en maken nog geen rechtsstaat. Om in uw eigen taal, het Engels, met een grote Duitser, Schiller, te spreken "*The voice of the majority is no proof of justice*". Een volwassen democratie erkent ook de rechten van minderheden. Op dat gebied maak ik me wel ernstige zorgen. Het stelt mij teleur dat ik het woord "minderheden" in uw verhaal niet heb gehoord.

Waarom maak ik me zorgen? *Human Rights Watch* blijft melden dat niet-moslimminderheden vervolgd worden. Sinds 2004 zijn er aanslagen gepleegd op 65 kerken. Lokale milities verdrijven nog steeds christenen uit hun huizen. Eergisteren werd een 52-jarige groenteman, vader van twee dochters, doodgeschoten midden op straat in Mosoel. Dit leidt natuurlijk tot een voortdurende vlucht van christelijke minderheden uit Irak. Waren zij in 1991 nog met 850.000, na de Golfoorlog waren ze met 550.000 en na de Amerikaanse interventie met 385.000 van wie 100.000 binnenlandse ontheemden. De Europese Unie kan hierbij niet blijven toekijken. Artikel 2 van ons Unieverdrag noemt de mensenrechten, waaronder de rechten van minderheden, letterlijk als een van de kernwaarden van de Europese Unie. Respect voor minderheden eisen we van de 27 lidstaten van de Europese Unie en het is úw taak, mevrouw Ashton, om dit respect ook internationaal af te dwingen.

Tot nu toe was de aanpak van de Commissie - u heeft het zelf gezegd - erg gericht op algemene steun voor infrastructuur en de opbouw van democratie, al dan niet via de VN. U zegt, wij sluiten aan bij de prioriteiten van Irak. Ik wil graag van u horen hoe u ervoor gaat zorgen dat er in het Irak-beleid en het Irak-budget van de Europese Unie meer aandacht komt voor kwetsbare minderheden. Dat mag dan wellicht geen eerste prioriteit van Irak zijn, maar het is wél onze eerste prioriteit. Dus daarop graag een reactie.

Silvia Costa, namens de S&D-Fractie. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, commissaris Ashton, dames en heren, ik ben van mening dat het heel belangrijk is dat het Parlement de gelegenheid aangrijpt die dit debat biedt vanuit het oogpunt van de verkiezingen in Irak in maart.

Het politieke proces in Irak blijkt belangrijk te zijn – zelfs al is het interessant, zoals u zei – maar nog steeds erg kwetsbaar. Het is dus nog veel belangrijker om al het mogelijke te doen om de nieuwe instellingen van het land en het politieke evenwicht waarop zij steunen, te consolideren en te versterken. Dit is voor ons een hoofddoel als we willen bereiken dat in augustus de eerste aanzienlijke terugtrekking van Amerikaanse troepen plaatsvindt, zonder dat dat een zware weerslag heeft op de interne situatie van het land.

Het samenleven van sjiiten, soennieten en koerden, dat op dit moment tot uitdrukking komt in de federale structuren, moet worden gegarandeerd door nieuwe wetten, maar ook door een politieke consensus tussen al deze partijen. Op dit punt is bezorgdheid gerezen – en wij zouden ook graag uw mening daarover horen – door de recente beslissing van de kiescommissie om talloze kandidaten en partijen die nauw verbonden zijn met soennieten of christenen te weigeren, met het risico van verzwakking van het reeds kwetsbare proces van democratisering in Irak.

De Europese Unie moet dit verkiezingsproces volgen aan de hand van de getroffen maatregelen, zoals u zegt, zoals u heeft gezegd, maar ze moet ook meer ambitie tonen bij het opbouwen van relaties met Irak. Door het communautaire programma EUJUST LEX zijn we direct betrokken bij het proces van het verbeteren van de Iraakse wetgeving en de democratische instellingen, en wij, de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement, vinden het een positief teken dat de Raad heeft besloten om de missie te verlengen tot 30 augustus 2010.

De Europese Unie moet Irak sterk blijven steunen door middel van haar samenwerkingsprogramma's, met als doel het leveren van een bijdrage aan het proces van stabilisering en ontwikkeling van het land en na de verkiezingen moet zij de banden tussen de parlementen aanhalen. We mogen niet vergeten dat veel lidstaten samenwerken met Irak, waaronder Italië, met het belangrijke culturele samenwerkingsprogramma.

Het politieke evenwicht in Irak is van essentieel belang, niet alleen voor het land, maar ook voor de strategische rol die Irak kan spelen in de regio, met als doel bestaande conflicten op te lossen en vrede te garanderen. In die zin is het een stap in de goede richting dat de regionale regering van Koerdistan de relatie met Turkije heeft verbeterd.

Irak blijft echter, zoals we weten, een land met enorme problemen op het gebied van veiligheid, het respecteren van de democratie en de mensenrechten en ook van economische onzekerheid. Het zijn de meest kwetsbare groepen, zoals vluchtelingen – die 10% van de bevolking uitmaken –, etnische minderheden, vrouwen, religieuze minderheden en kinderen die te lijden hebben onder de negatieve effecten van deze situatie.

Wij moeten dus op dit gebied een nog doortastendere rol spelen – ik sluit hiermee af – ook door middel van steun aan de lokale en Europese NGO's die actief zijn in Irak en in die zin kunnen ook vrouwen een strategische rol krijgen toebedeeld bij het oplossen van bepaalde problemen van de bevolking.

Johannes Cornelis van Baalen, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, het feit is dat Irak niet veilig is. Dat is een feit.

Als we naar Iran kijken, Iran probeert om veel meer invloed te krijgen dan nodig in het zuiden van Irak – in het hele zuiden, via de Shia-minderheid. Ik heb de hoge vertegenwoordiger niet gehoord over de positie van Iran. Iran bedreigt Irak. Hoe ziet zij de rol van de Europese Unie in het houden van Iran waar het hoort, in Iran en niet in Irak?

Wat het noorden betreft, zien we dat er een groot probleem is tussen Turkije en Irak betreffende Koerdistan. Natuurlijk kan er legitimiteit zijn in het bestrijden van guerrilla's in het noorden van Irak die Turkije bedreigen, maar dat is het punt. De autonome regio in het noorden van Irak, Koerdistan, zou zijn eigen ontwikkeling moeten hebben.

Wat betreft de intentieverklaring inzake energie, dit is zeer belangrijk, maar Irak is geen unitaire staat. Wordt de verklaring dus ook besproken met de Koerdische autonome regering? Want er is een bespreking gaande over Kirkook, over wie er eigenaar is van de olievelden, enzovoort. Wordt hier rekening mee gehouden?

Ik wil ook uw aandacht vestigen op het feit dat de Iraakse veiligheidstroepen nog steeds niet goed opgeleid zijn, en nog steeds niet goed functioneren. We moeten dus niet alleen de rechtsorde ondersteunen maar we moeten ook bereid zijn om, indien hierom wordt gevraagd, hen te helpen bij het ondersteunen van hun veiligheidstroepen. Er moet een geïntegreerde benadering zijn betreffende energie, de economie en stabiliteit. Er moet een geïntegreerde benadering zijn betreffende staten die aan Irak grenzen. Kunt u alstublieft enig inzicht geven in die geïntegreerde benadering? Dank u wel namens de ALDE-Fractie.

Jill Evans, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik wil de hoge vertegenwoordiger, barones Ashton, bedanken voor haar verklaring.

Ik denk wel dat het belangrijk is om te weten dat het debat dat we hier vanavond voeren, plaatsvindt tegen de achtergrond van het Chilcot-onderzoek in het VK naar de illegale oorlog met Irak en de lessen die hieruit moeten worden getrokken, en er komt veel informatie aan het licht die bevestigt wat velen van ons ten tijde van de invasie geloofden: dat de redenen voor de oorlog een verandering van regime en de controle over de middelen waren, en niet de dreiging van massavernietigingswapens. Met betrekking tot de langetermijnplanning voor een naoorlogs Irak worden woorden als 'triest', 'uiterst gebrekkig' en 'betreurenswaardig mager' gebruikt door hoge diplomaten en militairen in hun verklaring voor de onderzoekscommissie. Het is dus geen wonder dat we nu ernstige gevolgen van die actie ondervinden.

Barones Ashton zei dat er vooruitgang is geboekt, en dat is natuurlijk ook zo, maar er zijn nog steeds ernstige problemen. Er is geen wetgeving om minderheden in Irak te beschermen. Er is een doorlopend ernstig vluchtelingenprobleem. Vakbondsmensen, journalisten, vrouwelijke politici en mensenrechtenactivisten zijn verdwenen of vermoord. Zelfmoordaanslagen blijven maar doorgaan. Voor de verkiezingen van 7 maart heeft de Iraakse kiescommissie afgelopen week, zoals mijn collega al zei, de kandidaatstelling van bijna 500 kandidaten, voornamelijk soennitische politici, geweigerd. Zij zijn al ondervertegenwoordigd in het Iraakse parlement en dit zal zeker tot meer spanning en instabiliteit leiden.

Afgelopen november drong het voorzitterschap van de EU er bij de regering van Irak op aan de doodstraf op te schorten en deze helemaal af te schaffen, maar in Irak wachten nog 900 mensen op de voltrekking van hun doodsvonnis en de doodstraf wordt vaak na een oneerlijk proces uitgesproken, dat soms maar enkele minuten duurt.

De EU heeft een verantwoordelijkheid om de democratie te helpen opbouwen en het respect voor mensenrechten te waarborgen, en in het raamwerk voor engagement met Irak worden drie prioriteiten vastgesteld om basisdiensten zoals gezondheidszorg en onderwijs te helpen opbouwen, de rechtsorde uit te breiden en om de commissie voor mensenrechten te ondersteunen.

De partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst zal de basis zijn voor toekomstige werkzaamheden, maar we moeten onmiddellijke actie eisen voor kwesties als het afschaffen van de doodstraf, het beschermen van kwetsbare en specifieke groepen en het versterken van de democratie en de mensenrechten.

Struan Stevenson, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, de verkiezingen in Irak zullen niet vrij en eerlijk zijn. Tien dagen geleden heeft de Rechtvaardigheids- en verantwoordelijkheidscommissie Saleh al-Mutlaq, partijleider van het Front voor Nationaal Dialoog en lid van het Iraakse parlement gedurende de afgelopen vier jaar, uitgesloten van deelname aan de komende verkiezingen. Ik denk dat het geen toeval was dat deze schandelijke uitsluiting, samen met de uitsluiting van nog eens meer dan 500 seculiere Iraakse politici, werd aangekondigd op precies dezelfde dag dat Manouchehr Mottaki, Iran's verfoeilijke minister van Buitenlandse zaken, Bagdad bezocht. Saleh al-Mutlaq is altijd een uitgesproken criticus geweest van de Iraanse bemoeienis met Irak, en nu hebben de mullahs erop gestaan dat hij niet met de verkiezingen zou kunnen meedoen.

Ik ben opgelucht dat de vicepresident van de VS, Joe Biden, al tegen deze uitsluiting heeft geprotesteerd en ik hoop, mevrouw Ashton, dat u hetzelfde zult doen. Tenzij de uitsluiting van Saleh al-Mutlaq en de anderen wordt opgeheven, mogen en kunnen we de legitimiteit van deze verkiezing niet erkennen.

Willy Meyer, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (ES) Mevrouw Ashton, het spijt me, maar ik kan uw optimisme helaas niet delen. Het is goed om optimistisch te zijn, maar met de huidige situatie in Irak kunnen we niet optimistisch zijn.

Dat wordt nog eens bevestigd door het besluit van de Europese Commissie om geen waarnemers te sturen, omdat hun veiligheid niet gegarandeerd kan worden. Ik denk dat de betekenis van dit besluit voor zich spreekt en heel duidelijk laat zien dat Irak, met meer dan een miljoen doden en vier miljoen vluchtelingen, een geruïneerd land is. En het mag dan zo zijn dat u niet over het verleden wil spreken, maar we moeten wel degelijk over het verleden spreken. Want deze rampzalige situatie is het gevolg van een oorlog die onwettig en onrechtvaardig was en gebaseerd op leugens. Want er waren geen massavernietigingswapens, en er was geen verband tussen Saddam Hussein en Al-Qa'ida. Dat is gewoon de werkelijkheid. Wat er wel was, was het belang van de Amerikaanse olie-industrie om de controle te krijgen over de productie van ruwe olie in Irak.

Dat is gewoon de werkelijkheid. En uiteraard kan deze werkelijkheid niet openlijk voortbestaan in de aanwezigheid van een bezettingsmacht, want die brengt alles uit balans. Het zou me op dit moment niet verbazen als het onlangs genomen besluit om niet-religieuze politieke partijen te verbieden zou uitmonden in een ernstige confrontatie tussen verschillende bevolkingsgroepen. Er zijn enkele Europese ambassades die een militaire coup in Irak op dit moment niet uitsluiten, maar dan nu een militaire coup uit de eigen gelederen. We kunnen dus vaststellen dat de huidige situatie tot grote somberheid stemt.

Ik vraag u alles in het werk te stellen om te bereiken dat de bezettingstroepen zich zo snel mogelijk terugtrekken. Door de bezetting van Irak wordt de werkelijkheid volledig vertekend. De Verenigde Naties moeten het heft in handen nemen en een overgangssituatie creëren die de terugkeer moet garanderen naar de normale situatie – die volgens het internationaal recht nooit zo had mogen ontaarden.

Bastiaan Belder, *namens de EFD-Fractie*. – Voorzitter, hoge vertegenwoordiger, in de kerstnacht van 2009, dus tijdens ons kerstceles, bleven tal van kerken in Irak, het Tweestromenland, gesloten. Dreigementen met bomaanslagen veroorzaakten opnieuw, evenals in het jaar ervoor, deze droeve situatie. Overigens blijven de kerken ook zonder deze dreigementen vaak leeg, want steeds meer christenen verlaten het Tweestromenland. Het geweld jegens hen neemt immers alleen maar toe, hoewel ze in aantal slinken. Vóór kerst weer drie dodelijke aanslagen in Mosoel. Bovendien staan ook de christenen in het voorheen relatief veilige Kirkoek sinds maanden bloot aan een niet-aflatende reeks van ontvoeringen en moorden, met als gevolg de vlucht van honderden christelijke families.

Telde Irak in 2003 circa anderhalf miljoen christenen, thans heeft meer dan de helft een goed heenkomen gezocht voor religieuze zuiveringen, religieuze zuiveringen door islamitische extremisten. Ziet de Europese Raad, zien de 27 lidstaten van de Europese Unie deze afghanisering van Irak, het is een citaat van een christen in Irak, slechts lijdzaam aan? Graag uw stellingname, hoge vertegenwoordiger. Hoe het ook zij, een Tweestromenland zonder zijn oeroude christelijke gemeente zal geen toleranter toekomst tegemoet gaan, noch Europa's veiligheid op termijn ten goede komen.

Elena Băsescu (PPE). - (RO) De voorbereiding van de parlements- en presidentsverkiezingen van 7 maart heeft een koortsachtig klimaat van coalitie- en alliantievorming doen ontstaan. Sommige tegenstanders van de Iraakse premier willen de oude allianties terug, zoals de Verenigde Iraakse Coalitie. De premier daarentegen probeert seculiere groepen en onafhankelijke kandidaten te laten deelnemen aan zijn Rechtsstaatcoalitie.

Wij moeten echter niet vergeten dat de regering na de verkiezingen het referendum over Kirkook moet organiseren. Het is zeer wel mogelijk dat de veiligheidssituatie in Irak verslechtert als het resultaat van het referendum wordt aangevochten door bepaalde Iraakse groepen, of in geval van interne conflicten.

De belangrijkste problemen voor de autoriteiten in Bagdad zijn het uitstellen van het referendum over het SOFA-akkoord met de VS en het voltooien van de wet op fossiele brandstoffen, de daling van de olieprijs, het grote aantal executies (momenteel zijn 900 mensen ter dood veroordeeld) en het gebruik van marteling om bekentenissen te verkrijgen. De algemene verslechtering van de mensenrechten is een bron van grote zorg voor de EU. En niet in de laatste plaats: de erger wordende corruptie, met als voorbeeld de arrestatie van de voormalige Iraakse minister van Handel.

In de relatie met Irak wil Roemenië overgaan van bijdragen op het gebied van militaire veiligheid naar betrokkenheid op het gebied van civiele veiligheid. Mijn land heeft laten zien dat het zijn verplichtingen ten opzichte van partners nakomt, door de militaire aanwezigheid in Irak vol te houden tot de missie is voltooid.

Ana Gomes (S&D). - (PT) De democratische verworvenheden van het Iraakse volk moeten, evenals de veiligheidssituatie, nog geconsolideerd en verbreed worden. Het is bemoedigend dat de afgelopen maanden allianties zijn herschikt, wat zeer nuttig is geweest voor het overbruggen van de etnisch-religieuze kloven die de afgelopen jaren de Iraakse politiek hebben gekenmerkt. Het succes van de nieuwe Koerdische "Veranderingspartij" is een voorbeeld van de normalisering van het Iraakse politieke leven. De recente bevestiging door de kiescommissie van de uitsluiting van ongeveer vijfhonderd soennitische politici van de kandidatenlijsten bevordert de nationale verzoening echter niet en kan het verkiezingsproces in gevaar brengen en conflicten weer aanwakkeren. Ook de berichten over de toepassing van de doodstraf zijn ontmoedigend. Mevrouw Ashton, de Europese leiders moeten hun best doen om de Iraakse autoriteiten ervan te overtuigen de doodstraf af te schaffen. In dat verband is ook de versterking van EULEX belangrijk.

Er verblijven nog anderhalf miljoen Irakezen in buurlanden en velen van hen zullen nooit kunnen terugkeren. De Europese landen die in 2003 aan de invasie hebben meegedaan dragen een speciale verantwoordelijkheid en zouden meer van dergelijke vluchtelingen moeten opnemen. Bij dit probleem maar ook bij de steun voor de binnenlands ontheemden, mensenrechtenkwesties in het algemeen en vrouwenrechtenkwesties in het bijzonder, en de strijd tegen corruptie is het van vitaal belang dat de Iraakse regering de wet betreffende non-gouvernementele organisaties (NGO's) corrigeert, zodat de samenleving zichzelf vrij kan organiseren. De Europese Unie dient de interactie tussen Iraakse en Europese NGO's te bevorderen. Een vrij en dynamisch maatschappelijk middenveld is een onontbeerlijke voorwaarde voor het consolideren van de democratie in Irak.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, ondanks de enorme inzet van de internationale troepen en de honderden slachtoffers die aan de zijde van de internationale coalitie zijn gevallen, onder wie ook 23 Poolse soldaten, is de situatie in Irak nog steeds slecht. We worden in dit land geconfronteerd met terroristische aanslagen en met de vervolging van religieuze minderheden, met inbegrip van de christelijke minderheid. Het is zonneklaar dat er in vergelijking met de situatie van enkele jaren geleden een zekere vooruitgang is geboekt. Desalniettemin bereiken ons nog steeds berichten over terroristische aanslagen die niet alleen Irak, maar het hele Midden-Oosten destabiliseren. De terroristen en sponsors van het internationale terrorisme hebben als doel Irak te ontwrichten. Er zijn duidelijke tekenen die erop wijzen dat het terrorisme door Iran wordt gefinancierd.

Mevrouw Ashton, wat is als hoge vertegenwoordiger van de EU voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid uw mening over de rol van Iran bij de inmenging in de aangelegenheden van Irak? Ik zou u ertoe willen aanzetten om een assertievere standpunt in te nemen en om samen te werken met de Verenigde Staten, teneinde tot oplossingen te komen die een invloed hebben op Iran en die het land onder druk kunnen zetten om zich niet langer te mengen in de interne aangelegenheden van Irak. Naar mijn mening zal het alleen dan mogelijk zijn om een zekere mate van stabiliteit in de regio tot stand te brengen.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw de hoge vertegenwoordiger, wij delen uw optimisme noch over de situatie in Irak, noch over de positieve invloed van de coalitie, omdat dit aan verblinding grenst. Irak is binnengevallen en bezet op basis van informatie over de aanwezigheid van massavernietigingswapens die willens en wetens misleidend was.

Daardoor zijn 17 van de 27 EU-lidstaten meegesleept in de aanval op en de bezetting van Irak. Het land is verwoest, zijn erfgoed is geplunderd en de bevolking is diep verdeeld. Het religieus fanatisme werft er volop strijders. De Iraanse tirannie heeft er vrij spel. De wijze waarop de verkiezingen er verlopen, is erbarmelijk en onrechtvaardig.

Wat denkt u, en wat denken wij, te ondernemen om rekenschap te vragen aan de landen die gelogen hebben en die morgen opnieuw zouden kunnen beginnen tegen Jemen of welk ander land dan ook? Welke maatregelen bent u van plan te nemen om te veroordelen dat de bezetters gebruik maakten van niet-conventionele chemische en radiologische wapens en van bommen met verarmd uranium waarvan de gevolgen voor toekomstige generaties bekend zijn? Hoe kunnen wij ervoor zorgen dat deze wapens niet in Afghanistan zullen worden gebruikt, omdat wij onze ogen gesloten hebben voor de situatie in Irak?

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, wij juichen de aanstaande verkiezingen in Irak van harte toe, omdat ze staan voor een verdere stap in de richting van de democratie. Ze zullen niet “free and fair” zijn, maar we moeten tevreden zijn met het ene kleine stapje na het andere.

De opbouw van Irak op economisch, commercieel, cultureel en financieel vlak en het garanderen van de veiligheid in dit land zijn essentiële voorwaarden voor de ontwikkeling van de democratie, maar we moeten ook stimuleren dat de instellingen in het land sterker worden. Er kan tot stand worden gebracht dat de verschillende etnisch en religieuze groepen in Irak vreedzaam samenleven, door middel van een hervorming van de instellingen, met het invoeren van een federale formule – het federalisme – die de verschillende regio's een brede autonomie toestaat binnen het kader van een eenheidsstaat. De ervaring van Iraaks Koerdistan zou een bruikbaar referentiepunt kunnen zijn.

Ik zou daarom graag de mening van barones Ashton, de hoge vertegenwoordiger, willen horen over dit institutionele aspect van het land.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, het gaat natuurlijk veelal over geweld en afschuwelijke verschrikkingen zodra er over Irak wordt gesproken, maar er is onmiskenbaar ook een proces van democratisering gaande in het land.

Ik wil u eraan herinneren dat er zich in Irak bij de plaatselijke verkiezingen van vorig jaar 3 912 vrouwen kandidaat hadden gesteld. Geheel openlijk. Ruwweg komt dit neer op tien vrouwelijke kandidaten per zetel. Dat moet als positief worden gezien, vooral omdat het om een Arabisch land gaat. Het stemde ons ook hoopvol met het oog op de parlementsverkiezingen van 7 maart dit jaar. Niet in de laatste plaats omdat de soennieten aan deze plaatselijke verkiezingen hadden deelgenomen. Maar zoals gezegd, twee weken geleden werd door een regeringscommissie 14 soennitische partijen en een paar honderd mensen de deelname aan de verkiezingen ontzegd. Daartoe behoorden de minister van Defensie Abdul-Qadir al-Obaidi en Saleh al-Mutlaq, de leider van het soennitische Front voor Nationale Dialoog.

De Iraakse parlementsverkiezingen zijn uiteraard in hoge mate bepalend voor de toekomst van het land en voor de verdere democratisering van Irak, niet in de laatste plaats met betrekking tot de etnische en religieuze cohesie. Ik wil ook graag onderstrepen dat we duidelijke taal moeten spreken inzake de behandeling van etnische en religieuze minderheden in Irak. De Iraakse parlementsverkiezingen zijn als gezegd bepalend voor de manier waarop we in de toekomst tegen Irak zullen aankijken. Wat kan de EU volgens mevrouw Ashton, de hoge vertegenwoordiger van de EU, doen om van de komende parlementsverkiezingen in Irak meer alomvattende en meer democratische verkiezingen te maken?

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) De afgelopen jaren heeft de Europese Unie haar betrekkingen met en invloed in de landen in het Nabije Oosten aanzienlijk versterkt. De Europese Unie heeft altijd veel aandacht besteed aan Irak en heeft samen met de internationale gemeenschap bijgedragen aan zowel de wederopbouw van Irak als aan vredes- en veiligheidsmissies. Nog steeds strijden verschillende groeperingen om de macht in het land, waardoor de tenuitvoerlegging wordt gehinderd van hervormingen die op diverse gebieden in het land zijn gestart. Het feit dat veertien partijen niet mogen deelnemen aan de verkiezingen die plaatsvinden, is ook een reden tot zorg. Irak heeft gekozen voor de weg naar democratie en daarom moeten zowel de Europese Unie als andere staten eisen en, indien nodig, helpen waarborgen dat de gedane internationale toezeggingen worden nageleefd en dat mensenrechten en vrijheden worden gerespecteerd. Ik denk dat Irak echt klaar is voor een hechte samenwerking met de Europese Unie. De gemeenschappelijke intentieverklaring op het gebied van energie tussen de EU en Irak, die maandag werd ondertekend, geeft blijk van de toewijding van het land om een langdurige relatie op te bouwen die wederzijds voordelig is. Vanuit een energieperspectief is Irak zeer belangrijk voor de Europese Unie, maar het waarborgen van de energievoorzieningszekerheid is onlosmakelijk verbonden met economische en politieke stabiliteit in het land, en dat is iets waaraan het de laatste tijd ontbreekt. Dit is duidelijk een langdurig proces, maar ik ben van mening dat de Europese Unie, de hoge vertegenwoordiger en de internationale gemeenschap middelen en oplossingen moeten bieden om de principes van mensenrechten en de rechtsstaat tot de fundamentele pijlers van de toekomstige politiek in Irak te maken.

Ryszard Czarnecki (ECR). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, mevrouw Ashton, wanneer ik de toespraak van mevrouw Ashton in één zin zou willen samenvatten, zou ik zeggen dat het een schoolvoorbeeld was van officieel optimisme. Ik ben evenwel van mening dat Europa en onze kiezers een specifiek antwoord verwachten en dat zij de waarheid willen horen. Politici tonen wie ze zijn door wat ze zeggen, maar ook door wat ze niet zeggen. Mevrouw Ashton, u hebt in uw uiteenzetting met geen woord gerept over een aantal kwesties waardoor een aanzienlijk deel van de Europese publieke opinie diep is geschokt, onder andere de publieke opinie in mijn land. Ik denk in dit verband bijvoorbeeld aan de herhaaldelijke vervolging van minderheden in Irak, met inbegrip van christenen. Dat zou ik willen benadrukken. Dit is nu eenmaal een feit waar we niet omheen kunnen.

Ik denk dat mijn collega, de heer Poręba, het daarnet bij het rechte eind had met zijn uitspraak over de Iraanse inmenging in Irak. Is dit echter ook niet het geval voor de Iraakse autoriteiten en hun schandalige interventies in kamp Ashraf waar Iraanse vluchtelingen verblijven? Doen de Iraakse autoriteiten niet precies hetzelfde? Het lijkt mij niet onbelangrijk om dit met klem te benadrukken, met name omdat de Iraakse autoriteiten financiële steun ontvangen van de Europese Unie die vervolgens vaak op zeer malafide wijze wordt gebruikt, bijvoorbeeld om in te grijpen in kamp Ashraf.

Bogusław Sonik (PPE). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, ik denk dat Irak een goed voorbeeld is om aan te tonen dat er soms geweld nodig is om de ruggengraat te breken van een dictatuur die duizenden tegenstanders vernietigt met behulp van chemische wapens. Dit zijn moeilijke beslissingen. Daarom zou ik willen dat we vandaag tijdens dit debat over Irak de duizenden soldaten uit de Verenigde Staten, Italië, Polen en andere landen gedenken die in Irak zijn gesneuveld. Laten we eveneens aan hun familieleden denken. Onze soldaten zijn naar Irak vertrokken in de overtuiging dat ze er een goede zaak zouden dienen, en zoals we hier horen, is Irak vandaag aardig op weg om een democratie op te bouwen.

Ik weet dat iedereen vandaag van u verlangt dat u in de toekomst actiever optreedt, mevrouw Ashton, maar eigenlijk willen wij dat de Europese Unie zich actief opstelt. Ik zou u willen vragen om naar Irak te reizen en een evaluatie van de situatie over te leggen, zodat de hulp die door de Europese Unie wordt geboden onder dezelfde voorwaarden wordt gebruikt als hier vandaag zijn genoemd, met name wat betreft de bescherming van minderheden.

Janusz Władysław Zemke (S&D). - (PL) Mevrouw de Voorzitter, het toeval wil dat op dit ogenblik alleen Polen het woord nemen tijdens dit debat. Mijn land heeft immers de nodige ervaring opgedaan dankzij de bijdrage van Polen en van Poolse soldaten aan het herstel van de veiligheid in Irak.

Mevrouw Ashton, ik deel uw mening dat de situatie in Irak vandaag gelukkig iets beter is dan voordien, maar de toestand in het land blijft eerder kwetsbaar. Naast de diverse maatregelen die reeds door de Europese Unie worden genomen, zou ik twee specifieke maatregelen willen voorstellen, aangezien ik de indruk heb dat het hieraan ontbreekt. Mijn eerste punt betreft een kwestie die vandaag nog niet aan de orde is gesteld. Mijns inziens is het voor de ontwikkeling en de stabilisering van Irak van buitengewoon belang dat een programma wordt aangenomen voor de opleiding van jonge Irakezen in Europa, aangezien er in Irak nog steeds een tekort is aan dokters, ingenieurs en deskundigen op het vlak van irrigatie. Ik denk dat we Irak een grote dienst kunnen bewijzen op dit gebied. Mijn tweede kwestie betreft de bescherming van de culturele rijkdom in Irak. Ik ben van oordeel dat de Europese Unie met name hulp zou moeten bieden bij de wederopbouw van Babylon. Dit is een cultuurschat die iedereen in de hele wereld mee moet trachten te beschermen.

Paul Rübzig (PPE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, geachte mevrouw Ashton, mijn vraag heeft betrekking op het memorandum van overeenstemming dat in de energiesector is ondertekend: gelooft u dat het mogelijk is samen met de heer Oettinger of de heer De Gucht vooruitgang op dit vlak te boeken? Mijns inziens zou juist de economische opbouw in Irak voor meer stabiliteit kunnen zorgen. Als de betrekkingen op energiegebied zouden worden verbeterd, namelijk enerzijds door meer leveringen van Europese apparatuur voor een betere exploitatie van de energievoorraden in Irak en anderzijds door in ruil daarvoor energie uit Irak te kopen, zou dat voor beide partijen een win-winsituatie zijn. Een initiatief van die strekking de komende weken zou erg nuttig zijn.

Catherine Ashton, hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid/vicevoorzitter van de Commissie. - (EN) Ik wil u allen nogmaals bedanken voor een belangrijk en interessant debat. Ik zal proberen enkele van de heldere kwesties te bespreken waarover u het meest bezorgd was.

Ik wil beginnen door het belang te erkennen dat u hecht aan de kwestie van minderheden. Zoals u weet is een van de fundamentele aspecten van onze partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomsten inderdaad dat de mensenrechten daarin centraal. We hopen deze overeenkomst met Irak spoedig te kunnen

ondertekenen, en ik zal er zeker voor zorgen dat bij alles wat we doen de minderhedenkwestie wordt inbegrepen. Dat is duidelijk van groot belang.

Ik sta eveneens achter de doelstelling die door een aantal geachte leden is genoemd met betrekking tot de kwestie van de doodstraf. Ons doel is inderdaad om deze af te laten schaffen, om alle redenen die de geachte leden zeer terecht hebben aangegeven.

Ik ben het er ook mee eens dat we de politieke processen moeten consolideren en versterken, en dat zal zeer belangrijk zijn bij alles wat we doen, en dat we er met name voor moeten zorgen dat we, met de aankomende verkiezingen, een duidelijk beeld hebben van wat we willen bereiken. Ik begrijp de punten die werden aangesneden door een aantal van u, onder anderen de heren Costa en Stevenson, over het besluit van de kiescommissie inzake de uitsluiting van kandidaten.

De beoordeling van kandidaten was altijd al onderdeel van het proces voorafgaand aan de verkiezingen. Er is een beroepsprocedure, die naar ik hoop zijn gewone loop kan volgen. Ik moet hier ook aan toevoegen dat we zeker van plan zijn om onze EU-missie volgende week te sturen, dat is zes weken vóór de verkiezingsdag, en daardoor kunnen we het proces voorafgaand aan de verkiezingen van dichtbij en nauwgezet volgen, hetgeen zeer belangrijk is. We vertrouwen erop en hopen dat de Iraakse autoriteiten een allesomvattend electoraal proces zullen waarborgen, om alle redenen die de geachte leden absoluut duidelijk hebben gemaakt in hun bijdragen.

Een aantal leden heeft ook het memorandum van overeenstemming over energie genoemd, en het belang en de betekenis ervan. Het is ons hierbij zeer duidelijk dat Irak een unitaire staat is en dat al onze samenwerking plaatsvindt met de regering van heel Irak. We ondersteunen Irak volledig in zijn voornemen een verenigd en soeverein land te blijven. Op dit gebied is het belangrijk om de samenwerking uit te breiden – en ik heb gehoord wat er gezegd is, met name door de heer Rübig, die de noodzaak beschreef om verder na te denken over de uitbreiding van die samenwerking. Ik zal dit doorgeven aan de voorgedragen commissaris.

Wanneer ik zeg dat het veiligheidsvraagstuk een probleem vormt, ben ik me ervan bewust dat de kwestie-Kirkoek erg belangrijk is, evenals andere geschillen over grenzen. Ik heb dat beschreven als een van de belangrijke uitdagingen waarvoor Irak op dit moment staat. Ik ben er zeer sterk van overtuigd dat Irak deze zaken zelf moet oplossen. Het is aan Irak om dit aan te pakken. Maar ik ben zeer wel bereid om de bijstandsmis­sie van de Verenigde Naties in Irak te ondersteunen, die aanzienlijke inspanningen heeft gedaan om een dialoog en een proces op gang te brengen. Maar ik ben voorzichtig en verwacht geen dialoog op een aanmerkelijk niveau vóór de verkiezingen, in deze fase.

Nog even iets meer over de energiesamenwerking. We zien dit als onderdeel van de ontwikkeling van een uitgebreid en geïntegreerd energiebeleid voor Irak. Dit gaat over de energievoorziening en de voorzieningszekerheid tussen Irak en de Europese Unie, en moet uiteraard de ontwikkeling van hernieuwbare energie bevatten, met name zonne- en windenergie, en moet tevens een uitbreiding vormen van de energierendementsmaatregelen in Irak. Ik hoop ook dat we technologische, wetenschappelijke en industriële samenwerking zullen zien in de komende maanden en jaren. Dat was een goed punt.

Dan ga ik verder met de recente annulering van het bezoek van de delegatie. De heer Meyer heeft in dit verband gewezen op de bezorgdheid over de veiligheidssituatie in de toekomst. We willen zeker een verbetering in het gebied zien, zoals ik heb aangegeven, om de verkiezingsbeoordelingsmissie met leden van dit Parlement in te kunnen zetten. Dit zal zeker van groot belang zijn voor de geachte leden in het komende verkiezingsproces en, zoals ik al heb aangegeven, we zullen zeer binnenkort mensen uitzenden.

Het terugtrekken van troepen is genoemd. President Obama heeft natuurlijk de terugtrekking van alle strijdkrachten per augustus 2010 aangekondigd, hetgeen in de praktijk betekent dat de terugtrekking snel na de nationale verkiezingen begint. Nogmaals, dat is van belang. Ik heb aangegeven dat we het verkiezingsbeoordelingsteam binnenkort zullen uitzenden, en ik hoop dat dit ons helpt bij de kwesties die de geachte leden in dat verband hebben genoemd.

Voor wat Camp Ashraf betreft, hebben we Irak er voortdurend en herhaaldelijk aan herinnerd dat deze complexe kwestie volledig volgens het internationaal recht moet worden afgehandeld, en zeer zeker zonder geweld.

Terugkerend naar het begin van ons debat, wil ik zeggen dat ik optimistisch ben over Irak. Er zijn aanzienlijke uitdagingen, en u herinnert ons terecht aan die aanzienlijke uitdagingen. Maar we zien ook, met de komende verkiezingen en met de kans op een betere samenwerking, een mogelijkheid voor de Europese Unie, met haar waardenstelsel en de zaken waar we in het bijzonder bezorgd om zijn: mensenrechten, de rechten van

minderheden, de kwestie van de doodstraf, het ontwikkelen van een sterke samenwerking op het gebied van energiezekerheid en -voorziening en het nauwer samenwerken met de regering, terwijl we duidelijk zijn over de verwachtingen die we hebben: een toekomst voor Irak die vreedzaam en democratisch is. We moeten ervoor zorgen dat we consistent naar dat doel toewerken.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt plaats tijdens de volgende vergaderperiode in februari in Straatsburg.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Jaromír Kohlíček (GUE/NGL), schriftelijk. – (CS) Ik ken maar weinig landen in de relatieve nabijheid van Europa waar men er zo vakkundig in geslaagd is de klok van de 'democratisering' enkele tientallen jaren terug te zetten. Irak, een land waar ook eenheden uit EU-lidstaten veel schade hebben aangericht, is echter een jammerlijk voorbeeld van zo'n land. Men heeft het daar de paar afgelopen jaren voor elkaar gekregen om een van de meest seculaire staten van de islamitische wereld te ruïneren en om te vormen tot een land waarin drie gemeenschappen continu met elkaar op het scherpst van de snede in de clinch liggen. Uit het verleden resten slechts nog herinneringen aan een relatief goed onderwijssysteem en openbare gezondheidszorg en ook een relatief goed ontwikkelde infrastructuur. Ook al was er in het voormalige Irak geen sprake van ideale democratische verhoudingen, toch was het juist dit land dat de Koerdische minderheid als enige in de regio autonomie bood. Laten we wel zijn, in welk land in deze regio kunnen we überhaupt spreken van een waarlijk democratisch regime? Doordat men er na de invasie van het Amerikaanse leger in geslaagd is de Iraakse staat volledig omver te werpen en daarmee de sociale en medische infrastructuur en het onderwijsstelsel voor een deel te gronde te richten, is het land ver teruggeworpen in de tijd. De zogeheten vrije democratische verkiezingen zijn tegen deze achtergrond niets meer dan een doekje voor het bloeden. De pogingen om met behulp van in scène gezette processen tegen prominente leden van het regime van Saddam Hussein de aandacht af te leiden van de huidige problemen, zijn uitermate naïef. Alleen iemand die in volledige onwetendheid verkeert zou kunnen denken dat dit zoden aan de dijk zet. Het enige lichtpuntje van de afgelopen tijd is dat zowel de Amerikaanse als de Iraakse regering inmiddels begrepen hebben dat goede betrekkingen met Iran onontbeerlijk zijn.

Artur Zasada (PPE), schriftelijk. – (PL) Ik ben verheugd over de optimistische toon van de toespraak van mevrouw Ashton. Toch zou ik enige terughoudendheid in acht willen nemen bij mijn beoordeling van de situatie in Irak. Ondanks de uiterlijke schijn is de interne situatie van dit land nog steeds onstabiel en kan van de democratie zeker niet worden gezegd dat ze 'diep geworteld' is. Er kan geen sprake zijn van stabilisering in een land dat op zijn grondgebied 1,8 tot 1,9 miljoen ontheemde inwoners telt, terwijl in totaal nog eens een miljoen burgers het land hebben verlaten en de vluchtelingen in schrijnende omstandigheden leven.

Het is van essentieel belang om de methoden te herzien die momenteel worden gebruikt voor het verlenen van buitenlandse hulp aan vluchtelingen in Syrië en Jordanië en aan ontheemde burgers in Irak. Deze steun moet gedurende een voldoende lange periode worden verstrekt. Hoe lang? Dat weten we nog niet. Net zoals een arts de behandeling niet stopzet bij de eerste tekenen van verbetering, mogen wij ons echter evenmin door al te optimistische prognoses laten misleiden.

(De vergadering wordt om 19.25 uur onderbroken en om 21.00 uur hervat)

VOORZITTER: EDWARD McMILLAN-SCOTT

Ondervoorzitter

8. Tweede herziening van de partnerschapsovereenkomst ACP-EG (Overeenkomst van Cotonou) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A7-0086/2009) van Eva Joly, namens de Commissie ontwikkelingssamenwerking, over de tweede herziening van de partnerschapsovereenkomst ACS-EG (Overeenkomst van Cotonou) (2009/2165(INI)) (A7-0086/2009).

Eva Joly, rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, de herziening van de Overeenkomst van Cotonou geeft ons de gelegenheid om lering te trekken uit de crisissituaties waar we momenteel mee te maken hebben: de economische en financiële crisis, de sociale of voedselcrisis, klimaatverandering, uitdagingen op energiegebied en voortdurende extreme armoede.

Het heersende economische model van de volledig vrije markt en onze manier van leven hebben niet alleen hun beperkingen laten zien, maar hebben deze ongekende multidimensionale crises zelfs veroorzaakt. We moeten ons gehele beleid daarom grondig herzien.

Ik vind dat het verslag dat u vandaag heeft ontvangen, en dat unaniem is goedgekeurd door de leden van de Commissie ontwikkelingssamenwerking, een eerste stap is naar deze noodzakelijke herziening.

Het eerste vereiste is samenhang. Het handelsbeleid, de visserij en de landbouw van de Europese Unie moeten op een samenhangende wijze vorm krijgen en duurzame ontwikkeling waarborgen, teneinde de armoede te bestrijden en een aanvaardbare levensstandaard en een aanvaardbaar inkomensniveau voor iedereen te garanderen.

Ik moet u helaas zeggen dat dat momenteel niet het geval is. Door van de handel een doel op zich te maken in plaats van een middel dat ten dienste staat van het ontwikkelingsbeleid, laat de Europese Unie de winst van haar multinationals vóór de bevolking van de ontwikkelingslanden gaan. Op die manier leiden de onderhandelingen over de economische partnerschapsovereenkomsten terecht tot onenigheid tussen de regeringen van de ACS-landen, de vakbonden en het maatschappelijk middenveld, die er een bedreiging voor hun economie in zien.

Het vraagstuk van de landbouw is bijzonder moeilijk en blijft enorm onderbelicht in de samenwerking tussen de Europese Unie en de ACS-landen. Terwijl de landelijke gebieden en de landbouwsector meer dan 60 procent van de bevolkingen en hun werkgelegenheid vertegenwoordigen, is het aandeel van de Europese fondsen voor de ACS-landen dat hiervoor is bestemd, vrijwel verwaarloosbaar.

Daar moet verandering in komen. Hoe kan armoede uitgebannen worden zonder voedselsoevereiniteit tot prioriteit te maken? Landbouw moet de kern van het ontwikkelingsbeleid van de Europese Unie vormen. Het is eenvoudigweg van essentieel belang om de ontwikkelingslanden, in samenwerking met de lokale boeren, te helpen om hun voedselsoevereiniteit te waarborgen. Dat geldt des te meer nu deze, evenals de democratische legitimiteit van hun regeringen, wordt bedreigd door een nieuw uiterst verontrustend fenomeen, namelijk de aankoop van landbouwgrond door buitenlandse investeerders als gevolg van de prijsverhoging van levensmiddelen in 2007.

China, Saudi-Arabië en zelfs Qatar bezitten inmiddels duizenden hectaren in de ontwikkelingslanden. De Europese Unie en de ACS-landen moeten dit vraagstuk, dat tot hevige conflicten en hongeropstanden kan leiden, ter hand nemen, met name door de toegang tot natuurlijke rijkdommen zoals land en water te benoemen tot fundamenteel en onvervreemdbaar recht van de lokale bevolking.

Een andere kwestie die me ter harte gaat is die van de belastingparadijzen. De gevolgen ervan zijn zeer nadelig voor de ontwikkelde landen, maar zijn nog veel erger voor de economie en de politieke instellingen van de ontwikkelingslanden. De illegale geldstromen die erdoor ontstaan, zouden tot wel tien keer zo hoog zijn als de officiële ontwikkelingshulp.

Het beëindigen van dit kapitaalverlies is een kwestie van samenhang en geloofwaardigheid. Een eerste stap zou het ondertekenen van een bindende overeenkomst kunnen zijn, waarin de multinationals worden verplicht om automatisch hun winsten en betaalde belastingen in alle landen waarin zij actief zijn aan te geven, waardoor misbruik en verliezen van de ontwikkelingslanden worden beperkt.

Tot slot wil ik van dit debat gebruik maken om opnieuw te wijzen op het gebrek aan democratisch gehalte van deze herziening, waarvoor onze parlementen niet zijn geraadpleegd. De rol van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU moet evenwel versterkt worden.

Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik hoop dat de onderhandelaars de hun geboden gelegenheid zullen benutten om de noodzakelijke verbeteringen in dit partnerschap aan te brengen om dit tot een succes te maken waarvan in de eerste plaats de bevolking van de ACS-landen zal profiteren.

Vital Moreira, rapporteur voor advies van de Commissie internationale handel. – (PT) Mijnheer de commissaris, dames en heren, de Commissie internationale handel – die het mij gegund is voor te zitten – heeft besloten een standpunt te formuleren met betrekking tot de nu doorgevoerde herziening van de Overeenkomst van Cotonou, en wel om twee redenen.

Om te beginnen omdat de handel een cruciaal onderdeel uitmaakt van de betrekkingen tussen de ACS-landen en de Europese Unie. Ten tweede, omdat met de Overeenkomst van Cotonou een nieuwe formule is geïntroduceerd: die van de partnerschapsovereenkomsten. En dat zijn in wezen handelsovereenkomsten.

Daarom hebben we besloten een verslag op te stellen, waarvoor ik rapporteur ben.

In ons verslag spreken we onze bezorgdheid uit met betrekking tot twee aspecten. We vinden om te beginnen dat we het specifieke karakter van de partnerschapsovereenkomsten en de instellingen voor parlementair toezicht die via deze overeenkomsten zijn opgezet – zoals het Cariforum – dienen te respecteren. Verder geloven we dat het zaak is synergieën te zoeken, en daarbij de autonomie van beide instellingen te eerbiedigen. Ik bedoel dus dat we de synergieën tussen de Paritaire Parlementaire Vergadering en de nieuwe, door de partnerschapsovereenkomsten gecreëerde interparlementaire instellingen dienen te respecteren.

Karel De Gucht, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik waardeer uw belangstelling voor de tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou heel erg. Het is ook met grote belangstelling dat ik het verslag van de Commissie ontwikkelingssamenwerking heb gelezen, waarin een scherpe analyse wordt gegeven van de zaken waar het om gaat. Het is voor ons tijdens het hele proces een prioriteit om het Parlement op de hoogte te houden, en dat hebben we ook gedaan de afgelopen maanden.

Er is schot gekomen in de onderhandelingen en zij gaan nu de laatste fase in. Uit de volgende gezamenlijke bijeenkomst van de ambassadeurs zal de waarde van deze besprekingen blijken. We staan voor een buitengewone gezamenlijke ministersvergadering in maart om de onderhandelingen af te ronden, zoals is voorzien in de Overeenkomst van Cotonou

Ik zal nu enkele waarnemingen over het verslag met u delen. Het verslag is vooral al nuttig gebleken ter ondersteuning van bepaalde standpunten van de EU. Om enkele daarvan te noemen: uw standpunten over de versterking van de nationale ACS-parlementen, over het Internationaal Strafhof en over andere mensenrechtenkwesies hebben onze onderhandelingspositie verstevigd. Evenzo wordt het belang dat u hecht aan klimaatverandering en voedselzekerheid, door ons gedeeld en zal het worden weerspiegeld in het eindresultaat.

Ik wil me graag concentreren op vier punten, te beginnen met het belang van de parlementaire dimensie zoals deze wordt belichaamd door de Paritaire Parlementaire Vergadering (PPV), waaraan het verslag groot belang hecht. De Commissie zet zich in voor versterking van de parlementaire dimensie in de Overeenkomst van Cotonou. Het is daarom niet onze bedoeling om de PPV te verzwakken. Integendeel, het voorstel van de Commissie moet worden gezien in de bredere context van toenemende parlementaire controle, in het bijzonder met het oog op de bestaande en toekomstige economische partnerschapsovereenkomsten (EPO's) en EOF-programma's. We moeten zorgen voor maximale synergie tussen EPO- en Cotonou-instellingen, met inbegrip van synergie tussen de regionale bijeenkomsten van de PPV en de parlementaire EPO-organen. Tegen deze zich ontwikkelende achtergrond zou een verlaging van het aantal plenaire vergaderingen van de Parlementaire Vergadering onlogisch zijn. De Commissie erkent echter dat over deze kwestie overeenstemming moet worden bereikt met degenen die er het meest bij betrokken zijn, en zij is daarom bereid om haar standpunt te heroverwegen. Tegelijkertijd zouden wij graag van het Parlement nader vernemen hoe het de rol van de PPV ziet en hoe het aankijkt tegen het functioneren van de PPV in een veranderende politieke en institutionele omgeving.

Het sluiten van EPO's betekent niet alleen dat synergie moet worden gewaarborgd tussen de EPO's en de instellingen van Cotonou, maar vraagt ook om een herziening van de handelsbepalingen van Cotonou, aangezien de handelsregeling van Cotonou achterhaald is. We hebben met de ACS-partners afgesproken dat we de onderhandelingen voor regionale Europese partnerschapsovereenkomsten zullen voortzetten. In dit verband benadruk ik als commissaris voor Ontwikkeling dat het noch politiek wenselijk noch juridisch haalbaar is om unilaterale handelsregelingen van de EU zoals SAP of SAP+ in de Overeenkomst van Cotonou op te nemen, zoals is voorgesteld in het ontwerpverslag, want deze zijn gebaseerd op zelfstandige EU-programma's. De Commissie verwelkomt daarentegen wel de oproep om in de Overeenkomst van Cotonou meer aandacht te schenken aan de handels- en ontwikkelingsvraagstukken in het algemeen en aan hulp voor handel in het bijzonder.

In uw verslag uit u de zorg dat het sluiten van EPO's en de toegenomen regionalisatie de samenhang van de ACS-groep zouden kunnen ondermijnen. De Commissie denkt dat regionale differentiatie binnen het raamwerk van Cotonou eerder een kans dan een bedreiging is. Regionale integratie is cruciaal voor de ontwikkeling van de ACS-landen, en we moeten deze werkelijkheid in de Overeenkomst van Cotonou integreren om hun eigen inspanningen op weg naar de verwezenlijking van dit doel beter te ondersteunen. Dit betekent geenszins dat de ACS-groep uiteen wordt gerukt, en onze ACS-partners delen deze aanpak grotendeels.

Ik wil nu kort ingaan op het sectoraal beleid waarop u in uw verslag nadruk legt. Wij zijn het helemaal eens met het belang van klimaatverandering en hernieuwbare energie, die al zijn opgenomen in de huidige herziening. Ook zullen wij in de regionale dimensie ingaan op de voedselzekerheid.

U benadrukt ook het belang van goed bestuur in belastingaangelegenheden en op fiscaal gebied. Goed bestuur is een grondbeginsel van de Overeenkomst van Cotonou. De Commissie bereidt momenteel op basis van artikel 9 van de Overeenkomst van Cotonou nieuw beleid voor inzake goed bestuur in belastingaangelegenheden in het kader van de ontwikkelingssamenwerking. We proberen deze aspecten ook in de lopende herziening aan te pakken. Ik kan dus bevestigen dat we dezelfde doelstelling hebben als u, namelijk om eerlijke, effectieve en groeibevorderende belastingssystemen en effectieve belastingdiensten te creëren, alsook de participatie van de ontwikkelingslanden in internationale belastingprocessen te versterken.

Tot slot neem ik nota van het feit dat u betreurt dat de Commissie niet een grotere verscheidenheid aan spelers heeft geraadpleegd voordat zij het herzieningsproces lanceerde – paragrafen 2 en 8 – en ik ben het er helemaal mee eens dat voor de toekomst van de ACS-EU-betrekkingen na 2020 een veelomvattend raadplegingsproces nodig is, mogelijk in de vorm van een groenboek. We zullen de resultaten van de huidige herzieningsoefening moeten beoordelen als basis hiervoor, als een vorm van geleerde lessen.

Cristian Dan Preda, *namens de PPE-Fractie.* – (RO) Allereerst wil ik mevrouw Joly feliciteren met dit verslag. De onderwerpen die erin worden behandeld zijn zeer belangrijk om te zorgen dat de Overeenkomst van Cotonou de basis blijft voor een solide partnerschap met de ACS-landen, en een relevant instrument tegen de achtergrond van de nieuwe uitdagingen waar deze landen mee te maken hebben.

De onderhandelingen vinden zoals bekend plaats in een moeizaam en complex klimaat. Aan de ene kant zijn de ACS-landen zwaar getroffen door de economische en financiële crisis, maar ook door het gebrek aan voedselzekerheid en de gevolgen van klimaatverandering. Aan de andere kant hebben alle partijen bij de onderhandelingen te maken met een institutionele uitdaging. Wij moeten op de juiste wijze nadenken over de beweging richting regionalisering van de relaties tussen ACS-landen en de Europese Unie. Wij moeten er nu voor zorgen dat de tekst alle nodige elementen bevat voor een samenwerking die effectieve ontwikkeling stimuleert, en in staat is een bijdrage te leveren aan de realisatie van de millenniumontwikkelingsdoelen in de ACS-landen.

Ik wil ook benadrukken dat ik vijf amendementen heb ingediend namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christendemocraten). Ik ben van mening dat deze amendementen een genuanceerdere interpretatie geven van een aantal van de voorstellen in het verslag, bijvoorbeeld in paragraaf 29, waar wij het concept van eigenaarschap in samenhang met landbouwgrond benadrukken.

Daarnaast ben ik van mening dat, met betrekking tot het creëren van een mechanisme waarin transnationale ondernemingen verplicht worden tot publicatie van de gemaakte winsten, dit op internationaal niveau moet worden opgezet. In paragraaf 25 is het belangrijk om een duidelijke verwijzing op te nemen naar een consistente omgang met de kwestie van voedselzekerheid, als onderdeel van het ontwikkelingsbeleid van de EU. Tot slot: de ingenomen positie met betrekking tot terugnameovereenkomsten met derde landen in paragraaf 31 geeft niet de visie weer van de PPE-Fractie in deze materie.

Harlem Désir, *namens de S&D-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, ik wil op mijn beurt mevrouw Joly complimenteren met haar werk, het verslag, en het feit dat zij ook de inbreng van de Fractie van de Progressieve Alliantie van Socialisten en Democraten in het Europees Parlement in aanmerking heeft genomen, en hoewel we opnieuw amendementen hebben ingediend, herkennen wij ons wel in de ontwerpresolutie die zij heeft gepresenteerd.

Voor onze fractie sluit het partnerschap tussen de Europese Unie en de ACS-landen aan op een historische verbintenis, die haar eigen karakter moet behouden en niet van haar specifieke kenmerken ontdaan mag worden, ondanks noodzakelijke aanpassingen aan bijvoorbeeld de regels van de WTO. Wij hechten eraan dat in dit partnerschap met name de samenhang bewaard blijft tussen het geheel van beleidsterreinen van de Europese Unie met ontwikkelingsdoelstellingen - handelsbeleid, begrotingsbeleid -, maar ook met doelstellingen op het gebied van de bevordering van vrede, veiligheid, democratie en mensenrechten in de ACS-landen.

Het is niet de bedoeling om een model op te leggen, maar om samen met deze landen vorm te geven aan hun ontwikkeling, die duurzaam moet zijn. Vanuit dit gezichtspunt is het erg belangrijk dat we door deze herziening nieuwe elementen van de laatste vijf jaar in aanmerking kunnen nemen: de strijd tegen de klimaatverandering, de overdracht van technologie, hulp bij de ontwikkeling van energie uit hernieuwbare

bronnen, de strijd tegen voedselcrises, en daarmee binnen onze samenwerking een grotere nadruk op landbouw, voedselsoevereiniteit, de strijd tegen de financiële onregelmatigheden, goed fiscaal bestuur en de strijd tegen belastingparadijzen. Daar herkennen wij ons in.

Ik wil twee punten benadrukken. Voor wat betreft de handel: door de uitvoering van de economische partnerschapsovereenkomsten zal een aantal bepalingen van de Overeenkomst van Cotonou in onbruik raken, maar wij hechten eraan dat er in deze Overeenkomst blijft staan dat de handelsbepalingen en de handelsregelingen waarvan de ACS-landen profiteren, niet ongunstiger mogen worden dan die waarvan zij voorheen profiteerden. Wij denken dat het algemeen preferentiestelsel, de tijdelijke economische partnerschapsovereenkomsten en alle bepalingen van de herziening van de Overeenkomst van Cotonou geïntegreerd zouden moeten worden.

Ten slotte voor wat betreft emigratie - onze fractiegenoten zullen dat benadrukken – hechten wij eraan dat duidelijk wordt uitgesproken dat de overeenkomsten inzake migratie de rechten van migranten beschermen en dat er geen doorreisregelingen worden geaccepteerd naar landen die de naleving van persoonsrechten niet waarborgen.

Louis Michel, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ook ik wil mevrouw Joly complimenteren met haar correcte en nauwkeurige verslag, en met de zeer adequate analyse die het bevat.

De tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou moet de verworvenheden van Lomé versterken en tegelijkertijd de eenheid, de samenhang en de solidariteit tussen de ACS-landen verstevigen. In deze Overeenkomst moet natuurlijk ook worden gewaarborgd dat deze landen hun eigen ontwikkelingsbeleid ter hand nemen.

De programmering, de herbestudering en het toezicht op de Overeenkomst zouden daarom ook onder de verantwoordelijkheid van de parlementen van onze partnerlanden moeten vallen. Ik weet dat dat juist een enorme uitdaging is, maar ik denk dat we buitengewoon ons best moeten doen om deze parlementen te stimuleren. Het is een verwachting die we ook heel openlijk moeten uitspreken tegenover de autoriteiten van onze partnerlanden. Zoals u weet moedigen sommige regeringen het parlementaire debat in hun land liever niet aan.

Ik pleit bovenal ook voor een versterking van het democratische toezicht en de rol van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU, met name door bepalingen op te nemen in de Overeenkomst van Cotonou waardoor de Vergadering inzage zou krijgen in nationale en regionale beleidsstukken om daarover te debatteren. Ik vind dat de nationale en regionale parlementen in de toekomst ook op meer systematische wijze moeten worden geraadpleegd over de totstandkoming van de regionale en nationale beleidsstukken.

Nog een opmerking over de werkwijze van de Paritaire Parlementaire Vergadering: ik vind dat we twee vergadersessies moeten handhaven. Het beperken van de vergaderingen tot één sessie zou een uiterst negatief signaal afgeven aan onze partners. Wellicht moeten de regionale bijeenkomsten iets dichterbij elkaar gepland worden. Op 25 januari zal ik concrete voorstellen in die richting doen aan het Bureau van de Paritaire Parlementaire Vergadering.

Met het oog op samenhang en doeltreffendheid dring ik erop aan dat de parlementaire organen die toezicht houden op de economische partnerschapsovereenkomsten worden samengesteld vanuit de Paritaire Parlementaire Vergadering om het ontwikkelingsperspectief beter te waarborgen. Commissaris, ik ben overigens blij met uw woorden, omdat u als aanstaand commissaris van handel heel duidelijk bent geweest over deze verklaring. Ik twijfel geen moment aan uw oprechtheid wanneer u zegt deze economische partnerschapsovereenkomsten dit ontwikkelingsperspectief te willen geven.

Ten slotte zou de herziening van de Overeenkomst van Cotonou moeten zorgen voor een toename van de hulp en financiële steun aan de ACS-landen, zodat zij maatregelen kunnen nemen tegen de klimaatverandering.

Nirj Deva, *namens de ECR-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we gaan maar door en door. We blijven maar praten over verlichting van de armoede. Dit is het tiende EOF. We hebben circa 350 miljard euro gepompt in zogenoemde verlichting van de armoede, terwijl we weten dat de armoede is toegenomen.

Waarom hebben we eigenlijk beleid en programma's in onze ACS-landen die we nooit hebben gehad in onze eigen Europese geschiedenis? De provincies Brussel en Brabant zijn niet rijker geworden en hebben de armoede niet uitgeroeid door iets vergelijkbaars op te zetten als we nu in de ACS-landen proberen te doen. We hebben in Europa rijkdom geschapen door rijkdom te scheppen. Hoe scheppen we rijkdom in de ACS-landen?

Mevrouw Joly heeft, heel interessant, aangegeven dat er sprake is van een kapitaalvlucht. Zij zegt dat er acht keer zoveel geld uit deze landen verdwijnt, als wij erin stoppen. Waarom wordt dat kapitaal niet in deze landen besteed? Waarom scheppen we geen omstandigheden zodat dit geld in het land blijft om banen en rijkdom te scheppen? Zolang we deze vragen niet beantwoorden, verspillen we het geld van onze belastingbetalers zonder ook maar één persoon uit de armoede te trekken.

Gabriele Zimmer, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijn fractie steunt het verslag-Joly. Wij eisen dat onder andere de volgende problemen in overweging worden genomen: de opname van de gevolgen van klimaatverandering en de noodzakelijke aanpassingsmaatregelen voor de ACS-landen, de bezorgdheid van ACS-landen dat regionale onderhandelingen tussen de EU en groepen ACS-landen de solidariteit binnen de ACS-gemeenschap zullen ondermijnen en de mogelijkheid om op basis van de Overeenkomst van Cotonou de noodzakelijke investeringen op het gebied van publieke dienstverlening en de overheidsinfrastructuur met IB-kredieten te steunen. Tegelijkertijd zijn wij tegen de opname van quota voor de terugkeer van migranten uit de EU naar de ACS-landen als onderdeel van deze onderhandelingen.

Bij de eerste herziening van de Overeenkomst van Cotonou is de politieke dimensie opgenomen, nu gaat het om de parlementaire dimensie en daarom is het voor ons onbegrijpelijk dat wordt voorgesteld om de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU tot een zitting per jaar te beperken.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Ik vond het schokkend om op een conferentie over voedsel in de handen van de Afrikaanse delegatie een bord te zien met de tekst: geef Afrika geen eten. We kunnen beter maar beseffen dat Afrika geen ontwikkelingsgeld nodig heeft maar zelfbeschikking op het gebied van voedsel. Eigenaardig genoeg hebben Afrikaanse boeren en de Afrikaanse bevolking hetzelfde belang als, laten we zeggen, de boeren en de bevolking in de post-communistische Oost-Europese landen, of om dit tot in het extreme door te trekken, de Franse boeren en bevolking, namelijk dat lokale boeren zelf moeten kunnen bepalen wat ze willen verbouwen en hoe ze dat willen verbouwen om deze producten op de plaatselijke markt te kunnen verkopen. Het is ook in het belang van de lokale bevolking om ter plaatse geproduceerd, gezond en kwalitatief hoogstaand voedsel te kunnen consumeren. De ideeën van een geliberaliseerde, mondiale vrije markt en van voedselsoevereiniteit maken deel uit van twee verschillende soorten logica. We zouden hier veel resoluter voor voedselsoevereiniteit moeten pleiten.

Filip Kaczmarek (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, de tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou komt op een heel interessant moment, omdat deze een analyse van de bepalingen van de Overeenkomst mogelijk maakt in het licht van een snel veranderende realiteit. Er is veel gebeurd sinds de vorige herziening in 2005: crises op het gebied van economie, voedsel, energie en financiën en veranderingen als gevolg van de klimaatonderhandelingen en de effecten hiervan op ontwikkelingslanden.

Maar iets wat de afgevaardigden moet interesseren zijn de rol van de Paritaire Parlementaire Vergadering en mogelijke pogingen om de frequentie en de rol ervan te beperken. Ik ben zeer ingenomen met de verklaring van de commissaris dat de Europese Commissie geen plannen heeft in die richting. Dit is belangrijk, omdat noch het Europees Parlement, noch de parlementen van de ACS-landen hebben deelgenomen aan het besluitvormingsproces dat de veranderingen in de Overeenkomst teweeg heeft gebracht.

Een andere belangrijke kwestie is de regionalisering van de betrekkingen tussen de Europese Unie en de ACS-landen en in het bijzonder de aard van deze regionalisering. Ik ben niet tegen regionalisering, maar ik ben ervan overtuigd dat de regionale bijeenkomsten van de Paritaire Vergadering de plenaire zittingen niet mogen vervangen. Het zou in sommige gevallen waarschijnlijk meer voor de hand liggen indien beslissingen over de structuren en werkwijzen van de Paritaire Vergadering door de Vergadering zelf werden genomen, en niet door de partijen bij de Overeenkomst.

Ik ondersteun het in het verslag geuite verlangen om de nationale parlementen te versterken. De heer Michel heeft hierover gesproken. We zouden wensen dat in de toekomst alle afgevaardigden van de ACS-landen die een aandeel hebben in de werkzaamheden van de Paritaire Vergadering, lid zijn van hun eigen parlementen, en geen vertegenwoordigers van hun regeringen.

Het is van even groot belang dat de nationale parlementen van de ACS-landen de gelegenheid wordt geboden een belangrijke rol te spelen in ontwikkelingssamenwerking, in de voorbereiding op en tenuitvoerlegging van programma's en in het volgen en evalueren van ondernomen actie. Hieruit volgt dat er toegang moet zijn tot strategische documenten. Daarnaast ben ik het er uiteraard mee eens dat de functies elkaar niet mogen overlappen en dat de complementariteit en synergie tussen economische partnerschapsovereenkomsten en de Paritaire Parlementaire Vergadering van groot belang zijn.

Véronique De Keyser (S&D). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, artikel 13 van de Overeenkomst van Cotonou is niet herzien sinds 2000. Het heeft betrekking op een gevoelig onderwerp: de dialoog tussen de Europese Unie en de ACS-landen over immigratie, de eerlijke behandeling van immigranten, het beginsel van niet-uitzetting, de diepere oorzaken van immigratie en ten slotte de strijd tegen illegale immigratie en terugname. De Europese Unie heeft zich voornamelijk op deze twee laatste aspecten gericht.

Het is betreurenswaardig dat er geen gemeenschappelijk immigratiebeleid is, in overeenstemming met de waarden waarop Europa zich laat voorstaan, en dat zou ertoe kunnen leiden dat er bij de voorgenomen herziening van artikel 13 meer nadruk komt te liggen op repressie en de jacht op illegalen. Het treurige voorbeeld van de bilaterale overeenkomst tussen Italië en Libië, die tot ontoelaatbare situaties op humanitair gebied heeft geleid, lijkt niets af te hebben gedaan aan de ijver van degenen die artikel 13 willen verscherpen om het onderdeel over de strijd tegen illegale immigratie te versterken.

En in sommige regio's – ik denk aan Calabrië—is de jacht op illegalen nu zonder meer geopend. We moeten ons niet laten leiden door angst als gevolg van de huidige crisis, maar ons richten op de synergie die er tussen immigratie en ontwikkeling moet ontstaan.

De ACS-landen hebben behoefte aan steun om hun economie op gang te brengen en wij van onze kant zullen behoefte hebben aan immigratie om het hoofd te kunnen bieden aan de huidige crisis. We moeten ons dus richten op legale immigratie en mobiliteit. Dat zijn de enige manieren om ons te wapenen tegen het onaangename klimaat dat langzamerhand in onze landen begint te ontstaan.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, als Liberalen en Democraten willen we gebruik maken van de herziening van de Overeenkomst van Cotonou om een idee over moderniteit te bevestigen waar ook de ACS-landen achter staan. Als ik het heb over moderniteit doel ik met name op de invoering van beleid dat de nadruk kan leggen op en kan leiden tot meer vrijheid.

Deze vrijheid moet eerst en vooral vrijheid van bureaucratie betekenen, die binnen de ACS-landen in steeds extremere mate voorkomt en voortdurend een obstakel voor economische groei vormt. Deze vrijheid moet met name studenten de mogelijkheid bieden om in het buitenland te gaan studeren en ik denk dat we gebruik moeten maken van de gelegenheid die deze herziening biedt om een ambitieus studiebeursprogramma op te zetten. Deze vrijheid moet aan de hand van de verspreiding van nieuwe informatietechnologieën tot stand komen, zodat met name het internet een aanwinst kan vormen die zo uitgebreid mogelijk toegankelijk is.

Tot slot moet hierdoor het vrije verkeer van werknemers mogelijk worden, zodat serieuze bemoeienissen, waar mevrouw De Keyser naar verwees toen ze het had over bilaterale verdragen, worden opgelost. Cotonou, dat direct afstamt van Lomé en Yaoundé, heeft een lange geschiedenis. Eens nam het het voortouw en als het nieuwe uitdagingen weet te overwinnen, zal het er opnieuw in slagen een belangrijke rol te spelen.

Mariya Nedelcheva (PPE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik wil allereerst mevrouw Joly complimenteren met haar goede verslag.

De herziening van de Overeenkomst van Cotonou moet inderdaad een gelegenheid zijn om eindelijk de balans op te maken en om op basis van de lering die daaruit wordt getrokken, oplossingen voor te stellen om de uitvoering, de werking en de effecten te verbeteren. In dat opzicht is een duidelijke vaststelling van de prioriteiten van het grootste belang.

Ik zal hier drie punten benadrukken. Allereerst moeten we de inhoud van de politieke dialoog nader definiëren. We moeten de consolidatie van vrede, de preventie en het beslechten van conflicten niet uit het oog verliezen, maar het operationeel maken van bestaande instrumenten en het toevoegen van de verwijzingen naar de strijd tegen de handel in kleine wapens en tegen drugs, vormen uitdagingen die, eenmaal overwonnen, een positief effect zullen hebben op politiek, economisch en sociaal gebied.

In de tweede plaats is het van groot belang dat er flexibele en evenwichtige economische partnerschapsovereenkomsten worden gesloten, met oog voor regionale ontwikkelingen. Er moet meer rekening worden gehouden met de centrale sectoren zoals landbouw, energie uit hernieuwbare bronnen en werkgelegenheid voor de jeugd. Geregelde samenspraak met de lokale bevolking zal een realistische aanpassing mogelijk maken.

Ten slotte is het institutioneel kader essentieel. Het is absoluut noodzakelijk om een betere samenhang tussen de verschillende pijlers van de Overeenkomst te waarborgen. De versterking van de macht van de Paritaire Parlementaire Vergadering en de nationale parlementen zal automatisch leiden tot een beter democratisch toezicht en vooral een grotere transparantie.

Kortom, ieder instrument, of het nu nieuw is of herzien, moet de fundamentele beginselen en de geest van de Overeenkomst beschermen en we moeten bovenal de centrale doelstelling, de uitbanning van de armoede, niet uit het oog verliezen en tegelijkertijd bijdragen aan duurzame ontwikkeling en de geleidelijke integratie van de ACS-landen in de wereldeconomie.

Michael Cashman (S&D). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, kortheid is het wezen van geestigheid. Gefeliciteerd, mevrouw Joly; gefeliciteerd, commissaris. Het Parlement dringt aan op onderhandelingen om het principe van onvoorwaardelijke clausules inzake de mensenrechten en sancties bij niet-naleving van deze clausules te versterken, onder andere met betrekking tot discriminatie op grond van geslacht, ras of etnische herkomst, religie of overtuiging, handicap, leeftijd, seksuele geaardheid, en van mensen die leven met aids en hiv.

Commissaris, mij is verteld dat enkele lidstaten deze wijziging niet willen, maar voor het Parlement is de wijziging van essentieel belang. Mensenrechten worden vaak te veel uitgehold, zoals u weet, en deze uitholling gebeurt ten behoeve van partijpolitiek gewin. De verdediging van de grondrechten staat centraal in de Europese Unie en zou dat daarom ook moet staan in onze betrekkingen met alle ACS-landen.

Commissaris, dit is waarschijnlijk de laatste keer dat u hier voor ons verschijnt met uw huidige portefeuille, dus ik wil u namens het Parlement graag hartelijk bedanken. U bent een trouwe voorvechter van mensenrechten en de waarden van de EU geweest, en ik wens u alle goeds met uw nieuwe portefeuille. Dank u wel!

Maria da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Bij deze herziening van de Overeenkomst van Cotonou komen fundamentele kwesties aan de orde met betrekking tot duurzame ontwikkeling en de steeds verdere integratie van de ACS-landen in de wereldeconomie. Kwesties als klimaatverandering, energiezekerheid, onderwijs en opleiding zijn voor de ontwikkeling van deze landen van cruciaal belang.

De opwarming van de aarde kan ook mogelijkheden bieden. Deze landen beschikken over hernieuwbare energiebronnen. Die zijn onmisbaar voor hun economische en sociale ontwikkeling en maken een steeds grotere onafhankelijkheid op het gebied van energie mogelijk. Op die wijze kunnen ze mondiale crises het hoofd leren bieden.

Investerings in onderwijs en opleiding zijn ook van fundamenteel belang bij de bestrijding van armoede, werkloosheid en braindrain. Zulke investeringen zullen bijdragen tot het opbouwen van de economie van deze landen.

Tot slot wil ik iets zeggen over de kleine eilandstaten. Die zijn bijzonder kwetsbaar en fragiel. Bij de toepassing van de Overeenkomst van Cotonou dient dus rekening te worden gehouden met de internationale strategie van Mauritius en het actieplan van Barbados. Het gaat hier om een reeks maatregelen die de zich ontwikkelende eilandstaten moeten helpen duurzame ontwikkeling in praktijk te brengen.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, het Europees Parlement moet zich nu uitspreken over de tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou.

Sta mij echter toe dat ik hier eerst wijs op de problemen waarmee Haïti te kampen heeft. Die nopen tot internationale solidariteit, actie en aandacht. Ik denk uiteraard eerst aan al degenen die zijn omgekomen en al degenen die nu een heel moeilijke periode voor zich hebben.

Wat het onderwerp van dit debat betreft: het is bekend dat Cotonou bedoeld is om een kader voor samenwerking te creëren. Cotonou is het gezamenlijke antwoord van de ACS-landen en de EU op de mondialisering, en we hopen zo vrede, veiligheid en een democratische politieke sfeer te bevorderen.

Bij de herziening van 2005 zijn diverse stappen in de goede richting gedaan. Er moet echter nog een lange weg worden afgelegd. De mondiale financiële en economische crisis, de hoge voedsel- en energieprijzen en de klimaatproblematiek rechtvaardigen een nieuwe herziening.

Tot slot spreek ik de hoop uit dat de Europese Unie het niveau van de steun aan de ACS-landen handhaaft, en – indien mogelijk – verhoogt. Ik sluit me aan bij de stelling dat de nationale parlementen van deze landen betrokken moeten worden bij toekomstige herzieningen. Ik herhaal daarom dat we ze daartoe moeten uitnodigen.

Mario Mauro (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, een doelstelling die de tweede herziening van de partnerschapsovereenkomst zeker moet nastreven is het bevorderen van een cultuur van verantwoordelijkheid. Dit zal moeilijk te bereiken zijn zonder de hulp van organisaties uit het maatschappelijk

middenveld, non-gouvernementele entiteiten en zonder de parlementen. Ik denk zelfs dat het niet mogelijk is om een beleid te hebben dat volledig tegemoet komt aan de werkelijke behoeften van de betrokken gemeenschappen.

Een tweede sleutelaspect betreft humanitaire hulp. De 300 miljard dollar aan financiële steun die in de afgelopen veertig jaar is verleend, heeft geen enkel effect gehad aangezien de groei van het Afrikaanse continent in diezelfde periode minder dan 0,2 procent per jaar was.

Dit is een onheilspellend scenario waarvan de internationale gemeenschap zich gewaar moet worden. Het moet eindelijk het vraagstuk van de ontwikkelingslanden aanpakken als een probleem dat echt van ons is, als een probleem dat ons en het dagelijks leven binnen onze gemeenschappen aangaat en dat iedere dag aangepakt moet worden in samenwerking met de plaatselijke instellingen die eindeloos op zoek zijn naar een sprankje legitimiteit.

Tot slot wil ik benadrukken dat investeren in menselijk kapitaal zou moeten leiden tot het inzicht dat juist mensen die in moeilijke omstandigheden leven, de grootste bron voor herstel vormen. Bij hen rust de verantwoordelijkheid om het continent uit het diepe dal te trekken en bij ons om aandacht te besteden aan de problemen van deze landen met een duidelijk doel voor ogen: dat gemeenschappelijk goed, dat niet alleen voor de ACS-landen van belang is, maar ook voor ons en voor de toekomst van onze burgers.

We moeten naar mensen kijken in plaats van naar geld, naar de inhoud in plaats van naar reclameboodschappen. Op deze manier kunnen we onze strategieën zo doeltreffend mogelijk toepassen.

Zuzana Roithová (PPE). - (CS) Geachte commissaris, dames en heren. Ik heb mij al bij meerdere gelegenheden kritisch uitgelaten over het feit dat noch de nationale parlementen, noch de non-gouvernementele organisaties uit de ontwikkelingslanden betrokken zijn bij de besluitvorming over de ontwikkelingshulp en dat deze geen toegang hebben tot de strategische documenten. Dit is dan ook iets dat bij de nieuwe herziening van de Overeenkomst van Cotonou rechtgezet dient te worden. Ook dienen de regeringen en parlementen zich er in de nieuwe Overeenkomst toe te verbinden dat zij een goed functionerend belastingstelsel op poten te zetten in hun landen. Dat is voor beide verdragspartners van groot belang. Voor de ACS-landen is het de hoogste tijd dat ze een behoorlijk fiscaal stelsel krijgen, met andere woorden een stelsel waarmee zij met het oog op hun ontwikkelingsdoelstellingen een planning maken kunnen van de verwachte belastinginkomsten. Voor de EU is dit een manier om het misbruik van belastingparadijzen tegen te gaan en belastingontduiking en illegale kapitaalvlucht te bestrijden.

Als vicevoorzitter belast met mensenrechten verzoek ik om opname van een mensenrechtenclausule in alle internationale overeenkomsten, dus niet alleen voor landen in Afrika, het Caribisch gebied of de Stille Oceaan. Ik betreur het dat daar in het voor het overige gedegen verslag van mevrouw Joly niet voor gepleit wordt. Ik zou graag de Commissie en het Spaanse voorzitterschap willen vragen dit recht te zetten.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE). - (RO) Het verslag dat wij vandaag hebben besproken, beschrijft vele problemen in verband met voedselzekerheid in ACS-landen. Ik ben van mening dat we dit onderwerp niet los kunnen zien van de realiteit in de Europese landbouw.

De Europese Unie kan en moet een regulerende rol spelen op de wereldmarkt. Als Europa zijn landbouwproductie verlaagt zal de gestegen voedselimport de wereldwijde voedselprijzen significant doen stijgen. De voedselproductie van de Europese Unie moet daarom op een constant peil worden gehouden ten behoeve van de Europeanen, maar ook ten behoeve van de inwoners van ACS- en andere landen.

Daarom ben ik van mening dat deze aspecten, die verband houden met de voedselzekerheid van armere landen, ook in nauw verband staan met de toekomst van het Europese gemeenschappelijke landbouwbeleid.

Isabelle Durant (Verts/ALE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil mijn steun uitspreken voor het prima verslag van mijn collega mevrouw Joly. Het partnerschap ACS-EU is harder nodig dan ooit en de ramp in Haïti toont aan hoe essentieel dit partnerschap is en dat we het zeker moeten versterken.

Het is vreemd om hierover te praten met een commissaris die nu belast is met ontwikkeling en morgen met handel, maar juist daarom wil ik drie suggesties doen.

De eerste is dat we, zoals anderen al eerder hebben gezegd, voor wat betreft het toezicht van de parlementen en de Vergadering, twee jaarlijkse vergaderingen moeten handhaven en deze niet tot één enkele vergadering moeten terugbrengen.

Ten tweede, waarom zouden we de economische partnerschapsovereenkomsten niet onder parlementair toezicht laten vallen in het geval van de ACS-landen, in plaats van onder de pure handelslogica, zodat we de parlementen ook op dat vlak kunnen betrekken bij en verantwoordelijkheid geven voor het toezicht op de gevolgen van de economische partnerschapsovereenkomsten voor de bevolking en de behartiging van hun belangen in dit kader?

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dames en heren, bij deze herziening van de Overeenkomst van Cotonou moeten we proberen het ontwikkelingssamenwerkingsbeleid van de Europese Unie bij te stellen. Ons beleid moet gericht zijn op daadwerkelijke samenwerking en solidariteit en zo bijdragen tot een soevereine en autonome ontwikkeling van de ACS-landen.

Er zijn allerlei mechanismen die deze landen in een ondergeschikte positie vastpinnen. De verstikkende buitenlandse schuld, die nu al een aantal keer is afbetaald, maar desondanks blijft stijgen, speelt daarbij een centrale rol.

De Europese Unie oefent druk uit om de partnerschapsovereenkomsten – die in wezen vrijhandelsakkoorden zijn – te implementeren. En dat heeft gevolgen voor de prioriteiten van het Europees Ontwikkelingsfonds, dat hoognodig aan herziening toe is. Een en ander is typerend voor de aanpak die nu steeds meer gevolgd wordt. Met deze benadering wordt geprobeerd de afhankelijkheid van deze landen met nieuwe middelen voort te zetten en daarmee de multinationals te dienen. Met als gevolg overexploitatie van de hulpmiddelen van deze landen voor andere belangen dan die van de eigen bevolking.

Ontwikkelingssteun mag niet afhankelijk worden gemaakt van de tenuitvoerlegging van de economische partnerschapsovereenkomsten. Met de reserves en bezwaren van de ACS-landen en de prioriteiten zoals deze landen die zelf hebben geformuleerd, dient rekening te worden gehouden.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik zal het meteen duidelijk zeggen: paragraaf 31 van de onderhavige ontwerpresolutie over de tweede herziening van de Overeenkomst beschouw ik niet als erg zinvol. Ook ik ben er tegen dat door de verschillende terugnameovereenkomsten een soort estafette ontstaat waarbij de mensen in kwestie van het ene aan het andere land worden doorgegeven. Er is zonder twijfel behoefte aan een betere internationale regeling van dergelijke aaneengeschaalde overeenkomsten. Echter, het lijkt mij nog belangrijker om te voorkomen dat een dergelijke situatie überhaupt ontstaat. Daarom vind ik het idee om circulaire visa voor mensen uit de ACS-landen te faciliteren de verkeerde weg. Als we daarentegen zelfhulp steunen, stimuleren we zelfvoorziening en maken we van aalmoesontvangers producenten met gevoel voor eigenwaarde. In dat geval moet het zeker ook mogelijk zijn om een einde te maken aan sociale emigratie en de vlucht uit sociale armoede.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, vanmiddag hebben wij een debat gevoerd over de enorme, onvoorstelbare ramp op Haïti en over de manier waarop Europa kan bijdragen aan het lenigen van nood onder de slachtoffers. Dit debat moet ons eraan herinneren – en daarom neem ik het woord tijdens deze avondvergadering – dat wij, zoals ook de tragedie op Haïti heeft aangetoond, de overeenkomsten met landen die met ernstige economische problemen te kampen hebben en bijzonder kwetsbaar zijn voor natuurrampen, heel anders moeten aanpakken dan de andere economische overeenkomsten die de Europese Unie sluit. Wij hebben het hier over landen die door armoede, nood en ziekten worden geteisterd; wij hebben het over landen waar de term humanitaire crisis regel dreigt te worden.

Wij moeten het menselijk leven boven alles stellen. Pas dan komen de technische en economische aspecten. Dat is onze verantwoordelijkheid, onze plicht, en ons credo; dat is de hoeksteen van de Europese Unie. Daarom moeten wij al hetgeen wij vandaag bespreken, al deze bureaucratische en technische vraagstukken zo snel mogelijk zien op te lossen.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, als ik aan het Caribisch gebied denk, heb ik twee beelden voor ogen: de recente allesverwoestende ramp in Haïti en, voor wie al jaren in dit Parlement werkzaam is, het beeld van leden van het Europees Parlement tijdens de met luxe omgeven zittingen van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU.

Na dit lange debat, waarin belangrijke dingen gezegd zijn, zou het wellicht mogelijk zijn om een zeer concreet signaal te doen uitgaan door, gezien de situatie in Haïti, af te zien van de volgende luxueuze zitting of volgende twee zittingen van de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU in deze gebieden en de nettowinst daarvan daadwerkelijk ten goede te laten komen aan de slachtoffers. Dit zou slechts een druppel op de gloeiende

plaat zijn, maar het zou symbolische waarde hebben en aantonen dat we de vele mooie woorden die in dit Parlement worden gesproken, ook werkelijk menen.

Crescenzo Rivellini (PPE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, deze ACS-vergadering is bijzonder belangrijk op dit politieke moment waarop de globalisering de wereld min of meer heeft opgedeeld in landen die producten tot stand brengen en landen die ideeën tot stand brengen, waarmee een migratie van werknemers en natuurlijk ook van goederen in gang wordt gezet.

Centraal in dit proces is de Middellandse Zee, de ware as tussen Europa en de ACS-landen. De regels van Cotonou moeten dus zijn toegerust voor deze nieuwe situatie en ik stel voor – op verzoek van de president van de Italiaanse Republiek, Giorgio Napolitano, die dit voorstel officieel steunt – dat er een decentraal kantoor wordt ingericht of jaarlijks een vaste bijeenkomst van de ACS-vergadering wordt gehouden in de meest multiculturele en mediterrane stad van Europa die dicht bij de ACS-landen ligt, namelijk Napels.

Daarom stel ik nogmaals voor – wederom op verzoek van de president van de Italiaanse Republiek – om dit voorstel in de nieuwe overeenkomsten te bespreken. Bovendien heeft het als voordeel dat het Europa dicht bij zijn burgers brengt en bij de bevolking van Zuid-Italië, dat Europa's enige echte logistieke platform is van de mediterrane landen.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, na de toespraak van de heer Niculescu te hebben gehoord, ben ik zo vrij het woord te vragen. Ik wil de gedachte die hij heeft geuit krachtig steunen: in onze economische betrekkingen met andere landen, de ACS-landen inbegrepen, mogen we de voedselzekerheid van de Europese samenleving niet uit het oog verliezen. In de betrekkingen met de ACS-landen kunnen we ons de hervorming van de suikermarkt herinneren, die werd doorgevoerd onder de noeleus van steun aan deze landen maar de situatie in de Europese Unie, voor onze boeren en consumenten, veel slechter maakte en van weinig nut was voor de ACS-landen. Laten wij de voedselzekerheid en onze samenleving die deze zekerheid nodig heeft, nooit vergeten.

Karel De Gucht, lid van de Commissie. – (EN) Op de eerste plaats hebben we er, met betrekking tot SAP en SAP+, in principe niets op tegen dat deze worden opgenomen in de Overeenkomst van Cotonou, maar we moeten wel beseffen dat SAP en SAP+ unilateraal zijn en dat Cotonou contractueel is. Ik denk dat het daardoor heel moeilijk is om ze in de Overeenkomst van Cotonou op te nemen, maar misschien kunnen we formuleringen vinden die de koppeling hechter maken.

(FR) Democratisch toezicht: verscheidene sprekers hebben gevraagd of de gewoonte om jaarlijks twee plenaire vergaderingen te houden gehandhaafd kan blijven. De Commissie is bereid om haar standpunt op dit gebied te herzien, maar wellicht kunnen we toch overeenkomen om de regionale vergaderingen, voor zover mogelijk, te laten samenvallen met een van de twee plenaire vergaderingen, want alle vergaderingen van het Europees Parlement tezamen met die van de andere instellingen zijn er wel erg veel, vind ik. Ik ben het dus in beginsel eens met het idee om twee plenaire vergaderingen te houden, maar laten we dan wel proberen om die dicht bij de regionale vergaderingen te laten plaatsvinden.

Versillende sprekers hebben ook gesproken over de aard van de economische partnerschapsovereenkomsten. Die term zijn we overeengekomen, maar eigenlijk kunnen we beter spreken over partnerschapsovereenkomsten op het gebied van ontwikkeling en ik denk dat dat de discussie met de ACS-landen ook zou vergemakkelijken. Ik denk dat de discussie daardoor wat meer open zou worden. In ieder geval, als het Parlement op een zeker moment zijn goedkeuring verleent aan een nieuwe Commissie waar ik deel van zou uitmaken, dan zou ik, binnen mijn bevoegdheden, al het mogelijke doen om deze overeenkomsten tot een succes te maken en om de vergaderingen van de Paritaire Parlementaire Vergadering bij te wonen.

Er zijn vragen gesteld over fiscale zaken. Ik denk dat ik hier al antwoord op heb gegeven in mijn inleiding en ik denk echt dat het belangrijk is dat dit een centraal onderwerp wordt in onze discussies met de ACS-landen, maar ook voor ons onder elkaar, want laten we eerlijk zijn - en ik weet dat dit onderwerp ook het Spaanse voorzitterschap ter harte gaat -, als we echt iets willen doen, dan moeten we ook de moed hebben om in te grijpen bij onze bedrijven in deze ontwikkelingslanden. Het probleem doet zich dus niet alleen daar voor, maar het probleem ligt vooral, en ik zou zelfs zeggen vóór alles, in de relatie van Europa met zijn eigen bedrijven en industrieën in de ontwikkelingslanden. Het is een gedachte die in ontwikkeling is en ik heb begrepen dat het Spaanse voorzitterschap ook initiatieven op dit gebied zal ontplooiën.

Migratie.

(EN) Wat betreft artikel 13: beide zijden willen het artikel over migratie bij de tijd brengen. De Commissie heeft met betrekking tot artikel 13 een evenwichtig en samenhangend voorstel gepresenteerd dat is gebaseerd op de drie pijlers van samenwerking op de gebieden migratie en ontwikkeling, legale migratie en illegale migratie en terugname. Er is passend rekening gehouden met de aspecten die in het verslag naar voren zijn gebracht. Alle gebieden verdienen gelijke aandacht. De onderhandelingen lopen, en we zijn hoopvol dat er een overeenkomst kan worden bereikt, mits het evenwicht tussen de pijlers wordt bewaard.

De heer Cashman heeft een opmerking gemaakt over discriminatie. De heer Cashman is momenteel niet aanwezig, maar ik denk dat hij volkomen gelijk heeft. Seksuele geaardheid maakte deel uit van de elementen die de Commissie heeft voorgesteld, en we hechten er veel belang aan, maar u moet, net als de Commissie, ook beseffen dat homoseksualiteit in sommige ACS-landen bij wet verboden is. We hebben onlangs protest aangetekend bij de president van Burundi en ook bij de president van Oeganda, omdat zij discriminerende wetten hebben ingevoerd, maar dit is een heel gevoelig onderwerp, en ik denk dat u dit op een gegeven moment zult moeten accepteren. U kunt vasthouden aan een tekst die heel duidelijk is, maar dan zullen we er waarschijnlijk geen overeenstemming over bereiken; een andere mogelijkheid zou kunnen zijn dat we een minder specifieke formulering vinden. De formulering van de VN is minder specifiek, maar bestrijkt ook seksuele geaardheid. Dat is iets dat in de loop van de onderhandelingen nader moet worden besproken. Ik denk dat ik nu op de meeste punten heb gereageerd, al betekent dit wel dat ik te lang heb gesproken.

Eva Joly, rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, dames en heren, sinds de Overeenkomst van Cotonou van kracht is geworden is de armoede niet verminderd. Onze ontwikkelingsmissie is dus niet geslaagd. Er moet iets veranderen met deze tweede herziening.

Ik ben blij te constateren dat er een behoorlijk grote overeenstemming is over de maatregelen die ik voorstel, en ik denk dat een van de middelen die we kunnen inzetten om de armoede uit te bannen, is dat we echt de strijd aan gaan tegen de belastingparadijzen en dat we dit middel gebruiken om te doen wat we kunnen. Binnen de Europese Unie en in de ACS-landen kunnen we de multinationals verplichten om per land op te geven hoeveel ze verdienen en hoeveel belasting ze betalen.

Dat is ook een vereiste op internationaal niveau. Het zal echter nog heel wat jaren duren voor deze eis op internationaal niveau gehanteerd kan worden. Laten we daarom de mogelijkheden binnen deze Overeenkomst gebruiken om dit voorschrift bij ons in te voeren. Daarom vraag ik u om het ingediende amendement op paragraaf 16 te verwerpen, en de oorspronkelijke tekst te handhaven, die ons aanspoort om onze eigen zaken op orde te brengen.

Vanuit ditzelfde idee kunnen we ook onze eigen investeringsbank verplichten om actie te ondernemen met betrekking tot de belastingparadijzen. We zouden moeten verbieden dat het Ontwikkelingsfonds investeert in bedrijven die de landen waarin zij opereren niet mee laten profiteren, maar wel de belastingparadijzen.

Dat was het geval in Zambia, waar enorme investeringen zijn gedaan in bijvoorbeeld de Mopani-mijnen, ik meen in de orde van grootte van 46 miljoen dollar. Dat heeft het leven van de Zambianen geenszins verbeterd, maar wel dat van de aandeelhouders die van deze steun hebben geprofiteerd. Dat is dus volkomen contraproductief. Dit ligt binnen onze macht. We kunnen het mandaat van onze bank aanpassen. Laten we dus doen wat we kunnen en niets tot later uitstellen. Laten we iets doen op dit gebied.

Voorts zijn er beginselen waar we trouw aan moeten blijven, zoals de mensenrechten en de rechten van migranten, en ik verzoek u dringend om mijn tekst van artikel 31 te handhaven, en de bezwaren tegen de bilaterale overeenkomsten niet te schrappen, want die betekenen in feite een verplaatsing van de migratiestromen.

(Applaus)

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen, woensdag 20 januari 2010, plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Corina Crețu (S&D), schriftelijk. – (RO) De tweede herziening van de Overeenkomst van Cotonou geeft ons de mogelijkheid om de gebieden waarop incorrecte of inefficiënte veranderingen hebben kunnen plaatsvinden te evalueren. Het is ook het moment waarop correcties gemaakt kunnen worden op de Overeenkomst, aan de hand van de ontwikkelingen in het globaliseringsproces. Er zijn vele uitdagingen, veroorzaakt door economische en sociale gebeurtenissen, zoals de economische en financiële crisis en gewapende conflicten,

en uitdagingen veroorzaakt door de negatieve ontwikkeling op het gebied van volksgezondheid, die blijkt uit het toenemend aantal gevallen van besmettelijke ziektes (tbc, aids, malaria) en het toegenomen aantal slachtoffers van geweld of natuurrampen. Daarnaast stelt ook de klimaatverandering ons voor uitdagingen die moeilijker te beheersen zijn, en al deze uitdagingen maken het dringend noodzakelijk om de bevolking van de ontwikkelingslanden weerbaarder te maken tegen systematische sociale tekortkomingen. Dit onder aanname dat het aanbod van ontwikkelingssamenwerking zich beter concentreert op kernelementen in de volksgezondheid en het onderwijs. Zodoende denk ik dat het cruciaal is om duidelijker met deze aspecten om te gaan, door Titel I – Ontwikkelingsstrategieën – te consolideren in Deel 3 van de Overeenkomst.

Martin Kastler (PPE), *schriftelijk*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte dames en heren, ik stem voor het verslag, aangezien ik de verdieping van de samenwerking tussen de Europese Unie en de ACS-landen in het kader van de partnerschapsovereenkomsten belangrijk acht. Niettemin zou ik willen opmerken dat dit verslag de volgende formulering bevat: "bescherming van de seksuele en reproductieve gezondheid". Wat is echter de gedachte achter deze formulering? Betekent dit, ten eerste, het waarborgen van het lichamelijke en geestelijke welzijn in verband met alle aspecten van de seksualiteit en voortplanting van de mensen, zoals door de bestrijding van seksueel geweld en genitale verminking? Betekent het, ten tweede, de toegang tot informatie over zogenaamde gezinsplanning? Of wordt daaronder, ten derde, ook abortus verstaan? De Commissie en de Raad hebben in het verleden naar aanleiding van vragen van leden van het Europees Parlement altijd duidelijk gesteld dat abortus niet in het concept van de zogenaamde "seksuele en reproductieve gezondheid" vervat is. Dat is precies zoals ik het ook zie. Om deze reden vind ik het belangrijk om vast te stellen dat het in het verslag genoemde begrip "seksuele en reproductieve gezondheid" niet in verband met abortus wordt gebruikt en stel ik voor om in de tekst van de Overeenkomst een overeenkomstige verduidelijking op te nemen.

Siiri Oviir (ALDE), *schriftelijk*. – (ET) Vandaag wordt de tweede herziening behandeld van de Overeenkomst van Cotonou, die in 2000 van kracht werd. In het kader van deze herziening is het de bedoeling een aantal wijzigingen op de Overeenkomst door te voeren, die ons zullen helpen de doelen van de Overeenkomst te bereiken: de verdwijning van armoede, economische ontwikkeling en de geleidelijke integratie van de groep van staten in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan in de wereldeconomie. Wij moeten constateren dat er sinds de laatste herziening van de Overeenkomst van Cotonou in 2005 veel nieuwe ontwikkelingen in de wereld hebben plaatsgevonden, zoals de financiële crisis, klimaatverandering en stijgende voedsel- en energieprijzen, die allemaal ook direct van invloed zijn op de landen in Afrika, het Caribisch gebied en de Stille Oceaan. Ik ben het volledig met de rapporteur eens dat al deze mondiale ontwikkelingen, wanneer zij in het proces van de herziening van de Overeenkomst niet op adequate wijze worden behandeld, het moeilijk maken om de doelen van de Overeenkomst van Cotonou en de millennium-ontwikkelingsdoelen in 2015 te bereiken. Zoals bekend hebben de Europese Unie en de ACS-landen vandaag overeenstemming bereikt over de terreinen en artikelen die in de Overeenkomst van Cotonou worden herzien, waarbij deels ook rekening wordt gehouden met zaken die ik zojuist noemde. Helaas betekent dit dat het Europees Parlement, de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU en de parlementen van de lidstaten en de ACS-landen niet zijn betrokken bij het proces van het nemen van de juiste besluiten en dat is van wezenlijke invloed op de transparantie en geloofwaardigheid van de herziening van de Overeenkomst. Ik ben van mening dat de rol van het Europees Parlement, de Paritaire Parlementaire Vergadering ACS-EU en de parlementen van de EU-lidstaten en de ACS-landen in het proces van de herziening van de Overeenkomst groter moet worden om de democratische legitimiteit en eigen verantwoordelijkheid te vergroten.

9. Procesrechten in strafzaken (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

– mondelinge vraag (O-0155/2009) van Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala en Rui Tavares, namens de Commissie LIBE, aan de Raad: Procesrechten in strafzaken (B7-0343/2009), en

– mondelinge vraag (O-0156/2009) van Sarah Ludford, Elena Oana Antonescu, Carmen Romero López, Heidi Hautala en Rui Tavares, namens de Commissie LIBE, aan de Commissie: Procesrechten in strafzaken (B7-0344/2009).

Sarah Ludford, *auteur*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik erken eerlijk en volmondig dat deze twee mondelinge vragen die op 1 december van het vorig jaar zijn ingediend, door de gebeurtenissen zijn achterhaald, maar dit debat is toch nog de moeite waard, om te erkennen dat de kwestie van procesrechten na een

betreurenswaardige afwezigheid van meerdere jaren weer helemaal op tafel ligt, en om de urgentie en prioriteit van dit programma te benadrukken.

Het Europees Parlement heeft de afgelopen tien jaar steeds weer geklaagd dat procedurele waarborgen en de rechten van beklaagden niet dezelfde aandacht, laat staan actie, hebben gekregen als stappen om de snelheid en efficiëntie van opsporingen en vervolgingen te verbeteren. We hebben laatstgenoemde gesteund, omdat er dan meer criminelen worden gepakt. Degenen die in principe het Europees arrestatiebevel afwijzen, zijn de apologeten voor maffiosi en onderduikende dieven, verkrachters en terroristen. Het is echter een kwestie van evenwicht en van een "Europees arrestatiebevel plus" zien te krijgen, en dus in alle opzichten van rechtvaardigheid, door procedurele waarborgen te bieden bij vereenvoudigde grensoverschrijdende vervolgingen. Tegenstanders van het Europees arrestatiebevel zien natuurlijk ook liever geen Europese actie op het gebied van rechten; ze willen alleen maar een "Europees arrestatiebevel min".

De toepassing van het Europees arrestatiebevel zonder passende procedurele waarborgen heeft er in enkele gevallen toe geleid dat recht is geweigerd, doordat de wederzijdse erkenning niet gepaard is gegaan met een solide basis voor wederzijds vertrouwen. Een van deze gevallen betreft iemand uit mijn eigen kiesdistrict, Andrew Symeou. Andrew zit, in afwachting van zijn proces, op beschuldiging van doodslag sinds zes maanden gevangen in Griekenland. De beschuldiging lijkt te zijn gebaseerd op persoonsverwisseling en, vrees ik te moeten zeggen, politiegeweld tegen getuigen. Ik denk dat het Europees arrestatiebevel is misbruikt. Toen er in 2002 overeenstemming over werd bereikt, gebeurde dit met aan alle zijden de veronderstelling dat deze maatregel, die tot gevolg zou hebben dat EU-burgers in een andere lidstaat konden terechtstaan en gevangen konden worden genomen, snel zou worden gevolgd door maatregelen die hun eerlijke procesrechten zouden waarborgen en zouden waarborgen dat er geen rechterlijke dwalingen zouden zijn. Die belofte is door de lidstaten niet nagekomen, doordat zij hebben geweigerd het voorstel van de Commissie van 2004 voor een redelijk breed kaderbesluit betreffende procesrechten goed te keuren. Nu is een trapsgewijze aanpak het beste dat haalbaar is. Ik ben dankbaar dat het Zweedse voorzitterschap het voorstel opnieuw heeft gelanceerd, maar het is slechts een routekaart op een stap-voor-stapbasis.

We moeten zien dat het glas half vol is, en we moeten optimistisch blijven. Ik betreur evenwel dat de Raad slechts belooft om na te denken over Europese borgtocht, en helaas niet om er wetgeving voor op te stellen, wat Andrew Symeou geholpen zou hebben, die expliciet vrijlating op borgtocht is geweigerd omdat hij een buitenlander is. Van rechters wordt momenteel gevraagd dat ze de uitspraken van rechtbanken in andere lidstaten handhaven zonder de feiten te onderzoeken. Zij zullen steeds meer worden blootgesteld aan kritiek en publieke onrust als men zich niet in heel Europa houdt aan minimale procedurele waarborgen en rechten van verdediging in strafrechtelijke onderzoeken en vervolgingen. Het gaat niet alleen om individuele burgers die vrezen dat hun rechten slecht zijn gewaarborgd; het weerhoudt ook rechters, alsook de politie en aanklagers ervan om samen te werken.

Ik ben van mening dat de borging van de mensenrechten in Europese arrestatiebevelen een expliciete voorwaarde voor uitzetting moet zijn, ook al is de Commissie daar fel op tegen. Dankzij de Liberaal-Democraten zegt de Britse wetgeving die de maatregel ten uitvoer legt, dat de rechtbank zich ervan moet vergewissen dat er geen sprake is van schending van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Om onbegrijpelijke redenen lijken Britse rechtbanken ervoor terug te schrikken een beroep te doen op deze clausule om uitlevering tegen te houden. Als alle lidstaten al hun verplichtingen uit hoofde van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens werkelijk zouden nakomen, zouden Europese maatregelen mogelijk niet nodig zijn. Het probleem is niet het ontbreken van normen, maar het ontbreken van de praktische inachtneming daarvan, en veel lidstaten worden om die reden voor het Hof in Straatsburg gedaagd. Dit is schandelijk en onaanvaardbaar, aangezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en nu het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, de lidstaten van de EU verplicht om het Europees Verdrag voor de rechten van de mens te respecteren. We hebben dus toch een Europees handhavingsmechanisme nodig, dat voortaan zal worden verschaft door de bevoegdheid van de Commissie inzake inbreuken en door het toezicht van het Europees Hof van Justitie. Europese maatregelen moeten dus consistent zijn met het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, mogen hiermee niet strijdig zijn, mogen het niet ondermijnen, en moeten tegelijkertijd meerwaarde hebben in de zin dat ze de praktische tenuitvoerlegging versterken.

Ik hoop dat de Commissie en de Raad het ermee eens zijn dat de norm van de richtlijnen die de grondrechten waarborgen, hoog moet zijn. Het initiatief van de lidstaten op het gebied van vertolking en vertaling, waarbij de tekst is voorgesteld waarover de Raad afgelopen oktober overeenstemming heeft bereikt, is minder ambitieus dan de tekst van de Commissie en behoeft verbetering. We maken ons dus zorgen dat de eerste maatregel niet aan de hoogste normen zal voldoen. Ik hoop dat wij ambitieuzer zullen zijn en een precedent zullen scheppen voor de volgende fasen in de opbouw van de procesrechten, die na vertolking en vertaling

zullen worden gevolgd door andere maatregelen zoals juridische bijstand, het recht op informatie, het recht op contact met consulaire autoriteiten, enzovoort. Ik wil van de Raad en de Commissie dus de geruststelling krijgen dat de maatregelen in de routekaart zo snel worden uitgerold, dat er geen vertraging optreedt in de verwezenlijking van werkelijk eerlijke procesrechten, want die hadden er allang moeten zijn.

Diego López Garrido, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (ES) Ik ben blij dat deze vraag is ingediend door mevrouw Ludford, die zojuist heeft gesproken, mevrouw Antonescu, mevrouw Romero, mevrouw Hautala en de heer Tavares, omdat het vraagstuk van de procedurele rechtswaarborgen in strafzaken er inderdaad een van de eerste orde is. In dit verband wil ik opmerken dat ook wij dit onderwerp dat u onder onze aandacht hebt gebracht, belangrijk vinden en dat we het ermee eens zijn dat dit op Europees niveau moet worden geharmoniseerd.

In de mondelinge vraag wijzen de indieners er in de eerste plaats op dat het Zweedse voorzitterschap belangrijke vooruitgang heeft geboekt in dit dossier. En dat is ook zo. In oktober is in de Raad overeenstemming bereikt over de algemene teneur van de tekst met betrekking tot het recht op vertolking en vertaling tijdens strafzaken, en een maand later, in november, heeft de Raad een plan goedgekeurd om voortgang te boeken ten aanzien van een aantal maatregelen op het gebied van procedurele rechtswaarborgen, in reactie op het verzoek van mevrouw Ludford. Enkele van die rechtswaarborgen hebt u zelf genoemd, mevrouw Ludford, zoals het recht op voorlichting over de rechten – de herhaling is bewust – en de plichten die iemand in een strafzaak heeft, voorlichting over bijstand, rechtshulp, communicatie met de familie en met de consulaire autoriteiten, en voorlichting over bijzondere garanties en de bescherming van verdachten die kwetsbaar zijn. Dit wat betreft de Raad tijdens het Zweedse voorzitterschap.

Vervolgens zegt u wellicht: Prima, maar is er overeenstemming met het Europees Parlement om dit als een prioriteit te blijven behandelen? Wij zeggen tegen u: Ja, het is een prioriteit om op deze weg door te gaan. Hoe? Met welke initiatieven?

Het eerste wat het Spaanse voorzitterschap gaat doen, in samenwerking met het Europees Parlement, is proberen om de richtlijn over het recht op vertolking en vertaling in strafprocessen, waartoe dertien lidstaten het initiatief hebben genomen, aangenomen te krijgen. Met de richtlijn die de Commissie had voorgesteld kwamen we niet meer verder en dertien lidstaten zijn met een vervangende richtlijn gekomen. We willen dat dit initiatief wordt aangenomen, uiteraard in samenwerking met het Europees Parlement. Daarnaast verwachten we van de Commissie dat ze de nodige initiatieven zal nemen met betrekking tot de overige aspecten van de procedurele rechtswaarborgen, het liefst zo spoedig mogelijk, zodat kan worden begonnen met de aanneming, ook weer door de Raad en het Europees Parlement.

Ik wil afsluiten met de mededeling dat het Spaanse voorzitterschap, samen met de Commissie en de Europese Rechtsacademie, in maart een seminar zal organiseren over gemeenschappelijke normen voor procedurele rechtswaarborgen, dat zal worden gehouden in Madrid. Daarmee laten we duidelijk zien, mevrouw Ludford, dat we het in hoge mate eens zijn met u en de andere afgevaardigden die hun handtekening onder deze mondelinge vraag hebben gezet, in de zin dat dit vraagstuk dringend op Europees niveau moet worden gereguleerd en geharmoniseerd. Uiteraard zullen we het Europees Parlement voortdurend op de hoogte houden van de ontwikkelingen op dit gebied.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Bedankt voor deze vraag. U weet hoeveel waarde ik hecht aan deze procedurele waarborgen. De Commissie pleit er inderdaad al jaren voor dat de minimale gemeenschappelijke normen betreffende het recht van verweer echt algemeen worden toegepast in alle strafrechtelijke procedures in Europa. Dat is noodzakelijk voor de justitiële samenwerking en het is een voorwaarde voor het onontbeerlijke onderlinge vertrouwen tussen de lidstaten. De Commissie heeft veel werk verricht om een Europese wetgeving op dit gebied te laten aannemen. En inderdaad is de routekaart, dankzij het Zweedse voorzitterschap, op 30 november 2009 goedgekeurd door de Raad. Dat is een fundamentele stap in de totstandkoming van een Europese wetgeving op het gebied van minimale procesrechten. De lidstaten zijn hierdoor tot overeenstemming gekomen over het toepassingsgebied van de wetgeving en de noodzaak om deze met voorrang en in volledige samenwerking met het Europees Parlement aan te nemen. Net zoals u heb ik zojuist geluisterd naar de heer López Garrido, die goed heeft uitgelegd hoe het Spaanse voorzitterschap ertoe is gekomen om deze eerste maatregelen goed te willen keuren, die een reeks minimale waarborgen zullen opleveren.

Het klopt dat we de stap-voor-stap-aanpak van de routekaart uiteindelijk een goede oplossing vinden. Met deze aanpak kunnen we het beoogde doel bereiken. De stap-voor-stap-aanpak betekent niet alleen dat ieder recht uitgebreid onderzocht kan worden binnen het geheel van het wetgevingsvoorstel, maar ook dat ieder

recht apart beoordeeld kan worden tijdens onderhandelingen. Daardoor kunnen we het multidisciplinaire marchanderen voorkomen, dat soms voorkomt bij wetgevingsteksten die te globaal zijn en waardoor sommige lidstaten de onderhandelingen kunnen gijzelen om op een specifiek punt hun gelijk te krijgen. Dus, mevrouw Ludford, ik ben er zeker van dat de nieuwe Commissie er zo snel mogelijk aan zal werken om alle wetgevingsvoorstellen van de routekaart op te leveren en om deze zo spoedig mogelijk te laten aannemen.

Voor wat betreft het recht op vertolking en vertaling, de eerste maatregel van de routekaart, heeft de Commissie nota genomen van het initiatief van een aantal lidstaten. Ik moet zeggen dat dit initiatief gebaseerd is op het voorstel van de Commissie van juli 2009 en op de onderhandelingen in de Raad gedurende het tweede halfjaar van 2009. Het initiatief van de lidstaten is echter niet volledig in overeenstemming met het Europees Verdrag van de rechten van de mens en met de jurisprudentie van het Europees Hof voor de rechten van de mens.

Het oude voorstel van de Commissie, waarin vertolking van bijeenkomsten van beklaagde en advocaat verplicht werd gesteld, is niet geheel gevolgd in het initiatief van de lidstaten, waarin dit recht wordt beperkt tot gesprekken die plaatshebben bij de politieke autoriteiten en tijdens het proces. Verder voorzag het oude voorstel van de Commissie in een recht op vertaling, een recht dat in de tekst van de Commissie vollediger was.

Uiteraard zullen het Europees Parlement en de Raad aan het werk gaan en ik denk dat we een ambitieuze tekst tegemoet kunnen zien op het gebied van procesrechten. Dat is essentieel als we een echt Europese justitiële ruimte willen creëren. En we zullen erop toezien dat de tekst in overeenstemming is met de criteria van het Europees Verdrag van de rechten van de mens, de jurisprudentie van het Europees Hof van de rechten van de mens en het Handvest van de grondrechten. Ik ben er zeker van dat we kunnen rekenen op het werk van het Parlement op dit gebied en ik constateer nogmaals dat het Spaanse voorzitterschap ons ook behulpzaam zal zijn.

Elena Oana Antonescu, namens de PPE-Fractie. – (RO) Hoewel er vooruitgang is geboekt op het terrein van wederzijdse erkenning van besluiten op strafrechtelijk gebied, is er zeer weinig vooruitgang geboekt met betrekking tot het garanderen van de rechten van verdachte of in staat van beschuldiging gestelde personen.

Het belang van gezamenlijke normen is een essentiële voorwaarde voor wederzijds vertrouwen in de juridische systemen van de lidstaten. Het gebrek aan balans tussen de rechten van verdachte en in staat van beschuldiging gestelde personen aan de ene kant, en de instrumenten die de openbare aanklager tot zijn beschikking heeft aan de andere kant, kan het principe van wederzijdse erkenning van besluiten in gevaar brengen. Daarom heeft het Zweedse voorzitterschap in juli 2009 een belangrijke stap voorwaarts gezet, door een routekaart te presenteren voor het consolideren van de procesrechten van verdachte of in staat van beschuldiging gestelde personen.

Voor wat betreft het recht op vertaling en vertolking heeft de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon op 1 december een nieuw institutioneel kader geschapen. Het voorstel voor een kaderbesluit, in behandeling bij de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken, moest worden omgezet in een ontwerpverordening zodat het werk aan dit dossier kan voortgaan.

Wij waren bezorgd over het tijdschema en het toepassingsbereik van de toekomstige initiatieven met betrekking tot procesrechten. Daarom hebben we besloten deze vragen aan de Commissie en de Raad voor te leggen. Kort nadat deze in december waren gesteld hebben dertien lidstaten, waaronder Roemenië, een ontwerpverordening van het Europees Parlement en de Raad gepresenteerd. Ik heb er vertrouwen in dat wij in de loop van het proces in staat zullen zijn deze tekst te verbeteren, zowel met het oog op het toepassingsbereik als op het verzekeren van de integriteit van de procedures en de kwaliteit van vertaling en vertolking.

Met betrekking tot de andere maatregelen die in de routekaart worden aangegeven, geloven wij dat deze bedoeld zijn om de mogelijkheid tot het uitoefenen van bepaalde rechten te garanderen, net als het verkrijgen van juridisch advies en juridische ondersteuning, het vaststellen van speciale rechten voor verdachte of in staat van beschuldiging gestelde personen die kwetsbaar zijn, en het bieden van informatie over de rechten die zij hebben en de kosten die daarmee gemoeid zijn. Wij zouden graag duidelijke toezeggingen zien van de Raad en de Commissie, zodat zo snel mogelijk voorstellen voor een verordening worden ingediend.

De huidige verschillen tussen de lidstaten maken een snelle aanname van gemeenschappelijke normen tot een urgente zaak.

Carmen Romero López, *namens de S&D-Fractie*. – (ES) Ik wil het Spaanse voorzitterschap verwelkomen en tegelijkertijd benadrukken dat dit het eerste initiatief is dat betrekking heeft op procesrechten, een onderwerp waar we al lang over praten en dat na het Zweedse voorzitterschap enigszins in het ongewisse was geraakt.

Dit ontwerpinitiatief is al in behandeling bij het Parlement en er heeft al een eerste debat plaatsgevonden. Wij denken dat de vraag relevant is en blijft, juist vanwege het belang van dit onderwerp. Op dit gebied zijn zeker verbeteringen mogelijk, en we hopen dat er in de verschillende fasen van het proces vooruitgang zal worden geboekt.

Zoals de heer Barrot heeft gezegd, was het voorstel van de Commissie ambitieuzer, en daarom zullen we de tekst hier in het Parlement moeten verbeteren, een tekst die overigens een lange weg heeft afgelegd, omdat het Parlement en de Commissie hier al heel lang over praten, terwijl de lidstaten zich er steeds tegen hebben verzet.

Het Zweedse voorzitterschap heeft geprobeerd om de kwestie met behulp van de routekaart weer vlot te trekken, maar desondanks blijft de situatie voor de lidstaten moeilijk. Het is duidelijk dat de situatie nu, na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, is veranderd, want het Parlement beslist nu mee. Daarom vinden wij dat de Commissie en de Raad het onderwerp van de procesrechten in dit nieuwe scenario, waar we nu mee te maken hebben, weer moeten oppakken.

We willen dat deze procesrechten onderdeel vormen van een pakket. Het recht op vertolking en vertaling kan niet los worden gezien van het recht op rechtsbijstand en het recht op voorlichting. De situatie dat de Commissie jaar na jaar met voorstellen over deze rechten komt, duurt te lang. Dit moet sneller, zodat deze kwestie op een zo kort mogelijke termijn kan worden geregeld.

Het is waar dat antiterreurwetgeving de waarborgen onder grote druk zet, maar als we een ruimte van vrijheid en rechtvaardigheid willen creëren, moeten we vertrouwen hebben in onze waarden en deze ook in het Europese project toepassen.

Graham Watson, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, deze Vergadering heeft op 6 september 2001 voorgesteld een Europees arrestatiebevel te creëren. Ons voorstel zou nog steeds op een plank stof liggen te vergaren als vijf dagen later niet de gebeurtenissen in New York hadden plaatsgevonden. De heer Bin Laden heeft het Europees arrestatiebevel helpen verwezenlijken, en mij is de eer te beurt gevallen om de maatregel door deze Vergadering te loodsen.

Deze Vergadering stond er indertijd op dat het Europees arrestatiebevel vergezeld ging van minimale procedurele waarborgen in strafzaken. De Commissie heeft haar voorstellen gedaan in 2002 en beloofde toe te zien op spoedige actie. Waarom is dit dan tot voor kort blijven liggen in het vakje met binnengekomen post van de Raad? Waarom heeft de Commissie geen strijd gevoerd om al haar voorstellen goedgekeurd te krijgen, in plaats van ze apart goedgekeurd te krijgen?

Het Europees arrestatiebevel is in de plaats gekomen van de oude uitlevering. Het heeft de benodigde tijd voor de overdracht substantieel verkort. Het heeft direct contact tussen de gerechtelijke autoriteiten van de lidstaten bevorderd. Het heeft besluiten op basis van politiek belang uitgesloten, in zoverre dat lidstaten hun eigen onderdanen overdragen.

Het heeft de rechtsorde op ons continent enorm verbeterd, maar het Europees arrestatiebevel is afhankelijk van wederzijds vertrouwen, en er zijn te veel gevallen waarin onze burgers vraagtekens plaatsen bij dat vertrouwen.

Twee mensen uit mijn kiesdistrict zitten momenteel in Hongarije vast in afwachting van hun proces. Er is weliswaar al meer dan een jaar geleden om hun uitlevering gevraagd, en ook al zijn zij al twee maanden daar, ze zijn nog niet in staat van beschuldiging gesteld en hun proces kan nog maanden op zich laten wachten. Een van hen heeft zijn baan verloren en is daarmee de belangrijkste inkomstenbron van zijn gezin kwijt. Beiden moeten het gezelschap van hun dierbaren missen. En toch zijn beiden mogelijk onschuldig aan de misdaden waarvan ze worden verdacht.

Gevallen zoals dit geven de Europese gerechtelijke samenwerking een slechte naam. Ze maken de dadeloosheid van de regeringen in de Raad beschamend. De auteurs van deze mondelinge vraag hebben gelijk: ze eisen de dringende aandacht van Europa.

(Spreker is bereid een "blauwe kaart"-vraag te beantwoorden (artikel 149, lid 8, van het Reglement).)

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Watson. Ik wilde u bijna de “Godfather” van het Europees aanhoudingsbevel noemen, maar ik dacht dat dat misschien verkeerd begrepen zou worden.

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – (EN) Mijnheer Watson, u noemt Bin Laden en 11 september als rechtvaardiging die de weg heeft gebaand voor de goedkeuring van het Europees arrestatiebevel. Bent u van mening dat het Europees arrestatiebevel slechts mag worden gebruikt tegen terroristen en moordenaars en in geval van ernstige geweldsmisdrijven?

Graham Watson, namens de ALDE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, met permissie, maar ik heb Bin Laden niet als rechtvaardiging genoemd. Ik heb gezegd dat hij ons heeft geholpen de invoering van het Europees arrestatiebevel te versnellen. Het was nooit de bedoeling dat het uitsluitend terroristische daden zou bestrijken; het was de bedoeling dat het alle zware misdrijven zou bestrijken. Degenen die tegen het gebruik ervan zijn, zijn degenen die in feite tegen de rechtsstaat op ons continent zijn en die tegen de bescherming zijn die het Europees arrestatiebevel onze burgers geeft.

Heidi Hautala, namens de Verts/ALE-Fractie. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, de heer Watson heeft volledig gelijk als hij zegt dat het Europees Parlement van meet af aan heeft geëist dat het Europees aanhoudingsbevel gepaard moet gaan met heldere minimumnormen voor strafzaken. Wij zien nu duidelijk welke problemen zich in veel lidstaten voordoen, doordat het Europees aanhoudingsbevel op zand is gebouwd. Het is echt op zand gebouwd, omdat wordt aangenomen dat de lidstaten moeten kunnen vertrouwen op elkaars juridische systemen: dat de rechtsstaat en de normen met betrekking tot eerlijke processen daadwerkelijk realiteit zijn in de verschillende lidstaten.

Net als anderen hier voor mij, kan ik u ook verhalen vertellen over hoe dit in feite niet het geval is en hoe dringend noodzakelijk het is dat de Commissie precies zo handelt als mijn collega hier zojuist zei. Wij moeten één omvattend systeem krijgen waarin minimumrechten in strafzaken worden bevorderd. Ik ben van mening dat het Verdrag van Lissabon ons ook deze mogelijkheid biedt, omdat het Europees Parlement nu een volledig bevoegde wetgever naast de Raad is en het was zeer goed van de heer Barrot te horen dat hij op de samenwerking tussen de Commissie en het Parlement vertrouwt. De Commissie en het Parlement moeten nu een krachtige as vormen die het verzet kan breken van de lidstaten die op dit gebied geen vooruitgang willen boeken.

Ik beloofde u een verhaal te vertellen over wat er gebeurt als het beginsel van de rechtsstaat niet wordt gerespecteerd en het Europees aanhoudingsbevel wel. In Finland wordt momenteel een Tsjetsjeens echtpaar, Hadižat en Malik Gatajev, vastgehouden. Zij kwamen uit Litouwen, waar zij jarenlang een weeshuis runden voor kinderslachtoffers van de oorlog in Tsjetsjenië. In Tsjetsjenië maakte de veiligheidsdienst vreemd genoeg een eind aan hun activiteiten onder het voorwendsel dat er misschien een zeer milde vorm van geweld binnen het gezin had plaatsgevonden en er dus geen sprake is van bijvoorbeeld ernstige geweldpleging. Nu bevindt dit echtpaar zich in Finland. Zij hebben er asiel aangevraagd en Litouwen vraagt om hun uitlevering. Deze zaak wordt komende maandag door de districtsrechtbank van Helsinki behandeld.

Wat moet er in hemelsnaam in deze situatie worden gedaan, gegeven het uitgangspunt dat Finland er op moet kunnen vertrouwen dat dit echtpaar in Litouwen een eerlijk proces krijgt? Wij hebben zeer sterke bewijzen dat dit in feite niet het geval is en ik zou zeggen dat er heel veel van dergelijke voorbeelden uit de dagelijkse praktijk zijn waaruit blijkt dat het Europees aanhoudingsbevel in feite nutteloos is. Wij moeten in staat zijn vooruitgang op dit gebied te boeken, omdat het totaal onmogelijk is op een andere manier het vertrouwen tussen de lidstaten op te bouwen, dat beslist noodzakelijk is voor strafrechtelijke samenwerking.

Janusz Wojciechowski, namens de ECR-Fractie. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik zal, net als mevrouw Hautala zojuist heeft gedaan, een voorbeeld geven. Een Poolse jongeman werd in Groot-Brittannië veroordeeld tot levenslange gevangenisstraf voor verkrachting, op grond van indirect bewijs, in een proces dat plaatsvond onder invloed van een krachtige lastercampagne in de pers en dat volgens sommige waarnemers op geen enkele wijze voldeed aan Poolse normen van een eerlijke rechtsgang. De man zit nu zijn levenslange gevangenisstraf uit in Polen, hoewel de Poolse wet alleen levenslang kent voor moord en de maximumstraf voor verkrachting twaalf jaar is. Dit is dus een geval waarin iemand in een Poolse gevangenis zit die een straf heeft gekregen die niet in overeenstemming is met Poolse rechtsbeginselen.

Ik geef dit voorbeeld om het probleem te illustreren en als argument voor de dringende noodzaak bepaalde algemene normen in te stellen, zowel op het gebied van strafverordening als, naar mijn oordeel, op het gebied van regels voor het uitvoeren van vonnissen. Wij krijgen namelijk steeds meer te maken met gevallen waarin plegers van misdaden in het ene land worden berecht en in het andere land hun straf uitzitten. Daarom steun ik het idee van normen en het idee van een richtlijn.

Rui Tavares, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Unie heeft twee benen nodig om vooruit te komen: enerzijds de lidstaten en anderzijds de burgers, die hier in dit Parlement door gekozen afgevaardigden vertegenwoordigd worden.

Nu gebeurt het vaak dat de lidstaten, nadat ze hun problemen hebben opgelost, hun rechtsstelsels hebben aangepast en hun politiesysteem daarop hebben laten aansluiten, de laatste stappen vergeten te nemen en verzuimen het vertrouwen tussen de burgers van de Europese Unie te onderbouwen. Dat is wat hier gebeurt.

Met het Europese aanhoudingsbevel kunnen we procedures versnellen en maken we de zaken voor de Europese rechtsstelsels eenvoudiger. Om ervoor te zorgen dat Europese burgers die met het rechtsstelsel van andere lidstaten te maken krijgen vertrouwen hebben in die rechtsstelsels, moeten we beslist ook aan andere rechten, zoals het recht op vertaling en vertolking, aandacht besteden. Ik heb de eer – en het plezier – gehad om op dit gebied met onze collega mevrouw Ludford samen te werken.

Daarom sluit ik me gaarne aan bij het verzoek van mijn collega's aan de Commissie en de Raad om via de medebeslissingsprocedure snel teksten op te stellen die kunnen bijdragen tot een snelle vooruitgang bij de behandeling van andere procedurele rechten in het kader van de strafrechtspraak.

William (The Earl of) Dartmouth, *namens de EFD-Fractie*. – (EN) Ik spreek hier vanavond omdat, zoals gezegd, twee kiezers – Michael Turner en Jason McGoldrick – in Hongarije gevangenzitten in eenheid 2 van de centrale gevangenis in Boedapest. Zij zitten gevangen sinds 3 november en zij moeten nog terechtstaan. Er is zelfs nog geen datum voor hun proces vastgesteld. De omstandigheden van hun gevangenschap zijn zwaar. Ze zitten apart en hebben geen contact met elkaar. Ze delen een kleine cel met drie andere gevangenen. Ze zitten 23 uur per dag in hun cel. Ze mogen per week slechts drie telefoongesprekken voeren en een keer douchen. Bezoek van familie is slechts een keer per maand toegestaan.

Om kort te gaan, ze worden geïsoleerd. De taalbarrière maakt het isolement nog erger. Ze worden beschuldigd van witteboordencriminaliteit. Het zijn geen moordenaars of terroristen. En ze zitten alleen gevangen door het Europees arrestatiebevel.

Het Europees arrestatiebevel heeft met één pennenstreek de waarborgen tegen arrestatie weggeveegd die het Verenigd Koninkrijk al meer dan duizend jaar kent. U kunt uw hoofd wel schudden, mijnheer Watson, maar het zou beter zijn als u uw excuses aanbodt. Persoonsverwisseling en identiteitsdiefstal betekenen dat datgene wat Jason en Michael is overkomen, nu op elk moment iedere Britse burger kan overkomen.

De Labourpartij, de Liberaal-Democraten en de Conservatieve Partij hebben allemaal voor een Europees arrestatiebevel gestemd. Om Zola aan te halen: 'J'accuse' – ik beschuldig – de partijen van het Britse politieke establishment: door hun steun voor het Europees arrestatiebevel loopt iedereen in het Verenigd Koninkrijk nu het risico willekeurig te worden gearresteerd.

Krisztina Morvai (NI). – (HU) Als Hongaarse en als strafrechtadvocaat zou ik me ervoor moeten schamen dat hier vandaag in het Europees Parlement, tijdens het debat over het gebrek aan procedurele waarborgen in strafprocessen, twee collega's, die overigens andere politieke opvattingen aanhangen, Hongarije hebben genoemd als afschrikwekkend voorbeeld. Ook al schaam ik me, ik kan niet anders dan het met ze eens zijn, want zelf heb ik ook dergelijke ervaringen gehad. Ik wil hun dan ook vragen, en u allen, de weinige Parlementsleden die bij de behandeling van dit belangrijke onderwerp nog in de zaal aanwezig zijn, om hun gedachten te laten gaan over het volgende: als er al zulke ernstige rechtsschendingen kunnen worden ervaren in het geval van buitenlanders die de Hongaarse staat en de Hongaarse regering politiek gezien volledig koud laten, in welke positie zullen de tegenstanders van de Hongaarse regering dan wel niet verkeren, omdat ze zagezegd politiek lijnrecht tegenover de regering staan?

Momenteel zitten er vijftien personen al negen maanden in voorarrest in de gevangenis, aangezien zij probeerden op te treden tegen de corrupte zaakjes van de Hongaarse regering. Als wraak werden er strafprocessen tegen hen aangespannen die elke bewijsgrond ontbeerden, toevallig allemaal met de aanklacht terrorisme. Tot de dag van vandaag is er geen enkel bewijs op tafel gekomen, want de instanties zien het niet als hun plicht om enig bewijs aan te wijzen. De beklaagden zitten in voorarrest onder omstandigheden waarover u al hebt kunnen horen: afgesloten van hun familie, de openbaarheid en de pers. Ik verzoek u: laten we onze krachten bundelen en iets doen om de situatie in Hongarije te normaliseren en het onmogelijk te maken dat er, vooral om politieke redenen, misbruik kan worden gemaakt van het gebrek aan procedurele waarborgen in strafprocessen. In Hongarije moeten dergelijke waarborgen in het leven worden geroepen.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Mijnheer de Voorzitter, de heer López Garrido zal het me wel niet euvel duiden als ik me eerst tot vicevoorzitter Barrot richt. Ik weet niet of we hem voor het aantreden van de nieuwe Commissie nogmaals in dit plenum zullen treffen, en daarom wil ik hem voor de zekerheid nu alvast bedanken – voor al zijn inspanningen en inzichten, maar ook voor het feit dat hij op het gebied van justitie en binnenlandse zaken op zulk een voorbeeldige wijze met het Europees Parlement heeft samengewerkt.

Ik wil graag aangeven dat ik me aansluit bij degenen die menen dat dit een heel belangrijk beleidsgebied is. We willen niet alleen een Europa van veiligheid opbouwen. We willen ook een Europa van rechtvaardigheid tot stand brengen, en alle initiatieven die te maken hebben met procedurele rechten zijn in dat verband van cruciale betekenis.

We moeten maatregelen nemen om slachtoffers te beschermen en de rechten van burgers die met justitie te maken krijgen, respecteren. Ik geloof dat die boodschap wel doorkomt, met twee duidelijk oproepen, waarvan één aan de Raad, in aansluiting op hetgeen de heer Watson zoveel beter dan ik heeft gezegd.

Het gaat niet aan dat we nu, acht jaar verder, nog steeds in deze fase van het proces zitten, en dan gaat het ook nog eens om bepaalde soorten rechten. We moeten veel sneller werken. De Raad, het Parlement en commissaris Barrot zullen er daarom voor moeten zorgen dat de volgende commissaris en de volgende Commissie dat begrijpen.

De Commissie moet met betrekking tot alles wat verband houdt met procedurele rechten het initiatief nemen, en niet alleen als het gaat om het recht op vertaling en vertolking.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Het vraagstuk van de fundamentele procesrechten in strafprocedures is een van de voornaamste onderwerpen die op het gebied van justitie en binnenlandse betrekkingen moet weerklinken.

Het ontwerp-kaderbesluit legt in beginsel een aantal fundamentele procesrechten in strafprocedures vast, namelijk het recht op juridisch advies, het recht op vertolking en vertaling, het recht op speciale aandacht voor kwetsbare gebieden en het recht op communicatie en samenwerking met consulaire instanties. Deze lijst van fundamentele rechten dient puur als voorbeeld, want het is de taak van de Europese Unie om ervoor te zorgen dat lidstaten fundamentele rechten in de breedste zin van het woord naleven, ook met het oog op het lidmaatschap van lidstaten bij de Raad van Europa en met betrekking tot zijn Verdrag.

We moeten ons ervoor inzetten om dergelijke regelgeving van procedurele betrekkingen in strafzaken te bevorderen, zodat alle betrokkenen – of ze nu slachtoffer en gedupeerde of dader zijn – in strafprocedures over de voorgenoemde rechten beschikken. Op die manier kan er een eerlijk en democratisch vonnis worden gevelde dat volledig voldoet aan het doel van iedere opgelegde straf, waar niet alleen repressie, maar ook sociale reclassering en onderwijs onder vallen.

Gerard Batten (EFD). – (EN) De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken verzoekt de Raad te blijven werken aan de invoering van gemeenschappelijke Europese procesrechten in strafzaken. Een bestaande gemeenschappelijk procedure in de vorm van het Europees arrestatiebevel heeft de eeuwenoude waarborgen tegen onterechte arrestatie en gevangenneming geschrapt die de Britten genoten. Dit is geen academisch argument. Het Europees arrestatiebevel vernietigt het leven van onschuldige mensen. Andrew Symeou uit mijn kiesdistrict is slechts een van een stijgend aantal mensen die worden uitgeleverd zonder dat een Britse rechtbank de bevoegdheid heeft om naar het voorlopig bewijsmateriaal tegen hen te kijken en onterechte uitlevering te voorkomen. Uitlevering is nu gereduceerd tot niet meer dan een bureaucratische formaliteit. De heer Symeou wordt al zes maanden vastgehouden in de beruchte Korydallos-gevangenis, zonder borgtocht en zonder uitzicht op een proces. Het politieke cynisme van de Britse Liberaal-Democraten is werkelijk verbijsterend. Ze huilen in Londen nu krokodillentranen om het lot van de heer Symeou, ook al zijn ze in belangrijke mate verantwoordelijk voor de gemeenschappelijke procedures die dat lot hebben veroorzaakt, en ook al werken ze hier aan meer van dezelfde wetgeving. De gemeenschappelijke procedures betekenen een verlaging van de Europese rechtsnormen en geen verhoging daarvan.

Laat ik een voorstel doen. Als u hogere normen wilt in Europese strafzaken, voer dan habeas corpus, juryrechtspraak en de belangrijkste bepalingen van de Magna Carta en de Bill of Rights van 1689 in als gemeenschappelijke Europese normen.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het is van doorslaggevend belang dat wij alles in het werk stellen om een gemeenschappelijk Europees referentiekader voor procesrechten in strafzaken tot stand te brengen. Vertrouwen is hier het sleutelbegrip. Wij willen het vertrouwen van de Europese burger

die naar de rechtbank gaat om de eerbiediging van zijn grondrechten af te dwingen. Wij willen eveneens dat er vertrouwen is tussen de lidstaten, als zij samen moeten werken en iemand die voor de rechtbank is gedaagd recht moeten doen wedervaren. En tot slot willen wij eenieders vertrouwen in de rechtspraak zelf. Zolang wij ons niet inzetten voor deze gemeenschappelijke kaders op Europees niveau, zullen er - of wij dat nu willen of niet - misdadigers zijn die door de mazen van het net glippen. Dan hebben wij uiteindelijk niet de gewenste rechtspraak, juist omdat er geen gemeenschappelijke kaders zijn.

Diego López Garrido, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (ES) Het stemt me tevreden dat uit de interventies van veel afgevaardigden, uit heel verschillende fracties, blijkt dat er overeenstemming bestaat over de noodzaak om de procedurele rechtswaarborgen op Europees niveau te harmoniseren en een echt Europees recht op dit gebied tot stand te brengen.

Alle sprekers en alle fracties zijn het erover eens dat er een echt Europees recht op het gebied van de procedurele rechtswaarborgen moet komen. Daaruit blijkt duidelijk hoe belangrijk en noodzakelijk het proces van Europese integratie is, hoe belangrijk het Europa van de burgers is, hoe belangrijk de Europese justitiële ruimte is en hoe belangrijk het is om het Verdrag van Lissabon in de praktijk te brengen. Kortom, dit vraagstuk zal centraal staan in het programma van het Spaanse voorzitterschap voor de komende zes maanden en heeft ondubbelzinnige steun gekregen in alle interventies die ik heb beluisterd, met verschillende argumenten en vanuit verschillende invalshoeken: de noodzaak om de procedurele rechtswaarborgen te harmoniseren.

Ik wil ook het belangrijke argument noemen dat mevrouw Flašíková Beňová naar voren heeft gebracht, namelijk dat we dit juist nu moeten doen, op een moment dat de Europese Unie het Europees Verdrag voor de bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden gaat ondertekenen, zoals door het Verdrag van Lissabon wordt bepaald.

Ik wil afsluiten, mijnheer de Voorzitter, met de opmerking dat de Raad en het Spaanse voorzitterschap eraan zullen werken om al deze procedurele rechtswaarborgen tot werkelijkheid te maken, door middel van de richtlijnen die de Europese Commissie te zijner tijd zal presenteren en ook door middel van de richtlijn die al wordt behandeld en waarvoor, als ik het me goed herinner, dertien lidstaten het initiatief hebben genomen.

Tot slot wil ik iets zeggen over het Europees aanhoudingsbevel. Het Europees aanhoudingsbevel is alleen genoemd om het te bekritisieren. Ik wil opmerken dat het Europees aanhoudingsbevel een essentieel voorbeeld is van de samenwerking binnen de Europese Unie in de strijd tegen de georganiseerde criminaliteit. Dat kan ik met luide stem zeggen vanuit een land als Spanje, dat nog steeds gebukt gaat onder het terrorisme en waarvoor het Europees aanhoudingsbevel een essentieel wapen in de strijd tegen het terrorisme is.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de minister heeft gelijk en de heer Coelho heeft het zojuist heel goed gezegd: "een Europa van veiligheid, een Europa van rechtvaardigheid". Het Europees aanhoudingsbevel is inderdaad zeer doeltreffend en nuttig geweest, mijnheer Watson, hoewel we tegelijkertijd de Europese justitiële ruimte vorm moeten geven, en op dat gebied moeten we inderdaad werken aan dat Europa van rechtvaardigheid, zodat we in heel Europa echt kunnen vertrouwen op de manier waarop wordt rechtgesproken.

In dat opzicht wil ik de vraagstellers nogmaals bedanken en hun zeggen dat de Commissie, met de hulp van het Parlement en het Spaanse voorzitterschap, op basis van de tekst die de algemene benadering van de Raad van 23 oktober 2009 weergeeft, zal zorgen dat de kwaliteit van de tekst hoger zal zijn dan van de huidige tekst. En ik voeg daaraan toe dat we er uiteraard voor zullen zorgen dat alle noodzakelijke wetgevingsvoorstellen te zijner tijd worden opgesteld, zodat er geen initiatieven van de lidstaten nodig zijn.

De Commissie werkt al aan het voorstel over de verklaring van rechten (*letter of rights*). De Commissie zal zich inspannen om alle maatregelen van de routekaart zo spoedig mogelijk te laten aannemen. De verwachte duur van een jaar om iedere maatregel te laten aannemen is slechts een indicatie. Als de onderhandelingen het toelaten, dan is de Commissie bereid om te versnellen; dat spreekt voor zich.

Ik vind oprecht dat onze opvattingen gerijpt zijn en dat het meerjarenprogramma van Stockholm ons in dat opzicht een echte resultaatsverplichting oplegt. Bovendien moet ik zeggen dat ik, sinds ik met deze verantwoordelijkheden ben belast, alles heb gedaan aan de voortgang van het dossier procesrechten, en hoewel we hebben gekozen voor een stap-voor-stap-aanpak, denk ik dat we momenteel goed op weg zijn. Ik bedank het Parlement en het Spaanse voorzitterschap, en ik ben ervan overtuigd dat het Europa van rechtvaardigheid een grote stap dichterbij zal komen in 2010.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer de commissaris. Ik weet zeker dat er ook buiten dit Huis velen zijn die zich bij de woorden van Carlos Coelho zouden willen aansluiten, om u te bedanken voor uw toewijding en ijver gedurende uw ambtstermijn als commissaris. Hartelijk bedankt.

Het debat is gesloten.

10. Mensenhandel (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is de gecombineerde behandeling van:

– mondelinge vraag (O-148/2009) van Anna Hedh en Edit Bauer, namens de Commissie FEMM, aan de Raad: Mensenhandel (B7-0341/2009), en

– mondelinge vraag (O-149/2009) van Anna Hedh en Edit Bauer, namens de Commissie FEMM, aan de Commissie: Mensenhandel (B7-0342/2009).

Anna Hedh, rapporteur. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, zoals wij allemaal weten is mensenhandel een van de ergste en afschuwelijkste misdaden ter wereld. Daarom is het uiterst teleurstellend om zo laat op de avond voor een lege zaal zonder toehoorders en zonder journalisten over deze belangrijke kwestie te debatteren.

In 1850 werd de slavernij in heel Europa officieel verboden. Desondanks zijn bijna tweehonderd jaar later honderdduizenden mensen in Europa slachtoffer van mensenhandel, de moderne vorm van slavernij. Het Europees Parlement en de overige instellingen van de EU hebben een buitengewoon grote verantwoordelijkheid om de hedendaagse slavernij te bestrijden en te stoppen. Deze komt in een groot aantal verschillende vormen tot uiting, bijvoorbeeld dwangarbeid, handel in seksslaven, handel in organen, adoptie en bedelarij.

Daarom verheugt het mij dat we vandaag over dit belangrijke onderwerp debatteren. Ik wil graag van de gelegenheid gebruik maken u te bedanken voor de goede samenwerking tot dusverre en ik hoop dat wij gezamenlijk uiteindelijk tot een gemeenschappelijke resolutie kunnen komen. Ik hoop ook dat de nieuwe Commissie op zo kort mogelijke termijn een richtlijn over mensenhandel zal presenteren, een richtlijn die krachtadiger is en verder gaat dan het voorstel van de oude Commissie, dat op zich goed was.

Om het probleem van mensenhandel aan te pakken hebben we een algeheel perspectief nodig, dat rekening houdt met alle betrokken beleidsterreinen, dat wil zeggen niet alleen met strafrecht, maar ook met migratie. We hebben ook goede sancties nodig die werkelijk de ernst van het misdrijf weerspiegelen en die degenen die geld verdienen aan mensenhandel echt pijn doen. We moeten ervoor zorgen dat de slachtoffers beter worden geholpen en beter worden beschermd en dat er speciaal aandacht wordt besteed aan minderjarige slachtoffers. En de coördinatie binnen de instellingen van de EU moet beter.

Maar om echt grip te krijgen op het probleem van mensenhandel moeten alle lidstaten hun uiterste best doen in preventief opzicht. Daarbij gaat het met name om het verminderen van de vraag die in onze landen naar de diensten van slachtoffers van mensenhandel bestaat. Als we de vraag kunnen verminderen, dan zal ook het aanbod aan diensten afnemen.

Tot slot doe ik een beroep op de Raad, de Commissie, het Europees Parlement, de lidstaten en de overige instellingen van de EU: laten we gezamenlijk een einde maken aan mensenhandel in Europa, deze moderne vorm van slavernij.

Edit Bauer, auteur. – (HU) De ernst van het probleem van mensenhandel kan niet beter worden gekarakteriseerd dan door het feit dat ook in Europa honderdduizenden mensen daar elk jaar het slachtoffer van worden. Dit is waarschijnlijk zo ongelofelijk dat ook de tolken honderden hebben vertaald in plaats van honderdduizenden. De publieke opinie is ongeveer hetzelfde standpunt toegedaan. Men heeft het gevoel dat dit een marginaal probleem is en daardoor worden zowel de gevolgen als de ernst van het fenomeen zelf onderschat. Ik ben van mening dat Europa het verschuldigd is de strijd tegen mensenhandel te verharderen. Ik wil ingaan op twee punten. Het ene is de bescherming van de slachtoffers, het andere het volledig terugdringen van de vraag. Er bestaat weliswaar een Europese communautaire rechtsregel over de bescherming van slachtoffers waarvan de Commissie de herevaluatie voor 2009 had beloofd. Helaas, ondanks dat deze Richtlijn 2004/81/EG inderdaad toe is aan vernieuwing, laat de evaluatie hiervan nog steeds op zich wachten, terwijl een groot deel van de slachtoffers als medeplachtige wordt beschouwd en daardoor nog verder tot slachtoffer wordt gemaakt. Ook weten we allemaal dat de criminele bendes niet kunnen worden opgerold zonder de hulp van de slachtoffers, zoals de leiding van Europol ook heeft bevestigd.

Daarnaast wil ik de aandacht vestigen op het wetgevingsproces over nog iets anders, namelijk het terugdringen van de vraag. Ook voor mensenhandel is er een markt. Hierop zijn net zo goed de regels van vraag en aanbod van toepassing als op andere markten. Wij houden ons in het algemeen bezig met de aanbodzijde en vergeten min of meer, of willen ons niet bezighouden met de vraagkant van de zaak, terwijl we, als het ons niet lukt de vraag volledig terug te dringen, waarschijnlijk ook niet met succes de strijd kunnen aanbinden tegen de mensenhandel. Daarnaast wil ik nog onderstrepen dat coördinatie van het beleid nodig is. Binnen de Commissie ervaren we dat bepaalde directoraten-generaal hun beleid niet echt coördineren en dat ook hun onderlinge informatiestroom onbevredigend is. Ik ben van mening dat we ook op dit vlak nog veel werk te verzetten hebben.

Diego López Garrido, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (ES) Mevrouw Hedh, mevrouw Bauer, ik ben het helemaal eens met het initiatief, met de vraag en met het debat van vanavond waartoe u de aanzet hebt gegeven. Naar mijn mening is mensenhandel de grootste plaag die de mensheid kent en daarom ook een van de grootste uitdagingen waar we voor staan. En die misstand moeten we samen aanpakken. Dit laat opnieuw zien hoe belangrijk het is om onze krachten te bundelen, zowel op Europees niveau als met derde landen, om deze plaag te kunnen aanpakken.

In uw vraag stelt u eerst de vraag aan de orde of de EU-aanpak gericht moet zijn op de mensenrechten, vanuit een alomvattend perspectief, waarbij u spreekt over terugkeer- en re-integratiebeleid, sociale zaken en heropnemings in de maatschappij. Het antwoord is ja. We zijn het er absoluut mee eens dat dit de juiste aanpak is. En we zijn het ook met u eens waar u stelt dat het niveau van de straffen evenredig moet zijn met de ernst van het misdrijf – een van de andere punten die u in uw vraag aanroert – en dat er verdere maatregelen moeten worden genomen op het gebied van de bescherming van de slachtoffers. U wijst er in uw vraag nadrukkelijk op – en ik ben het volkomen met u eens – dat bescherming van de slachtoffers van essentieel belang is voor de strijd tegen de mensenhandel, en ook dat het feit dat een weerloos slachtoffer of minderjarige heeft ingestemd met de uitbuiting, absoluut niet ter zake doet en absoluut niet ter zake mag doen bij het bestraffen van die uitbuiting.

Ook uw suggestie met betrekking tot de ontmoediging van de vraag is belangrijk. Dat is een belangrijk idee en ook dat moeten we ook uitvoeren. Hetzelfde geldt voor uw opmerking over de jurisdictie in strafzaken.

Met betrekking tot het tweede deel van uw vraag vinden wij de coördinatie van inlichtingen absoluut noodzakelijk. Ook op dit punt zijn we het eens met het voorstel dat u in deze vraag doet, dat een heel goed voorstel is.

U vraagt bovendien om preventiemaatregelen. In dit verband moet worden opgemerkt dat de Europese Unie al werkt aan die preventiemaatregelen. Al in 2005 heeft de Raad hiervoor een plan goedgekeurd, dat op een efficiënte wijze ten uitvoer zou moeten worden gelegd. En zoals u weet is mensenhandel ook opgenomen in veel overeenkomsten tussen de Europese Unie en derde landen of regio's, zoals de strategische associatie tussen de EU en Afrika. Ook is mensenhandel een van de prioriteiten in de stabilisatie- en associatieovereenkomsten tussen de EU en de westelijke Balkanlanden. Daarnaast moet worden gewezen op de belangrijke rol die in de strijd tegen de mensenhandel wordt gespeeld door de ondersteuning van de opleiding en bewustmaking van mensen die in contact kunnen komen met de slachtoffers, zoals de grenspolitie en functionarissen van politiekorpsen en veiligheidsdiensten van derde landen.

Ik wil eindigen met de opmerking dat het Spaanse voorzitterschap in die richting zal werken en zich in het bijzonder zal inzetten voor kinderen die het slachtoffer van mensenhandel zijn, wat een van de prioriteiten van het Spaanse voorzitterschap is. Zo hebben we, naast andere initiatieven, de Commissie gevraagd om begin 2010 te komen met een actieplan met betrekking tot kinderen die zonder begeleiding in de Europese Unie arriveren.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, is het Spaanse voorzitterschap van plan om tijdens zijn mandaat, tijdens dit halfjaar, onmiddellijk een debat te starten over een richtlijn voor de strijd tegen de mensenhandel, en ik ben ervan overtuigd dat de nieuwe Commissie die onmiddellijk zal presenteren. Zodra dit voorstel van de Commissie er is, zal het Spaanse voorzitterschap een discussie initiëren in de Raad en met het Parlement. Daaruit blijkt ons vaste voornemen om de strijd aan te binden met deze moderne vorm van slavernij, zoals de eerdere sprekers het zo treffend hebben omschreven.

Jacques Barrot, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de minister heeft zojuist uitgelegd waarom deze mensenhandel in feite een vorm van slavernij is. Ik dank de dames Hedh en Bauer hartelijk voor het stellen van deze vraag.

We moeten inderdaad komen tot een holistische, multidisciplinaire aanpak, die niet beperkt blijft tot repressie, maar waarin ook internationale samenwerking met derde landen een rol speelt. Deze geïntegreerde aanpak komt overeen met die van de Commissie in het ontwerp-kaderbesluit dat in maart 2009 is gepubliceerd. Dit kaderbesluit is gebaseerd op het Verdrag van de Raad van Europa van 2005 inzake de bestrijding van mensenhandel, maar gaat verder.

Natuurlijk gaan we, zoals de minister zojuist zei, gebruik maken van de nieuwe rechtsgrond die het Verdrag van Lissabon biedt om zo snel mogelijk een ontwerp-richtlijn te presenteren, waarin rekening zal worden gehouden met de besprekingen van vóór de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon. En we hopen bij deze nieuwe ontwerp-richtlijn een hoog ambitieniveau te handhaven.

Wij hebben het gevoel dat het Europees Parlement een centrale rol moet spelen en dat zijn inzet heel belangrijk is voor de verdere versterking van het Europese juridische kader van maatregelen ter bestrijding van de mensenhandel. Ik maak daarom enkele opmerkingen in antwoord op de vraag.

Allereerst voor wat betreft de sancties: mensenhandel is een zwaar misdrijf en dient dienovereenkomstig te worden bestraft. De sancties moeten streng zijn en we moeten doorgaan met de onderlinge afstemming van de maximale sancties. Deze verschillen sterk tussen de lidstaten, variërend van drie tot twintig jaar voor het misdrijf op zich en van tien jaar tot levenslange gevangenisstraf voor verzwarende omstandigheden.

Zelfs als we ervan uitgaan dat de uitvoering van opgelegde straffen kan verschillen per lidstaat, is zo'n enorm verschil tussen de sancties niet te rechtvaardigen in Europees perspectief en we zullen daarom in het nieuwe voorstel zorgen voor zeer zware straffen.

Dan kom ik op de hulp aan en de bescherming van de slachtoffers. Hulp, steun en bescherming zijn essentieel voor de slachtoffers van de mensenhandel, onder andere op het gebied van huisvesting, medische en psychologische hulp, advies, informatie, vertolking en juridische vertegenwoordiging.

Uiteraard zullen we, zoals het Spaanse voorzitterschap wil, ook specifieke en extra beschermende maatregelen overwegen voor kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel. Het systeem van juridische hulp en vertegenwoordiging zou met name voor kinderen gratis moeten zijn.

Ten slotte zal in de loop van 2010 het eerste rapport van de Commissie verschijnen over de toepassing van de richtlijn inzake verblijfsvergunningen, toegekend aan onderdanen van derde landen die slachtoffer zijn van mensenhandel en die meewerken met de bevoegde autoriteiten. Naar aanleiding van dat rapport zullen we bekijken of het nodig is om de richtlijn aan te passen.

Voor wat betreft maatregelen om de vraag te ontmoedigen, is de Commissie van plan om een bepaling in de toekomstige richtlijn op te nemen die de lidstaten verplicht om initiatieven op dit gebied te ontplooiën en die de lidstaten stimuleert om gebruikmaking van seksuele diensten of arbeidskrachten strafbaar te stellen, als de afnemer weet dat de betreffende persoon slachtoffer van mensenhandel is of is geweest.

Voor wat betreft de rechterlijke bevoegdheid is het van belang om de competentie van de lidstaten te verruimen, zodat niet alleen de eigen onderdanen kunnen worden vervolgd, maar ook personen die regelmatig op hun grondgebied verblijven en zich schuldig maken aan mensenhandel in het buitenland. Dit is cruciaal om het verschijnsel van de zogenaamde nieuwe maffia te bestrijden, namelijk criminele organisaties met leden van verschillende nationaliteiten, die het centrum van hun criminele belangen en daarmee hun gebruikelijke verblijfplaats in een van de landen van de Europese Unie situeren.

Vervolgens kom ik op het verzamelen van gegevens. De Commissie heeft zich voortvarend bezig gehouden met de uitwerking van gemeenschappelijke indicatoren voor het verzamelen van gegevens. We moeten de Europese Unie betrouwbare en vergelijkbare cijfers verschaffen. Er zijn verscheidene belangrijke projecten gerealiseerd. De resultaten van deze initiatieven moeten op passende wijze worden gevolgd, zodat een gemeenschappelijk model voor deze indicatoren kan worden uitgewerkt met Eurostat, de agentschappen van de Europese Unie, Europol, Eurojust, Frontex en het Bureau voor de grondrechten.

Ik besluit met preventie. Vanuit ons financiële programma "Preventie en bestrijding van criminaliteit" zal in 2010 een gerichte oproep uitgaan met betrekking tot de bestrijding van mensenhandel. En het programma van Stockholm voorziet in specifieke maatregelen die, in de algemene oriëntatie die is aangenomen door de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, erop gericht zijn de samenwerking met derde landen te versterken.

Er ontstaat dus een breder beleid op het gebied van de bestrijding van mensenhandel. Zoals ik al zei, zal de Commissie zeer binnenkort een ontwerp-richtlijn presenteren en ik ben blij dat het Spaanse voorzitterschap

op zijn beurt een debat heeft aangekondigd waarin u het voorstel van de Commissie van aanvullingen kunt voorzien. Ik denk dat het voorstel op een goed moment komt, gezien het feit dat het verschijnsel van mensenhandel in plaats van af te nemen helaas alleen maar toeneemt in de lidstaten. Het is dus tijd om te handelen, en wel op voortvarende wijze.

Roberta Angelilli, *namens de PPE-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, allereerst wil ik mevrouw Hedh en mevrouw Bauer bedanken voor hun initiatief.

Mensenhandel is, zoals iedereen aangaf, een ernstig misdrijf dat samenhangt met seksuele uitbuiting en illegale arbeid. Deze misdaden worden door gewetenloze personen gepleegd, die hun slachtoffers ronselen door geweld te gebruiken of door ze te misleiden, wellicht door een eerlijke en goedbetaalde baan te beloven of door ze te bedreigen, en dan niet alleen de slachtoffers zelf, maar ook hun kinderen en familieleden.

Helaas zijn het, zoals vaak het geval is, vrouwen en kinderen die de hoogste prijs moeten betalen. Naar schatting zijn er bijna drie miljoen slachtoffers ter wereld en bijna 90 procent hiervan is vrouw of kind. Het Europees Parlement heeft in 2008 met de eerste Europese strategie inzake de rechten van kinderen aan het licht gebracht dat kinderhandel vele criminele doeleinden dient: organenhandel, illegale adoptie, prostitutie, illegale arbeid, gedwongen huwelijken, uitbuiting van het bedelen op straat en sekstoerisme, om enkele voorbeelden te geven.

In dat document werd mensenhandel omschreven als een echte plaag binnen de Europese Unie en daarom werd bepaald dat de strijd tegen mensenhandel en uitbuiting prioriteit moet hebben op de toekomstige agenda van de Europese Unie, in de eerste plaats door alle dringende wetgevende maatregelen aan te nemen die nodig zijn om de slachtoffers volledig te kunnen beschermen en van hulp te kunnen voorzien. Het recente programma van Stockholm behandelt ook de handel in en de uitbuiting van minderjarigen.

Tot slot hopen wij dus, ook in het licht van het debat van vanavond, dat de Commissie en de Raad zich blijven inzetten en dat de Commissie dit nieuwe voorstel voor een richtlijn opstelt, dat wij zeer aandachtig zullen beoordelen.

Claude Moraes, *namens de S&D-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ook al debatteren we op een heel laat uur, zoals mevrouw Hedh heeft gezegd, de prestatie van mevrouw Hedh en mevrouw Bauer vandaag is dat wij vanavond hier zijn gekomen en de vertrekkende commissaris, de heer Barrot, en het nieuwe Spaanse voorzitterschap woorden als 'vastberaden' en 'ambitueus' hebben horen gebruiken voor de commissaris. Het is de moeite waard geweest tot zo laat te wachten om deze woorden te horen, want er zijn vandaag veel mensen in deze Vergadering, met inbegrip van de auteurs, die de complexiteit van dit wrede hedendaagse verschijnsel begrijpen, maar ook begrijpen dat de Europese burgers verwachten dat de EU deze hedendaagse plaag aanpakt.

De heer Barrot heeft het gehad over de noodzaak van nieuwe wetgeving. We hopen dat we het voorstel van de Commissie op zeer korte termijn tegemoet mogen zien. Vanochtend hebben we bij de hoorzitting van kandidaat-commissaris mevrouw Malmström ook een positieve reactie gekregen op ons voorstel voor een Europese coördinator voor de bestrijding van mensenhandel.

Wanneer we de verschillende stukjes van deze puzzel aan elkaar beginnen te leggen, gaan we tenminste vooruit. Het door Anna Hedh beschreven probleem is echter zo omvangrijk dat we onze woorden echt moeten omzetten in daden. Mensenhandel is zo'n complex verschijnsel, dat raakt aan zo veel verschillende gebieden, zoals dwangarbeid, georganiseerde misdaad, seksuele uitbuiting en kindermishandeling, dat ons antwoord meervoudig en holistisch moet zijn. De heer Barrot heeft veel dingen genoemd die we graag verwezenlijkt zouden willen zien, en als ze in de hele EU als een pakket worden ingevoerd, hebben we een vastberaden beleid dat de burgers van de EU zullen herkennen als een actieplan. Momenteel begrijpen Europese burgers de plaag van mensenhandel, maar zien ze geen holistische aanpak en begrijpen ze niet wat de EU als geheel doet.

Ik ben blij dat kandidaat-commissaris Malmström vandaag haar toezegging heeft onderstreept om heel binnenkort met een nieuw wetgevingsvoorstel te komen, en ik constateer ook met genoegen dat het Spaanse voorzitterschap niet alleen de strijd tegen mensenhandel onderstreept, maar ook de strijd tegen verwante zaken zoals geweld tegen vrouwen. Het is belangrijk dat deze allemaal samenkomen als we echte vastberadenheid en moed willen tonen in dit voorstel. Het is weliswaar al laat, maar we moeten onze woorden nu omzetten in daden, en de auteurs hebben vandaag goed werk verricht voor ons.

Nadja Hirsch, *namens de ALDE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ten eerste wil ik de rapporteurs bedanken voor hun betrokkenheid en de goede samenwerking, aangezien het werkelijk om een belangrijk onderwerp gaat. Zoals we reeds hebben gezegd, is mensenhandel wellicht de meest ernstige vorm van misdaad. De cijfers van Europol die in de vraag werden genoemd, tonen aan dat er op dit gebied geen verbetering te bespeuren valt, juist integendeel. Met name op het gebied van dwangarbeid stijgen de cijfers, terwijl de cijfers voor vrouwenhandel gelijk blijven. Het is dus absoluut duidelijk dat er een dringende behoefte is aan een met name ook zeer consequent optreden.

Om succesvol optreden te waarborgen moet in de eerste plaats een geïntegreerde aanpak binnen de meest diverse gebieden gekozen worden. Het is van wezenlijk belang om de bewustwording te vergroten – ook onder de bevolking in Europa – omtrent het feit dat mensenhandel midden in Europa en in elk land plaatsvindt. In dit verband moeten wij ons met name inspannen voor voorlichting, zoals we bijvoorbeeld in Duitsland hebben gedaan bij het wereldkampioenschap voetbal om het probleem van gedwongen prostitutie onder de aandacht te brengen en te laten zien dat dit werkelijk overal gebeurt, en daarbij deze discussie ook onder de bevolking op gang te brengen, zodat deze zich bewust wordt van het probleem en de slachtoffers geholpen worden.

Mijn tweede punt heeft betrekking op de bescherming van slachtoffers. Juist wanneer mensen uit een dergelijke dramatische situatie worden gered, moet ook in de lidstaten geneeskundige en psychologische zorg gewaarborgd worden om deze mensen te steunen, eventueel bij de terugkeer naar hun land of via asiel of andere mogelijkheden bij het vinden van een nieuw thuis en het beginnen van een nieuw leven.

Judith Sargentini, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Vandaag stond in de Nederlandse krant het bericht van een aspergeteler die opgepakt werd, omdat zij verdacht wordt van mensenhandel en het inzetten van slavenarbeid van Roemenen, Europese burgers dus. Mensenhandel is niet alleen maar iets dat plaatsvindt met burgers van buiten de Unie, maar ook met burgers van binnen de Unie. Een goed geïntegreerd beleid om mensenhandel te bestrijden kan zich niet alleen maar beperken tot het oppakken van zo'n handelaar en tot het stevig aanpakken van daders, maar moet zich juist richten op de slachtoffers van dat misdrijf. Hun recht en hun toekomst moeten vooropstaan. Slachtoffers van mensenhandel mogen nooit het idee krijgen dat ze er alleen voor staan of dat ze in de steek gelaten worden. Wij moeten hen op allerlei manieren juridisch, medisch, sociaal, maatschappelijk en financieel bijstaan en wellicht ook compenseren. Dat zij hun recht kunnen halen en gebruik kunnen maken van de mogelijkheden in ons rechtboek is cruciaal in een nieuwe richtlijn. Ik hoorde mijnheer López Garrido en mijnheer Barrot daarover mooie dingen zeggen.

Door de commissaris werd ook gezegd dat mensen die gebruikmaken van de diensten van verhandelde mensen, zwaardere straffen zouden moeten krijgen. Ik vind zwaardere straffen voor zoiets helemaal niet verkeerd, maar ik vraag mij wel af hoe wij de slachtoffers helpen als we hun functie, hun werk - want het blijft nog steeds werk ook al is het slavenarbeid - verder criminaliseren. Hoe worden de slachtoffers geholpen, als ze bang moeten zijn dat het werk wat zij op dat moment doen, verder gecriminaliseerd wordt? Ik zou daar graag een antwoord op hebben.

Slachtoffers van mensenhandel hebben, als het aan de Groenen ligt, ook recht op een verblijfsvergunning, een permanente verblijfsvergunning. Wel onder bepaalde omstandigheden om op zo'n manier te waarborgen dat ze niet bang hoeven te zijn teruggestuurd te worden naar het land waar het allemaal begon en om ervoor te zorgen dat ze een aanklacht kunnen indienen tegen de mensenhandelaar, terwijl ze verzekerd zijn van een veilig verblijf. Want er mag zelfs geen kleine kans bestaan dat iemand teruggestuurd wordt en daar de handelaar weer tegen het lijf loopt. Uw nieuwe kaderrichtlijn, commissaris, voorzitter van de Europese Unie, moet gaan over het *empoweren* van de slachtoffers. Hiermee moeten zij rechten en een nieuwe toekomst krijgen. Dat is wat ik graag terug zou zien.

Zbigniew Ziobro, *namens de ECR-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het is uiterst beschamend dat het moderne Europa, waar vrijheid en respect voor de mensenrechten verworvenheden zijn, een plaats is geworden waar zoveel mensen worden onderdrukt en misbruikt. Dit is des te schokkender omdat het vaak gaat om vrouwen en kinderen, die extra risico lopen en bij uitstek hulpeloos zijn.

Als minister van Justitie en openbare aanklager in Polen heb ik toegezien op een groot aantal onderzoeken waaruit blijkt dat dergelijke zaken zich voordoen in Europa, dat ze grensoverschrijdend zijn en soms een zeer wreed karakter dragen. Het voornaamste doel van mensenhandel is seksuele uitbuiting of slavenarbeid. Om dit te voorkomen en deze verschijnselen effectief teniet te doen, is het cruciaal dat er vooral in EU-lidstaten professionele instanties voor rechtshandhaving bestaan, liefst gecentraliseerd, die borg staan voor

besluitvaardig en effectief optreden en voor goede internationale samenwerking. De instellingen van de Europese Unie moeten een belangrijke rol spelen, zeker wat dit laatste punt betreft.

Daarnaast spelen er nog twee andere zaken. In de wetenschap dat mensenhandel vaak het werk is van criminele bendes, zouden afzonderlijke landen borg moeten staan voor voldoende strenge maatregelen tegen zulke ernstige misdaden om de daders af te schrikken en te isoleren, waaronder sancties als beslaglegging op tegoeden, die de economische motieven voor hun activiteiten ondergraven.

Cornelia Ernst, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mensenhandel is inderdaad een gesel van de huidige tijd en wordt door armoede en onwetendheid gevoed. De ergste vorm ervan is de handel met kinderen, zeer vaak verbonden aan seksueel misbruik. Wij als Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links zijn van mening dat er dringend behoefte is aan optreden door de Commissie. Een van de belangrijkste voorwaarden voor de succesvolle bestrijding van mensenhandel is de versterking van de rechten van de slachtoffers. Alleen als we erin slagen dat te bereiken, en niet uitsluitend door sanctiemaatregelen, kan mensenhandel überhaupt bestreden worden. Dit vereist duidelijke regels die bepalen dat mensenhandel niet mag leiden tot sancties tegen slachtoffers. Wat deze slachtoffers bijvoorbeeld nodig hebben, is effectieve bescherming voor, tijdens, maar ook na strafrechtelijke procedures waarin zij als getuigen optreden. Dit moet uitdrukkelijk ook gelden voor de heroverwegingsfase vooraf en ook indien getuigenverklaringen worden ingetrokken. Er is dringend behoefte aan getuigenbeschermingsprogramma's die werken op de lange termijn.

Voor mij is daarnaast van belang dat aan alle slachtoffers van mensenhandel kosteloos advies ter beschikking wordt gesteld, niet alleen aan kinderen. Wat betreft kinderen is het tevens nodig – om op dit punt terug te komen – om de inzet van gespecialiseerde kinderadvocaten mogelijk te maken. Er moeten dwingende bepalingen komen voor de versterking van de preventie, bijvoorbeeld door opleidingen voor advocaten, politiebeambten, rechters en consulenten. Het verheugt me dat het Spaanse voorzitterschap voornemens is dit onderwerp te behandelen.

Mario Borghesio, *namens de EFD-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, tijdens de hoorzitting van de kandidaat-commissaris van vandaag hoorde ik specifieke betrokkenheid voor de strijd tegen mensenhandel.

Het deed me genoeg een unaniem standpunt te horen. Deze unanimiteit was er niet toen, vele jaren geleden, sommige mensen die hier zaten – waaronder ikzelf – de gevaren uiteenzetten die illegale massa-immigratie in de hand werkt, zoals een aanzienlijke impuls voor criminele organisaties die gebruik maken van deze arbeidskrachten en voor de risico's van mensenhandel en zelfs van organenhandel. Tegenwoordig heeft iedereen dit verschijnsel ontdekt en we kunnen alleen maar tevreden zijn over de unanieme toewijding.

Het is echter wel belangrijk dat we ons realiseren dat de oorzaak nog altijd dezelfde is. De oorzaak, de basis, de voedingsbodem van deze handel heeft slechts één naam, is onder één noemer te vangen en heeft één hoofdoorzaak: de mate van illegale immigratie en de rol die de plaatselijke, Europese en ook niet-Europese criminele organisaties hierin spelen, omdat er momenteel ook mensenhandel voorkomt die eenvoudig door organisaties buiten Europa wordt aangestuurd.

Laten we dit dus als startpunt gebruiken. We moeten er wel van doordrongen zijn dat dit zeer ernstige en beschamende verschijnsel een onderdeel of een uitvloeisel van illegale massa-immigratie is dat niet goed is beheerd. Europa zal de dingen bij hun naam moeten noemen.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil op mijn beurt de auteurs van deze zeer belangrijke vraag gelukwensen. Je zou zeggen dat in de huidige, moderne wereld verschijnselen als mensenhandel niet meer in de samenleving kunnen voorkomen. Helaas worden wij gelogenstraft door de cijfers, en als u het goed vindt zal ik er nog een paar noemen. In de wereld worden naar schatting jaarlijks meer dan 1,8 miljoen kinderen en jongeren het slachtoffer van *trafficking*. Volgens gegevens van de Verenigde Naties zijn er 270 000 slachtoffers in de Europese Unie. Voor Griekenland spreken de ramingen over 40 000 vrouwen en kinderen die jaarlijks het slachtoffer worden van mensenhandel voor prostitutiedoeleinden. In deze cijfers zijn andere vormen van *trafficking* echter niet meegenomen.

Ofschoon ik het belang van andere parameters niet wil onderschatten, wil ik wijzen op twee fundamentele zwakke plekken. Ten eerste is de Europese wetgeving voor de aanpak van deze misdaad, die grensoverschrijdend is en die, zoals terecht werd opgemerkt, wordt verergerd door illegale immigratie, ontoereikend en daarom is het noodzakelijk meer vaart te zetten achter de totstandbrenging van een

alomvattende aanpak. In dit kader is de richtlijn waarop wij wachten heel belangrijk, zoals volkomen terecht werd gezegd.

Ten tweede is er een grote leemte in de bescherming van slachtoffers, met name wat de opvangstructuren betreft. Het is dan ook noodzakelijk te zorgen voor de middelen waarmee de bestaande infrastructuur kan worden verbeterd en nieuwe infrastructuur kan worden gecreëerd, en natuurlijk moet ook het ondersteunend personeel op juiste wijze worden geschoold. Ik ben dan ook blij dat het Spaans voorzitterschap dit noemde.

Deze hedendaagse vorm van slavenhandel kan en mag geen plaats hebben in een Europese Unie die de eerbiediging van de mensenrechten en de menselijke waardigheid heeft uitgeroepen tot een fundamentele prioriteit.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil graag mijn grote tevredenheid uitspreken over het feit dat we vandaag een onderwerp als dit aanpakken met een belangrijke vraag, waar ik de auteurs hartelijk voor bedank. Tevens wil ik mijn dank uitspreken voor de samenwerking die we tussen alle fracties en de twee commissies hebben gezien.

Ik ben ook zeer te spreken over de beloften van serieuze inzet van de Commissie en ook van het Spaanse voorzitterschap. Ik hoop oprecht dat de nieuwe richtlijn spoedig zal worden opgesteld op basis van de punten waar in essentie grote consensus over heerst.

Volgens mij zijn we ervan op de hoogte dat de cijfers op dit gebied zeer lastig te analyseren zijn, maar kort gezegd gaat het hier bijna om 300 000 mensen, waarvan 79 procent vrouw is, waaronder veel minderjarigen, die elk jaar in ons beschaafde Europa worden verhandeld. Spijtig genoeg nemen deze aantallen de afgelopen jaren toe. Ook daarom moeten we grote vooruitgang boeken in het licht van de nieuwe aandachtsgebieden van de Europese Unie en ook met het oog op hetgeen wij reeds in het programma van Stockholm hebben goedgekeurd, namelijk de inbreng van innovatie.

Het betekende een grote stap voorwaarts toen we op communautair niveau de bepaling goedkeurden – die bijvoorbeeld in Italië als sinds 1998 van kracht is – om een humanitaire verblijfstitel aan de slachtoffers toe te kennen. We moeten echter ook de veiligheid van slachtoffers naar een hoger plan tillen met betrekking tot bescherming, sociale re-integratie en re-integratie op de arbeidsmarkt, de mogelijkheid om te voorkomen dat er klanten zijn – waar we zeer serieus over na moeten denken – en striktere en meer doeltreffende maatregelen voor straffen die, zoals u al aangaf commissaris, op communautair niveau in lijn moeten worden gebracht.

Wij vragen met name dat de toestemming van het slachtoffer voor hun uitbuiting als irrelevant wordt beschouwd, gezien de hoge mate van chantage die met deze omstandigheden samenhangt.

Ik ben bijna klaar, maar wil alleen nog toevoegen dat we niet alleen behoefte hebben aan speciale bescherming van minderjarigen, maar bovendien ook aan vormen van hulp voor personen die in Europa aankomen en die reeds eerder slachtoffer zijn geworden van vormen van handel tijdens de reizen – die steeds langer en tragischer worden – die ze doorstaan hebben alvorens ze onze kusten en grondgebieden bereiken.

Antonyia Parvanova (ALDE). – (BG) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil de rapporteurs, de Commissie en het Spaanse voorzitterschap prijzen voor hun doortastende optreden dat ons de mogelijkheid biedt om eindelijk een serieuze oplossing voor dit probleem te vinden. Als we spreken over mensenhandel, is het uiterst belangrijk dat wij nadenken over het instellen van een permanent beleid op EU-niveau. Een dergelijk beleid zal bijdragen aan een meer gecoördineerde aanpak en zal ervoor zorgen dat de maatregelen van de lidstaten meer impact hebben in de zin van wetshandhaving en de bescherming van en hulp die wordt geboden aan de slachtoffers van deze vorm van mensenhandel.

De benoeming van een EU-coördinator voor de bestrijding van mensenhandel, die onder direct toezicht staat van de commissaris die verantwoordelijk is voor justitie, grondrechten en burgerschap, zal ervoor zorgen dat alle lidstaten gebruik maken van één gemeenschappelijke en duidelijke politieke aanpak om een einde te maken aan dit ernstige vergrijp. De taak van de coördinator zal zijn om de problemen en oorzaken van mensenhandel te identificeren, preventieve maatregelen in te stellen en strategieën op Europees niveau te ontwerpen en in gang te zetten, waaronder actieve samenwerking en overleg met maatschappelijke instanties, evenals het organiseren van informatiecampaagnes en het invoeren van maatregelen om slachtoffers meer bescherming en hulp te bieden en hen tevens te ondersteunen bij hun re-integratieproces.

Voor een succesvolle aanpak van dit wereldwijde, transnationale probleem is een gecoördineerde strategie op Europees niveau vereist, die als leidraad dient voor lidstaten en hen ondersteunt in de gezamenlijke pogingen om mensenhandel effectief te bestrijden. Ik dank u zeer voor uw aandacht.

Marina Yannakoudakis (ECR). – (EN) Iemand die andermans bezit is en die een hulpeloos slachtoffer is van een overheersende invloed – je zou haast denken dat dit een definitie van mensenhandel is. Het is echter een definitie van slavernij.

Mensenhandel is de slavernij van vandaag. De handel in mensen, of het nu vrouwen, mannen of kinderen zijn, is een misdrijf en neemt in alle lidstaten toe. Extreme armoede, het uiteenvallen van gezinnen en huiselijk geweld behoren tot de diepere oorzaken van mensenhandel. We schatten dat er in het Verenigd Koninkrijk circa vijfduizend slachtoffers zijn, van wie 330 kinderen.

De ECR-Fractie verwelkomt dit debat. De nationale regeringen, rechtshandavingsdiensten en grenscontrolediensten moeten samenwerken. De mechanismen voor slachtofferhulp moeten worden versterkt. Initiatieven moet robuust zijn, door de lidstaten worden aangestuurd en door de EU worden gesteund.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, als er geen vraag zou zijn naar het exploiteren van mensen in de vorm van goedkope arbeidskrachten, als er geen vraag zou zijn naar organen, als er geen vraag zou zijn naar het kopen van seksuele diensten, dan zou er in een dergelijke wereld ook geen sprake zijn van mensenhandel.

Vraag is een sleutelwoord in de strijd tegen mensenhandel. Een andere belangrijke factor is dat mensen in grote delen van de wereld in armoede en onder onmenselijke omstandigheden leven en dat zij daarom een gemakkelijke prooi zijn voor diegenen die mensen willen kopen en verkopen.

En dus zijn er niet alleen inspanningen nodig om de vraag te verminderen, maar natuurlijk ook preventieve maatregelen ter verbetering van de levensomstandigheden van veel mensen in die delen van de wereld waar de slachtoffers worden gerekruteerd.

De Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links en ik willen mevrouw Hedh en mevrouw Bauer en hun collega's in de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid bedanken. Maar ik zou wel graag een aantal gedifferentieerde voorstellen zien voor hoe men slachtoffers van mensenhandel zou kunnen steunen. Slachtoffers van dwangarbeid hebben andere maatregelen en vormen van ondersteuning nodig dan mensen die slachtoffer zijn geworden van handel in seksslaven.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Volgens een rapport van de Verenigde Naties zijn in 2009 in de Europese Unie circa 270 000 personen slachtoffer van mensenhandel geworden. Met deze cijfers in de hand moeten de maatregelen van de Europese Unie zich in de allereerste plaats richten op de bescherming van de slachtoffers, waarbij speciale aandacht moet worden besteed aan de situatie van vrouwen en kinderen, die het meest kwetsbaar zijn.

We kunnen niet onverschillig blijven tegenover dat schouwspel dat zich voor onze ogen afspeelt, dat tafereel van seksuele uitbuiting. Daarom steun ik het verzoek van dit Parlement volledig, in de zin dat de hulp aan de slachtoffers onvoorwaardelijk moet zijn, dat er krachtigere maatregelen moeten worden genomen en dat de straffen voor mensenhandel moeten worden verzwwaard, zoals de heer Barrot zojuist heeft gezegd.

Dit gezegd hebbende, wil ik het Spaanse voorzitterschap, de Commissie en de Raad vragen om alle Europese wetgeving te gebruiken die hun ter beschikking staat, zowel bestaande als toekomstige, om de slachtoffers van mensenhandel te beschermen. Ik ben van mening dat het voorstel voor een Europees beschermingssysteem, waar ik het Spaanse voorzitterschap persoonlijk om heb verzocht tijdens de debatten over het Stockholmprogramma en dat uiteindelijk het licht heeft gezien, een doelmatig instrument zal zijn om deze delicten te bestrijden. Ik verwacht dat het Spaanse voorzitterschap zich met kracht aan dit Europees beschermingssysteem committeert, zoals we inmiddels hebben gezien, zodat de slachtoffers kunnen rekenen op speciale beschermingsmaatregelen die op het hele grondgebied van de Europese Unie van toepassing zijn.

Ik hoop dat wij, die de verantwoordelijkheid hebben om de belangrijkste problemen van onze samenleving aan te pakken, een wezenlijk en concreet antwoord zullen geven op dit buitengewoon ernstige probleem van de mensenhandel, en dat het niet alleen bij mooie woorden blijft. Dat zijn we echt verplicht aan de slachtoffers.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (SK) Allereerst wil ik mijn waardering uitspreken voor mijn collega's in het Parlement, mevrouw Hedh en mevrouw Bauer, omdat zij dit onderwerp, ondanks de beperkte ruimte die hun ter beschikking stond, zeer uitgebreid hebben behandeld.

Ik steun de vraag en ik wil graag een paar feitelijke op- en aanmerkingen toevoegen. Doorgaans hebben gewone mensen geen idee van de enorme grootschaligheid waarop mensenhandel plaatsvindt. Het is zelfs de op twee na meest lucratieve vorm van illegale handel ter wereld. Het feit dat hier meestal vrouwen en kinderen bij betrokken zijn, maakt deze immense handel des te onmenselijker. Onze reactie hierop moet indrukwekkend en intensief zijn. Onze strijd moet op alle punten van de driehoek van mensenhandel even doeltreffend zijn, dus zowel op de vraag- en aanbodzijde inwerken, als op de handelaren zelf. Aanbod ontstaat met name wanneer er sprake is van onmenselijke leefomstandigheden, armoede en de vervrouwelijking ervan, werkloosheid, geweld tegen vrouwen en totale onderdrukking en instabiliteit waardoor mensen tot wanhoop worden gedreven. Daarom moeten we alles doen wat binnen onze macht ligt om de mensen die slachtoffer zijn geworden van criminele handel binnen en buiten de Unie, te helpen een menswaardiger bestaan te leiden.

De vraagzijde verdient strenge sancties. Zij die profijt hebben van de uitbuiting van wanhopige of gemanipuleerde mensen binnen de grijze economie mogen hier niet ongestraft mee weggelopen. Zij die deze diensten aanbieden en zij die hier bewust gebruik van maken, moeten ook sancties opgelegd krijgen.

Tot slot verdienen de handelaren exemplarische straffen en moet de georganiseerde misdaad op dit gebied het voornaamste doel zijn van organisaties als Eurojust, Europol en Frontex.

Cecilia Wikström (ALDE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, de slavernij is nog niet afgeschaft, zoals een groot aantal van mijn collega's al heeft benadrukt. De huidige slavernij uit zich in de vorm van sekshandel en deze speelt zich hier en nu af. De lichamen van vrouwen, meisjes en jongens worden verkocht alsof het stukken vlees zijn, als elk willekeurig ander artikel, en dat gebeurt voortdurend.

Mensen worden beroofd van hun meest elementaire mensenrechten en worden overal in onze lidstaten de slaven van onze tijd. We zouden dat moeten beschouwen als de grootste tekortkoming, de grootste mislukking van Europa, die we moeten aanpakken door vraag en aanbod te beperken en te stoppen.

In mijn eigen land Zweden is tien jaar geleden een wet van kracht geworden die het kopen van seks verbiedt. Dat is een belangrijke wet, want de maatschappij geeft daarmee het signaal af dat niemand te koop is. De slavenhandel naar Amerika werd in 1807 wettelijk verboden, maar deze gaat in Europa, onder onze eigen ogen, nog altijd door. Het is tijd deze te verbannen naar de donkere hoekjes van de geschiedenis. Het is nu tijd om onze verantwoordelijkheid te nemen en alles te doen wat in onze macht ligt. Met deze woorden wil ik de rapporteurs mevrouw Hedh en mevrouw Bauer bedanken voor hun uitstekende werk waar we allemaal de vruchten van kunnen plukken.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, een paar minuten geleden legde een afgevaardigde van de Groene Partij er zeer terecht de nadruk op dat deze kwestie – mensenhandel, of de verkoop van levende mensen – geen extern, door de Europese Unie ingevoerd probleem is. Het is ook een intern probleem. Burgers van mijn land worden ook verkocht aan ten minste enkele lidstaten van de Europese Unie. Het is een zeer groot en ernstig probleem. Het is mijn overtuiging dat er op dit gebied krachtig en eensgezind optreden nodig is, niet alleen door EU-instellingen, maar ook door afzonderlijke lidstaten. Ik breng hier een incident in herinnering dat enkele jaren geleden plaatsvond, toen de Italiaanse politie en overheid na bepaalde informatie uit Polen te hebben ontvangen, een eind maakten aan gevallen van mensenhandel waarin Poolse werkers illegaal in dienst werden genomen in Italië. Ook dit is mensenhandel en we mogen er niet over zwijgen.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Dames en heren, jaarlijks worden er meer dan een miljoen mensen misbruikt voor slavenarbeid, waarvan 90 procent voor seksuele diensten. Slechts 3 000 slachtoffers hebben hulp gekregen en er zijn slechts 1 500 zaken voor de rechter gekomen, ondanks het feit dat het overal in de EU een strafbaar feit is. Uit onderzoek blijkt dat de winsten die behaald worden met de mensenhandel vele malen hoger zijn dan die in de drugssmokkel en -distributie. Met de uitbreiding van de EU naar het oosten wordt deze tak van georganiseerde misdaad bovendien almaar groter. Desondanks hebben we geen gemeenschappelijke strategie hiertegen en is er een gebrek aan coördinatie van de door de uiteenlopende instellingen en lidstaten getroffen maatregelen. Instellingen en lidstaten zouden moeten instemmen met harmonisering van de wetgeving, ook al is niets daarover vastgelegd in de Verdragen.

Om die reden richt ik mij tot het Spaanse voorzitterschap om de onderhandelingen met de lidstaten over de gemeenschappelijke definitie van straffen en sancties tot een goed einde te brengen en af te ronden. Ik wil er verder nog op wijzen dat de nieuwe richtlijn waar we met z'n allen op wachten, tot doel heeft de vraag naar illegale seksuele diensten op een doeltreffendere wijze tegen te gaan. Het is ronduit alarmerend dat met name het misbruik van kinderen een steeds hogere vlucht neemt. Bij kinderen gaat het om tot welhaast 20 procent. Er is een groot gebrek aan doeltreffende preventie en specifiek op kinderen en ouders gerichte voorlichting. Weet u dat slechts vier procent van de ouders van misbruikte kinderen onderkent dat hun kinderen gelokt zijn via internet? In 2008 werden er 1 500 websites ontdekt waarop kinderen seksueel misbruikt werden. We moeten de burgers van de Europese Unie onverwijld een nieuwe en gecoördineerde aanpak aanbieden alsook geharmoniseerde wetgeving ter bestrijding van zowel de vraag als uiteraard ook de mensenhandel *an sich*. Ik doe dan ook een beroep op de Commissie om een uitgebreid wetgevingsvoorstel in te dienen bij het Europees Parlement ten behoeve van een doeltreffendere bestrijding van de mensenhandel, en dat op zo kort mogelijke termijn.

Britta Thomsen (S&D). - (DA) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik wil de auteurs graag bedanken voor dit belangrijke initiatief, aangezien de EU voor een kolossale uitdaging staat wanneer het gaat om de preventie en bestrijding van mensenhandel. Mensenhandel is een snel groeiende, lucratieve activiteit en een aantrekkelijke activiteit, aangezien de straffen laag zijn in vergelijking met andere vormen van georganiseerde criminaliteit waar geld mee wordt verdiend zoals drugs- en wapenhandel. Daarom moeten we hard optreden tegen degenen die erachter zitten.

De slachtoffers van mensenhandel zijn de meest kwetsbare en hulpeloze mensen en zij hebben onze bescherming nodig. We mogen ze niet terugsturen in de armen van de mensenhandelaars. Ze moeten een verblijfsvergunning aangeboden krijgen. We moeten ons tevens richten op de vraag naar de diensten die de verhandelde personen leveren en daartegen verschillende maatregelen invoeren, zoals bijvoorbeeld het strafbaar stellen van de aankoop van prostitutie en het instellen van zwaardere straffen voor degenen die gebruikmaken van verhandelde arbeidskrachten. Het verheugt mij daarom dat de Commissie overweegt om misbruik van verhandelde mensen strafbaar te stellen.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). - (LT) De recente gebeurtenissen in Litouwen, waar een georganiseerde bende werd gearresteerd die profijt trok uit mensenhandel, laten eens te meer zien dat deze misdaad een wijdverspreid verschijnsel is dat tijdens de economische en financiële crisis zelfs in omvang toeneemt. Momenteel is bijna 90 procent van de slachtoffers van mensenhandel vrouw of kind, waarvan de meerderheid slachtoffer is geworden door armoede en pogingen om overlevingsmiddelen te vinden. Mensenhandel is een schandelijke misdaad en een extreem affront voor de menselijke waardigheid; er is niets erger dan verkocht te worden voor slavernij. Het is daarom erg belangrijk dat de samenwerking tussen de lidstaten en met derde landen wordt versterkt om ervoor te zorgen dat er een dialoog tot stand komt met niet-gouvernementele organisaties en om de Commissie te verzoeken om voor deze kwesties de functie van Europese coördinator in te stellen. Het is daarnaast noodzakelijk om de veiligheid van slachtoffers van mensenhandel en hun volledige integratie te beschermen. De medeplichtigen, organisatoren en opdrachtgevers van deze verschrikkelijke misdaad mogen onder geen beding hun verantwoordelijkheid ontkopen.

Miroslav Mikolášik (PPE). - (SK) Ik wil ik mijn complimenten overbrengen aan de auteurs van deze vraag, mevrouw Hedh en mevrouw Bauer. Ik wil graag opmerken dat mensenhandel één van de meest lucratieve vormen van internationaal georganiseerde misdaad is. Uit verschillende verslagen en bronnen blijkt dat het wereldwijd naar schatting om 700 000 tot 2 miljoen mensen gaat – sommigen zeggen dat het er meer zijn – waarvan 300 000 tot 500 000 individuen alleen al binnen de Europese Unie slachtoffer zijn van mensenhandel.

Het huidige juridische kader blijkt ontoereikend te zijn. Daarom sta ik volledig achter de goedkeuring in de nabije toekomst van doeltreffende maatregelen om zowel preventie als onderdrukking van mensenhandel te versterken. Er moeten strengere sancties worden opgelegd aan de directe daders, waaronder rechtspersonen, en ook aan de gebruikers van diensten die de slachtoffers verschaffen. Anderzijds ben ik er heilig van overtuigd dat er een hoge mate van bescherming, samen met een eerlijke en passende vergoeding, aan de slachtoffers moet worden geboden, ongeacht de lidstaat waar ze zijn gevestigd of waar de misdaad werd gepleegd. De geboden bescherming, hulp en steun mogen niet leiden tot secundaire victimisatie en ik wil tevens opmerken dat de bepalingen voor minderjarigen, die makkelijk ten prooi vallen door hun kwetsbaarheid en goedgelovigheid, speciale aandacht verdienen.

Tot slot wil ik zeggen dat mensenhandel ook vaak voorkomt met als doel de levering van organen te bevorderen.

Karin Kadenbach (S&D). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, het is van wezenlijk belang dat we vandaag in dit Parlement het onderwerp mensenhandel behandelen, aangezien het een onderwerp is waar nog steeds een taboe op rust en aangezien vrouwen in onze hoogontwikkelde maatschappij zeer vaak het slachtoffer van mensenhandel worden. Ik denk in de eerste plaats aan prostitutie, maar ook aan kinderen. Heel vaak willen we dat niet zien. Om mensenhandel succesvol te bestrijden is in het begin eerst voorlichting en bewustzijn nodig en later zullen we ook geld nodig hebben. Dit moeten we vanaf het begin meenemen in onze overwegingen, aangezien het doel niet alleen is om de daders te arresteren en een terechte straf te doen ondergaan, maar we er ook naar moeten streven om slachtofferbescherming zo in te richten dat slachtoffers niet voor de tweede keer slachtoffer worden, maar dat we ook de financiële middelen hebben om ze te re-integreren in de maatschappij. We moeten ernaar streven om de trauma's die kinderen hebben beleefd weg te nemen en om de vrouwen eerst en vooral te integreren in onze arbeidswereld, een legale arbeidswereld.

Catherine Bearder (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, Europese actie op dit gebied heeft te lang op zich laten wachten, dus het deed mij genoegen de opmerkingen van de heer López Garrido over kinderen te horen, alsook de opmerkingen van de commissaris en, vanochtend, dat kandidaat-commissaris Malmström van plan is om het tot een van haar prioriteiten te maken met een voorstel voor een nieuwe richtlijn op dit gebied te komen.

Ik wil zowel de Raad als de Commissie dringend verzoeken om te kijken naar de hulpsystemen voor slachtoffers, in het bijzonder naar de specifieke behoeften van verhandelde kinderen, die heel andere behoeften hebben dan degenen die als volwassene slachtoffer zijn geworden van mensenhandel. In het Verenigd Koninkrijk zijn alleen al vorig jaar 325 kinderen geïdentificeerd waarvan wordt vermoed dat zij slachtoffer zijn van mensenhandel. Velen van hen zijn onderdanen van het Verenigd Koninkrijk die binnen het VK zijn verhandeld, en niet uit het buitenland zijn aangevoerd, als ik dat woord mag gebruiken.

Er zijn kinderen in mijn eigen regio die worden verhandeld, maar we merken dat veel verhandelde kinderen, zelfs na registratie bij de sociale diensten, gewoonweg verdwijnen, doordat hun mensenhandelaars controle over hen blijven houden. Het is voor hen maar al te gemakkelijk om deze kinderen opnieuw te verhandelen. Dit gebeurt in de hele EU en we moeten er een einde aan maken. Verhandelde mensen hebben geen stem, zijn kwetsbaar en vertrouwen erop dat de Europese Unie voor hen opkomt, een einde maakt aan deze afschuwelijke misdaad en voor hen zorgt.

Franz Obermayr (NI). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, bedelarij, prostitutie, diefstal, inbraak – voor dergelijke en soortgelijke verwerpelijke activiteiten worden mensen, met name vrouwen en kinderen, gebruikt door mensenhandelaars en bendes mensensmokkelaars. Hierbij is sprake van moeilijk te bewaken criminaliteit met een groot aantal ongemelde gevallen. In dit verband zou ik erop willen wijzen dat mijn thuisland, Oostenrijk, als populair doorgangs- en ook bestemmingsland hierdoor bijzonder wordt getroffen. We moeten ons er derhalve van bewust zijn dat de overgrote meerderheid van de smokkelaarsbendes actief zijn vanuit Oost- of Zuidoost-Europa in de richting van Midden-Europa en dat de slachtoffers niet alleen in derde landen worden gerekruteerd, maar ook uit de lidstaten zelf komen. Het is een feit dat we een stijging van deze gevallen zien en dat de controle aan de buitengrenzen nauwelijks functioneert.

In het licht van deze ontwikkeling en het controleerbare feit dat deze reizen vaak per bus verlopen – crimineel toerisme – moet de vraag worden gesteld of het niet zinvol zou zijn om in aanvulling op het opstellen van rapporten door Europol, Frontex, enzovoorts, onder deze omstandigheden in de grensgebieden in kwestie de grenscontroles opnieuw in te voeren en, indien nodig, Schengen voor een beperkte termijn op te schorten.

Anna Záborská (PPE). - (SK) Ik complimenteer de auteurs met de gestelde vraag en u, commissaris, met uw antwoord.

Ik wil graag een van de vele onderwerpen die met dit vraagstuk samenhangen, benadrukken. De ontwerpresolutie stelt vast dat kinderen met name kwetsbaar zijn en daarom een groter risico lopen om slachtoffer te worden van mensenhandel. Tegelijkertijd komt eruit naar voren dat 79 procent van de geïdentificeerde slachtoffers van mensenhandel vrouwen en meisjes zijn. De ontwerpresolutie laat echter na te vermelden dat ouders een primaire rol moeten vervullen bij de bescherming van hun kinderen tegen mensenhandel. Ouders zijn vaak niet op de hoogte van de gevaren waar hun kinderen aan worden blootgesteld of zelfs helemaal niet geïnteresseerd in hoe ze hun vrije tijd doorbrengen. In het kader van preventie heb ik herhaaldelijk een Europese campagne voorgesteld onder de naam: "Weet u waar uw kind op dit moment is?". Deze campagne moet ouders waarschuwen voor de gevaren waar hun kinderen aan worden blootgesteld. Ik ben er heilig van overtuigd dat we kinderen kunnen beschermen tegen mensenhandel, maar alleen als we samenwerken met de ouders. Helaas worden ouders nergens genoemd in de ontwerpresolutie.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, in het kader van het debat van heden, moeten er drie zaken worden uitgelicht die bijzondere aandacht vereisen. Te weinig criminelen komen voor de rechter. Ondanks de toename van strafrechtelijke procedures die mensenhandel betreffen, is dit aantal nog altijd vele malen lager dan het aantal begane misdaden.

De slachtoffers krijgen onvoldoende bijstand, huisvesting en compensatie. Gezien de geschatte omvang van mensenhandel in Europa, moet worden opgemerkt dat slechts enkele landen maatregelen hebben genomen die als werkelijke actie kunnen worden bestempeld.

Ten derde: de situatie wordt onvoldoende gevolgd. Dit probleem speelt duidelijk niet alleen in de Europese Unie. Het is daarom van cruciaal belang dat de Unie nog nauwer samenwerkt met de relevante internationale organisaties om een nieuwe norm te scheppen in de bestrijding van dit uitzonderlijk gevaarlijke verschijnsel.

Diego López Garrido, fungerend voorzitter van de Raad. – (ES) Ik denk dat dit uitgebreide debat duidelijk heeft gemaakt dat we voor een enorm probleem staan, een probleem dat een enorme uitdaging vormt. Het doet me veel genoegen dat dit debat plaatsvindt op de dag waarop ik voor het eerst voor het Europees Parlement verschijn, wat een grote eer is, en nog wel tijdens twee zulke belangrijke debatten als die welke vanavond in dit belangrijke en machtige Parlement hebben plaatsgevonden.

Ik denk dat het niet genoeg is om dit belangrijke probleem alleen te noemen of erover na te denken, maar dat we het met alle kracht die we hebben moeten aanpakken. Want dit is een ernstig probleem en de vijanden die we tegenover ons hebben zijn heel sterk. Daarom is er veel politieke wil nodig. En hier, vanavond, hebben we die politieke wil gezien, en hoe! Ik kan u zeggen dat het Spaanse voorzitterschap zal laten zien dat het dit probleem wil aanpakken, samen met de andere Europese instellingen.

Ook denk ik dat we kunnen zeggen dat dit een probleem is dat moet worden aangepakt vanuit een Europees perspectief. Er is heel duidelijk opgemerkt wat er in Europa moet gebeuren. Mevrouw Hirsch heeft dat duidelijk opgemerkt, en de heer Papanikolaou en mevrouw Parvanova hebben het grensoverschrijdende karakter van dit probleem aangestipt. Het gebeurt in Europa en het moet worden aangepakt vanuit Europa. Het is al vaak gezegd, en ik zeg het nu, dat het belangrijk is dat de Commissie zo snel mogelijk met een richtlijn komt om het probleem vanuit dat perspectief aan te pakken. Ik denk dat mevrouw Roithová het in haar interventie heel treffend heeft omschreven.

En ik denk dat drie grote aspecten in die Europese wetgeving moeten worden benadrukt. In de eerste plaats is dat de bescherming van de slachtoffers. Bescherming van de slachtoffers is een centraal element, dat hier vanavond waarschijnlijk ook het vaakst is genoemd. De auteurs van de vraag, mevrouw Sargentini, mevrouw Ernst, mevrouw Thomsen en ook andere sprekers hebben gewezen op het belang van bescherming van de slachtoffers, waarbij het over het algemeen voornamelijk om vrouwen en kinderen gaat – de meest kwetsbare personen. En zo hebben mevrouw Jiménez-Becerril Barrio, mevrouw Kadenbach en mevrouw Bearder heel terecht gezegd dat het Europees systeem voor de bescherming van de slachtoffers er moet komen. Dat is een essentieel instrument en een prioriteit voor het Spaanse voorzitterschap.

Dus in de eerste plaats bescherming van de slachtoffers. In de tweede plaats keiharde vervolging, zeer zware straffen voor de handelaren – de heer Ziobro heeft daar in zijn interventie geen onduidelijkheid over laten bestaan. En in de derde plaats moeten we iets doen aan de vraag naar dit soort diensten. Dat zal niet eenvoudig worden, maar het is een deel van het probleem en daarom denk ik dat het past in die drie grote aspecten waarop een algehele aanpak van dit belangrijke onderwerp naar mijn mening moet worden gebaseerd, een onderwerp waaraan – ik herhaal het, dames en heren – het Spaanse voorzitterschap absoluut is en blijft geëngageerd.

Jacques Barrot, vicevoorzitter van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik vind dat dit debat heel verhelderend is geweest voor de voorbereiding van de toekomstige richtlijn, en ik bevestig uiteraard, minister, dat de Commissie van plan is deze richtlijn in de loop van dit voorjaar te presenteren.

Ik wil inhaken op de formulering van de heer Moraes, door te zeggen dat we dit kwaad moeten bestrijden met gebruikmaking van de modernste middelen, omdat in de mensenhandel ook de modernste methodes worden gebruikt, en dat we moeten strijden tegen alle vormen van uitbuiting.

Minister, u zei zojuist dat er drie pijlers zijn: de slachtoffers, de zwaarte van de sancties en vervolgens het probleem van de vraag. Ik ga nog wat nader in op de slachtoffers en de bescherming van de slachtoffers, want we hebben bij het kaderbesluit al onderhandeld over de onvoorwaardelijke steun voor alle slachtoffers, immuniteit voor strafrechtelijke vervolging en het recht op juridische bijstand. In de toekomstige richtlijn

willen we huisvesting, medische en psychologische behandeling, advies en informatie aan de orde stellen in een taal die voor de slachtoffers begrijpelijk is, en verder alle aanvullende vormen van hulp.

In antwoord aan mevrouw Záborská voeg ik daaraan toe dat, voor wat betreft de kinderen die slachtoffer zijn van mensenhandel, de Commissie inderdaad zal ingaan op de vraagstukken met betrekking tot de preventie van dit kwaad en de bescherming, terugkeer en re-integratie van de kinderen, in een actieplan inzake de situatie van niet-begeleide minderjarigen, wat overigens een dringend verzoek van het Spaanse voorzitterschap was, minister.

We zullen dus een actieplan indienen dat in het voorjaar van 2010 door het college zal worden goedgekeurd, zodat het door de Raad en het Europees Parlement bestudeerd kan worden. Dit actieplan zal meerdere werkwijzen bevatten voor de aanpak van de voornaamste problemen van dit verschijnsel dat niet-begeleide minderjarigen treft die de Europese Unie binnenkomen onder verschillende omstandigheden, en het zal uitgaan van het hoogste belang van het kind.

Maar mevrouw Záborská heeft ook gelijk. We moeten gezinnen steeds meer betrekken bij het toezicht houden, onder andere op het gebruik van internet, dat kinderen ook weer blootstelt aan nieuwe gevaren.

Zoals u al zei, minister, is de politieke wil aanwezig in het Europees Parlement. Ik denk dat de Commissie deze ontwerprichtlijn al goed heeft voorbereid. Zij zal hem spoedig indienen en ik wil het Parlement niet alleen bedanken voor de volledige steun, maar ook voor de reeks interessante zienswijzen die tijdens dit debat naar voren zijn gekomen. Ik bedank nogmaals alle sprekers en ik ben van mening dat het Europees Parlement een essentiële rol moet spelen in de bestrijding van dit grote kwaad.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt tijdens de eerste vergaderperiode van februari plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 149)

Liam Aylward (ALDE), schriftelijk. – (GA) Personen die betrokken zijn bij mensenhandel maken geen onderscheid tussen mannen, vrouwen of kinderen, zolang ze maar geld verdienen aan het verhandelen. Vaak zijn het kinderen die het grootste gevaar lopen. Volgens de IAO zijn er momenteel zo'n 21,8 miljoen kinderen betrokken bij kinderarbeid. Het is echter onmogelijk om een eenduidig aantal te noemen, omdat deze kinderen terechtkomen in de prostitutie, slavernij, gedwongen arbeid enzovoorts, gebieden waar geen exacte cijfers beschikbaar voor zijn. De EU moet met spoed mensenhandel op de arbeidsmarkt aanpakken. Ik vind het bemoedigend dat dit vraagstuk een prioriteit is voor het Spaanse voorzitterschap en ik hoop dat de leden van de Raad samenwerken om vraagstukken die samenhangen met mensenhandel en kinderarbeid, centraal te stellen binnen de EU-wetgeving en dat deze vraagstukken met name binnen de kaders van handelsovereenkomsten worden behandeld. Door de belangrijke rol die het inneemt binnen wereldwijde handelszaken en de betrokkenheid bij de bescherming van mensenrechten, draagt de EU de verantwoordelijkheid om mensenhandel en kinderarbeid te bestrijden.

Nessa Childers (S&D), schriftelijk. – (EN) Handel in mensen is overal in de wereld betreurenswaardig, maar is extra beschamend in de Europese Unie, gezien ons hoge niveau van interne samenwerking en onze middelen. Met name de handel in jonge vrouwen voor gebruik in de sekshandel is een overblijfsel van het verdeelde verleden van Europa en moet tot de Europese geschiedenis gaan behoren. In dit verband moet de Unie zich inspannen om in de termijn van vijf jaar van de komende Commissie de grensbeveiliging te vergroten en zij moet de nationale regeringen dringend verzoeken om meer te doen aan het aanpakken van de sekshandel, vooral wanneer het gaat om jonge verhandelde vrouwen die afkomstig zijn uit een ander land. Momenteel hebben de meeste landen wel wetten, maar worden deze eenvoudigweg niet gehandhaafd.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), schriftelijk. – (RO) De snelheid waarmee dit debat is geïnitieerd, zo snel na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, is niet alleen nuttig vanuit wetgevend perspectief maar is ook een absoluut vereiste, gedictieerd door een vanwege de economische crisis verergerde situatie. Armoede, verlies van werkgelegenheid, gebrek aan perspectieven voor jonge mensen, de afwezigheid van nauwkeurige informatie over de betrokken risico's en het ontbreken van zelfs de meest basale seksuele voorlichting zijn een aantal factoren die significant bijdragen aan de kwetsbare situatie van mogelijke slachtoffers. Ik ben van mening dat er een indringende informatiecampagne nodig is, vooral onder minderjarigen uit achtergestelde gebieden en groepen, om de effectiviteit van preventie te vergroten. Wij kunnen niet spreken over de specifieke bestrijding van vrouwenhandel, zonder krachtige maatregelen te overwegen tegen criminele activiteiten en de netwerken die deze handel controleren, die zeer actief is in de Balkan en het Middellandse-Zeegebied. Ik

wil benadrukken dat maatregelen nodig zijn om de vraag naar prostitutie te verminderen, de meest directe weg, met het aannemen van maatregelen om klanten te straffen. Ik wil vermelden dat er ook een betere financiering nodig is voor de programma's ter bestrijding van mensenhandel. Ik roep op tot het aannemen van strenge strafwetgeving en nauwere samenwerking tussen lidstaten en de bevoegde Europese instellingen: Europol, Frontex en Eurojust.

Kinga Göncz (S&D), schriftelijk. – (HU) Ofschoon twee vigerende Europese richtlijnen zich bezighouden met mensenhandel en de slachtoffers daarvan, zien de lidstaten van de Europese Unie deze personen in de praktijk vaak als illegale immigranten. Het is essentieel dat we verschil maken tussen die twee groepen. Illegale immigranten zijn vaak vanwege een financiële of maatschappelijke omstandigheid gedwongen hun eigen land te verlaten, en zij arriveren illegaal, maar wel uit eigen beweging op het grondgebied van de EU. De mensen die betrokken zijn bij mensenhandel hebben echter geen vrije, weloverwogen beslissing over hun lot kunnen nemen. Zij moeten volledig als slachtoffers worden behandeld.

Het is nodig dat de EU-lidstaten de slachtoffers adequate bescherming bieden. Niet alleen hun juridische of fysieke bescherming moet worden gewaarborgd, maar ook medische en psychologische ondersteuning en sociale rehabilitatie; bovendien moet aan de personen die samenwerken met de instanties tevens een verblijfsvergunning worden verstrekt voor de duur van het onderzoek in de mensenhandelzaak. Verder is het belangrijk dat de Commissie er met voorlichtingscampagnes toe bijdraagt dat de mensen die potentieel gevaar lopen, op de hoogte zijn van hun rechten, hun mogelijkheden en de gevaren, zowel binnen de EU als in derde landen. De Commissie moet er alles aan doen om ervoor te zorgen dat de lidstaten de relevante Europese wetgeving op de juiste wijze omzetten in nationale wetgeving en uitvoeren. Gezien het feit dat de mensenhandel onder meerdere portefeuilles valt, namelijk die van de commissarissen voor justitie, vrijheid en veiligheid, alsmede voor buitenlandse betrekkingen, werkgelegenheid, sociale zaken en gelijke kansen, is het zinvol om de benoeming te overwegen van een portefeuillecoördinator, die effectief bemiddelt met het oog op de juiste aanpak van het probleem.

Zita Gurmai (S&D), schriftelijk. – (EN) Vrouwen en kinderen zijn de belangrijkste slachtoffers van mensenhandel. Wanneer een nieuw kaderbesluit van de Raad over mensenhandel wordt opgesteld, moeten vrouwen en kinderen centraal worden gesteld in de maatregelen. Ik ben het daarom eens met de standpunten dat er zo snel mogelijk in de hele Europese Unie gegevens over genderspecifiek geweld moeten worden verzameld. Slachtofferbescherming kost geld, en dit levensreddende geld moet verstandig worden besteed. We moeten beseffen dat we zonder betrouwbare en vergelijkbare gegevens niet goed middelen aan de juiste plaatsen zullen kunnen toewijzen. We moeten ook beseffen dat verschillende lidstaten en vooral verschillende culturen op verschillende manieren omgaan met het probleem. Er zijn lidstaten waar de slachtofferbescherming goed georganiseerd is en voor iedereen bereikbaar is, zoals in Spanje, en er zijn lidstaten waar er vrijwel geen aandacht voor is. Dat betekent dat we niet alleen de middelen op verstandige wijze moeten toewijzen, maar we moeten ook met praktische en statistische oplossingen komen (namelijk ten minste met een Europese minimumnorm) om het latentieprobleem aan te pakken en om de aandacht te vestigen op dit vraagstuk, waar dit nodig is.

Jim Higgins (PPE), schriftelijk. – (EN) Het probleem van de mensenhandel bestaat al lange tijd, maar in plaats van het probleem op te lossen, worden lidstaten aangeklaagd wegens ons individueel en collectief verzuim om deze uitbuiting en degradatie van vrouwen aan te pakken. Het vrije verkeer vergemakkelijkt weliswaar de handel doordat grenscontroles zijn opgeheven, maar je kunt je aan de andere kant voorstellen dat de politie door de toegenomen samenwerking beter in staat zou moeten zijn om het probleem aan te pakken. Wat duidelijk is, is dat de politieke wil er niet is. Het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van mensenhandel van mei 2005 is pas door negen landen geratificeerd; twee derde van de vrouwen die worden verhandeld voor de prostitutie, komen uit Oost-Europa, en toch hebben landen als de Tsjechische Republiek en Estland het Verdrag niet ondertekend. Niet alleen de politieke wil ontbreekt, maar ook de politie ontbreekt. Het aantal veroordelingen is bijzonder laag in verhouding tot de omvang van het probleem; de politie ziet mensenhandel niet als misdaad.

Marian-Jean Marinescu (PPE), schriftelijk. – (RO) Naar schatting van de Verenigde Naties waren er in 2009 ongeveer 270 000 slachtoffers van mensenhandel in de Europese Unie. De Europese Unie moet in de zeer nabije toekomst haar inzet tonen en wettelijke instrumenten ontwikkelen met betrekking tot zowel de preventie van als de strijd tegen mensenhandel, en eveneens tot de rechten van de slachtoffers. Toekomstige Europese regelgeving moet de hoogte van straffen tegen mensenhandelaars herzien, zodat zij passen bij de ernst van de misdaad. Internationale juridische samenwerking tussen alle kinderbeschermingsinstellingen en mensenrechtenorganisaties, het opzetten van specifieke fondsen voor het bieden van compensatie en effectieve bescherming voor de slachtoffers zijn allemaal gebieden die versterkt moeten worden. Ik ben

bovendien van mening dat Eurojust, Europol en Frontex nog meer betrokken moeten worden bij de strijd tegen mensenhandel en de bescherming van slachtoffers, naast het verzamelen van gegevens en het opstellen van statistieken over dit verschijnsel.

11. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen

12. Sluiting van de vergadering

(De vergadering wordt om 24.00 uur gesloten)